

Z A L A

Politikai és vegyes tartalmu hetilap.

Szerkesztőség:

F. S. u. t. c. k. a. Ollopház.

de intéendő a lap szellemi részére vonatkozó minden köztémény.

Szerkesztés nélküli levelek csak ismert közzétételre fogadhatók el.

Kéziratok nem küldetnek vissza.

Kiadóhivatal:

Városház-épület Fischel Fülöp könyvkereskedése.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK

Egész évre 10 korona (5 frt.)
Félévre 5 korona (2.50)
Negyedévre 3 korona 50 fillér (1.25)

Hirdetések jutányosan számíttatnak.

Nyitlatter petitsora 10 kr.

Előfizetnek, valamint a hirdetésekre vonatkozólag Fischel Fülöp könyvkereskedésbe intézendők.

Megjelenik Nagy-Kanizsán hetenkint egyszer: vasárnap.

A magyar állam pénzügyi függetlensége.

(I) Minden állam pénzügyi önállósága, tehát Magyarországé is, csak a saját céltudatos gazdasági munka eredménye lehet. A nagyszerű haladását, melyet a magyar állam pénzügyeinek javulása és gazdasági erőinek organikus fejlesztése által tett, az ismertetette, hogy a magyar pénzügyi intézmények munkamegosztása úgy van szervezve, a mint az Magyarország saját gyakorlati tapasztalatai, és az Angliában, Német és Franciaországban szerzett régibb pénzügyi-technikai tapasztalatok szerint, a belföldi pénzügyi szolidaritásra a legelőnyösebb. A magyarországi pénzügyi munkamegosztás szerint, amely megfelel az angol és német banktechnika legjobb példáinak, nagy magyar bankjaink úgy vannak igazítva, hogy először ációerejükhöz biztosítva van a tőke liquid volta által. Másodszor a magyar bankok e belső biztonságát megnagyobbítja a rendkívül nagy tartalékalapok gyűjtésének módszere. Harmadszor a magyar bankoknál a tulajdonképeni financiális és banküzlet tüköletesen el van választva a nemzeti intézetek tevékenységétől, melyek a jelzálogüzletnek szentelik magukat és az adott jelzálogkölcönökért zálogleveleket és jelzálogkötelezvényeket adnak ki Magyarországon ez által el van kerülve az a nagy hiba, mely Olaszországban nagy mértékben hozzájárult a pénzügyi válságok keletkezéséhez és ki-

élesedéséhez. Olaszországban csak az utolsó években tűnt ki ismét, hogy a nagy olasz bankok tőkéjük jelentős részét ingatlanokra adott kölcsönökben kötötték le a nélkül, hogy záloglevelek vagy jelzálogkötvények kiadására egyáltalán szervezve lettek volna. Ily hibák elkövetése Magyarországon az egész-éges, szigoruan óvatos tradíció és a nagy bankok és takarékpénztárak létezése folytán azért lett lehetetlenné, mert Magyarországon azonkívül vannak nagy és szigoruan szolid bankok, melyek kizárólag csak jelzáloghitellel foglalkoznak és szolidaritásuk, valamint tartalékalapjaik nagysága folytán bel- és külföldön az általuk kibocsájtott záloglevelekre nézve minden időben körültiltan kibocsátási hitelt élveznek. Első sorban állnak a mondottak a magyar jelzáloghitelbankról, a mely rendkívül óvatos bankpolitikája s egyuttal kereskedői mozgékonyasága által külföldön is emelkedő áron mindnagyobb elhelyezési területet szerzett a magyar zálogleveleknek, magyar jelzálogkötvényeknek és magyar közszégi kötvényeknek. Főmögatva mindenesetre a magyar állam pénzügyi megizmosodása által, — a magyar jelzáloghitelbank leginkább hozzájárult a magyar jelzáloghitel ülc-öbbsé tételéhez. A záloglevelek, melyeket ez az intézet külföldön egyszer klasszált, többé még a legnagyobb mozgalom ideje alatt sem voltak az európai pénzügyi piacokon semmiféle birtokváltozásnak sem alávetve. Ellenkezőleg, a magyar jelzáloghitelbank díj-zálogleveleinek és egyéb

jelzálogkötvényeinek kedveltsége a külföldön annyira öregbedett, hogy ebben Magyarországól értékpapír kivétel történt külföldre, míg más osztrák és magyar értékek és állampapírok az ausztráliai pénzügyi válság és az amerikai értékanarchia idején visszavonultak Magyarországra. Ez által nagy szolgáltatásokat teljesített a magyar jelzálogbank a csakis Wekerle dr. magyar pénzügyminiszter kezdeményezéséből erdelt érték-reformnak. A sajátjának kötelessége a magyar bankok eme működéséről beszélni, mert ez publiaisztikai, szakértői megbeszélés és a közönség tárgyilagos felvilágosítása és e kérdés fölöl első sorban az állami érdekeknek használ, szeket segíti elő; használ különösen tekintettel az aranyértéknek immár biztos behozatalára Ausztria-Magyarországban. A valuta-rendezés és művének a magyar jelzáloghitelbank közvetve az által is használhat majd, hogy a mint a nemzetközi pénzügyi helyzete megengedi, kibocsátja kamatozó díj-zálogleveleinek második sorozatát. Ama külföldi pénzügyi piac által, melylyel a magyar jelzáloghitelbank összeköttetésben van, ezeknek a külföldi tőkepiacoknál is rendkívül kedvelt zálogleveleknek a kelete különösen Hollandiában, Belgiumban és Svájcban biztosítva van. Ennek a magyar pénzügyi piacra keűös előnye van. Először a képzeltet legszolidabb alapon nagy aranyimport történi Magyarországra, a mi elősegíti a valuta-rendezés művét és okvetlen hozzájárul — a diszkrét meg-szűntetésének gyorsításához. A második

A „ZALA” tárcája.

A költészet világánál.

— A „ZALA” eredeti tárcája. —

A költészet szabályait, mint és hogyan kell írni, az irodák és költők Horác: Ars poetica-jában; Boileau „a költészet” c. tankeletményében; Pope a műbírálatról c. műveikben, halálal- lal hagyttak hátra; mint elevülhelen ki- csakot, s örökösöt elveket az emberiség okmá- sára; s ha minden költő, írő meg is tanulna, az ott lezokott szabályokat, elveket, tanításokat, s jókaraui tanácsokat; bizonyára sok izlesteny- ség, vadhasítás, parasztozás, erőteltettség isme- retének lennének a modern hazai, mint a kül- földi naturalisták, állattenbert imadó irodalmi világában. Pedig mi hatalmasan emelik fel e bírs tankeletk szavakat, az obcán irásmod el- len, hogy dorög Horác, hogy int a hírs cri- tiens Boileau: „Mi tárgyat írtoz is, aljast ke- rüljetez, nemes lehet, közönszerű bar nyelviek — a íróg iromás a józan értelem gúnyjara, mint új is szemet csal, szemtelen.”

E szempontokból kiindulva, én tanúságot me- rittek ezektől és én azt akarom megvilágítani a költészetben, hogy mily gyakran vesznék on- kolcsónöznek meg elnök, nagy költők egymás- szí vagy a neptől, teremtés-eti tárgyat, hogy állították azt fel, és hogy szorál mindgyikk

mégis, mint teljesen különböző, de mégis ha- sonló, vagy csak távolról emlékeztető — az iro- dalmak teljes díszre, azékké mégis, hogy akar utazás, akár plagiium, akár műfordítás lenne. Nincs példani köztünk tan senki, aki nem isme- rné, vagy nem hallotta, vagy nem olvasta volna: Arany „Családi kör”-ét. Ez egy gyönyörű leírása az estének, amint be- áll az alkony, koppan az éji bogár, bilingái a fű, mintha ő is állomra akarná fejét hajtani; s gadaasszony megrézi a tehenet az udvaron, len kezzi a konyhán a vacsora, a szobában ki- mit tess, az eladó leány, a kis fű, meg megró az atyjuk, a mezőről, mikor azután megkezdődik az etkezés, majd utanna a csendes lepihenés. — Ez a tartalma röviden a családi körnek. Hogy ny kedves tárgy ne vonzott és ne halott volna meg más költő is alig képzeltet, meg is ene- ketek azt sokan, de azok között, akik ami Aran- yunk „Családi kör”-ét leginkább meg őszelitet- tek, van első helyen éppen saját legelső lautos költőnk: Petőfi, a „Tén-esték”-kel, amely kö- tetményét így kezdi: „Hova leti a tarku szí- varvány az erő?” hova a patákszi, mivé lett a föld, mily koldussá, s leírja a földet; meztien teste sok helyt, hogy lázik, didereg s ilyenkor mi szépek az esték, a meleg szobában, be- ságed- ben a szomszédal, komával; pipáztatva, bo- rozgatva, beszélgetve, hátterben az íju es ha- jdon leányjával, akiknek lelke a jóvendő látkörébe téved; majd a komóne körül a gyermekekkel, — s ezek költőitété szi mégis mint foy őszre s-ép harmoniába. Petőfi után jó Leopardy az

olaszok Petőfié, akinek „Szombat a faluban” című versében találunk reminiscenciákat. Öreg anyóka — (mily szép hasonlat az estevel?) — üldögél a padkán szomszédúivéi és fon, vele szemben tün a nappal; — most jelzi lány harangzó az ünnep-bekezőntét; a falu kis pi- cát eliepi a gyerekek, eközbe szűkes asztala- hoz látýölve tér meg a kapás, s a — nyugalom napjára gondol; — csend ül a falu; minden ember abba hagyván a munkát, elteive atói az örömtől, hogy másnap ünnep lesz, nem kell dolgozni, s nem mén az ember a szokott igába. Fű és csatád, öregasszony — en alkonyat különböző tárgyak ugyan, de a hangulat egy; s a mi költőinket elragadta az este bájos csendje, nyugalma, varázereje, mely békét, nyugalmat ad boldognak és szenvedőnek. A hazafi bucsuja és szerelmes tohásza, vagy a rajongó leány panasos hangjai is gyakran adnak ugyanazon érzelmeknek, sokszor ugyan- azon szavakkal kifejezést. Ebtővs „Búcsu”, amely tán egyike a leg- szebb kötetményeknek e neuben, így kezdődik: „Isten veled hazám, bátrak hazája, falu-velod, te völgy, ti szőlő hegryk! Gyermekreményim s bánatom tanaja Isten veled én massza elmgyek; Ha visszatérek boldogulva: Hon, Hadd lássam népemet virányidom.” Ebtővs nem a szereltem költője, mint inkább a szereltem bölcsője, s mégis az aki kedvesét ha- sonlóan áratja ő veis, a szereltem svéd Petőfi: Burns, Burns, mióta Carlyle oly kitűnő ismerte

előny Magyarországra abban van, hogy a magyar jelzáloghitelbank a külföldi tőke legkonzervatívabb elemeinek továbbí ma gátos vonása által képes lesz a mező gazdasági jelzáloghitel igényeit olcsóbb kamattal mellett kielégíteni, nemkülönb n azokat a hitelközlelményeket is, melyeket magyar városok, községek és vidéki testületek emelnek azért, mert produktív és rendszeres kamatjövedelmet biztosító célokra, mint pl. helyi vasutak építésére, folyamszabályozásokra stb., tőkehozzájárulásokot teljesítenek. — E pénzügyi műveletek szoliditása mellett már az is kezdek, hogy a magyar vidéki városok és tőkehozzájárulási a magyar jelzáloghitelbank által csak a jelzáloghitelnek a legszigorubb óvatossággal vont határain belül lesznek megszabva. Az állam és a magántőke vállalkozási kedve közt való e pénzügyi munkamegosztás előnyére és szüksegen voltára már egy évtizednél régebben utaltunk. Magyarországon ez előtt a most megszüntetett rendszer létezett, melyet csak egy erős többség tudott megszüntetni; t. i. az a szokás, hogy a vidék minden kigondolható beruházási szüksegeit a kormánytól követelték. Mindig azt sürgették, hogy ezek az önmagukban töfvényes és hasznos hajó beruházások állami pénzekből fizetessenek. A magánőke kezdeményezése, az érdekeltek, a községek és vidéki testületek társulása mintegy tíz évvel ezelőt még meglehetősen tétlen volt. A gazdasági munka e korábbi egészégtelen megosztását évek sora óta egy okos rendszer pótolja, mint körül-belül hasonló módon, csak hogy nagyobb kiterjedésben, Angliában és Németországban. A kormány évek óta a parlamenti többség szavallatásában is elég erős, hogy e követelésekre mindig előleges nem-mel feljelen Magyarországon különböző vidékei előfordult mind ama fontos beruházási szüksegek reálizálhatósága most már évek sora óta az által lett okozertien elérve, hogy végre megszüntünk minden gazdasági reformszüksegeletről a minden — bár igazolt beruházás szüksegen voltából jogcímet formálni az állam, vagyis az összes adófizető zsebe ellen Már Magyarországon is belattuk, hogy mind ezeket a dicséretes célokat sokkal jobban

és gyorsabban el lehet érni, ha a munka és pénzübeli rizikó megosztása által a gazdasági önkormányzat az érdekeltek felelősségének és ellenőrzésének bevonásával a vidék egyes részében akként érvényesül, hogy miydezeket az egyes vállalkozásokat az állam közvetlen közreműködése nélkül választik keresztül

Politikai szemle.

+ Franciaország. A francia köztársaság elnöke az elmúlt héten nem kis bajban volt. — A lemondott miniszterium helyett újat kellett összeállítani, s nem sikerült egy könnyen embertalálnia, a ki a kabinellaktásra vállalkozott volna. Többször hivatta magához a kamara elnökét Perier-t, a ki azonban nem fogadta el a missiót. A miniszterválasz azonban, mire e sorok napvi ágót látnak, mégis véget ér. — Carnot elnök ugyanis Spuller-t bízta meg a kabinet alakításával. Ez nemcsak, hogy iuykre nincsen a nemzeti tüzőknak, hanem valóágos dűbbe hozta őket, a mint annak lapnik kifejezést is adnak. A „Cocarde” kijelenti, hogy már maga a Spuller-miniszterium esküje is megzavarhatja az Oroszország és Franciaország közötti barátságos viszonyt. Szerinte egy német származású embert, egy német barátot bízni meg a franciakabinet alakításával ez a legperfidébb eszmé. — Ezek kifakadások valószínűleg semmit sem fognak használni.

X Németország. Az anarchistáknak nemcsak pokoli gépek, hanem pokoli tervek is vannak. — Vajjon nem pokoli terve-e az, a mit egy ilyen anarchista készelt. — Vilmos német császár és Caprivi német társadalmi kancellárt megakarta ölm egy pokoligéppel, — melyet egy császár, mint a birodalmi kancellár címére Orléansból, mint retekmag-küldeményt, melyhez kísérőlevel is volt csatolva, küldött. — A level aairása: *De Chanteau*. — A pokoli terv nem sikerült, a kancellárhoz érkezett dobozban segédiztatte Ebuayer örsügy vette át, — ki a csomag robbanó természetét észrevette, s előhívta a palota előtt államaszó rendőrt, ki az esetről a kerületi rendőrbizost rögön értesítette. Ez asian mával vitte a gyanus csomagot és azt az öregeen egy puskasüvesssel, felbontotta, ki abban egy pokoligépet talált, mely epoly szerkezetű volt, mint az a pokoligép, mely múlt nyáron Spanduban ferobbant. — Hogy a gyulázatos merénylet hire Németország fővárosában nagy szenzációt keltett, az nagyon természetes. A tettesek után a francia rendőrség fogja a nyomozást megindítani.

— A vármegye hazából. Zalavármegye törvényhatósági bizottsága 1893. évi december hó 12-én rendes közgyűlést tart a következő tárgysorozattal: 1. Az újonnan rendezésre állt ar-

vaszéki ölnöki s a választás következtében esetleg megüresedő más tisztviselői állomásnak választás utján való betöltése. 2. Az 1876. VI. t. c. 4. §-a értelmében a közigazgatási bizottság választott tagjai sorából kilepő 5 tag névszerint Eperjessy Sándor, Farkas József, dr. Gömörey Vince, Koller István, és Skubicz István helyére új tagok választása. — Az 1886. évi XXI. t. c. 35. § b alapján a igazoló választmánynak 1894. évre történendő újból megalakítása. 4. A nagymélt. m. kir. belügyminiszterium 8433. sz. a. kelt leirata Magyar és Stejlerország közötti határigazítás tárgyában. — 5. Az 1892. évi május hó 2-án tartott törvényhatósági bizottsági közgyűlés 8317/8. sz. a. hozott határozatához képest a vármegye területén levő tanintézetek segélyezésére igénybe veendő törvényhatósági pótdó kiutése feletti intézkedés. — 6. Az 1894. évre szükseges vármegyei katonabeszállósági pótdó megalapítása. — 7. A vármegyei igazoló választmányi jelentése, mely uellet a vármegyei tegtöbb adófizető és választott vármegyei bizotts. tagok kiegészített névjegyzékét bemutatja.

8. A Jókai önnepélyt rendezendő bizottság airtata az 1894. évi január hó 6-án rendező Jókai önnepély tárgyában. — 9. A nagymélt. belügyminiszterium leirata a szállodák és vendéglősök viszonyait szabályozó vármegyei szabályrendelet kiegészítéséről. — 10. Vértessy Xaver Ferenc bpesti ügyvédnek mint a Keszthelytől — Sümegig tervezett h. é. vasutvonall önmunkálási engedélyezésének folyamodványa, ezen vasutnak a vármegye részéről leendő segélyezése iránt. — 11. A vármegyei árvaszek előterjesztése Káman János gondnokság sá helyezésére ügyében lemerült 8 fti ügyési költség megtérítése tárgyában. 13. A belistini fiokgyógyászteraf önállósítása iránti folyamodvány. — 14. Csabrendeken gyógyászteraf felállításának engedélyezése iránti folyamodványok. 15. A nagymélt. magyar kir. belügyminiszterium f. é. 8614/II. sz. a. kelt leirata a novai fozsokigabiró helyett kiküldött Fuzik Gyula sümegi és Kovács Rezső topolnaci járási szokigabirak napidijai tárgyában. — 16. A letenyei járás szokigabirajának jelentése a banok-szemt györgyi községjegyzői ügyvitelnek megvizsgálására kiküldött Breier Ignác helyett egy más bizottsági tagnak választása iránt.

17. A nagymélt. keresk. ügyi m. k. miniszteriumnak f. é. 88925. sz. a. kelt rendelete a Nagykanizsa — zakányi törvényhatósági közút keresztetéséhez törvényhatósági jóváhagyás megszerzése iránt. — 18. Keszthely mezőváros előjárásának kérvénye a gőzhajó kikötő építéséből Keszthely mezővárosi terhelő 4172 fti 52 krnak elegendése iránt. — 19. Nagy-Kanizsa város képviselőtestületének az építendő új községi hidra vonatkozólag hozott és felebbezett határozata. — 20. Paloznak község. képviselő testületének közgegi ingatlan eladás tárgyában hozott határozata. — 21. Nemes-Boldogasszonyfa

tést közölt róla Györy Vilmos, majd Léva József atadák költeményeit a művelt közönségnek természetesen rokonszenves dalaival „Beasy és Ruknja” „Johu Andersen”-ja általában, kedves darabok lettek. — Különösen megragadja figyelmünket bucsuhangjaival, mely Eötvös búcsuját ideai emléknkéje: „Mari emléke” c. dalában ime szöszertint:

Halmok, völgyek s ti lanka partok,
Mindig virágok legyetek!
Erdők szőlő, virágok szép,
Kristály marájon vizetek!
Itt nyíljon a nyár legkoribban!
Es legtovább mulasson itt!
Itt volt a végbúcsú... ntolszor
Itt láttam a kedves Marit

Eötvös midőn búcsút mond, hazájának mond búcsút, s hazáját, nemzetét óhajtja, — ha visszatér boldognak! Burns aldas szor a partra, halomra, völgyre, erdőre, mert ezek voltak tanul aszerelmének, boldogságának, itt zárta szívére a fak illatos árnya aintt, Marit, ott cserélt eskü, vált el tőle s igért új találkozásai, új pástoróráit, de amelyen a kedves Mari már nem jelenhetett meg, mert hideg hant takarta be.

Schiller, a németek nagy költője is az „Orléans-i szűz” sikkra majdnem ugyan ogy szökött ad, de talán még szebb változatokban s kedvesebb alakban mind Eötvös és Burns.

A 14-dik jelenésben Johanna monológjában fordul elő e búcsujelenei:

Leten veled, te bűn, kedves menyő!
Te megbítt csendes völgy leten veled!
Nem, nem bolyong Johanna többet itt

Johanna im örök búcsút rebog.
Ti rétek, miket ontószék! — ti fák,
Miket álltettem, mik sáidolletek,
Barlangok és ti hős torras-kutak,
Vízhang, te a völgy édes hangja, ki
Gyakorta visszhangolt éseken...
Johanna megy, nem tér vissza soh' sem.
Erdők melyen csendes barátalm,
Titeket örökre hagyjak el,
Barányaím, ti is gasztálton bolyongtok! — stb.

A pástorleány szerete a természethez, ami megnyilatkozik e néhány szoban s a fájdalom mely átnyal szíven, midőn a távol jövő kéte, ködébe néz.

A különböző madarak románca is sok agyban talált vonatkozárs, a jeles költőknek, így, hogy innét a egismertebb költe. énybe bocsájkozzunk: Tompa „A golyhos” című szép hazafis költeményében üdvözli a megérkező gólyát, hogy megérkezett, majd eszébe jutnak a siralmas hazai állapotok, vér, fű, temető, ektől őket jobb hazába, sőt üzen a bujdosóknak is, hogy mind világ van itthon, hogy ne búsuljanak, ha a hazát nem látják is, mert ugy — se tenék benne örömlök, mert itt börtön, bitó var a legtöbbre s boldogabb aki bujdosik!

Beranger — a francia Petőfi, — a fecskéikkel beszélget, s kérdi tőlük mi bírt hoznak hazájából? megkérdi, mit csinálnak a kis völgyben, hol született; — nem-e ott látta meg ő köztölök is egy a napot? Ott a bor az anyaszeretet visszavetett léptől töltöt!

Mi jót az ajkára önk kívénnt, örökhöz ment-e már bővére, a fiatal legények mutatnak e mély,

a sok jó barát, a kikkel együtt szokott lenni; szerencsésen visszaértek-e, mind — a csatából, — vagy tán idegen szoidosok tapossák azt a szent helyet is, a család tűzhelet, nővére szerencéjét önkreztetik — s hova tekint: bilincs! — Ti drága hazám fecskéi, nyomoráról ne szóljatok.

Ki ne érezné e két nagy és hatalmas költő szellemének s fájdalomának, s így bangjainak egyformaságát, és mégis különböző szépséget. A magyar elegia költők legjelesebbje s a legjobb francia lírikus a bonh bű es bánat hatása alatt írták a leg-zsebb rokon költeményüket.

Beranger szép költeménye: „A ket gránátos” hasonló eszméménettel bír, mint a németek nagy világ fájdalom költője Heine Henriké: „A gránátosok.” Az elsiben ket gránátos áll őrt Fontenebleauban, a beszélgetnek, hogy többé itt sem fognak már őrt állani, mert holnap már Eiba lesz a nagy császár otthona, s előhozzakognak-hol voltak? az itáliai hadjárattokkal Egyiptom, Oroszország, Lipose, Parissal — hol a vilálm lecsapott, — az arulással, a szabadsággal, mely nem támad föl, s a koronákkal, miket Napoleon oszogatott el — s most ő néki sinca! — s csász, mász körülötte az új körül mindenki, ők azonban, akik vele véreztek, bár rájuk térne a nyugalom, megmaradnak ő mellette a régi mellett, hogy érte elvérezzenek.

A németek híres romantikus Heine is, inspirálót kapott a híres kapláriól s gránátosaitól s ő is megérkezik őket; Oroszországban estek fogásba, s jennek haza, szomorúan, hogy Német-

község az iránti folyamodványa, hogy községi ingatlanra vonatkozó adás-vevési szerződés törvényhatóságilag jóváhagyassék. — 22. A bányák szentgyörgyi árkórvos folyamodványa utáttelányának felemelése iránt. — 23. Drávavásárhelyi község képviselőtestületének községi ingatlan szerzése tárgyában hozott határozata. — 24. Hervadiai község képviselő testületének felelősségi határozata. — 25. Kővágy-Ors községnek a vágási díjakat megállapító szabályzata. — 26. Ijabb Tóth József zalki lakos kerve nye fuvarber utalványozása iránt. — 27. V-ik hegykerület község képviselőtestületének ingatlan eladása tárgyában hozott határozata. — 28. A vármegyei számvétség állat megvizsgáló községi költségtervek és bírói számadások törvényhatósági jóváhagyás végett bemutatottak. — 29. Dr. Mangin Károly kir. tanácsos a megyei tiszti fő orvos Lossman Mari keshelyi lakos szülésznői oklevelét kihirdetés végett bemutatja. — 30. Hevesmegyei községe a nagymélt. bélyegminiszteriumnak a katonai levelezés tárgyában kiadott körrendelete ellen az országgyűlés képviselő házhoz intézett feliratát megküldi. — 31. Szabolcs vármegyei községe az 1891. évi XXXIII. t. c. végrehajtása s annak bekvetkezései a vármegyei tiszteknek hivatalos állásában leendő megmaradása végett a nagymélt. bélyegminiszteriumhoz intézett feliratát közli. — 32. Budapest fő- és szék város községe a párvialok elbarapodásának megakadályozása ügyében az országgyűlés képviselő házhoz és a kir. kormányhoz intézett feliratát megküldi. — 33. Szabolcs vármegyei községeinek átírata Besenyei György emlékszóbrára gyűjtés elrendelése iránt. — 34. Fogorvosvármegyei községe a vármegyei közgazdasági államosítását kimondó törvények I. §-ának az ország erdélyi részeiben leendő mielőbbi életbe léptetése iránt a képviselőház és a magas kormányhoz intézett feliratát megküldi. — 35. Bekesvármegyei községe a büntetkezői és vétségéből szóló 1878. évi V. t. cikknek a a párvialakra vonatkozó része módosítása tárgyában a képviselőházhoz intézett feliratát megküldi. — 36. Kolozsvármegyei községe a román nemzetiségű tulók őzelmek és igazgatásának megállása tekintetéből a képviselőházhoz intézett feliratát megküldi.

Mi kell még Nagy-Kanizsának?

Magyar emelkednek már városunkban a világvilágítás árbaival; a sörágy építése ma holnap már belesz fejezve, az ipar fejlődése, tagadhatatlan, hő chajtásunk, hogy a munka nemcsak törekvésük siker koronázása, hogy az elvetelt magédes és hasznos gyümölcsöt teremjen!

Mi, kik e helyütt mindenkor önzetlenül vitatjuk városunk érdekeit, örömmel szemléljük, örömmel constatáljuk e város fejlődését; de nem

halgathatjuk el a hiányokat sem s nem állnánk feladatunk magaslátán, az ezt tennék!

Tudjuk azt, hogy egyszerre nem lehet mind-azt megteremteni, amire városunk jelentőségének érdekében szükség volna, tudjuk azt, hogy nehéz, nagy akadályokba ütközik annak pótlása, amit egész évjűzekden át elhanyagoltunk, s mégis munkához kell fogunk serényen az akadályokkal szembeszállva, most nem szabad, nem lehet megállnunk, ha ismét elmaradni nem akarunk.

Kötelességünknek tartjuk tehát hangoztatni azt, hogy a vilámvilágítás létesítésével beérünk nem szabad: ha azt a nagy szükségét pótoljuk is városunkban, azért még valami keveset tetünk; nem elégleges, ha a város fejlődésének vitatásánál ezt említjük s ezzel egy időre megelégszünk, mert nekünk kötelességünk minden létesíteni amiben, városunk más városokkal szemben hátrébe szorul, kötelességünk azt létesíteni bármily áldozatba kerüljön is, mert csak így érhetjük el azt a célt, hogy azt a helyet foglalhassuk el, a mire a város jelentőségénél, lakóinak in elligentiajánál fogva hivatva vagyunk, — csak így érhetjük el azt a nívót, amit mi igazán, azt hiszem mindannyiunk igazán óhajunk.

Ilyen előrendű eikerülhellen szükség van városunkban a sétányra. — A sétányra szükség van epgy egészségügyi, mint szépségügyi szempontoknál fogva.

A sétány létesítése oly első rendű szükségét pótól, hogy ezt tovább elodázzunk nem szabad, nem lehet. — Valóban szegénytelen állapotnak tartjuk azt, hogy az idegen, a ki az éténk forgalmu sapor városba először jön, mindenha azonosadálkozasan adhaszon kifejezést, hogy e városban még sétány sincs; valóban szomorú dolognak tartjuk azt, hogy szomszéd, kisebb jelentőségű szegényebb városok e téren bennünket megelőztek; tarthatatlannak jelezük azt az állapotot, hogy a szülő gyermekeiket tavasszal és nyáron a sétányra ne küldhesek. — Igaz, lehetnek olyan ellenvetések és hallottunk is már olyfélet többször is, hogy a Polgári Egylet kertejé oly alkalmas sétányt egy a fenotiek, mint a gyermekek számára. — Igaz, hogy most a Polgári Egylet kertejé nagy szükségét pótól, a Polgári Egylet kertejé; ha ezt a kifejezést e téren egyáltalán használni szabad; egy szólván hivatást teljesít városunkban. — Csakhogy a magantulajdonosok megsemmköveteltek, ha a Polgári Egylet jóakarataiból az egész város élvezheti is azt.

Városunk azért a Polgári Egyletnek köszönettel is tartozik. — De mit szól majd a város t. községe ahhoz, ha a Polgári Egylet egy szép napon azt fogja mondani — aminek feltétlenül joga van, — hogy kertejébe csak tagokat, s tagoknak gyermekeit ereszté be? — Hova mennek majd azok a városi polgárok s azoknak gyermekei, kik nem tagjai a Polgári Egyletnek? Lehet-e nekünk ezt az eshetőséget kockáztatni?

Akár mely oldalról, akár mely szempontból vizsgáljuk is tehát azt a kérdést azon eredményt kell tapasztalunk, hogy a sétány létesítése előadhatlan / A városi képviselőtestületnek tehát e kérdéssel komolyan kell foglalkoznia; nem szabad kicsiny másodrendű érdekéknél fogva — az általánosságra kibátó dolgot előadni. — A sétány mielőtti létesítését komolyan kell elhatározni, s a helyt elántoríthatatlanul meghatározni.

Tudjuk, hogy mar sokszor képezte vita és beszéd tárgyat a sétány létesítése; csak hogy mindenkor oly szempontoknál fogva odaxtattik el, a melyek egyoldalúan sem képesnek elitogadtatóndokot arra nézve, hogy azt a nagy szükségét azonnal ne pótolják. — Az a körülmény p. o. hogy egy tér, amelyhez tán évek múltán juthatunk, alkalmasabb lesz mint egy másik, azonban szintén igen alkalmas hely, — csak nem lehet indoa arra, — hogy ezt az elsőrendű szükségét azonnal ne pótoljuk, mar annál fogva sem, mert a dologgal várunk nem szabad és nem lehet. — Ha a képviselő-testület a sétány létesítését komolyan elhatározza, ha az akarat megvan, — bizonyos hogy az eszközt is megfogja tudni találni valamint azt az alkalmas helyet, ahova a könnyen hozzáférhető városi sétányt létesíteni kell, hogy az a városi polgárok üdülésére, városnak pedig díszere szolgálhasson.

A második nagy hatalmas szükség városunkban a színház kérdése. Az állandó színházzal is majd egész egy vagyunk, mint a sétány kérdésével. — E téren is igazán csakis a Polgári Egylet jóakarataira vagyunk utalva, s valóban szomorú állapotokkat tartjuk azt, hogy e tekintetben is a Polgári Egylet jóindulatára van a város ráutalva, mert annak az eshetőségnek vagyunk kitéve, hogy, ha a Polgári Egylet, termet nem akarná a színházak rendelkezésére bocsátani, a városunkba érkezé színházak nem találnának helyiséget előadásuk megtartására.

A színház kérdése is soká, nagyon soká vajdiki városunkban, s itt a társadalmunk kellene a cél eléréséit segítenie, mozgatnia.

A sok egylet, mely városunkban évenként mulatságot rendez, megtehetné azt, hogy mulatságai egy részét — habár csekély részét is — az állandó színház javára fordítaná. — Mindentől cél előmozdítására rendezése városunkba mulatságot, műkedvelői előadást, s ezek munkái el, amig egy-egy mulatság az állandó színház javára esik. Pedig ezt a célt kellene városunk községeinek társadalmi uton támogatnia s a szükség olyan nagy, hogy a jótékony célon kívül minden mulatság jövődelmének, habár csekély részét is az állandó színház javára kellene fordítani.

Épugy mint a város a maga fejlődését nem kérheti az államtól, hanem magának a városnak kell a maga feirágzásáról gondoskodni s a nemes törekvés támogatását követelheti csak az államtól: epugy a város társadalmá nem követel.

országba érnek; hallják meg, hogy oda Franciaország, a győztes had, s fogva Napocon. — Sirnak; s beszédre kelnek. — Az első: Iaj régi sebem. A második: feleségem és gyermekemből mi lesz, ha veled halok. Első: Mi nekem az szon? Mit gyermek, kolduljanak ha éhesek, — de a császárom fogva! Halld kérésemet pajtas, mondja a másik, ha meghalok, honom földjébe temess el, az érdemkeresztet tedd szivemre, gyögyeremet a kezembe, s csatold fel kardomat, így akarok fektetni, mint egy ór a sírban, míg holló a korbácsoló durrogását; a lovak dübörgését, akkor a császár bizonyára elnyargal sírom fölött, a kardok csörrennek és fénylenek, — én gyögyerősen kikelek a sírból a császárt védem.

A ballada- és románc-irodalom e két jelese, mintegy élőve tenzi elöttünk a hűséget és ragaszkodást e két költeményében, midőn a császárt elfelejti gyermekeit, feleségét a katoná, s kez meg s sírből is kikelni, hogy megvédelmezze azt, aki bálványa, dicsősége volt Franciországnak, s réme a világnak.

Poe Edgar leghíresebb költeménye „A holló” s egy más amerikai költő Longfellow „Lábas órája” — dacára a tárgy különbözőségének, tartalom tekintetében nem különböznek.

Ez s vén óra, mely tanuja volt a család történetének, ismeri annak jó s balsorsát, megmarad változatlan az ó egyhangú kegyelmével, míg körülötte megváltozik minden és folyton azt hangoztatja:

„Soha többé — mindörökké,
— Mindörökké, — soha többé.

Latott ez menyegzőt, gyászot, de a torban ugy mint a lakodalomban new beszélt másról, mint arról:

Soha többé — mindörökké!

Vagyis magáról az örökkévalóságról, mely maga is egy ropant óra, melynek ingája kérdéseinkre azt válaszolja:

„Mindörökké — soha többé.”

Ha kérdés meddig tart szenvedésed, feleli: mindörökké, ha kérdés mikor ter vissza elmúlt boldogságod, ifjuságod, feleli: soha többé!

Ily bus mejódiájú költemény a „Holló” is. A költő szóbájában ül telnek idején gondolkozik álmodozva viszonzlatja-e kedvesét, a táján kopognak — s a sötétes csendben, midőn felnyitja az ablakot, becsap egy holló.

Parbeszéd támad köztük s a holló minden kérdésre azt mondja: Sohasem.

E költemény megrázkodtat bennünket s érezzük a dezmesztő hideget s fajdalmat, mely a költőt elfogta, arra a gondolatra, hogy sohasem látja többé Leonoráját s a váma arny ott lebeg mi fölöttünk is s körülleg bennünket rémesen s fülünkbe zeng a holló jajszáva — sohasem.

A holló azonban nemcsak Poe költeményét vette híressé, de a hazai balladaköltészetünk is a hollóról szóló nép-balladákban mutat tel melegeket, a Budapesti Szemle hozta a három népballadát a hollóról, — melyeknek egyike remekebb a másiknál, ezek és Lenuu 3 lovagja

illusztrálja, hogy mi mélyen belejatszik még a nép érzelmébe, költészetébe is a holló és sas regeje, s mily találkozás, ihlet viszi a népet s költőt a teremtésben.

Lenuu a hazánk szülőlte — költő a „Három lovag” c. költeményével a saakeselyükkel osztogatja meg a három lovagot, amint vert harc után lassan busan lépezt halad a három lovag s mély sebekből a meleg vér foly, s a válukat összevetve panaszolkoznak egymassnak kinek mi táj, mi fog veszteti. Az első szó:

Ottan szép dall kedvesem,
Meghalni most egy órá nekem.

2. Zöld erdőm, udvarom, tanyám
S hogy meg kell halnom oly korán!

3. Semmin a kereség alatt
Halál még sem óhajtaltak.

S fent a három lovag felett
Három sas-kes-lyű lebeg.

És osztakoznak éhesen:
Te őt, — te azt, — én azt eszem.

A magyar népballada a két hollóról megrázkóbb, igazább, s mintegy összefügg a másikkal ameynek címe a „Három holló.” De lássuk a tartalmát.

Három holló ál egy ágon s parbeszéd kél köztük, hol kapnak reggelt.

— A zöld mezőben fekszik egy vitéz, de ebe, sőtlyma, kedveve óri.

A hollók tovább tanakodnak ... tenger hajó-töröttjei után induljanak-e, vagy a vitézre, — s

het mindent a városi hatóságtól, hanem magának a társadalomnak is kell a város fejlődéséről, jólétéről gondoskodnia és mindazt elkövetnie, ami a város felvirágzásának érdekében szükségesnek mutatkozik.

Ha a város fejlődését akarjuk, fel kell hagynunk az eddigi tanúsított közönytét, a város szükségleteiről komolyan kell gondoskodnunk, — léretve kicsinyes egyéni érdekeket, első sorban mindannak létesítésén kell fáradoznunk, ami előadhatatlan.

Ez pedig csak úgy lesz lehetőleges, ha azt az eltespedt közöszellemet regeneráljuk, a melyet városunkban sajnosnak kell tapasztalnunk a első sorban is arra kell törekednünk, hogy a köérdeket ne urálja az önérdék!

Tollfuttában.

Taboly Viktor városi képviselő jó levele meglette iudítványát a képviselőtestületi ülésben, hogy Jókai Mór komorus ironkat ötven éves írói jubileuma alkalmából válasszák meg díszpolgárnak, meg csináljanak valami nagyobb szabású ünnepséget városunkban is.

A lelkes egyhangúsággal fogadott indítvány keresztülvitelét egy tizenköttagú küldöttségre bízák. Ennek a bizottságnak szintén nem éppen a jó leten kegyelméből, hanem mert Babóchay polgármester az az ofele órációk élén nem igen szeret szerepelni — Taboly Viktor városi képviselő ur ett az előke.

Es megindult a nagy mozgalom. Volt kis-ülés, nagy-ülés, amiknek eddig más eredményét nem tudjuk, mint hogy az ügy áll. Es állnak tanácsalannak azok is mind, akik valahogy haladni szeretnének. Még eddig, — amit halljuk — csempán maga a bizottsági elnök ur kíván táncolni Jókai tiszteletére, amennyiben az író jubileumára táncvigalmat akar rendezni. Más mindenki kinos mosdatlansággal várja, hogy a bizottsági kadrlillet vezető fortsecer-elnök mikor fog egyszer konfuziót kiáltani. Mert ok már bizonyára befeleadtak a temérdek derűtlenségbe és szeretnének komolyan megállapodni valamiben, valami olyan ünnepségben, — ami csakugyan való lenne az ünnepelt íróhoz is, meg Nagy-Kanizsa városához is. Est a szándékot mi is komolyan rejektáljuk, — de mig a jelenlegi szituacion akár a polgármester ur személyes közbelépése, akár a bizottsági tagok radikális intézkedése nem változtat, mi az ünnepség komoly méltóságához nagyon kevés reményt fűzünk.

Hogy történni fog valami így is, az kétségtelen, — mivel azt feltenni is bajos dolog, hogy ahol Taboly Viktor városi képviselő ur is szerepelni akar, ne történjen valami. — Sőt nem lehetetlen, hogy mire e sorok napvilágot látnak, már az ünnepség programja is készen lesz.

Ha az előjelik nem csálnak, a nagykerető program így fog hangzani:

JÓKAI-JUBILIUM!!!

NAGY-KANIZSA város kétszáztagu képviselőtestületének megbízásából rendezik:

TUBOLY VIKTOR, városi képviselő. ügyvéd és jubilált költő.

Az ünnepség sorrendje:

- 1. „Prolog”, irta és szavalja: Taboly Viktor.
2. „Politikai divatok”, változatok Jókai használt című regénye fölött: ... Taboly Viktor

hogy ebe távol jár, solyma csibekre vár s kedvese mással illantova, biztonság lesz nekik a lakomá, s megosztottnak.

Te a mellét eszed lakomáza sőt. Magam pedig kívánom két szemét, Szőke hajából a fűrtöt te vedd; S javítsd ki annál ócska fűszeket! Alláról az ifjú pehely enyke, Abból kapnak egyet kicsinyeim.

A lyra, a dráma az eposz, a ballada, a regény s a költészet minden faja mutat fel hasonlóságot tartalonban, tárgyban, eszmében, sőt szavakban és kifejezésekben is, sőt megénk, hogy ugyanazt a tárgyat egyesek kézzakarva dolgozzák fel, mint például Petőfi, Kerényi, Tompa az erdei lak-thémáját, de a költészet nyelve, tere, a képzőlet, a megoldás, feidolgozás, — oly más irányt adnak a költeménynek, hogy az, aki ol van az egyiket és a másikat, csak nehezen vagy éppen nem tudja megtalálni a közös vonást egyikben vagy másikban.

A költői nyelv szépsége, mélyisége, a szerkezetek, a tárgyat költőivé, s az hogy egyes kifejezések, helyek hasonlók, s eszmék összehasonlíthatóknak, — nem fogadják meg a költői művet becseréltől.

- lant-kisérte mellett éneklőleg szerencsétlen furulya.
3. „Az új földesur.” — Egy végzett földesur feljegyzése: Taboly Viktor.
4. „Jókai apothekosia”, görög-tűzfény mellett. A költőt személyesíti: Taboly Viktor.
5. „Az aranyember vagy az örökös képviselőjelölt.” — Monolog. — Az elparolgot választópolgárok távoli szonagsa mellett előadja: Taboly Viktor.
6. „Általános derűtlenség, éjjelezés és taps”, mire ismét görög-tűzfény mellett megjelenjen a felhők között Jókait ábrázolva..... az ünnepelőző rendező.
7. „Mire megváltunk.” — Tánctánc magyar szakszeríttes tempókkal (tánc-nyitány) lájti: a vendéző.
8. Utánna általános tánc-vihar, mely a még netán megmaradt párszernyű komolyságot is teljesen elsodorja.

Távol van tőlünk a gondolat, hogy ezzel a gazdagnak igrkerős programmal Taboly Viktort akarók megtréfálni. Ittenkedőleg. — Ennel csak azt akarjuk feltüntetni, — hogy öbenne kiadhatatlan vállalkozási szellem és oly szereplésre termott, tárgy-gazdag talantuma van, hogy ha kell hát egymaga végigcseléskzik egész jubeliumi ünnepséget. De hát könyörünk alászan: a humorak és vállalkozást szellemnek ilyen gazdag forrásaiban is kímélni kell az élet szuszszát. — Kérjük azért tisztelettel a polgármester urat, — meg a bizottsági tag urakat, — meg az egész képviselőtestületet, hogy könygynének Taboly Viktor íróvársuuk vállalás és segítéseket a jubileum ügyén! Mert méltóztatnak tudni, hogy maga Taboly Viktor is hamisvási ember, dolgozó-társai több viccelapnak; még megérjük: beküldi az Ústokóba, hogy Nagy-Kanizsa a Jókai-jubilumot egy XIX-ik századbeli hegedős elhedegélte.....

Podig hát Nagy-Kanizsán még mindig akadnak olyan hegedősök, akik nem követik érdemes ösüknek: hárfás Szent Dávidnak köszmondások elhedegélését, hanem jóraváló munkákra, érdemes célokra a publikumot össze tudják hegedülni.

Ilyen modern hegedős: Sümegi Kálmán, aki itt az „első magyar”-t képviseli, mivethogy az „első magyar ált bisto-sító társaság” titkára. Sok magyar notát elpöngeltett már életében fölével. Sokat járt felhők között, soraat fűrdött csillag-angarban, a kapóelet tiszta aetherében. Azért, akik alaposan meg nem pülanthattak be lelke világába, azt tartják és azt mondják föléle a hata mögött, hogy most is szert kacerkődni az ég tengereben fűrdő hölvidlaggal; szemben pedig est egy öitözetit a lókelás selymébe, hogy nagy ideletitának mondják, akik írói tüze, lelkesedése most is könnyen az almák régióiba ragad a gyakorlati élet göröngyf közöl.

Ámde elfeledték, hogy az ábrándos költői lélek szárnyait fűsom, de erős selyem-kötelekkel ide kötötte az élet roge kőse a biztosítási titkár. Mint író bizonyára ő is kivégzett néhány hőst rettenetes halállal, tragikus halállal; de most a költői igazságosolgatás ut vonaglik mindenkor tehetetlenül a biztosítási titkár vasmarkában; most azon varej-tékenik, hogy hogyan lehetne biztosítani az egész emberiség életét, biztosítani, mindent csak biztosítani. Es az ő jelzése. A praktikus tervével biztosított a szegény földvidéki tótok ak köztél ezer forintot; biztosított a kereskedő ifjaknak egy östélylyel 400 forintot és tavaly a március tizenötödikét rendező bizottságot biztosította, hogy a rendezendő banketre elhozza a polgármestert.

Es hogy es is sikerült neki, most már el lehet hinni, ha azt mondja, hogy a haldokló Tabithák kö ül is nagy szerencséje van.

Van a mi városunknak ilyen sorvadó Thabitaja: a „Polgári Egylet”. A vendéglősei irgalmatlannal elgöttek büd-szette rántását. N-men est omen: volt köztük egy Verderber is. Alaposan elvették a Polgári Egyletet odáig, hogy már azt kezdtek pöngelni: vajjon nem volna-e okosabb dolog a vendéglői helyiséget privát lakostályokká alakítani át?

De voltak az Egyletnek tagjai, akik semmi kedvet nem éreztek Marius szerepére s azt mondták egy sziv-dobbanással, hogy az Egyletnek az ő messzeható társadalmi miselő-jával élise kell s hogy életet, — melyen annyi jó létek csüngött addig áldozatokra is kész lelkesedéssel, biztosítani kell minden áron.

No hát, milyelt biztosítástól van szó, föl se lehet tenni, hogy ott ne legyen Sümegi Kálmán, az „első magyar”. Csakugyan ott van. Dolgozik, tervet sző, ir, de nem novellákat, hanem ületeti leveleket a bortermelő gazdákhöz, hogy hogyan jussan az Egylet olosé és kitűnő borokhoz ir es szerkesztettedbe esedott homlokai (nem arad-vidéki vészereiket, hanem) úlapot az Egylet számára. Született magyar szakszeríttes eszhatatlan gürmanerájával kifűst, hogy mitől inyciklandó vacsorákkal kedveskedjék a Polgári Egylet feliramasztandó vendéglője a nagyértelmű publikumnak? Csillagok világába szárnyaló gondolatok helyett szé-

kelygulyák, serpenyős rostélyos, vadpacsenyék, kolzavári káposzta, halászlé, turós csusza, friss kolbászkok, cigány-pacnye forognak, főnek, süsnek agrában, hogy az Egylet vendéglőjének forgalmát s ez által az Egyletnek életet biztosítson.

A legkifűnőbb zafalmegyei bortermelők szűstiszta nektárja az ő követtetésével vonul be az Egylet pincéjébe. Sűrű, forog, tesz-vesz, dolgozik, azokkal a lelkes egyénekekkel, kik az Egylet újításteremtése alkalmával a jövőbe vetett remény ihletésével álltak és fogtak egymással kezét, jelképezvén (az Egylet szinbolmat) a közös erővel egy munkára, egy célra egyesült czekolat.

Lehetetlen, hogy ennyi lelkesedésre be ne következzenek a polgárok áldást, eredményt biztosító tömörülése. Lehetetlen, hogy dec. 2-ika, a vendéglői helyiség megnyitási ünnepre a teljes újjászűletés és létbiztosítás napja ne legyen arra az Egyletre nézve, melyre tradícionál fogva is a leg hatalmasabb szerep vár a társadalmi kibontakozás jövőjében.

A közönség köréből.*)

Városunk egyik eökelő cég-től kaptuk a következő sorokat:

Bámulatos közönytettel tür városunk kereskedő sége már hónapok óta oly állapotokat, — melyek másútt egyszerűen a lehetetlenségek közé tartoznak. Ugyanis már hónapok óta a helybeli m. k. adóhivatalnál hiány van kincstári, vasúti fuvarlevél úrlapokból s így azok természetesen sem a dohány fűtőszében, sem egyebütt a városban nem kaphatók. — Ha tehát valamelyik kereskedőnek fuvarlevélkészlete elfogy, kénytelen fuvarlevelekért a vasúti állomásra menni, vagy küldeni, ami melleleg megjegyzeze legalább is egy órányi időbe kerül, és ha esetleg ott sem könyörülnek meg rajta, — ami épséggel nem tartozik a ritkaságok közé — no akkor egyszerűen nem szállíthat és kénytelen küldeményeit bizonyítatlan időre elhalasztani, mig nagy fáradsággal és utánjárással a szükségesít fuvarleveleket valahogy beszerezheti. A belföldi forgalomban használandó fuvarlevelek mégis csak néha néha, nagy ritkán kaphatók a városban, de ha akad valaki, aki nemzetközi forgalomban használandó fuvarleveleket kér, bámulattal mérük végig az elárúsító közegek a mérész pretendens, és vállat vonva jelentik ki, hogy azt se tudják mi fán terem az ilyen nyomtatvány. Tény az, hogy bár már nyűt óta kötelezők az e fajta fuvarlevelek, azok létezéséről a helybeli m. kir. adóhivatalnak mindeddig tudomása sincs.

Hogy ily visszrá állapotok mily zavarólag hatnak a forgalomra és mennyi kárt okozhatnak a kereskedőknek, bővebb magyarázatra nem szorul, és méltán támaszthatja a vasúton szállító közönség azt a kérdést, vajjon mért monopolizálta a kincstár a fuvarlevél úrlapok elárúsítását, ha a közönség szükségletét kielégíteni nem tudja, vagy nem akarja.

További speciilitása városunk kir. adóhivatalának, hogy az elrontott kincstári eddó vagy fuvarlevél úrlapok becserelését megtagadja, bár a becserelés köteleessége volna. Ha e célból jelentkezik valaki az adóhivatalban, innét a dohány fűtőszébe, a fűtőszédből meg a dohányraktárba, innét pedig ismét az adóhivatalba küldik és e kellemes körutat megtétele után, — önkénytelenül egy pillantást vet a naptárra, vajjon nincs-e aprilis elseje.

Tudunkkal a zálogeszerzési m. k. pénzügy-igazgatóság előtt nem ismeretlenek e sérelmes állapotok, amennyiben miattuk már több ízben panasz léteztet nála, de minthogy nem az adópréstől, hanem csupán csak adófizető polgárok jogos igényeirel van szó, még csak rá sem hederít a panaszokra!

Tán sikerülni fog e soroknak az illetékes körök figyelmét a fent idézett bajokra terelni és azok orvoslását előmozdítani.

H I R E K.

— Jókai jubileuma. Ismeretes azon körülmény, hogy Nagy-Kanizsa város a jubiláló író díszpolgárra választotta és hogy a jubiláló díszkiadást megrendelte. A díszpolgárságról szóló oklevelet a város küldöttségileg fogja január 3-án Jókainak átnyújtani. A város, mint ilyen, tehát kifejezte már ezen ténykedései által a nagy író iránti hódoló tiszteletét és netán egyéb locális ünnep-égek rendezésén a társadalomra bízta és a képviselőtestület ezén célra saját kebeléből 12

*) E rovatban a közönség köréből érkező közleményeket — s amennyiben csak kérdéseket — mindig szivesen közöljük. Kérjük azonban felelősséget nem vállalva, névtelen beküldött közleményeket nem vehetünk figyelembe. Szerk.

— **A Takács László** (nagy-váradi építő m.) által jelen szerkesztett „Építő iparosok könyve” oly kedves fogadtatásra talált, hogy szerző a még folyton érkező megrendelések elvégzésére, a munkát teljesítő Áldozat, tetemesen megővítve, a második kiadás alá rendezte s az **Laszky Ármán** könyvkiadói vállalatán Nagyváradon „Építőközök és építő iparosok könyve” címén ép most jelent meg. Feltalálja abban az építő közönség úgy, mint az iparos, a poigári építkezés minden ágára szóló útmutatást, anyagismeretést, érelelmést, egyébként teljes költségvetést az iparos segéd és tanuló — megbecsülhetetlen tankönyvét, a háztulajdonos, gazdálkodó — pedig nélkülözhetetlen tanácsadóját? Ára kötvé 80 kr.

VEGETES.

— **Köhögés, rekedtség és elnyálkásodásnak** melegen ajánljuk t. olvasóink figyelmébe **Egger díjfalmarozott** biztos hatású mell-pasztillát. Kaphatók 25 és 50 krus eredeti dobozokban minden gyógyszerárban és nevesebb drogua üzleiben, valamint **Egger A. fia** gyógyszerkülönböleges-égy gyárában **Bécs-Nussdorf**.

— Egy nagyon élénk korcsmahelyiség azonnal bérbeadatik. — Bővebbet e lap kiadóhivatalában tudhatni meg.

Szerkesztői üzenetek.

— **B. L. Helyben.** Sáp tárcáját nyomban felhasználjuk. Kár lett volna karácsonyig bevernie. Reméljük, hogy karácsonyi kiadásunkat szintén gazdaságiani forrás valami szept. dolgszattal.

— **Egy tanító. Egyedusa.** E fajta rekriminációkba mi nem uccsajkossunk. Lesznek hiányok, bajok az érintett szakiskola körül, mivelhogy tökéletesen sehol sincs, de ott csak én se fogja elvárni biggett megmondás után, hogy egy intézetet csak azért tartson fenn az állam, hogy valakinek az internatus hasznát hajtson. Abból az intézetből igen derek szakferfiak, jó képzett egyének kerültek ki. Hisz az én jó szándékkal megírt cikke is az intézet mellett demonstrál, dacára, hogy azamatát mond rá.

— **M. M.** A cipkérés lehet gyerekes tempo, de azért örögek is szívesen megcselökszik.

Felelős szerkesztő:

Dr. LÓKEMIL.

Laptulajdonos és kiadó:

Fischel Fülöp

Nyiltér.*)

Selyema hamisítvány. Egészünk el egy mintát a venni szándékok: fekete selyemből s a hamisítás rögtön kiderül. Miért míg a valódi a jól festett selyem az elégetésnél nyomban összepóderődik és csak hamar kialszik maga után csekély világosbarna hamut hagyva; addig a hamisított selyem (mely zsiros szinű-szalonnas-leves és könnyes török) lassan tovább ég (mint hogy rostszálai a festanyagtól leittetlen tovább lassadnak) az sötét barna hamut maga után, de valódi selyem módjára soha össze nem póderődik, csak megöröml. **Henneberg és.** (cs. kir. udvari szállító) **selyemgyára Zürichben,** haához szállítva, postabér és vamentesen szívesen küld bárkinek is mintákat akár egyes öltönyökre való egész végében levő va ódi selyem szövetéből. Svájcba címzett levelekre 10 krus és levelezőlapokra 5 krus bélyeg ragasztandó. (b)

*) Az s rovatban közlöttékért nem vállal magára felelősséget

HIRDETÉSEK.

Tea, rum, cognac, kávé.

Kovács és Mezey tea-és rum nagy-kereskedők

ajánlják saját londoni és flumi ügynök ségeik által direct importált elsőrendű és válogatott **Chinai és Orosz karaván tea-nemeket,** szintegy **hamisítatlan jamaika rumot,** utólrhetetlen minőségű **brázíliai rumot** Francia és belöldi **COGNAC** csak is a legkiválóbb czégtől.

Kávé válogatott minőségekben 4^{1/2} KÜVÖ kilós postacsomagokban bár-foza díjmentesen. — Kimerítő árjegyzék kívántra díjmentesen. — **SUDAPES-TEN:** Főúlet és iroda: Dorottya-utca 13. sz. Flók-úlet: Kerepesy ut 6 sz. es-előtt **Bleber Antal.** — **Dreher Antal** könyvnyi sörfőzdéje palackköreinek föl-árusítói.

— **Figyelmztetés.** A n é közön-séget a saját érdekében figyelmeztítjük, hogy bevásárlásainál mindig csak első-rangu megbízható üzögekhez forduljon és magát hangzatos és olcsó árákkal csábító hirdetések által tévutra ne ve-zesse. 509 8 -

Minden egyes czikknek jövedéj és valódiságáért teljes jótállást vállalunk.

Meg nem felelt mlyögek visszatartának. Visszonteladónak külön árjegyzék.

Vidéki rendelvények pontosan postán vagy vasuton kijőnat szerint küldetnek.

Karácsonyi ajándék az ifjuság számára.

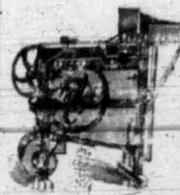
A legújabb időleg ki-egészített most új ki-adásban megjelent:

Zöhrer, Das Kaiserbuch.

Elbeszélések I. Ferencz József életéből.

4 színyomatú kép-pel: fényes kiállításban 336 oldal terjedelemben és pompás díszkötésben Ára 3 forint.

Kapható: **FISCHEL FÜLÖP** könyvkeresked. Nagy-Kanizsa

Kukoricza-morzsolók!

Kéz- és erőhajtásra, egyszerű és keitőszerkezettel, szelelővel és szelelő nélkül.

- Gabona-rosták,**
- Konkolyozók (trieurök),**
- Széna- és szalmaszajtók,**
- Takaromány-füllesztők,**
- Takarék-főző-üstök,**
- Szecskavágók**
- Répa- és bürgonyavágók,**
- Darálók**

ismert legjobb minőségben és szerkezettel készülnek: 594

Mayfarth Ph. és Társa

gazdasági gépgyárában

BECS, II/1. Taborstrasse 76. szám

Arjegyzékek ingyen. — Képviselek keresetnek.

Keszthelyen: Stefanits Nándornál.

COGNAC

Czuba-Durozier & Co.

francia cognacgyár

PROMONTOR.

Vezérigynökség

Buda és Blochmann Budapest és Bécs.

Mindenhol kapható.

Eszenciákat

rum, cognac, mindennemű szeszcs italok színtall il-körök és különlegességek azonnali elhibazhatatlan elké szite-ére a legkiválóbb minőségben szalítok.

Az ifjólaj ajánlok 80 fokú, vegyileg tisztá ezeteszem-cziát-keltemes ízű borecetét és közönséges cetetek vyártásához. Leirasok és használati utasítások ingyen mellékeltetnek.

Kiváló eredményért kezeskedek.

Arlapot bérmentve küldök.

Pollák Károly Fülöp Eszenciák-különlegességek gyára.

PRÁGÁBAN. (1-1)

Megbízható-ügynökök keresetnek.

Ami soha

értékét nem veszi egyedül az **arany-és ezüstnemű,** miért is a legcélsze-rübb és legszebb alkalmi ajándék.

A közelgő karácsonyi és újévi ünnepek alkalmából a nagy érdemű közönségnek dusan felszerelt **arany- és ezüst-áru üzletemet** (Városház utca, FISCHEL FÜLÖP könyvkereskedés átellenében) legmelegebben ajánlom.

Ajándék-tárgyak nagy választékban a legdivatósabb kivitelben OLCSÓ ÁRAK-ért! — **Gyönyörű china-ezüstneműek!**

A nagyérdemű közönség szíves párfogását kérve, ajánlom egyezersmind **javitó műhelyemet,** mely a modern technika minden kellékével ellátva van.

Külföldi levelezés:

HAMBURG MIKSA.

Nélkülözhetlen minden háztartásban
a Kathreiner-féle Kneipp malátá kavé

261 — rendszer kavé isével — 52—
Ezen elérhetetlen előnyt ajánlja, hogy a pót-
kavé mellőzhető, valamint az ártalmas tiszta kavé
használatát pótolja; a malátá kavéval izetesebb,
— egzségesebb és izetesebb kavé készit-
hető. — Felismulhatlan mint pótlik a kavéhoz.
Igen ajánljható nőknek, gyermek- és betegnek.
Utánzásoktól óvakodjunk!
Mindenkütt kapható. 1/2 kilo 25 kr.

Seb. Kneipp

Bécs-Heizendorf, 1893. november 16.
Tisztelet sok évi vevőim részére a puha padlózatok egyedüli
lakkozására használt
508-5—

Borostyán-Olaj-Fénymáz-Festék

beszerzését megkönnyítendő elismert kiváló gyártmányom ré-
szére: Nagy-Kanizsán FIALOVICS LAJOS butor-
gyáros urnál raktárt létesítettem. A beszerzés illi ugyanazon árak
mellett eszközölhetők, mint közvetlen nálam és mintakártyák ugyan-
ott ingyen kaphatók. Heizendorfi festék-, lakk- és fény-
máz gyár FRITZE O.

Ajándékok felnőttek és gyermekek részére!

Karácsonyi és ujévi ajándékok!

KREINER GYULA Nagy-Kanizsán

a n. é. közönségnek szives figyelmébe és pártfogásába ajánlja
a divat és csin legujabb termékeivel

DUSAN FELSZERELT norinbergi- és díszműáru-üzletét,

(tér. — Babochay-féle ház) 512-3
mely kiváló gondtal, a jó ízlésű közönség minden igényének megfelelőleg
teljesen új árukkal van berendezve

Meglepő szép ajándéktárgyak minden alkalomra.

Karácsonyi és ujévi ajándékok!

Gyermekek öröme: Gyönyörű játékok!

Vendéglősök és BIRTOKOSOK

FIGYELMÉBE!

Készletünk túlbősége folytán
á frt 11.— áruljuk eredeti dalmát
fekete boraink hektoliterjét a
körös-krizevaci vasuti állomásra
szállítva. 452 12—

A BOR VALÓDI- és JO
MINŐSÉGEÉRT szavatolunk!

Minták kívánatra ingyen és
bérmentve küldetnek.

Breyer Sándor és fiai
bornagykereskedők,
Körös-Krizevac.

A Richter-féle Horgony-Kőépítőszekrények

mint azelőtt paratlanok a maguk nemében. Három éven felüli
gyermek számára a legkedveltebb karácsonyi ajándék. Olcsóbbak
mint bármely más játék, mivel sok éven át tartanak és még
hosszabb idő múlva is kiegészíthetők és nagyobbíthatók. A valódi

Horgony-Kőépítőszekrények

az egyedüli játék, a mely valamennyi országban osztatlan dícsé-
retet talált, és mindnyájuk által a kik ismerik, magyózkodásból
továbbajánthatik. A ki ezen, a maga nemében paratlan játék és
foglalkoztatónak még nem ismert, az hozassa hamarjában az
alant jogyzott cég által az új, gazdagon illusztrált árjegyzévet
és olvassa az abba nyomtatott felette kedvező bírálatokat. —
Bécsben az alkalmával határozottan: Richter-féle Horgony-
Kőépítőszekrény kőrendő és minden egyes szekrény Horgony-
gyárjegy nélkül, mint nem valódi, keményen visszautasi-
tandó; a ki ezt elmulasztja, könnyen kaphat kevesebb értékű utánzatot. A valódi Horgony-
Kőépítőszekrények 35 kr., 70 kr., 90 kr., 5 frt. és magasabb árú.

a finomabb játékszerüzletekben készletben vannak.

Uj! A Richter-féle Türelmi játékok: Columbus tojása, V. Iliánháritó, Haraglóró, Gondúzó,
Pythagoras stb. Az új füzetek, kettős játékok felette érdekes feladatát is tartalmazzák. Egy
játék ára 35 kr. Csak a „Horgonynyal” ellátott játék valódi!

Richter F. Ad. és társa.
Első osztr. magy. nézet, és kir. szabadalm. kárp. (szek.) egy gyár.
Wien, I. Nibelungengasse 4. Budapesti: Nő-nézet. Offen, Rotterdam, London E.C. New-York.

Köszvény és csuszban szenvedőknek csodáló a
legjobb körökben

Horgony-Pain-Expeller

elnevezés alatt dícsőrelőleg ismeretessé vált Tinet.
Capici comp. ajánlólóg legyen emlékeztető hozzá.
Ezen népszerű házi szer 25 óta, mint legmegbízhatóbb
fajdalomszüllapító-béridőszős ismeretes és mindnyájuk
által, a kik használták igen kedveltek. Így hogy
további különös ajánlása nem szorul. Ugyaz 40 kr.,
70 kr. vagy 1 l. 20 kr.nyi áron a legtöbb gyógyszer-
tárban kapható. Azonban a „Horgony” valódi gyere-
lendő, mert csak a törős horgonynyal ellátott üvegek
valódiak. Ha a valódi Pain-Expeller helyben nem
volna kapható, akkor forduljunk a görög nyelvű
szertárhoz: Richter gyógyszer-tár, az arany
országhoz” Prágában vagy Tünek József
gyógyszertárához Budapestban.

Köhögés

nyug bármely hűrtös betegségére a légsőnek, gé-
genek, tüdőnek, továbbá légzési nehézség, aszt-
mellűség, astma, elnyálkásodás azamar- és fojtó
köhögés, csiklandozás a nyálka hártványak —
kezdődő gún.ó kör a legjobban és gyorsan távo-
littatik el az évek óta bevált valódi s orvos ren-
deletre készített és az orvosok által ajánlott:

Szent-György-Thea csomagja 50 kr. és
Szent-György hurut por dobozza 50 kr.
pontos orvosi használati utasítással, sikere már
néhány nap után látható.

KA-csomagnál kevesebb nem küldetik szét.
Postai küldessel — beleérve a csomagolás és
szállító levél — 20 krral több. — A megren-
delések egyenesen: 493 28—

Szt. György gyógyszer-tár
BÉCS, V. Wimmergasse 33, inezudók.

KLYTHIA ZSIR HAJPOR

a bőr szépítésére és simítására,
legelőkelőbb olívszéki, hál és társalgó hajpor,
— fehér, rózsaszín, és sárga —
— vegyileg analizált és ajánlva Dr. Pohl J. J. cő. kir. tanár által Bécsben. —

326

Előismerő levelek következő urnóktól:

Wolter Székely, cs. kir. udv. színésznő Bécs.
Berth Lola, cs. kir. udv. opera énekesnő Bécs.
Schlager Antonia, cs. kir. opera énekesnő Bécs.
Fálmay Ilka, színésznő a cs. kir. szab. színháznál Bécsben.
Odilon Helena, színésznő a német népszínháznál Bécsben.
van Dyck Ernő, cs. kir. udv. opera énekes Bécsben, stb.

Egy doboz ára 1 frt 20 kr.,
— Utánvétellel vagy az üszazog előlegez beküldése után küldetik. —
Kapható a legtöbb illatszert-, gyógyszer keres-
kedésben és gyógyszer-tárban.

Tausnig Gottlieb
Három olívszéki
szappan és illatszert-
gyárban.
Főraktár:
Bécs, I. Wollzeile 8.

OPTIKAI INTÉZET

— és —

optikai-mechanikai műhely

J. WALDSTEIN,

alapított 1842., BECS, I. Kohlmarkt 20. sz

ajánlja optikai cikkek és szerek gazdag rak-

lárát jutányos áron. **Neeművegek, csipetők és lorgáncok** pontosan illesztett üvegekkel 1 fnt 50 kr. fölé.

Nálunkai látesők számos jó és válasszékos mintában 5 frtól fölé.

Tábori esők a szabadban, kirándulásokra, utazásokra, tavi és színházi használatra 12 frtól fölé.

Barometerek az időjárás ökológus meghatározására, pontosan kipróbálva és pontosan jelző 5 frtól fölé.

Hőmérők esők, ablakok, fürdők, utazás részére, lásmérők stb. mind szorosan vizsgálta a jól mutat 50 krtól fölé.

Bármilyen optikai szer javítás gyorsan és olcsón. Levélbeli megrendelések pontosan és lakilimaratosan teljesítenek. 500 8—

Neeművegek irásbeli megrendelésre megkönyítést végeztünk kivánsra könnyen érthető vezárfonal káldat. — Árjegyzék ingyen és bérmentve. — Nem megfelelő tárgyat készséggel becsarítjuk.

J. Waldstein, optikai intézete BECS I. Kohlmarkt Nro. 20.

CACAO-CHOCOLAT

MAESTRANI

St. Gall (Luisse.)

Olcsó árak. Könnyen oldható KAKAO. — Legfinomabb minőség.

Hirdetmény!

8 oszári és apostoli királyi felségének legelső elhatározása folytán esennel megindították a **XVII. magy. kir. államsorsjáték**

melynek tiszta jövedelméből a magyar nemzeti színház nyugdíjazása két tízezerben, a magyar gazdaszszonyok országos egyesülete, a gyógyult elmebetegok segélyező egyesülete, a budapesti gyermekbarát egyesület, a m. kir. vagyontalan állami hivatalnokok ösvégvisei és árvi részére létesítendő alap, a kolozsvári „Mária Valéria” árvaház, a szatmárnémeti nagykirályi nőparikola, a magyar képművészek nyugdíjazása a Zagrabbán létesítendő Horváth-Szilágyi országos javítóház egyenként egy tízezerben fog részesíttetni. — E sorsjáték összes 32000-ban megállapított nyeresményei az alábbi következő játéktér szerinti 100,000 forintban ragnak és pedig:

1 főnyeresmény 60.000 fnt	2 nyer. egyenként 2.000 fnt
1 „ 15.000 fnt	4 „ „ 1.000 fnt
1 „ 10.000 fnt	30 „ „ 500 fnt
1 nyeresmény 5.000 fnt	50 „ „ 100 fnt
1 „ 4.000 fnt	200 „ „ 50 fnt
1 „ 3.000 fnt	800 „ „ 10 fnt

az összes nyeresmények képművészekben finetnek ki.

A húzó visszavonhatatlanul 1893. DECEMBER 28-án Budapesten történik.

Egy sorjegy ára 2 frittal o. s. van megállapítva. Sorjegyek kaphatók a lottó-igazgatóságnál Budapesten (Post hívatásos fiókban), a hová a megrendelt ára postaautóval mellélt előre beküldendő, valamint lottó-, sőt- és adóhivatásnál, a legtöbb postahivatalnál, a bécsi „Marour“-nál és minden városban és nevezetesebb helységben — felállított egyébb sorjegyáruló községnél. 506 8—

Budapest, 1893 aug. hó 1-én.

M. kir. lottó-igazgatóság.

HOTOP ERNŐ

agyagipar mérnök

BUDAPEST, V., Váci-ut 70. sz

Gutjahr és Müller gépgyára, és Berlin W., Kurfürstenstrasse 122

Német birodalmi szabadalom 12699/32039 ■ **szárító-berendezés** ■ A legelőnyösebb oszt. magyar szabadalom.

téglák, cserepek, vakolat-téglák, mindennemű agyagárak és cementkövek részére stb.

Igen előnyös a mi szállító készülékünket egybekötve, a téglának a prés alól közvetlen a szárítóba szállítására.

— **Uj telep részére tervek.** — **Gépherendezések** kiválókép saját legújabb szerkezeti téglagépekhez a leg nagyobb munkaképességgel és legszilárdabb szerkezetben. — **Hengertapoló-készülék** a zsíros és frissen ázott anyag részére, melyet a henger befogadni nem akar. — **Iszapoló telepek.** 510 6—

PSEPHOFER J.féle

gyógyszertár

BÉCSBEN, I. KER. SINGERSTRASSE 15. SZ. A.

19— „zum goldenen Reichsapfel.“ 48—

Vértisztító labdacok, szelők általános labdacok neve alatt, az utóbbi évek teljes joggal megérdemlik, mivel csakugyan alig létezik betegség, melyben ezen labdacok csodás hatást mutatnak és az alig van család, melyben ezen kitűnő háziázerből készlet nem volna található.

Számtalan orvos által ezen labdacok háziázerül ajánlatnak és ajánlatnak minden oly bajknál melyek a rossz emésztésből és székrekedésből erednek mint epa-savak, májbeteg, köhögés, vesebetegségek, aranyér, háttéttség a hasonló betegeknek. Vértisztító tulajdonságuknál fogva kiűnő hatással vannak vérzsűrűség és az abból eredő bajknál is: így sápkór, idegesség, fejfájásoknál stb. Ezen vértisztító labdacok oly könnyen hatnak, hogy a legcékeleyebb fájdalmakat sem okoznak, s ennek folytán még a leggyöngébb gyének, de még gyermekek által is minden aggodalom nélkül bevehető.

A számtalan hálaíratból, melyet e labdacok fogyasztói a legkülönbözőbb és legnehezebb betegségek után egészségük visszatérése folytán hoznak intéztek, ezen helyen csak néhányat említenek azon meggyőződéssel, hogy mindenki, a ki ezen labdacokat egyszer használta, meg vagyunk gyógyodva, azok tovább fogja ajánlani.

Köln, 1893. Április hó 3. — n.

Tisztelt Pserhofer ur!

Legyőly szives és küldjön nekem ismét 15 tekercset az ön föltűnőül vértisztító labdacokból utánvétellel. Fogadják ez utóból a legmélyebb köszönetemet labdacok csodahatásáért. Maradok teljes tisztelettel Pawlik Ferenx, Köln, Linderthal.

Hra che, Plöndük mellett, 1887. szept. hó 12-én. Tekintetsze Úr!

Isten akarta volt, hogy az Ön labdacok kezem közt kerültek, melyeknek hatásai esennel megírom: Én gyermekkoromban megháláltam olyanokra, hogy semmi munkát sem voltam többé képes végezni és bizonyára már a holnap közt voltam, ha az Ön csodálatra méltó labdacok engem nem meztettek volna meg. Az Isten áldja meg Önt ezért esennel. Nagy hálámat van, hogy ezen labdacok engem is tökéletesen ki fogják gyógyítani, a mint már másoknak is egészségük visszatérésére segítségül szolgáltak. Köszönettel. Knifcz Teréz.

Bécs-Újhely, 1887. nov. 9-án.

Mályen tisztelt Úr!

A legfőbb köszönetemet mondom esennel Önnek 60 éves nagyedem nevében. Az illető 5 éven át szenvedett gyomorhurutban és viskórágban, már életét le magunta, melyről egyébként is le mondott, midőn véletlen egy dobozt kapott Ön kitűnő vértisztító labdacokból s azok általános használata folytán tökéletesen gyógyult.

Legfőbb tisztelettel Weinzeittel Josef.

Reichsgraberamt, Gölbi mellett, 1889. márc. 27-én. Tekintetsze Úr!

Alhírott lementem két 4 csomagot az Ön valóban hasznos és kitűnő labdacokból. El nem mulasztottam leggyöngébb elismerésem kifejezésül ezen labdacok értékét felírt és azok, a hol csak alkalman nyílik, a szenvedőknek legmegelőzőbb fogom ajánlani. Ezen hálaíratom tetészesen rind használataára Önt esennel felhatalmasom.

Teljes tisztelettel Habo Ignác.

Gotschdorf, Kolbach mellett, Silléala 1888. okt. 8-án T. Úr!

Felkértem, miszerint az Ön vértisztító labdacokból 1 csomagot 8 dobozzal küldeni sziveskedjék. Csak az Ön csodálatos labdacokainak köszönhetően, hogy egy gyomor bajtól, mely egész 34 éven át gyötört, megszabadultam. Ezen labdacok nálam sohasem fognak kifogyni, a midőn legfőbb köszönetemet kifejezem, vagyok tisztelettel.

Zwickl Anna.

Ezen vértisztító labdacok csak a **Pserhofer J.féle**, az „arany birodalmi almák” emésztő győgyesítődozsaiban, **Reichsgraberamt**, **Singerstrasse 15. sz. a.** közzítettek valódi minőségben, s egy 15 szem labdacot tartalmazó doboz ára 21 kr. Egy csomag, melyben 6 doboz tartalmazatik, 1 fnt 0/ krba kerül; bérmentetlen utánvétellel küldésnél 1 fnt 10 kr. Egy csomagnál kevesebb nem küldeték el.

Az összes előbbi beküldésnél (mí legjobban postaautóval) csak küldeték) bérmentes küldéssel együtt: 1 csomag 1 fnt 26 kr., 2 csomag 2 fnt 30 kr., 3 csomag 3 fnt 35 kr., 4 csomag 4 fnt 40 kr., 5 csomag 5 fnt 20 kr. és 10 csomag 9 fnt 20 krba kerül.

RECH. Nagy elismeréséért következtében ezen labdacok a legkülönbözőbb nevű és alnevek alatt népszerűvé váltak; ezek következtében kérték csak a

Pserhofer J.féle vértisztító labdacokot követelmény c. kiz azok tekinthetők valódiaknak, melyeknek használatát utasítja a Pserhofer J. névalírással feketeszinben és minden egyes doboz föléle ugyanazon alá írással védős színben van ellátva.

Amerikai köszvénykeöcs, gyors és biztos hatás, legjobban azor minden köszvényes és csúszs bajok u. m. gerinc-agy-háttalom, tagszagatás láclias migrain, ideges fogfájás, töfájás, fulszagatás stb. stb. ellen 1 forint 20 kr.

Tannochinin hajkenöcs Pserhofer J.féle. Évek hosszú sor óta valamennyi hajnövesztő szer között orvosok által a legjobbnak elismerve. Egy elegánsan kiállított nagy szelencével 2 forint.

Általános tapasz **Stendel tanáriól** Utas és szűrés által okozott sebeknél, mérős daganatoknál, újkakacs, seb- vagy gyuladt-mell vagy más ily bajknál, mint kitűnő szer lön kipróbálva. 1 táegy 50 kr. Bérmentve 75 kr.

Fagybalzsam Pserhofer J.féle. Sok év óta a fagyos tagokras minden idült sebre, mint legl. szűcsőbb szer elismerve. Egy kúcsóggal 40 kr. Bérmentve 65 kr.

Ütifüvedy, egy általán san ismert kitűnő házi-szer hurut rokadtság, gőrcsős köhögés stb. ellen, 1 üvegcske ára 50 krajc. 2 üveg bérmentve 1 fnt 50 krajczár.

Élet-esszenczia (prágai csöppök), megrostott gyomor, rossz emésztés és mindennemű altesti bajok ellen kitűnő háziázer. 1 üvegcske 22 kr. 12 üveg 2 fnt.

Általános tisztító só **Hullrich A. W. 161.** Kitűnő házi-szer a rossz emésztés minden következményei, s. m. töfájás, szűcsülés gyomorgörcs, gyomorbév, aranyér, dugulás stb. ellen. 1 csomag ára 1 forint.

Angol csodabalzsam, Egy üveg 50 krajczár.

Por a lábizzadás ellen. Ezen por megasztelteti a lábizzadást s az azáltal-képesedő kellemetlen szagot, épen tartja a lábellel és mint ártalmatlan szer van kipróbálva. Egy dobozzal 50 kr. Bérmentve 75 kr.

Go yva-balzsam, kitűnő szergolyva ellen. Egy üveg 40 krajczár bérmentes küldéssel 65 kr.

Helsó vagy egész ség só kitűnő győgyász, gyomorhurut és minden a rendetlen emésztésből származó bajknál. Egy csomag 1 fnt.

Ezen itt felsorolt készítményeken kívül az usztrák lapokban hirdettünk összes bel- és külföldi győgyeszereszei különlegességek rakítáron vannak és a késleltetés után sem levők gyorsan és olcsón megszerentetnek. — Postai megrendelések a leggyorsabban eszüksöltetnek ha a pénzösszeg előre beküldeték; nagyobb megrendelések utánvétellel küldetnek — Bérmentve csak oly esetben történik a küldés, ha az összes előre beküldeték, mely esetben a postaköltségek sokkal mérsékeltebbek.

ZALA

Politikai és vegyes tartalmu hetilap.

A Nagy-Kanizsai és dél-zalai takarékpénztárak, a Bankegyesület, az Ipar- és kereskedelmi bank, a Nagy-kanizsai segélyegylet-szövetkezet és a letényei takarékpénztár hivatalos közlönye.

Megjelenik Nagy-Kanizsán hetenkint egyszer: vasárnap.

Szerkesztőség:

Füzesvári Olpház.

Idő intéződé a lap szellemi részében vonatkozó minden közlemény.

Bármentesen levelek csak ismerteknek.

501 fogadtatnak el.

Külsőiratok nem küldetnek vissza.

Kiadóhivatal:

Városház-épület Fischel Fülöp könyvkereskedés.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Egész évre 10 korona (5 frt.)
Félévre 5 korona (2.50)
Negyedévre 3 korona 50 fillér (1.25)

Hirdetések jutányosan számíttatnak.

Hylltár petitsora 10 kr.

Előfizetések, valamint a hirdetésekre vonatkozóak Fischel Fülöp könyvkereskedésbe intézendők.

A szabadelvűség diadala.

(S. D.) Örökre emlékeztető marad Magyarország állami életében 1893 dec. 2-ika, mert e napon terjesztette Szilágyi Dező a törvényhozás elé a követelendő polgári házasságról szóló javaslatot. A képviselőház örökös többsége a történelmi jelentőségű esemény hatása alatt tetézésének számtalan jeleivel halmozta el a nagytevékenységi igazságügyi minisztert a így minden kétségen kívül a liberálismas dicső eszméje rövid idő alatt törvénynyé lételemének diadálát is ünneplheti.

Ha Magyarország a többi európai államok sorába beilleszkedni akar, amaz elveket okvetlenül meg kell valósítania, amelyek az állampolgárok jogegyenlőségét és lelkiismereti szabadságát biztosítják.

Az állam nem mondhat le arról, hogy a magánjogi viszonyokat, melyeken a család és az állam felépül, egységes joga szerint ne rendezhesse.

A régi szinatoknak átkokkal körül szőtt dogmái a mai társadalom életviszonyaival, az emberi természet követelményeivel kiegyenlíthetetlen ellentétben állanak.

Ez ellentét megmetélyezi az erkölcsöket, megintatja a jogbiztonságot, felforgatja a társadalmi rendet és azért a dogma uralmát az állam, ha saját létjogától lemondani nem akar, tovább nem tűrheti.

Az állam nem tűrhet, hogy a dogma továbbra is ember és ember közt választást

taríson fenn, mely a házasság-kötést keresztény és nemkeresztény között lehetetlenné teszi, hogy a dogmák harca által a polgári magánjogok védelmet szenvedjenek, hogy a házassági viszonyból eredő vagyoni jogok a különböző felek közötti dogmáinak összeütközése folytán kétségessé tételessenek és a legnagyobb bizonytalanságnak legyenek kitéve.

Hiszen az új házassági jog mindenkinek ad és senkitől sem akar elvenni: midőn házasságkötést mindenben, a mi a házasságok polgári viszonyaival összefügg a házasság anyagi oldalait képezi. — Államunkatja, az egyházak a legteljesebb legszabadabb jogot, legintenzívebb befolyást mindenben meghagyja, a mi a házasság erkölcsi tartalmát, szentségét, vallási zománcát illeti és a hitelti mozzanatok figyelembe vételében annyira viszi a skrupulózitást, hogy a házasság felbontását csak akkor engedi meg, ha legalább az egyik félre bizonyult be oly hiba, hogy a házassági község folytatása erkölcsitelen, az állami és a társadalom erkölcsi céljaival össze nem egyeztethető lenne. Három alapelven épül fel a modern jogállam legmagasabb céljaihoz feljutó Magyarország házassági joga, ezek: minden állampolgári egyaránt kötelező egységes állami jog; állami bíróságszék és a házasságok megkötésének polgári alakja.

Ez eszméket Francia- Angol- sőt Olaszországban is régen megvalósították a házákon kívül nincs a kontinensen müvelt

ország, hol a szillettés oly nagy előnyököt nyujtana mint nálunk, hol polgár és pap közötti különbség oly élesen tűnik ki, mint a mi szerencsétlen társadalmi életünkben.

Az egyén nem tehetsége, nem érdeme szeriut nyer tiszteletet, jutalmat, hanem összekötésével révén, — és sokszor nagyon fényes tehetségek kiváló szorgalmu egyének nem tudják magukat érvényesíteni azért, mert csak a nemesi címer iles külsőséggel nem bírtak.

Olaszország e téren is messze túl szar nyul hennünket, — ott már nincs antisemitizmus: a zsidó éppen olyan polgára az államnak mint a keresztény és nemcsak a terheket viseli, hanem a jogokat is egyaránt gyakorolja, — a hogy ott társadalmilag is mennyire összeolvadtak, eléggé bizonyítja a közös temető, ez a rettenetes republica, hol minden ember egyenlő. — A zsidó temető itt már a szép, közös airkert egyik szögletében van, de fal, kerítés nem választja el a többi vallásúétól.

A polgári házasság, a hulláégetés, e higienikus és egyéb lényeges pontokból is annyira fontos intézmény, ott már régebbi életbe van léptetve, nálunk az egyházi dogmát és szertartást vetik föl egyik főgátló körülményül.

A Wekerle-kormány a reformoknak egész sorozatát vette fel programjába, melyeket ha megvalósítani képes lesz, kitörölhetetlen betűkkel vési nevét nemzetünk történetébe

A „ZALA” tárcája.

CELESTA.

— A „ZALA” eredeti tárcája. —

A függöny legördült.

„A kis molnárné” operettet játszották búcsu-előadásul. Bábajos kis operett az nagyon. Csak Celesta, a kis molnárné, volt még bábajosabb. Hamvai Irén; Celesta szerepében — amint a perkiái arany-ifjúság mondani szokta — felül-mulja önmagát.

„Szállj el édes főcském,
Röpke szárnyon!
Léld meg még ma este
Ifjú párom!”

Ott röpködött még a kedves dal emléke a lelkemben; ott rezgett még az aranyos Celesta perányi ajkai körül. Mankülönbön olyan igen csendes volt a perkiái nagy-vendéglő terme, hol a búcsuzó színtársulat az utolsó vacsorát ette.

A búcsuzó lagok sovár pillantások kiábrándításban fogyasztották az utolsó vacsorát. Ugy néztek a a hűségös habitúlokra, mintha azt akarták volna mondani:

„Vajha mindennap ezt cselekedhetnők a ti emkezetekre!”

Ez az emlékezetet modern realismusa.

Csak a kis Celesta; Hamvai Irén, nem onszók az utolsó vacsorában. Az ő lelke valahol messze röpköd a jövő sejtőmes világában. Valami nyugvó pontot, valami sokszor és ódian

megálmodott kikötőt keres ott, mint a tenger hullámai fölött fáradtan vergődő, szárnyaszegett sirály.

Mellette komoly barna fiatal ember ül: Karádi Vilmos, a perkiái arany-ifjúság legterfiasabb bajusza tujja. Valóságos Umberto bajusza van. Mélytűző szemekinek erős sugarát enybiti a lelkén borongó ábránd. Az ő lelke is valahol a jövő világában röpköd. Valahol ott, hol a szegény szárnyaszegett sirály kikötőt keres.

Ott, ott, az idő végtelenségének messzeségében ölekezhetik az a két, csendesebb világot, édes othont sóvárgó lélek.

Milyen szép, milyen paradicsomba emelő ábitata az a lelkeknek, mikor a gondolatok így ölekeznek!

„A kis madár, a te szegény kis árva madarad elszáll, itt hagyja a megszeretett, a feledhetetlen tészeket. Időgen madarak röpködik körül a fészkek csabos dala. Elfoglalják a kis fészket. És a szegény elszállott madarat vagy a vihar söpri el vagy a fájdalom öli meg. Eszedbe jut-e csak egyszer egyszer is szegény madarad, ha kis zivve megreped valahol?”

Ezt mondja Hamvai Irén, a messzeségbenézve, mintha kínos álomkép feküdnék lelkép a messze jövőből.

„Celesta ajkain megrezdül a dal. A szívek megrebennek. Az a dal már nem lesz az enyém. Időgen szívek dobbanásiban támad visszahangja. Azok a szivdobbanások elfeledtetik a távolban verő szívet. Milyen boldogság volt minden! — Milyen tiszta paradicsom, a mult ködében! —

Egy madárszívnek se volna érdemes azért meg repedni.

Ezt meg Karádi Vilmos mondja reszakeleg hangon, — réveteg szemekkel nézve arra a képre, melyet csak ő lát a jövő ködei között.

Jelt adnak az indulásra.

A színtársulat tajpi tele gyomorral búcsuznak. Vitével kiállják a hangos fájdalom kínjait. A tele gyomornak hatalmas memóriája van. — Csakugy pattognak a dörgő színpadi szentenciák. Erős leitek nagy mondási kis leitek lármájain.

Ez a valás fájdalom a tele gyomor költészetének füzérével.

A vonatindulást jelző cseugetyű megszólal.

Hamvai Irén a hangtalan fájdalom kínos némaságával nyujtja kezét Karádinak. — Ebben a kezfogásban két szerető szív vergődik láthatatlan, néma fájdalommal.

— Szeretni foglak örökké!

— Nem foglak elfelejteni soha!

Ez a két gondolat ölekezik az egymást delejes erővel szorító két kéz fölött.

Néhány pillanat múlva a vonat elrobog. Elvive és itt hagyva egy-egy nagy mindenséget.

Karádi Vilmos lehorgasztott fővel, imbolygó léptekkel megy hazafelé, mintha keresne valamit, valami fényesége szép álomnak folytatását, amiből fölébredt; valami parányi csendes zugot a valóágban, a megálmodott paradicsomkertből.

Még hallatszik egyideig a további vonat elhaló dübörgése, azután elvész az is. Mintha két

egy Szilágyi, Csáky emlékéit a késő utódok is hálaosan fogják emlegetni.

Hazánk szeretett koronás királya a kötelező polgári házassági törvényjavaslat benyújtásához magus beleegyezését adta, tehát király és nemzet művelt része teljesen egyetért e tekintetben is. — Erősen hiszünk, hogy a főrendek a nemzeti közvagyonról élvő főpomp az egyenlenség magvát nem fogják a háza polgárainak szivébe plántálni, hanem a kormányt dicő eszméinek keresztülvitelében támogatni, hazafiaink szent kötelességüknek ismerik.

Egyébként elveknak, eszméknek nincs haláluk; valószínűsükat pillanatokig tén kéleltetni lehet, de elnyomni, kiirtani soha — mert még a sírból is kitornek és eget kérnek.

Polgári Egylet és a társadalom.

(=) Sokszor elmékedés tárgyat képezte már lapunkban társadalmunk állapota, sokszor toll-hegyre vetjük már társadalmi viszonyainkat; — sokszor dicőrelel emlékezünk már meg azon szeretőreméltő vonásokról, mely a mi társadalmunkat jelöl, akkor, mikor a könyörlel jótekonyságok elterjedéséről van szó. Mily szivesen adakozik mindenki, anyagi lehetősége szerint, mennyi kézzel nyitja meg erszényét, mikor arról van szó, hogy az ügyefogyottakat gyámoltani, az éhezőköt táplálni, a betegeket gyógyítani kell.

De sokszor azt az arkanumot is kerestük már, hogy miképen lehetne városunk művelt társadalmi esztálysát a demokratikus érzés alapján egyesíteni. Mert igen szép dolog az, mikor egy város társadalmi olykor olykor egy-egy jótekonyság cél érdekében összejáratódik, de ilyenkor is sokszor érezhetővé válik hiánya azon feszültségnek, mely a társadalmi töredékeket tájdonképen egyesíti, mely egyezoval egyvő tesz a társadalmat a társadalmi eszmében, csak bírjon valaki azzal a várakozással, melylyel e kincset közössé képes tenni.

Ezek a gondolatok jutottak eszünkbe, mikor elgondoltuk, hogy minő szempontok között kezdje el a Polgári Egylet új aeráját. Új aerának nevezzük, mert a különféle vendéglők által, kik egymásután lejárta magukat — aminek okát most nem keressük, pedig érdekes volna erről is elmékedni — a Polgári Egylet csak egy irányban felelt meg társadalmi igényeknek. Az egylet meg volt, a vezetése biztos kezekben, az ügyvitel rendezés, — de már egy kedvére való pohár sör már nem kaphatott az az egyleti tag, s ha ilyent lüni ukart, akkor át kellett neki sétálnia a ko-

rontra, s mint hogy ezt sokszor meg is tetle. Egylet, a mely az akarja, hogy tagjai szivesen keressek fel a helyiségeket, kell, hogy kellő mértékben és jó minőségben ételről és italról is gondoskodják.

Ugy látszik, hogy a Polgári Egylet ez utolsó kísérletével megtaálta a nyitást annak, hogy tagjainak, kik egy pár órát helyiségeiben akarnak elföltetni, ezt a pár órát kellemessé is tegyék. A lezajlott mulatságot jó omennek akarjuk venni; az a derült, feszeltlen kedvet, mely lent is, fent is uralkodott; pedig jólélt annak, hogy társadalmunk, mely minden feltétellel rendelkezik arra nézve, hogy kebelében pezsgő életet teremtsen, tud is, akár is egyesülni azon rétegekben, melyek természetesen egyvő tartoznak a melyeknek különválására, vagy csak külön állására semmi ok sincsen.

Gondolódik ember figyelmét nem kerülheti ki sohasem, hogy politika és társadalom kölcsönös hatással vannak egymásra. Az összefüggő kapcsolat a kettő között a demokratikus eszellel. A ki az idők érveréget érti, az jól tudja, mikor arisztokratikus veletlenek dominálnak a politikai életet, akkor a társadalom ez az óriási, finom érzéki szervezet a bomlás tüneit mutatja, s mikor a politikai életben a demokratikus eszelleleire kettő hatással áll, a liberális muszugarai terjednek szét, a társadalom finom szervezete megérzi ezt, a bomlás tüneit szüni kezdenek s az egészséges fejlődés útja ismét nyitva áll.

A Polgári Egylet néhány derék férfi gondoskodott most arról, hogy az anyagiakban hiány ne legyen a szép és tágas helyiségekben. Sok lapja és szép könyvtára is van az egyesületnek. De az a tarlón: adóra az egyesület vezetősége a kanizsai társadalomnak a népszerű felolvasások rendezésével, melyek csak nem tudnak állandó gyökeret verni városunkban. De itt meg nem a társadalom az ok. Publikuma volna az ilyeneknek mindig. De természetű rendezésüket mag nem kísérletet meg oyan program alapján, mely a tanulást és a hasznos és a szorukoztatóval egyesítve minden igényt kielégülhetne. Kér azokat az erőket, melyek városunkban kétségen kívül vannak, parlagon heverteini.

Hi komolyan meg fogjuk kísérteni, akkor ez talán épugy sikerülni fog, mint ahogy az első látásra sikerült a vendéglői kérdés megoldása, mely a továbbiakra nevez a legjobb reményekkel bízzal.

Anyák figyelmébe!

Nők a küzdőtéren.

Az anyagi lét rideg valósága az emberiséget két ellentétes táborra osztja: a gazdagokra és a szegényekre. Gazdagnak mondják azt, ki akár véletlenül is szűkös, akár takarékos, szorgalom, munkásság s kitünő gazdalkodási

képeségükkel fogva bőven sőt fölő mennyiségben birtokában vannak azon javoknak, melyek úgy a nélkülözhelel, mint kényelmi és szűkösleglet fedezésére megkívánatnak. Emlenben szerénynek azokat mondjuk, — kik akar a sors szeszélyes játékának, akár önhibájuknak, avagy testi vagy lelki fogyatkozásoknak vagy születlenül nélkülözni kénytelenek az élelfontartáshoz szükséges javakat, kikre terhes az élet s kik maguk sem tudják, hogy miért, de talán senki sem tudja, hogy miért, örökös nyomorúságra, nélkülözésekre vannak kárhoztatva s egyedüli reményük, vigasztuk s mindenük a földi létből való boldog szabadulás pillanatában összejáratol.

A gazdagok ismét két csoportra oszthatók: a csakis anyagilag és az anyagilag, s lelkileg is is gazdagokra. Az elsőkhöz tartoznak fényes urak, lakostályban, parquettirozott szobákban, hűvözött szőnyegek s deli virágok közt élvezik az élet örömeit s gyönyöreit; kincset raknak halomra, ezekben lelik lelki üdvüket, boldogságukat s minden, mi érdekkörük sphaeráján kívül esik, hidegen hagyja őket.

A világot ezek nem ismerik s úgy tekintik, mintha az ő kényelmükre alkotta volna a bölcs teremtet; miáttuk éhen halhat a háza minden fia, fésbathat a kisedek, dideregthetnek az öregek, nyomoroghatnak az elhagyott árvek s özvegyek; ez őket meg nem indítja; mert bennsükben azon a tájon, hol a szív és lelki nemeség szokott lenni nagy úr látog, mert nincs szivük és lelkük.

Másodszor vannak anyagilag és lelkileg is gazdagok. Ezek színiel rendezkednek azon javakkal, melyek ez élet tartatásához szükségesek, de e mellett érdek ödnék a társadalmi élet minden alakulása iránt mindenütt ott találjuk őket, hol a nyomor s szegénység tanyáját felüti; van vizsgálat minden fájdalomra, lelki mosolyuk minden bánatra, enyhítő iruk az anyagi es lelki sebekre s a megkedvezésük a nyomor elozására, a szegények elviselésére. Ez utóbbiak közül, kimagaslóan hölgyeink. Ez ez nagyon helyesen van így. Barmely jótekonysági intézményt vegyük megfigyelésünk tárgyává, mindenütt ott találjuk a női kezeket, a női sziveket. Nőgyuletek, szegény gyermekeket felruházó egyuletek, népkonyhák, ovodák, gyermek menhelyek keletkezésében vannak a szélrésze minden irányában és ezek mind egyikenél örömmel tapasztalhatjuk azon kettő ige megtesztetését, hogy a női szív csudákat tud művelni!

Sokan a nőt a családi tűzhelelyhez akarják lebiincselni és ezt mondják, hogy a nő hivatása magánlattan áll akkor, ha tüchelye mellett családja körében kötelességeit teljesíti. Mások meg ezzel meg nem eegészenek, atcsapnak a túlsó szelelségbe s a nőt ki akarják vinni a társadalmi közösségbe, hogy a háteri küzdes ezer esélyei közötti versenyre keljen a férfakkal. Nem

világot elválasztó végtelenség kapui záradék volna be, hogy meg ne nyiljanak többé soha.

A csillagos holdakról miriárdnyi csillag reszkető fénye rezgi át a mindenségben. Karádi csak egy tündöklő csillagpárt lát ártárgyoni csalogató, édes hívó fénynyal a messzeségen. Az aranyos kis molnárné, a szép, az egyetlen Celesta, az ünneplélt Hamvai Irén két álmataz szemét. — Egy-egy csillag fényen vonalt írva fut le az égbozozaton.

Az a búvóerő ragyogó szempár is nem fog-e egykor így leltüni az ő egerő ?!

Még idegei rezegnek annak a parányi puba kis kéznek dejes érintésétől. De a madárka, lázasan verő kis szivével elröppent, repül, repül sbban a sok reményi elnyelő végtelenben, aminek bizonytalanság a neve.

Haza ér.....

A betett ajtó csattanására, mintha valami láthatatlan szellem szubán volna végig magános laka éjjeli sötétjében.

A felgyújtó lámpafény első sugara odaverődik a falra, hol a szinlapok függnek.

Ott van az utolsó szinlap.

„A kis molnárné!”

A szinlapot ingatja a légáram. A meg-megrezzenő papírlap zizeg, susog. Mintha a kis molnárné a jó Celesta utolsó dala rezegne ki a befűkből lassan, lágyan, kínos fájdalmasan.

„Széllj el édes fűcském,
Röpke szárnyon,
Léld még ma este
Ijja párom!”

Karádi merengve nézi a rezgő szinlapot, — melynek beüli megelvenednek, integetnek, sutognak edes emlékeket.

„Celesta! Celesta!” Suttogja fájdalmasan és pamlagára dőlve, lehunyja szempilláit, hogy jobban lásson lelke, hogy szabadon szállhasson a mult emlékeinek varfőnyén.

Celesta megvén.

Odahajol föléje. Erzi leomló hajfűrtjeinek selymét; érzi torró lehetetlenek vérforraló delejét; érzi annak a mélységesen szerető szivnek lázas verését. Ajjai oda tapadnak torró homlokához. A kerti fák lombjai föléjük borulnak; eltkarják a mennyein tisztá szerelem titkát; dalla olvad az egymáért dobbanó szivek harmoniájá a kéjesen reszkető levő-njakon. Meghallja, megérti a kert csalogánya; szerlemlere dobban a a kicsi madárszív és megalatlan az égi dal az égi szerelemről, te s vágygyal, teled édes ábránddal, fűcskék, vő hangok üdvösségre hívó harmoniájával.

A napsugár átszűrődik a rezgő lombokon, rábinti az egymáshoz tapadó, lázban égő fűkre a s mennyért epedő tisztá lelkek aranyos uimbuszát.

Az ölekezés néma üdvözlésében suttogják:

„Szeretni foglak örökké!”.....

„Nem foglak elfeledni soha!”.....

„Nem! nem! soha!” — suttogja most is lázasan. Szempilláit fönyitja és égő szemekkel réved az elszálló szép vízió után.

Elhalt a lombcsutogás; elnémult a csalogánydal; körülötte nem reszket aranyos nap-ágar. Éj van mindenütt, fekete éjszaka. A csillagok szertehullottak. A csalogány elröppent; kis sziv idegenben ver. nemeakára talán másnak.

Celesta elvitte az egész mindenéget.

A futarvonal prüszkölő, hatalmasakat túvó gepsz méltóságosan hásítja iromba testével a légszuszopot.

Milyen tehetetlen ez a rohanó gépóriás elérni egy futó mindenéget!

Karádi nyugtalanul tekintget ki a kupé ablakán; meg-megnézi óráját.

Minden-minden csak tönha csiga az ég alatt! Az eget villámja is csak gyalog jár, uikor szárnyakat kér a vágy, a szerelem.

Kézében illato levélkei szorongat.

Aranyos kis kacskók, finom, arnyalatlan vonással.

„A holdaputáni előadásón a kis molnárné játszik. Széllj el édes fűcském röpke szárnyon! Celestához.”

Még ott ragyog az a búvó, az a menyországba hívó, álmatag reszkető fényes csillagpár az égen. D-leje átsugárzik a messzeségen.

„Megyek Celesta, megyek!”

A futarvonal zakatolva, süvöltő fűtytyei rohan be a bérendi állomásra.

Karádi a vágy szárnyai röpítik a színházhoz.

értek egyet az előkkel, még kevésbé az utóbbiakkal; hanem váasztom a közép utat és az szeretem, ha a nő első sorban családi tűzhely feladatát; nevelő gyermekét a szépe, jóra és igazra, nemesíti lelkeiket és letörli a kenyéért küzdő férj homlokáról a munka izmádmányait; de e mellett kiéphet a társadalmi szájába is, de csakis a humanitárius terére és erre vető szűkség is mutatkozik; mert fájdalom a tudományok emelkedésével a művészetek terjedésével, az értelmiség fokozódásával lépést tarti a szegénység és a nyomor. Mint árnyék a testet napos időben szüntelen kísér, úgy a haladás az annyira hangoztatott felvilágosodás nyomában van a nyomorúság. Mindenesetre nagyon is kellemetlen és gondoskodóba ejtő tény ez, minek valóságos okát még megközelítőleg sem tudjuk kifizéseni. Azt mondják, hogy a mindinkább fejlődő-közszellem, a haladó intelligencia növeli az emberiség anyagi igényeit és ezért szűk az értelmiség nagyobbodása a szegénység emelkedését.

De hát miért van ez így? Hinz az érz. fejlesztése, a lélek művelése az emberiséget okozhatná, hogy legyen; ha pedig okosabb az ember, kell hogy számítson önmagával és uraija szenvedélyeit, lenyűgözze igényeit.

Kitűnő nemzetgazdászok hosszú időn keresztül gondolkoztak a tárgy fellett; teljes bölcseszek ide vonatkozó erkölcsi szabályokat hirdettek halom szóra, de azért a rejtélyes ok kiderítve nincs pedig ennek kitűnő dolga volna az előrehaladó művet társadalmak legszebb vívmánya, az értelmiségnek legfényesebb győzelme; humanitárius törekvéseinknek legelsőbb diadalmáé.

Mit az érz sem indokolni, sem megszüntetni, csirjában elfojtani nem tudott, azonnal legujabban felvette a harcot a női szívek láborá és ez a harc talán korunknak legdicsebb küzdelme. Egy bölcsész, ki nem is volt orvos, irt receptet a szegénység és nyomor kivisztására. Az orvososság, igénytelen és egyszerű; egy kis virág az, de olyan virág, melynek élető eleme nem a harmatossepp, melyet nem a kertész plántál, hanem a virág a léleknek a virág, úgy hívják: női szívnek jósa. Ezzel a fegyverrel vívnak hölgyeink elkeseredett harcot a szegénység és nyomor ellen. Melyik részten lesz a győzelem, ez a kérdés jövőnek egyik legerdekesebb tükke.

Megvagyok győződve és keletemesen áthatva azon kedves reményről, hogy hölgyeink erre a csatától a győzelem zászlójával térnek vissza; mert önzetlen munkálkodásuknak, nemes versenyüknek, az emberiség boldogultát célzó törekvéseiknek csakis sikeres eredmény lehet. De hogy hölgyeink erre a szép misszióra képesítve legyenek, a növevelést a ár ebbe az irányba kell terelni. Valamint sparta edzezte a nőt, hogy erőteljes egészséges anya legyen; úgy kell nekünk is hatványozott erővel edzünk a serdülő leányka szív és kedély világát azért, hogy kettős szép feladatának

meljén lelkesedéssel megfelelhessen; hogy család körében a természet rendelte sokféle feladatot könnyedén megoldhassa, hogy a szociális életben a humanitárius szolgálatba bocsájtott ereje sikerrel legyen törőnő. Azért részemről csak sajnálkozni tudok azon szülők fölött, kik a gyermek neveléshez nem értenek és talán még jobban számon azokat, kik csak a fiuk kiképzésére és nevelésére törekvenek, a leányokkal egyáltalában nem törődnek. A fiukra sokszor ezeket költönek, míg a leányok értelmiségét szív és kedélyvilágát harmadrendű dolognak tekintik. Mindehöz következik: először, kiki saját körében tegyen meg mindent, már a leánytájk legzsengőbb korától fogva egész leiserdülésük magaslataig arra nézve, hogy a női szív szép hivatásához méltóan kifejldhessék és az emberiség javát és boldogságát célzó érzelmeik abban egész-ségesek legyenek; másodszor, ismeressük meg ideje korán a gyermek leánykájával a becsületos munka becsét, mert csakis így fogja tudni ő is a munka értékét saját körében terjesztani és érvényesíteni; harmadszor ismeressük meg a leánykával ideje korán az egyszerűséget, az igénytelenséget és mondjunk előtte mindenkör szigorú megvető kritikát mindarról a mi külsőleges, tetszelgős, felületes és végül öntölk beő a mély vallatosságot, igazi istentélelmet, emberherai szeretetet, a testi ériességet eszméjét, az egyenlőség elvét, mert ezekből veszi élető elemét az a lelki virág mit a női szív jószágának neveznek és a mely a nőt a szegénység és nyomor elleni küzdő terezen mindenkör lelkesíteni fog.

Balassa Benő.

Figyelmeztetés a postát igénybe vevő közönség érdekében.

A pécsi m. kir. posta- és távirata igazgatósága a következő figyelmeztetést adta ki:

A karácsonyi postacsomag forgalom fokozott mérvben veszi igénybe a postai alkalmazottak tevékenységét a oly rendkívüli mérvűek szokottól, ilyen, hogy ha a fennálló postai szabályok a közönség által szorosan nem tartatnak be, a királyi posta a legkiterjedtebb intézkedések és a legnagyobb erő megfeszítés dacára sem volna képes a közönség minden igényének eleget tenni, minek következtében a közönség maga szenved kárt, ha küldeményei vagy nem érkeznek meg rendeltetésük helyére, vagy ha megérkeznek, nem kézbesíthetők, vagy végre, ha kézbesíthetők is, a tartalom megvan sérülve, romolva stb.

A tapasztalat azt mutatja, hogy a szabályoknak a közönség részéről való pontos betartása a csomag sorsát biztosítja, ennél fogva a postát igénybe vevő közönség figyelmébe a következőket annál nyomatékosabban ajánlom, mert ezek:

nek figyelmen kívül hagyása az államhincstárnak kárterítési kötelezettségét megszünteti.

Minden egyes küldemény a tartalomnak megfelelően, de minden esetre jó anyaggal és tartóssal csomagolandó.

Élelmi szerez, játékok, gyümölcs, szövet, kalap, ruha, fehérenemű külön-külön burkolandók.

Ézüst- és arányműeket, továbbá pénzi a fennebb felsorolt tárgyakkal egyúlvé csomagolni nem tanácsos, mert esetleges kárterítésnél figyelembe nem vételek; a már a nyomozásnál is a tényállás kiderítését hátráltatják.

A csomagoknak általában úgy kell göngyölve lenni, hogy egyrészt a göngyölet (burkolat) a küldemény tartalmát külső befolyás ellen megvédi, illetőleg, hogy tartalmukhoz a burkolat és a pecsétek megsértése nélkül hozzá férni ne lehessen, másrészt, hogy a tartalom más küldemények szállítás közben kárt ne tessen.

A csomag tartalmának minősége, természete, a hosszabb vagy rövidebb szállítási ut, a vízen vagy szárazon, va-utón vagy kocsin való szállítás majd egyszerűbb, majd erősebb és tartóssabb csomagolást igényel.

Ehhez képest: Jelentősebb értékű tárgyak kivált ha nedvesség, dörzsölés, nyomás vagy ütés által könnyen megsérülhetnek pl. csipkék, selyem-kelmék stb. és oly küldemények, melyek nagyobb távolságra és kivált tengelyen szállítatnak, értékük, terjedelmük és súlyukhoz képest megfelelő módon, közszerűen vagy fonákjával kifele fordított viasszon vaszonba, bőrbé, szükség esetén vaszonnal körülburokolt dobozba teendő, és jól körülkötözendők, vagy jó szerkezetű erős faladába csomagolandók.

Ékszer, drágaságok tokban elhelyezve, azon felül vaszonnal körül burkolt erős ládóboxba, vagy faladácskába zárva és jól körül kötözve és lepecsételve adandók fel.

Csekélyebb értékű tárgyak csomagolásához, ha azok nedvesség, dörzsölés, nyomás vagy ütés által egy könnyen nem sérülhetnek meg, elégséges ha jó minőségű és többrétegű csomagoló papírba burkoltatnak és egy darabál álló erős szineggel többszörösen körülkötöztetnek.

Csomagolás nélkül csak bezárt utazó táskák, bördnők, jól arbronsolt hordók, erősen beszegeztet ládak; továbbá már nem verző egy egy drb. vad adható fel.

Több drab vad, péld.: nyu, fácán, fogoly stb. csakis csomagolva adható postára.

Bécs városba és annak körületeibe szülő hálköldemények göngyöletére — könnyű töltimerés czéljából — egy negyedréte vörös papíros ragasztandó s a czimzati laka-anak pontos megjelölésére, (kerület, utca, neve, hászám, emelet, lakás száma) annál inkább kell kiváló gondot fordítani, hogy az illető gyors romlásnak alávetett küldemények helyileg gyorsan kézbesíthetők legyenek.

A kosárakba helyezett tisztított szárnyasokat tartalmazó küldemények czimzátat úgy kell alkalmazni, hogy a leszakadás lehetősége kizárassék s e czélból legelőször, ha azok czimzatra keresztöltésekkel erős szineggel a kosárra kötélik, vagy pedig a czimzati fatáblácskára ragasztatik, vagy iratuk a czimzati táblácska sodronnyal vagy erős szineggel mindket végénél fogva a csomaghoz tartóssan hozzákötöttek, hogy a szállítás alatt a czim le ne szakadhasson.

Hogy a főleg a romlandó tartalmú küldemények kézbesíthetése minden esettel szegélyben biztosítás-ók, egyszerűen egy czimzati másolatot a küldeménybe legelőször elhelyezni azon czélból, hogy a küldeményre alkalmazott czimzati leszakadása esetén is, a bizottsági felbontás alkalmával a czimzati megállapítható legyen s a küldemény kézbesíthetők.

A burkolat összefogóalása végett a küldeményre különösen a varrással, illesztékre és szinegre annyi pecsétet kell alkalmazni, a hány elégséges arra, hogy a küldeményt a pecsétek megsértése nélkül felbontani ne lehessen.

A pecsételésre egyáltalán csak jó minőségű, erős, tartós pecsétviaszt szabad használni. Vigyazni csak a csekély értékű küldemények be-szárássára használandók.

ki rossz minőségű pecsétviaszt használ, mely könnyen leválik, annak következményeit maga viseli. Különösen elengedhetlen feltétel az, hogy valamennyi pecsét, úgy a küldeményen, mint a szállítólevélen egy és ugyanazon pecsétnyomó használattal készítsék.

Minden csomaghoz szállítólevél szükséges, mely

Bent lágyan csengő hang trillái csattognak; majd édesen spódó dallamba olvadnak át.

„Szállj el édes főkém röpké szárnyon!”

A terem ajtaja fölül.

Két megvillanó szempár sugarai szakadnak egybe.

Celesta szívéhez kap, hogy csodálatos azt a hullámzó kis világot.

„Léld meg még ma este ifjú párom!”

Milyen hatalmas fogantatja van a dalban szárnyaó imának még a szinpadon is!

Celesta boldog; s jkáról még búvósebben csatlóg le a szívekbe rezgő dal.

A közönség elragadtatással tapsol, tüntet, — éljenez.

Es nem látja, nem tudja senki, hogy az elbűvölő dalban két kis világ szakad egybe: két egymásért verő szív ölelkezik.

Előadás után a szinpad elefantjai, a hűséges habbitűk kérdő tekintettel nézik az ismeretlen vendéget, aki ott ül a szinpad csalogánya mellett.

Úlnek egymás mellett a kincsozók megérthetetlen némanagával. Tekintetük most is a messzeségbe néz, keres valamit abban az ismeretlen világban, ami még odább, még messzebb van valahol, az idő végtelenségében.

Karádi szakítja meg az édes hallgatást.

„Celesta! a madár szárnyai, a csillagok hullannak. Féltek az éjszakától. Nem omlik-e szerető világunk?”

„Végtelen a tér. Határtalanul szállhat a szegény madár tovább. Örök hazatársaság; ha fészekre nem talál vagy a szíve meg nem reped.”

Es Celesta ajka reszket, míg szavában meg-rebben a sejtelen sötét szárnya.

Azután elválnak megint a fájdalom kínos némaságával, hangtalan kézszorítással.

Csak a régi eskü, a régi gondolat ölelkezik megint a kezek delejes szorítása fölött:

„Szeretni foglak örökké!”

„Nem foglak elfeledni soha!”

Azután megy tovább mindegyik a jövő sejtelen világába, tovább a bizonytalanság hullámain...

A csalogány röpköd, száll tovább. Határtalan a tér: örök a hazatársaság. — A fészekvágyó párnányi szív meg-megreszket a rideg kiellenben.

Celesta boldogtalan; mert szeretni fog örökké azoknak a forró vérével, akik szeretnek és meghalnak.

Karádi magányában meg-megrezdül a dal.

Celesta emléke arannyal kíséri a várófényt; derengő fényvel az éjszakát.

Celestát nem tudja feledni soha.....

Keresik egymást örökké, hogy meg ne találják soha.

nek a csomagra írt összes eszméiratokat kell tartalmaznia.

A címzés a szállítólevél adataival egybehangzóan tisztán, olvashatóan és tüzetesen (vezették és keresztnév, társadalmi állás, lakhely község vagy puszta, utolsó posta, vármegye, utca, házszám, emelet, ajtószám) magára a csomag göngyöletére irassék, hogy a címzett, főleg, ha a küldemény nagyobb városba szól is, könnyen és késedelem nélkül feltalálható legyen.

Ha a göngyöletre írni egyáltalán nem lehet, ez esetben azon papírlapot, melyre a cím írva van, nemcsak széleivel, hanem egész lapjaival kell a csomagra és pedig mindig az azt összekötő zárnegy alá ragasztani.

Aranyot, ezüstöt, pénzt, ékszert és drágaságokat tartalmazó küldeményeknél a címet mindig magára a göngyöletre (vázsonru vagy feladóra) kell írni.

Gyorsan romló tárgyaknál szükséges, hogy ez záradék „gyorsan romló”, törékeny tárgyaknál pedig ez záradék „törékeny” vagy a szokásos palackok alkalmos szelvényűleg kitérassék.

Fődolog, hogy a cím oly szabatosan, tisztán és olvashatóan legyen megadva a csomagon — lehetőleg jó nagy betűkkel — kiírva, hogy a címet illető személy és tartozkodási helyére nézve minden kétséget kizárjon; s a helyes irányítás céljából az első pillanatra a rendeltetési hely kivethető legyen.

A Budapest és Bécs fő- és közvárosokba szóló érlelmi szereket tartalmazó küldemények logyaszási adó alá esnek. A bor és lunszelet tartalmazó pedig márha szólhatnak, utolag-an logyaszási adóval terhelhetnek, szükségem tehát, hogy a szállítólevélben és csomagon a logyaszási adó alá eső küldemény minősége és mennyisége kilogramm, darab vagy liter szerint megjelölve legyen. — (Például: 1 pu.ka, 2 kgr. szalonna, 8 kacska, 2 kgr. őzhsz stb.), mert különben a küldemény a rendeltetési helyen megadóztatás céljából felbonthatk, mi a károsítást leletle késlelteti.

Végre még felemlitem, hogy a torlóadás lehető csökkentése céljából, de még azért is, hogy a küldemények még az nap biztosan tovább küldeni lehessen, igen kívánatos, hogy a küldemények feladása a délelőtti időben történiék, s e célból intézkedem, hogy kerületen hívatalainal folyó hó 20-24-ig bezárólag a küldemények a déli órákban is felvéssenek.

Tollfuttában.

„Hogod szó, faralya szó, cimbalom. Van-e még-ki a bubánat terhe nyom?”

Dehogyan van! Dehogyan van!

A Polgári Egylet vendéglőjének újraszólítása napján tisztelettel köszöntök a szívetek megnyitók, a szívetek egyesítő vidámság. A szívetek aliből ködöt áttörte a bízalmas együttlét verőfény.

A december 2-iki vendéglőmegnyitók óta mintha jökédvő aranyos társadalmi szívetek közösülését a városunk fölött nyugvó légszlopot, behatolva a társadalom minden rétegébe, tisztán jökédvő szívetekhez még azokat a komolyképző urakat is, akik máskor a rang és méltóság távolagságát parancsoló társadalmi szoktak lépkedni és ujjalkon rovásozóják a rangostályokat.

A bíró urak között a rang és méltóság távolagságát parancsoló társadalmi szoktak lépkedni és ujjalkon rovásozóják a rangostályokat.

A bíró urak között a rang és méltóság távolagságát parancsoló társadalmi szoktak lépkedni és ujjalkon rovásozóják a rangostályokat.

Denique: igaz az, amit a multkor írtam, hogy Sümegi Kálmán Kifutó hegödja. Hogy utalálta a mi publikumunknak a talpalávalót!

Ha jól emlékezem: valami arab közmondás azt tartja, hogy: „jó paszit után tartósnál a komaság.”

Nos hát akkor az egyleti paszit után a közönség bizonyára tartós komaságban marad a Polgári Egylettel.

Ha talán a komoroképp férfivilág-ot is feljelené azokat az aranyos órákat, miket a paszitól áttit, — majd szébe jutatták azokat a kedves nőteremtéseket, akiknek lelkében bizonyára komoly és megdöntötletlen okok szólnak a komaság nagy fontossága és hordereje mellett.

De így alaposan reméljük, hogy nem utolszor láttuk örök ifjúsága közönségben megjelenő Svasztis Károly főszolgabírákat, aki úgy megpörösta a csárdát, mintha csak völegényi bokrákat érezt volna utolsó csopit.

Néhány pillanatra szívetek visszavárasztotta élénk a dalás idöket, mikor még az órák törtökkel is eludott jatszani a jökédvő társaság az egönség, tiszta vér (úgy nem aludt ki az órák) az utolsó csopit.

Mintha a régi-jökédvő sirbogyott szívetek állott volna ki

az epigonok elö a szív ragyogó kedvével, ajkán a vidáman szárnyaló dallal:

„Vörösbárony süvegem.
Most élem gyönyör-életem.
Bokrétá van mellette,
Barna babám kofitja.”

Ugy elásta mindenki úgy elgyönyörködött ebben a romantikán, tiszta kedélyben, melynek aranyos himpóráit érintetlenül hagyta az idö és az élet prózátsága.

Most már szótlan álljunk elö mi epigonok korárettségünk öreges komorságával és mondjuk vállvonogatva, hogy „hah most már más idöket élünk, más csillagok járnak.”

Itt van előttünk egy himporos szív a mult idökből. Valóink él, velünk dolgozik, velünk hullatja a létfontartás nehézsé vereképpeljeit. Fölötté az én könnyebb idö, fölötté sem gyalnak más csillagok. És mégis öröme dobbas szív, kedvre gyul erőben a vér, alkonyra hajló napjában is, mert lelketörösen fölvertette az életbölcsesség idealissága; mert szívet megörizte a romantikától a költészet szönsége; mert megtalált élni; nem bántják szeretlen vágyak; nem vonaglik a csalódások lédörnyömsége alatt; vannak eszményei; tud lelkesülni; hevültn az élet parányi örömei lét is és bizsirt kóvárgással nem néz kancsalul festett egök fölé!

Ámde minek mondjam én tovább ezt a nóát, ami úgy is, csak „hegödizés, cimbalompengés.”

Sokkal többet ér az a hatás, mit egy-egy ilyen fehér, hold követlen látása elár.

Azok a szép asszonyok, szép leányok, aki ragyogó eszmékkel csügtek az örök-éjs Svasztis Károly vidám táncos szönségében a szív költészetének varázslata alatt állottak: ilye szívetek, ilyen lelkekben keresztek az idö, és pedig abban a divatos bizsirtágban, mely még a csárdát is felülb mathematikai komolysággal típszi a gyermekességnek tartott azt ami az egönség, romantikát szív, a valódi élet-örö aranyos verőfényes.

Most már Sümegi Kálmán hegödije megadta az első poétikus accordokat, a vidámság tünderei röpködnek közöttünk a patriarchalis élet ragyogó emlékeivel. Beleb hat az élet költészetének eszményibb világa!

Talán — ha ma nem, holnap — újaszólítunk mi is, mint a Polgári Egylet vendéglője.

H I R E K.

— A dunántúli közmívelődési egyesület most tartja nyilván a fővárosban és ez alkalommal megalkítja az irodalmi szakosztályait is. Udvözöljük a heréssai egyesületet, mely munkája közepette, mely a nemzeti kultúra fejlődése mellett a Dunántúli felvirágoztatását célozza. Csoportosuljunk a D. K. E. zászlója alá, s víssük megtestesíteni az erre írt hazafis eszméket, melyeknek diadalja, a mi diadalunk is leand.

— Jökai jubileuma. A nagy-kanizsai társaság legutóbbi ülésében elhatározta, hogy Jökai műveinek nemzeti kiadását megrendeli; ezzel együttesen eddig 5 példányt rendelt meg városunkban; és pedig Nagy-Kanizsa város, a 20-ik honv. gyalogezred tisztikara, gelsei Guttmann Vilmos és a nagy-kanizsai lak. p. r. t. közs. el. lak. tants. Alad. Domborúbi Zalan Lipót Janos és a Hirsch erceg rendelt meg 1-1 példányt.

— A „Polgári Egylet” vendéglő helyiségének megnyitása új életet hozott ezen orszébe. Estenként négy órában megjelönek a vendéglők és polgári egyletértésben töltönek néhány kellemes órá; de nem is csodájuk, hogy a közönség oly gyorsan megszerette ezen helyet, mert aki résztvezt a megnyitók ünnepélyen, az mintegy köteletségének tartja a Polgári Egylet helyiségét gyakrabban felkeresni, viszonzandó Sümegi Kálmán háznyaró üdvözletét, mely nemcsak azt mondta: „Ísten hozta”, hanem „legyen maskor is szerencsénk.” — A megnyitók vacsorán résztvezt társadalmunk színe java. — Fessébbnél fessébb üde menyec-kék, — viruló leányok, öregedő fiatal emberek és tölülő öreg urak mulattak ott feszitönl, meri mindenki úgy érezte magát, mint saját otthonában. A közönség, az ötelek és italok egyaránt kifutók voltak és igen természetesen találtak, hogy az még a vacsora lelet kifejezésére jutott. Dr. Szüts Miklós volt az estély vezérnökök, aki szellemes változatokban esztelte a „Polgári Egylet” helyzetét és elterte az egylet elnökének néjt dr. Bentzik Ferencné, Györfly Janos az ö otthonáról a Polgári Egyletre szól és mint ennek regenerátorát elterte Sümegi Kálmán. De akkor már a lábcsákák türelmetlenségét kezdtek, mely körülmény dr. Stocker Antalban talált szószólóra, ki azt indítványozta: „Táncoljunk.” Az indítvány elfogadással, a közönség tánckedvő része bevont

a kis-terembe és mialatt ott folyt a tánc, a nagy teremben folyt a baranyai szilvás, és szeszárdi. Hogy ez tényleg így történt arról tanuszkodhatunk a következő jelenvolt hölgyek: dr. Bentzik Ferencné, Eperjessy Sándorné, Bartos B. Láné, Bartos Irén, dr. Engel Sándorné, Abe'né, Abel nővérek, Dobróvicz Imréné, Györfly Jánosné, Nabráczky Lajosné, Vidor Samuné, Raiz Antalné, Rátz nővére, Sümegi Kálmáné, Gugi Lajosné, Véber Pálné, Svasztis Karolyné, Svasztis nővérek, Szommer Nátháné, dr. Flórp Kázmérné, Griebach Gabriella, Sebastyén Lajosné, Szausermanné, Komlossy Kálmáné, dr. Schwarz Adoné, Dr. Hauser Jánosné, Jaeger Ferencné, Tóth Antalné, Waligurszkyne, Szabó Mikáné és mások kiket szintén táncnak megnevezünk ha az itt megemlítették nem igazónak állításaink.

— Élelmenek tisztviselők a néptökelesnél: A néptökeles behívása esetén szükég van élelmenek tisztviselőkre, a honvédelmi miniszter tehát hirdetményben figyelmezteti a néptökeleseket, hogy a néptökeles kötelezettségüknek mint élelmező tisztviselők is eleget tegyenek. Pályázhatnak ez állásokra a következő polgárok:

1. kik miután állításközezettségüknek, esetleg szolgálát kötezettségüknek eleget tettek, — nem a közönség hadsereg vagy hadtengerészet sem a honvédség, sem a póttartalék, sem a esendőség kötezettségében nem állnak; 2. kik a védőerő utasítás I. rész 75. §. 3. A) által felsörolt követelményeknek megfelelnek ilyenek: A gazdasági tanítványok, a kereskedelmi középiskolák, a kereskedelmi akadémiák, műszaki tanintézetek, logimnasiumok és főiskolák végzett tanulói; s ezek közül különösen: a) azok, akik magukat nagyobb földbirtokon a gazdasági kezelésben képezik ki; b) a vas-uti, gőzhajózási, továbbá magánhajózási és közlekedési vállalatoknál alkalmazott gyakorlatok és kerskedők; c) a gabona- s terményüzlet és kereskedés terén működő egyének; d) a gőz- és malmoknál, sütőműhelyekben, közraktáraknál stb. alkalmazottak; 3. kik megfelelő polgári foglalkozással bírnak és a polgári becsület és joggyakorlat korlátlan élvezetében vannak; 4. kik megazakítás nélkül 3 hóg egy katonai élelmező raktárnál saját költéségtőlön próbaszolgálatot tenni képesek és erre készen nyilatkoznak. A három hónap letelével vizsgálatot tesznek; megjegyzendő, hogy azoktól, a kiknek nem német az anyanyelve, sem folyékony német beszédet, sem német helyesírást nem kívánunk. — A jelentkezőket most csak kémba veszik s a néptökeles behívása esetén nevezik ki. A pályázat: bélyegmentes folyamodásokat a honvédelmi miniszterhez be kell nyújtani a polgári hatóság útján. A folyamodványhoz csatolandó: kereszttel; iskolai bizonyítvány; hatóság bizonyítvány a pályázók jelenlegi foglalkozásáról és községi honosságáról; továbbá egy kötelező a 9-ik pont értelmében, melynek szövege a következő: „Alulírott önként elvállalom azon kötezettséget, hogy a katonai élelmező raktárnál teljesítendő próbaszolgálat tartamára magamat a katonai fejelelemnek alávetem.” A pályázók által választható katonai élelmező raktarak állomáshelyei Magyarországon: Budapest, Pécs, Pozsony, Kolozsár, Sopron, Kassá, Munkács, Temesvár, Arad, Nagy-Varad, Nagy-Szeben, Gyulahegyvár, Brassó, Zágráb, Pétervárad, Eszék, Bród, Fiume.

— Véglegesítés. A földmívelésügyi miniszter Sparszám Pál, a keszthelyi gazdasági intézet tanárát ezen állásban véglegesítette.

— Táncmulatás. Ken sikertül táncmulatásot rendezett a nagy-kanizsai „Első magyar asszaltársaság” a hó 2-án a „Petöfi-ház” címezt vendéglő helyiségében, mely szívetekig megtelt közönséggel, mely nem csak mulatni jött, ha egyáltalán egy nemegs ügynök is szöglát, amennyiben hozzájárult, hogy a szép tevékenységű asszaltársaság legközelebb 12 gyermekek lathat el teli ruhával. Ezen kedélyes mulatság érdekes részét képezte egy dísztorla kisorolási, mi szintén 10 torintot jövedelmezett a jötekonny célnak, melyért, no meg azért is, mert Bassztovics Gizike fáradozott a bárák eladásával, mindenki szívesen áldozott néhány 20 fillérest. A mulatság mely csak hajnalban ért véget, megjelötek: Rothmann Bláné, Móháti Sándorné, Korödy Jánosné, Szneider Samuné, Kubinszkyne, Szabó Józsefné, Köhlerné, Heckenbergerné, Millicse, Grunzer Józsefné, Keller Ignácné, Nagy Józsefné, Tancsics Józsefné, Svasztisné, Achelné, Rusztovicsné, Stockerné, Rusztovics Gizella, Mihl Anna, Heckenberger Juliaka, Hubinszky Adél, Stocker Mari,

A helybeli „Uradaimi Sörkert”-hez tartozó:

HÁZTELKEK

kedvező fizetési feltételek mellett

eladók

Bővebb felvilágosítást ad

Zerkowitz Albert.

523

Hirdetések:

Minden időben használható gyógymód!

Köszvény ellen. Csúsz ellen.

WILHELM-féle

köszvény- és e-üzellene-

vértisztító-tea

Biztos eredmény! Kétféle hatás!

Külföldre - Sidney-i világtalálkozás 1873.
Melbourne-i világtalálkozás 1880. I. arany
éremmel. 502

WILHELM FERENCZ

gyógyszerész Nunkirchen (Ausztria)

kiűnő eredményeivel ajánlható: Köszvény, e-üz, tüdőbetegség, borkiütések, kiújuló geryedések, mindennemű lázok, bőrkór, idegbetegségek, aranyér, leheriolyan, elgyengült térítő, májdagályok, skoruláció, gyomor- és altesti bajok, dugulás, skrofula és minden külső és belső lázok ellen. — Naponta érkezők elismerő levelek.

A legutóbbi 18 év gyógyszerészi pályájáról szóló füzeti nyíven és bérmentve küldvén.
Egy 8 adagra osztott csomag ára 1 forint.
Hajdítások ellen, a legtöbb államban bejegyzett védjgyra üzemünk.

Kapható minden gyógyszerüzletben
FŐKÉZELŐ:

WILHELM FERENCZ

gyógyszerész Nunkirchen (Ausztria)

Kifejezetten „Wilhelm-féle köszvényelleni tea” kéri.

Ajándékok felnőttek és gyermekek részére!

Karácsonyi és ujévi ajándékok!

KREINER GYULA Nagy-Kanizsán

a n. é. közönségnek szives figyelmébe és pártfogásába ajánlja

a divat és csín legújabb-termékeivel

DUSAN FELSZERELT

nörinbergi- és díszműáru-üzletét,

(főtér, — Babochay-féle ház)

512-3

mely kiváló gondtal, a jó-ízlelésű közönség minden igényének megfelelőleg teljesen új árukkal van berendezve

Meglepő szép ajándéktárgyak minden alkalomra.

Karácsonyi és ujévi ajándékok!

Gyermekek öröme: Gyönyörű játékok!

A Richter-féle Horgony-Kőépítőszekevények

mint azelőtt pártalábok a maguk nemében; három éven felüli gyermekek számára a legkedveltebb karácsonyi ajándék. Olcsóbbak mint bármely más játék, mivel sok éven át eltartanak és még hosszabb idő múlva is kiegészíthetők és nagyobbíthatók. A valódi

Horgony-Kőépítőszekevények

az egyedüli játék, a mely valamennyi országban osztatlan dícséretet talál, és mindnyájak által a kik ismerik, meggyőződésből továbbajánlatik. A ki ezen, a maga nemében pártatlan játék és foglalkoztatásért még nem ismeri, az hozassa hamarjában az alatt jegyzett cég által, az új, gazdagon illusztrált árjegyzéket és olvassa az abba nyomatott felette kedvező bírálatokat. — Bevásárlás alkalmával határozottan: Richter-féle Horgony-Kőépítőszekevény kéri és minden egyes szekevény Horgonygyárjegy nélkül, mint nem valódi, keményen visszautasítandó; a ki ezt elmulasztja, könnyen kaphat értékes utáztatot. A valódi Horgony-Kőépítőszekevények 35 kr., 70 kr., 80 kr., 5 ft. és magasabb áron

a finomabb játékszerüzletekben készletben vannak.

Uj! A Richter-féle Tüzeli játékok: Columbus tejása, Villámhárító, Haragtörő, Gondűs, Pythagoras stb. Az új füzetek: Kétféle játékok felette érdekes feladatokat is tartalmaznak. Egy játék ára 35 kr. Csak a „Horgonygyár”-ellátott játék valódi!

Richter F. Ad. és társa.

Kis- és nagy-ny. csész. és kő-szabadalm. kőépítőszekevény-gyár.

Wien, I. Nibelungengasse 4. Budapest, Nürnberg, Oltan, Rotterdam, London E.C., New-York.

Olvasta Ön már ezt a hirdetést?

NE VEGYEN SENKI

karácsonyi ajándékot,

mert mindenki ingyen kap

egy 50 pompás színes képet tartalmazó és díszes kötésű nagy

Magyar történelmi albumot,

egy Szépirodalmi könyvet (regény, elbeszélések vagy költemények),

egy Szó a Szó nagy képes naptárt

egy 40 színes képet tartalmazó

TÖRVÉNYBAKTER

ezsmű könyvvalakú regényt,

a ki

legutóbb egy negyedévre Budapestben 2.50, vidéken 3 forinttal hátrányos naptól fogva a „Szabad Szó”-ra előfizet.

Előfizetsek a „Szabad Szó” kiadóhivatalához Budapest, VI., Teréz-körút 41. küldendők.

A „MAGYAR TÖRTÉNELMI ALBUM” a legújabb magyar történelmi munka lesz, mely eddig a saját elhagyta. Nem kereskedő, mint ötven nagy pompás színes képet fog tartalmazni, melyek a történelmi legkiválóbb és legmeghatározóbb jelenségeket fogják ábrázolni.

A „MAGYAR TÖRTÉNELMI ALBUM” a „Szabad Szó”-hoz hasonló nagy alakban, rendkívül finom vastag papírral, művészi-és díszített kötésben fog megjelenni. A képekhez tartozó magyar művészek készítették és a mellé csatolt szöveget, Magyarország történelméről, egy fényes tollú írónk írta.

Hirdetések felvételnek
kiadóhivatalában.

Értesítés!

—525—

Van szerencsénk a nagyérdemű közönség be-
cses tudomására hozni, hogy

DIVATÁRU, VÁSZON

ÉS

ferfi gyapjuszövet üzletünket
teljesen felosztatjuk!!

Szives látogatásukat kérve, tisztelettel

Klein Testvérek
a Bazar épületben.
(A kék csillaghoz.)

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX
CACAO-CHOCOLAT
MAESTRANI
St. Gall (Lulsse.)
Olcso árak Könnyen
oldható KAKAO. — Leg-
finomabb minőség.

Köhögés

ugy bármely hárutos betegsége a légcsőnek, gé-
genek, tüdőnek, továbbá légzési nehézség, szük-
mellűség, astma, elnyájkásodás számára és lojtó
köhögés, csiklandozás a nyálka hártjának —
kezdődő gúfó kör a legjobban és gyorsan távo-
lítaniuk el az évek óta bevált valódi — orvos ren-
delésre készített és az orvosok által ajánlott:

Szent-György-Ther csomagja 50 kr. és
Szent György hurut por doboza 50 kr.
pontos orvosi használati utasítással, sikere már
néhány nap után látható.

Két csomagnál kevesebb nem küldetik azét.
Postai küldéssel — beleértve a csomagolás és
szállító levéi — 20-kral több. — A meoren-
delés-ek egyenesen: 493 28—

Szt. György gyógyszerár
BÉCS, V. Wimmergasse 33. intézendők.

Világhírű

„LES DERNIÈRES CARTOUCHES ÉS LOHENGRIN“

féle szivarkapapír

Braunstein freres gyarából, Párizsban

65 Boulevard Exelmans 65.

A Braunstein freres cég csak Gassicourtban (S. és O.) franciaországban létező
saját papírgyáranak készítményét hozza forgalomba.

Ezen egyszerű a legújabb elveken alapuló berendezett telep készítményei a papírpap diadalának tekinthetők.

A szivarkapapír és szivarkahüvely elárusítására szánt gyáraktár helysége

Bécsben, I. Schottenring 35. sz. a.

Az általunk a „Les dernières Cartouches“ féle papírból készített valódi francia szivarkapapír, valamint
valódi francia szivarkahüvely, melynek minden papírunk a „Braunstein Freres“ céget viseli,

minden berlinbergi nagykereskedésben, valamint minden magy. kir. dohány-
tözsdeben kaphatók.

KLYTHIA ZSIR HAJPOR

a hór szépitésére és finomítására,

legelőkelőbb öltözkö, bál és társalgó hajpor,

— fehér, rózsaszín. és sárga —

— vegyileg analizált és ajánlva Dr. Pohl J. J. ca. kir. tanár által Bécsben.

325

Ellismerő levelek következő urnóktól:

Welter Karoline, ca. kir. udv. színésznő Bécs.
Reith Lola, ca. kir. udv. opera énekesnő Bécs.
Schlager Antónia, ca. kir. opera énekesnő Bécs.
Palmay Ilka, színésznő a ca. kir. szab. színháznál Bécsben.
Odilon Helena, színésznő a német népszínháznál Bécsben.
van Dyck Ernő ca. kir. udv. opera énekes Bécsben, stb.

Egy doboz ára 1. fnt 20 kr.,

— Utánvétellel vagy az ország előleges beküldése után küldetik.

Kapható a legtöbb illatszert-, gyógyszer keres-
kedésben és gyógyszerertárban.

Taussig Gottlieb
Bécs öltözkö-
csappan és Illatszert-
gyáros.
Főraktár:
BÉCS, I. Wollzeile 8.

Ami soha

értékét nem veszi egyedül az **arany-**
és **ezüstnemű,** miért is a legcélse-
rűbb és legszebb alkalmi ajándék.

A közelgő **karácsonyi és ujévi ünnepek** alkalmából a nagy érdemű közönségnek dúsán felszerelt
» **arany- és ezüst-áru üzletemet** « (Városház utca, FISCHEL FÜLÖP könyvkereskedés átellenében)

legmelegebben ajánlom. **Ajándék-tárgyak nagy választékban a legdívatosabb kivitelben**
OLCSÓ ÁRAK-ért! — **Gyönyörű china-ezüstneműek!**

A nagyérdemű közönség szíves pártfogását kérve, ajánlom egyszeremind **javitó műhelyemet,**
mely a modern technika minden kellékével ellátva van.

Kittlőn tisztelettel:

HAMBURG MIKSA.

6-2

2407—1893. tk. szeptember 18.

Arverési hirdetmény.

A letenyei kir. járásbíróság mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy a kir. kincstár végrehajtónak ifju Bagó István polai lakos elleni végrehajtási ügyében a nagy-kanizsai kir. törvényszék a (letenyei kir. járásbíróság) területén fekvő Pula községi 60 sz. telkiben A. I. 1-8. soroz. alatt Bagó Janos tulajdonán felvett s 989 írtba becsült ingatlanok az árveréseni vevő és késedelmes fizető Wessel Simon letenyei lakos veszélyére és költségére a nagy-kanizsai sa kárképzőtár jelszolgálatos hitelező kérelme folytán

1893. évi december hó 22 ik napján d. e. 10 órakor

POLA községbíró háznál **Fischl Pál** nagy-kanizsai lakos felseresi ügyvéd vagy helyettese közbejöttével megtartandó nyilvános árverésen eladandó fog.

Kiküldési ár a fennebb kitett becár.

Árverezni kívánók tartoznak a becár 10%-át készpénzben vagy óvadékképes papírban a kiküldött kezéhez letenni.

Kelt Letenyén, a kir. járásbíró mint telekkönyvi hatóságnál 1893 évi szeptember hó 19 napján.

(612) **NUNKOVICS**
kir. alj. bíró.

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

Hirdetmény!

Ö oszári és apostoli királyi felségének

legfelső elhatározása folytán ezennel megindították a

XVII. magy. kir. államsorsjáték

melynek tiszta jövedelméből a magyar nemzeti színház nyugdíjintéze két tízezerben, a magyar gazdaságszervező országos egyesülete, a gyógyult elmebeteg segélyező egyesülete, a budapesti gyermekbarát egyeslet, a m. kir. vagonatlan állami hivatalnokok ösvegyei és árvái részére letételező alap, a kolozsvári „Mária Valéria” árvaház, a saatkároegyei nagykarolyi nőpariskola, a magyar képművészek nyugdíjalapja, a Zágrábban létesítendő Horvátláslavon országos javítóház egyenkint egy tízezerben fog részcsitelni. — E sorsjáték öszen 3282-ben megállapított nyeresményei az alább következő játéktípus szerint **160,000 forintba** szegnek és pedig:

1 főnyeremény - 60.000 forint	2 nyer. egyenkint 2.000 forint
1 " 15.000 forint	4 " " 1.000 forint
1 " 10.000 forint	20 " " 500 forint
1 nyeremény 5.000 forint	50 " " 100 forint
1 " 4.000 forint	200 " " 50 forint
1 " 3.000 forint	800 " " 10 forint

az öszenes nyeresmények készpénzben fizetnek ki.

A húsdar vizsgavonattal 1893. DECEMBER 28-án Budapesten történik.

Egy sorjegy ára 2 frttal o. é. van megállapítva.

Sorjegyek kaphatók a lotto-igazgatóságnál Budapesten (Post fővámház felelőlet), a hová a megrendelt ára postautalvány mellett előre beküldendő, valamennyi lotto-, sós- és adóhivatalnál, a legtöbb postahivatalnál, a bécsi „Mercur”-nál és minden városban és nevetségesebb helységben — felállított egyéb sorjegyárusító kőszögnél. 605 6-

Budapestben, 1893 aug. hó 1-én.

M. kir. lotto-igazgatóság.

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

A „BUDAPEST” képes politikai napilap, Kossuth nyilatkozata szerint **egyetlen függetlenségi napilap.**

Megjelenik naponta **40.000** példányban.

Előfizetési árak:

Egy évre	12 frt.
fél évre	6 „
negyed évre	3 „
egy hóra	1 „

Mutatványszámot bárkinék ingyen küld a „BUDAPEST” kiadóhivatala: Budapest, Sarkantyú-sutca 3. sz. 474-7

Tea, rum, cognac, kávé.

Kovács és Mezey tea- és rum nagy-kereskedők

ajánlják saját londoni és hímeli ügynökségeik által direct importált elsőrendű és válogatott **Chinai és Orosz-karaván tea-neműket**, szintegy **harmatitastan jamaica rumot**, utólrhetetlen minőségű **brázíliai rumot**, **Francia és belföldi COGNAC** csak is a legkiedőbb czégekétl.

Kávé válogatott minőségben 4% kiváastr díjmentesen. — **SUDAPETEN:** Főúlet és iroda: Dorottya-utca 13. sz. Fiók-úlet: Kerepesi ut 6 sz. alótt Bisbar Antal. — **Dreher Antal** köbányai sörfőzdeje palaczköveinek fel-árusító.

— **Figyelmeztetés.** A n. é. közönséget a saját érdekében figyelmeztetjük, hogy bevásárlásánál mindig csak elsőrangú megbízható czégekben forduljon és magát hangzatos és olcsó árakkal csábító hirdetések által térrra ne vezesse. 309 8-

Videki rendelmények pontosan postán vagy vasúton kívánat szerint küldetnek.

Alapítvaott 1865.

Sürgönczaim: Diegott Budapest

DIETRICH és GOTTSCHLIG

oszt. csász. és magy. kir. udvari tea- és rumszállítók és palaczkser nagykereskedők.

Kiviteli pinczék Kőbányán. Iroda és megrendelési hely **Budapest, IV., rég' posta-utca 10. szám.**

Szállítás vasúton és postán utárv t. mellett. Finom és legfinomabb tea-fajok kizárólag közvetlen behozatala. Közvetlen behozatal első rendű **Jamaica rum**, francia **cognac**, francia és hollandi (Erven Lucas Bols) **likörök**ből. Kiválóan ajánljatjuk utólrhetetlen és 28 év óta közkedveitsegnek örvendő tea-vegyitékeinket, mint **Mandaria vegyiték**, **császár vegyiték**, **moszkvai vegyiték**, **király vegyiték**, **Victoria vegyiték** és **udvari vegyiték** o. é. 8- frtől 12- frtig 1/2 kilonként.

JAMAICA RUM

21, 35 és 70 Centilliter és 1 1/2 liter tartalmazó palaczkokhoz — 4 frtől o. é. 6- frtig.

BRAZILIAI RUM

vedjegyünkkel ellátott palaczkokban, 1 1/2 liter 1.25 kr. 70 centilliter fet — 68 kr.

COGNACOK

francia 70 centilliteres palaczkokban 1 frt 20 krtól 12 frtig. Francia **cognac** saját czimkénkkel és **vedjegyünkkel**, czégnök különlegessége, 75 centilliteres palaczkokban, 4 frtől 18 frtig.

A nekisebb rendjelmények is gyorsan és legnagyobb figyelemmel eszközözhetnek. Levelez lappal kívánat kimerítő árjegyzékünk azonnal ingyen és bérmentve elküldetnek. Udvári tea és rum-kereskedéseink Budapesten:

- IV., vaczi-utca 18.**, a korona kávéházzal szemben,
- IV., kigyótér**, gróf Teteky palota,
- VI., Andrássy ut**, az opera közelében.

Ismételdök, szállódás és kávék urak részére különös különkedvezmény-k.

Főraktár: Nagy-Kanizsán: **Biach Lipót** urnál.
Kis-Czellen: **Gayer Lipót** urnál.

OPTIKAI INTÉZET

optikai-mechanikai műhely J. WALDSTEIN,

alapítva 1842., BECS, I. Kohlmarkt 20. sz

ajánlja optikai cikkek és szerek gazdag rakárát jutányos áron. Szemüvegek, csipetők és lorgnettek pontosan illesztett üvegekkel 1 fnt 50 kr. fölfele. Színházi látesővek számos jó és válasszékos minőségben 5 fntól fölfele. Tábori csövek a szabadban, kirándulásokra, utazásokra, tavi és színházi használatra 12 fntól fölfele. Barometerek az időjárás előleges meghatározására pontosan kipróbálva és pontosan jelölve 5 fntól fölfele. Hőmérők szobák, ablakok, fürdők, utazás részére, lázmérők stb. mind azonosan vizsgálják a jól mutat 50 krtól fölfele. Bármiféle optikai szer javítása gyorsan és olcsón. Levélbeli megrendelések pontosan és lelkiismeretesen teljesítenek. 500 8-

Szemüvegek irásbeli megrendelése megkönnyítést végett kívánunk könnyen érhető vezérfonal küldetük. - Árjegyzék ingyen és bérmentve. - Nem megfelelő tárgyat községgel becserejtünk.

J. Waldstein, optikai intézete BECS I. Kohlmarkt Nro 20

Eszencziákat

rum, cognak, mindennemű szeszek italok azáltal hőkörök és különlegességek azonnali elhibázhatatlan elkészítésére a legkifünőbb minőségben szállítok.

Azonnal ajánlok 80 fokú, vegyileg tisztá eczetezen-ecziát kellemes ízű boreczet és közönséges eczetek gyártásához. Leírások és használati utasítások ingyen mellékeltenek.

Kiváló eredményért kezeskedek.

Arlapot bérmentve küldök.

Bollák Károly Fülöp Eszencziák-különlegességek gyára. PRÁGÁBAN. (401)

Megbízható ügynökök kerestetnek

PSERHOFER J.féle

gyógyszertár

BECSBEN, I. KER., SINGERSTRASSE 15. SZ. A.

12

„zum goldenen Reichsapfel.“

489

Vértisztító labdacsek, azelőtt Általános labdacsek neve alatt; ez utóbbi nevet teljes joggal megérdemlik, mivel csakugyan alig létezik betegség, melyben ezen labdacsek csodás hatáskorát azerszeresen be nem bizonyították volna. Évtizedek óta ezen labdacsek általános elterjedésnek örvendenek és alig van család, melyben ezen kitűnő háxiszerből készlet nem volna található.

Számtalan orvos által ezen labdacsek háxiszerül ajánlatnak és ajánlataik minden oly bajoknál melyek a rossz emésztésből és azérkedésből erednek: mint spe-zavarok, májbajok, kólika, vértőlulások, aranyér, béltétlenség s hasonló betegségek. Vértisztító tulajdonságuknál fogva kitűnő hatással vannak vérszegénység s az abból eredő bajoknál is: így sápkórnál, idegességből származó fejfájásoknál stb. Ezen vértisztító labdacsek oly könnyen hatnak, hogy a legcéltelylebb fájdalmakat sem okozzák, s ennek folytán még a leggyengébb egyének, és még gyermekek által is minden aggodalom nélkül bevehetők.

A számtalan hálatratból, melyet e labdacsek fogyasztói a legkifünbözöb és legnehézebb betegségek után egészségük visszanyerése folytán hozának intéztek, ezen helyen csakis néhányat említettünk azon megjegyzéssel, hogy mindenki, a ki ezen labdacseket egyezér használta, meg vagyunk győződve, azokat tovább fogja ajánlani.

Köln, 1893. Aprilis hó 3-án.

Tisztelt Pserhofer ur!

Legy... oly szives és küldjön nekem ismét 15 tekercset az Ön fölölkönlhatatlan vértisztító labdacseiből utánvételül. Fogadja ez utam is a legmelyebb köszönetemet labdacsei csodáhatásáért. Maradok teljes tisztelettel Pawlistik Ferenc, Köln, Lindenthal.

Hra-che, Plödnik mellett, 1887. szept. hó 12-én.

Tekintetes Úr!

Isten akarta volt, hogy az Ön labdacsei kezesim küzdekerültek, melyeknek hatását szesznel megírom: Én gyermekágyban meghültem olyannyira, hogy semmi munkát sem voltam többé képes végezni és bizonyára már a halál közt volnék, ha az Ön csodálatra méltó labdacsei engem nem mentették volna meg. Az Isten áldja meg Önt ezért eszeszer. Nagy bizalmam van, hogy ezen labdacsek engem is tökéletesen ki fognak gyógyítani, a mint már máskoruk is egészségük visszanyerésére segítségül szolgáltak. Külsöz Teréz.

Bécs-Ujhely, 1887. nov. 9-án.

Mélyen tisztelt Úr!

A legforróbb köszönetemet mondok szesznel Önnek 60 éves egészségem nevében. Az illető 5 éven át szenvedett gyomorhurutban és vikkorságban, már életét is meguntá, melyről egybékint le is mondott, midőn véletlen egy dobozt kapott Ön kitűnő vértisztító labdacseiből s azoknak áltándó használatra folytán tökéletesen gyógygyult.

Legfőbb tisztelettel Weinszettel Josef.

Eichengrabramt, Gölhl mellett, 1889. márcs. 27-én.

Tekintetes Úr!

Alúlrótt ismétellen kár 4 csomagot az Ön valóban hasznos és kitűnő labdacseiből. El nem mulaszthatom legnagyobb elismerésemel kifejezni ezen labdacsek értékeit és azok, a hol csak alkalmam nyílik, a szenvedőknek legmelyegsebben fogom ajánlani. Ezen hálatatam tetézéséérti használatára Önt szesznel felhatalmazom.

Teljes tisztelettel Hahn Ignác.

Goischdorf, Kolbach mellett, Szilézia 1888. okt. 8-án.

T. Úr!

Felkérem, miszerint az Ön vértisztító labdacseiből 1 csomagot 6 dobozzal küldeni sziveskedjék. Csakis az Ön csodálatos labdacseinek köszönetem, hogy egy gyomor bajtól, mely süggem-öt éven át gyötört, megszabadultam. Ezen labdacsek nálam sohasem fognak kifogyai, s midőn legforróbb köszönetemet kifejezem, vagyok tisztelettel

Zwickl Anna.

Ezen vértisztító labdacsek csakis a Pserhofer J.féle, az „arany bírodalmi almához“ eszméleti gyógyszerárban, Bécsben I., Singerstrasse 15. sz. n. közzittettek valódi minőségben, s egy 15 szem labdacset tartalmazó doboz ára 21 kr., egy csomag, melyben 6 doboz tartalmaztatik, 1 fnt 05 kr-ba kerül; bérmentelen utánvétel küldésnél 1 fnt 10 kr. Egy csomagnál kevesebb nem küldetik el.

Az öszeg előbbent beküldésénél (mi legjobban postautalványnyal eszközlötték) bérmenten küldésnel együtt; 1 csomag 1 fnt 25 kr., 2 csomag 2 fnt 30 kr., 3 csomag 3 fnt 35 kr., 4 csomag 4 fnt 40 kr., 5 csomag 5 fnt 20 kr. és 10 csomag 9 fnt 20 kr-ba kerül.

NB. Nagy eltarthatóság következtében ezen labdacsek a legkülönféltébb nevek és alakok alatti névtárazatnak; ennek következtében kértetik csakis

Pserhofer J.féle vértisztító labdacseket követelai és c. kis azok tekinthetők valódiaknak, melyeknek hasznó. utasítása a Pserhofer J. névaláírásal fekete színben és minden egyes doboz fedele ugyanazon aláírásal vörös színben van ellátva.

Amerikai köszvénykénőcs gyors és biztos hatású, legjobbszer minden köszvényes és csúzos bajok, u. m. gerincz agy-bántalom, tagzsággatás ischias, migraine idős fogfájás, tőfájás, fülzsággatás stb. stb. ellen 1 forint 20 kr.

Pannochinin hajkenőcs Pserhofer J.féle. Ezek hosszú sora óta valamennyi hajnövesztő szer között orvosok által a legjobbnak elismerve. Egy alagázsan kiállított nagy szelencével 2 forint.

Általános tapasz Nigudel tartóttól. Utas és szúrás által okozott sebeknél, mérge, daganatoknál, újkukac, sebes- vagy gyuladt-mell vagy más ily bajoknál, mint kitűnő szer lön kipróbálva. 1 tévely 50 kr. Bérmentve 75 kr.

Fagybalzsam Pserhofer J.féle. Sok év óta a fagyos tagokra minden idült sebre, mint leglitosabb szer elismerve. Egy köcsöggel 40 kr. Bérmentve 55 kr.

Útifüvedv, egy általános ismert kitűnő háxiszer, szer hurut, rekedtség, görcsös köhögés stb. ellen, 1 üvegecske ára 30 krajc. 2 üveg bérmentve 1 fnt 50 krajczár.

Élet-esszenczia (prágai csöppök), megrottott gyomor, rossz emésztés és mindennemű alatti bajok ellen kitűnő háxiszer. 1 üvegecske 22 kr. 12 üveg 2 fnt.

Általános tisztító só Bullrich A W. féle. Kitűnő háxiszer a rossz emésztés minden következményei, u. m. fűfájás, szédülés gyomorgörös, gyomorhév, aranyér, dugulás stb. ellen. 1 csomag ára 1 forint.

Angol csodabalzsam, Egy üveg 50 krajczár.

Por a lábizzadás ellen. Ezen por megizaxadást s az azáltal képződő kellemetlen szagot, épen tartja a lábait és mint ártalmatlan szer van kipróbálva. Egy dobozzal 50 kr. Bérmentve 75 kr.

Golyva-balzsam, kitűnő szergolyva ellen, Egy üveg 40 krajczár bérmentve küldésnel 55 kr.

Helsó vagy egészség-só kitűnő gyógyasor, gyomorhurut és minden a rendetlen emésztésből származó bajoknál. Egy csomag 1 fnt.

Ezen itt felsorolt készítményeken kívül az osztrák lapokban hirdett szesz bal és külföldi gyógyszerészeti különlegességek raktáron vannak és a készletben netán nem levők gyorsan és olcsón megszeretnek. - Postai megrendelések a leggyorsabban eszközlötnek, ha a pénzeszög előre beküldetik; nagyobb megrendelések utánvétel küldetnek. - Bérmentve csakis oly esetben történik a küldés, ha az öszeg előre beérkezik, mely esetben a postaköltségek sokkal mérsékeltebbek.

COGNAC

Czuba-Durozier & Co.

francia cognacyár

WALDSTEIN

Buda és Blochmann Budapest és Bécs.

Vezetéknév

Mindenhol kapható.

Horgony-Pain-Expeller advertisement with text and anchor logo.

Fantl Testvérek

Nagy-Kanizsán,

női-divat-áru raktárunkban
elköltözés miatt

TELJES

VÉGELADÁST

TARTANAK!!

Legszebb! Legértékesebb! Leghasznosabb!

AJÁNDÉKTÁRGY

EGY

Diszmű, Ifjusági-irat, Képeskönyv,

Emlékkönyv, **IMAKÖNYV** vagy

Diszlevélpapírok, **IRÓSZERGARNITURÁK.**

Mindezek a legnagyobb választékban és legjobban

FISCHEL FÜLÖP könyvkereskedésében
kaphatók

NAGY-KANIZSÁN.

VIDÉKI MEGRENDELÉSEK a legpontosabban intéz-
tetnek el!

Nélkülföldetleg minden háztartásban
a Kathreiner-féle Kneipp malata kávé

201 — rendszer kávé iszól. — 52—

Azon elérhetetlen előnyt nyújtja, hogy a pót-kávé mellőzhető, valamint az ártalmas-tiszta kávé használatát pótolja; a malata kávéval **ízletesebb, egészségesebb és ízletesebb** kávé készíthető. — Felülmulhatlan mint pótlék a kávéhoz.

Igen ajánlható nőknek, gyermek- és betegnek.

Utánzásoktól óvakodjunk!
Mindenütt kapható. $\frac{1}{2}$ kilo 25 kr.

Sib. Kneipp

Bécs—Hetzendorf, 1893. november hó.

Tisztelt sok évi vevőim részére a puha padlózatok egyedüli lakkozására használt

508 5—

Borostyán-Olaj-Fénymáz-Festék

beszerzését megkönnyítendő elismert kiruno gyártmányom részére: **Nagy-Kanizsán FIALOVICS LAJOS** bútorgyáros urnál raktárt létesítettem. A beszerzés ill. ugyanazon árak mellett eszközölhetők, mint közvetlen nálam és mintakártyák ugyanott ingyen kaphatók. **Hetzendorfi festék-, lakk- és fénymáz gyár FRITZE O.**

Csúsz és köszvény

csúszos fej- és fogszaggyatások, ütési és ficamodási, valamint fagydagasztatok ellen meglepő gyorsan és biztosan hat a

REPARATOR

pevű gyógyszer, melynek árszája 50 kr vagy egy írtért minden gyógyszerárban kapható. A Reparatorral a Rókus-korházban 196 esetben tételet kísérlet, melyeknél 7 esetben javulás, 129 esetben teljes gyógyulás érteket el.

Vérszegénység és sápkór

továbbá gyenge gyermekek erősítésére kitűnő hatású és pompás ízű szer a **Tokaji China vashor** mely az országos egészségügyi tanácsa javaslata helygymin engedéllyel látottat el. Sok rossz utasat látnak, miért is kérem vételnél néveláírásomat követelni Kis üveg 1 frt 60 kr, nagy 3 frt.

ACÁTIA-SZAPPAN

kedves illatú, kellemes habzású és rendkívüli tartósságánál fogva lett rövid időn kedvelté. 1 darab 50, 3 drb egy dobozban 1 frt 40 kr.

Acacia arcz-crème

rövid pár heti alkalmazásnál pompás úda, gyermeked arczéből nyerhető. Az arczéből mindennemű éktelen-séget biztosan eltávolítja. 1 üveg ára 1 frt.

A „crème de Marguerite“

az arczéből táplálására, údén tartására szolgál. Előkelő körökben igen kedvelt. Egy köcsög ára 2 frt.

Ezek gyógyszerárban kiválóbb specialitások, melyek főváros- és országoserte a legjobb hírnévnek örvendenek a postán is küldetnek.

KREIGNER GYÖRGY

gyógyszerár a „Magyar Koronához“

507

BUDAPEST, KALVINTÉR

KÖZPONTI SZÁLLODA.

Budapesten, Kerepesi ut és Botteniller-utca sarkán, a keleti [Központ] pályaudvar átellenben.

Ezen legnagyobb kényelemmel berendezett szálloda villamos világítással, személyfelhúzóval (Lift) van ellátva és a legmértékesebb szobákra jegyzéke ki van függesztve.

A Központi Szálloda a központi pályaudvartól 2 percz alatt érhető el, minél fogva kocii használatán nem szükséges a megérkezés vagy elutazásakor, ezenkívül a hosszám szálló vendégeknek legelőszérűbb és legkényelmesebb, ha bérőndjeiket és egyéb poggyászaikat a vasútnál hagyják, honnet szolgáim által ingyen behozatom. Midőn még a szálloda-ban berendezett kávéházat és vendéglőt az utazókönység figyelmébe ajánlanám, maradtam

számos látogatást kérve

mely tisztelettel:

Höllrigl György,

szállodatulajdonos.

506 4

Harmónikáról, mechanikai hangszerekről, szongorákról külön-külön képes árjegyzék kérésre küldi.

STERNBERG ARMIN és Testvére

cs. és kir. szab. hangszer-ípar

Budapest, VII. Kerepesi-ut 36.

Szaját készítményű, mindennemű hangszerek és azok kellékei és alkatrészei. Mindennemű hangszerek és zenélőművek javítása és hangolása szakmerű pontossággal eszközöltek.

Nagy képes árjegyzék ingyen és bérmentve. Javítások pontosan eszközölteknek.

A „Columbus“ cimbalomverője megszünteti az eddigi pamutó-zást és szern: zást, erős és csengőhangot nyertünk általa: — Minden verőre bárki ráhuzhatja és mindenkor le is húzhatja. — Soha sem puzdul el. — Ára a verőpálcákkal együtt az utóbbiak minősége szerint: 2 — 2.50, 3. — és 3.50. — Külön a „COLUMBUS“ verője pár a 1. — frt.

Legújabb! Legújabb!

„INTONA“

változtatható érezjátéklapokkal és korlátlan műsorral.

Ezen új találmányu hangszere minden előzetes tanulmány és zeneismeret nélkül száz meg száz tetzesen szerinti zenedarabot lehet játszani.

477 20. — Ára 12 frt, a kótalapok darabja 30 kr.

Megrendelések az árak előlege beküldése mellett vagy utánvetel el teljesítetnek.

5499. tkv. 893. sz.

Arverési hirdetmény.

A nagy-kanizsai kir. törvényszék telekkönyvi osztálya részéről közhíre tétetik, hogy Breyer Ignác nagykanizsai lakos végrehajtónak Raffai József kiskomáromi lakos végrehajtást szenvedő elleni 83 frt 15kr 1892. évi november hó 24-től járó 4 százalék kamatai, 10 forint 50 kr. per, 7 frt 20 kr. végrehajtás kérelmi, 7 forint 85 kr. jelenlegi ugy Spitzer Leopold kis martoui lakos csatlakozói végrehajtónak 40 frt 32 kr. 15kr, ennek 1890. január hó 3-tól járó 6 százalék kamatai, 30 frt 75 kr. eddigi a még felmerülő költségek iránti végrehajtási ügyében a fentnevezett kir. trvszék területéhez tartozó a kis-komáromi 204. sz. tkvben foglalt + 266. hrsz. egyharmad részben Raffai József, egyharmad részben László István és neje Mihácsi Terezi és egyharmad részben Györfy János ügyvéd nevén álló a 408 irtra becsült ingatlan az 1881. évi 60 tc. 156. §. értelmében egészen

1894. évi január hó 3-ik napján d. e. 10 órakor

Kis-Komárom község házánál Dr. Schusarsz Adolf felperesi ügyvéd vagy helyettese közbejöttével magtartandó — nyilvános arverésen eladani fog.

Kiváltási ár a fennebb kitett bocsár. Arverésni kívánók tartoznak a lecsár 10% -at közpénzben vagy óvadékképes papirban a kiküldött kezéhez letenni;

Nagy Kanizsán, a kir. trvszék mint telekkönyvi hatóságánál 1893. évi szeptember hó 10-ik napján.

CSESZNAK MIKLÓS
kir. törvényszéki bíró.

522

ZALA

Politikai és vegyes tartalmu lap.

A Nagy-Kanizsai- és dél-zalai takarékpénztárak, a Bankegyesület, az Ipar- és kereskedelmi bank, a Nagy-kanizsai segélyegylet-szövetkezet és a letenyei takarékpénztár hivatalos közlönye.

Megjelenik Nagy-Kanizsán hetenkint kétszer: vasárnap és szerdán.

Kiadóhivatal:

Városház-épület Fischel Fülöp könyvkereskedése.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Egész évre 12 korona (6 frt — kr.)
Félévre 6 korona (3 frt — kr.)
Negyedévre 3 korona (1 frt 50 kr.)

Hirdetések jutányosan számítottak.

Nyitlitter petisora 10 kr.

Előfizetők, valamint a hirdetőkre vonatkozó Fischel Fülöp könyvkereskedésbe jutásdíjak.

Szerkesztőség:

F. S. U. T. C. S. A. Ollopp-féle ház.

Idő jutásdíj a lap szellemi részére vonatkozó minden közlemény.

Bármit is levalak csak ismert emberek fogadtatnak el.

Kiszárolak nem küldetnek vissza.

Egyes szám ára: 3 krajcár.

Célunk felé.

Abban a hatalmas versenyben, mely a hirlapírás terén kifejlődött, számottevő részt venni és derekasan megállani nem kis feladat.

A hirlapírás versenye erősen fejlesztette a közönség igényeit is. A hirlapok működéséhez sok várakozás fűződik. Mindennapi események pusztá regisztrálásának korai talajon lejár. A közönségnek, mely lapot jár, lapot olvas, a létentartás lázas munkája közben nincs ideje keresni az események logikai szálait és meditatív lélektani problémáit fölött. Nem csupán anyag kell neki, hanem kész eledel. Azért elvárja és el is várhatja, hogy a lap, melyre előfizet, melyet — amint mondani szokás — pártól és támogatást: úgy kommentáljon minden dolgot, hogy a mélyebb meditatív szükségletének tegye, hogy közleményeiben meg legyen a minden oldalú megértetés összes kriteriuma.

A hirlapíróknak, — mielőtt kezébe tollat fog, lelkiismeretesen számolnia kell ma már a hirlapírás magasabb követelményével, mely nem tűr robot-munkát, melynek csak magasabb szempontból, nemes elvekért folytatott őszinte küzdelemmel lehet minden irányban eleget tenni.

A hirlapírás lehet létet, kenyeret is biztosító munka-tér, de azon jól működni, de rekasan megállani nemesebb ambíció nélkül még a kiválóbb tehetségeknek sem lehet. Egyik fővárosi hirlapíró írta valahol, hogy

„ma-napság az emberek elvekből és nem elvekért élnek. Ennek a talán kissé pessimistikus állításnak érvényesülésére tág teret, kövér talajt nyújt a hirlapírás. De a valóban hivatott újságíró jellemé bármily szerény tehetőséggel sem fog e térre lépni, mely a mostani kissé sajtárságos viszonyok között talán hasznot teremhet, de igazi tisztességet, valódi elismerést azok részéről — kiknek elismerése erkölcsi súlyjal is bír — nem, soha.

A hirlapíróadalom számottevő, tisztességes munkása előtt csak egy vezérlő gondolat lebeghet.

Elvekket küzdeni: elvekért, eszmékért!

Bármeekkora talentummal lépjen is valaki az újságírás terére, ha küzdelmei közben nem világít előtte lángoszlopoktól valamely magasabb cél, magasabb eszmény: el fog tévedni az önző célok, a kicsinyes érdekek pusztájában, hol (nem ugyan bibliai csodaképpen) ma is napról-napra hull a csalogató manna.

Amely újságlap munkácsi eszményekért, magasabb célokért küzdenek, az a lap léte érdemel, annak van létjoga. És az ilyen újság — bármennyire tagadják is talán létjogát az önző célok, a parciais érdekek emberei — élni fog és hacsak parány is a sajtó-hatalomban, de öntudatos, életerős parány, mely határozottan számottevő lényező a sajtó-erők egyetemében.

Ez lebegtet előtünk, midőn a »Zala« szerkesztését átvettük. Ily értelemben és szellemben akartunk szerény erővel, de

erős és őszinte elhatározással a hirlapírás munkácsi közé lépni.

Hogy akaratunkat mily mértékben sikerült érvényesíteni, azt olvasóink ítélhetik meg legjobban. Abból a körülményből azonban, hogy rövid egyévi működésünk alatt előfizetőink száma szaporodott, bátrak vagyunk következtetni, hogy elfalultuk azt az utat, mely a hirlapírói működéshez fűződő nagyobb várakozások felé vezet. És ez a körülmény ambicionált bennünket arra is, hogy lapunkat ezentúl hetenkint kétszer: szerdán és vasárnapon jelentessük meg.

Belső dolgozóitársakul és rovatvezetőkül megnyertük: dr. Fried Ödönt, Hoffmann Mórt, dr. Rauch Zsigmondot, Rosenfeld Lajost, Seregély Dezsőt és Szalay Sándort.

Ezenkívül városunkból és a megye minden részéből sikerült lapunk köré tömöríteni a legmegbízhatóbb tudósítókat és tollforgató erőket s így reméljük, hogy nemcsak az önálló cikkellyekkel, hanem gyors hírközleményeinkkel is sikerülni fog olvasóközönségünk igényeit kielégíteni.

Elvünk, eszménk, melyért küzdeni fogunk: a szabadelvűség minden vonalán.

Ez nem pusztá szó, nem pusztá frázis, mert kijelenthetjük, hogy egy irányban sincs megkétszerezünk: föl- és lefelé egyaránt teljesen függetlenek vagyunk. E függetlenség tisztá önértetével folytatjuk küzdelmünket a szabadelvű eszmék és irányok diadaláért. E függetlenséggel akarjuk magunknak fenntartani azt a jogot, hogy a politikai és társadalmi életnek esetleg másirányú hul-

A „ZALA“ tárcája.

A rizspor.

— A „ZALA“ szerdai tárcája. —

Valami bolondos ciklon irtózatosan megpusztította a cserkőket. A bajlékok legnagyobb részét ledöntötte; a keresztekbe rakott gabonát elszórtta; csak megkuszált, szétéltetett köveket hagyott hirtanódókul. A falu majdnem teljesen romokban hevert.

A nép nyomora emberi irgalomért kiállott. Nyenkor a legtermészetesebb eljárás az volna, hogy minden jóra való ember, a kiben van emberzereszt, adna annyit, a mennyi tőle igazán telik; a hegyült összeget szután minden ceremonia nélkül mentől hamarabb kézbeníteni kellene a szegény népek.

De hát — én edes Istenem! — ha a „jószelek“ mindenütt ilyen hangtanul gyorsasággal járnának el: mi lenne akkor a még föl nem ledeztet zsenikből, a titkos dráma-irokból, meg a műkedvelőkből? Ha egy-egy jótékonyos, műkedvelői előadás alkalmára aki nem bonthatnak szárnyukat!

Minalunk! Súlyomvárott, Busdali Alfréd, fiatal könyvvezetőnek, melynek szépményül azú lörtjének, szárnyait bontotta ki a rettenetes ciklon.

Néhány nap mulva már két szalonkabátos, ginsz-kensztyus gyavmlér surrant el irodám ablaka előtt. Egyenesen feleségemhez mentek. Hal-

lotlám, ahogy sikosen csiszogtek, csoszogtak az irodám melletti szobában.

Par pillanat mulva nyitott az irodamba szolgáló ajtó; feleségem bedugta fejét.

— Papa, edes papa! ráérsz egy kicsit?

— Mindjárt kérék, csak ezt a pöriratot végzem be.

— De kérék, a vendégek...

— Jó, jó, megyek rögtön.

Borzusán dobtam le a tollat és aiettem át a szalonba.

Feleségem mosolygó képpel mutatta be a két fiatal urat:

— Borongó Almos ur, a „súlyomvári J. keresztény jótékony egylet“ titkára. Bánrédi Oszkár ur, a „súlyomvári J. izraelita jótékony egylet“ másodtitkára.

— Örülök a szerencsének. Talán valami tagsági díjhatalok?.....

— Ah, kérem! — Kérjük! — mentegedőzött bajlonyva a két-érdemes hölgy-titoknok.

Feleségemet már meguyerték; az becsült helyettük.

— Az urak jótékonyos műkedvelői előadászándékoznak rendezni. Tudod, papa, a szerencsétlen cserkőiek javára!

— Tudom, tudom.

— Busdali Alfréd ismert jelestollú írónk vigjátékával! — magyarázza Bánrédi Oszkár ur. — Bizonyára meiózták föl ismerni?

— Busdali Alfréd? Igen, igen! A kisbirtokosok nagy hűlszívvel kezeltének könyvelője, nemde?

A napokban egy váltóhamisítási pörömben működött, mint saakerto.

— Drámaírodalmunk egyik most kelő csillaga, szolt közbe Borongó Almos ur is.

— No és? Talán jegyeket toiszent hozni? Ném, magam és Betta lányom részére kérek egyet-egyét.

Emberbaráti készséggel nyultam erszenyemérei.

— Kérem! — Kérjük! — szabadkozott a két fiatal ur.

Hát ugyan mi ördögöt akarnak ezek? Csak nem kérenek föl, hogy írjak prologot?!

Ugyan, edes papa! Ezek az urak csak nem járnak jegyeket elarusítani! — szolt félig-meddig feddő hangon a feleségem. — Azért jöttek, hogy Betta lányunkat is fölkerjék szereplésre. En a legnagyobb kászséggel beleegyeztem a humanus cél érdekében; de a dolgot a te veleményedől és akaratodtól tettem függővé.

— Kérem; Betta nagysádnak szántuk a leg-hatásosabb szerepet. — Ó less az est hőse. — Szavalata Borongó ur.

— Regyogni, ténylenni, excellálni, elragadni, hédítani fog, mint egy Margó Celia, vagy mit mondjak? mint egy Jászai Mari! — tódította Bánrévi ur.

Komoly képpel fordultam az asszonyhoz.

Hát tudod, edes Amália! mivel az én veleményem is akardó tudni, megmondom. A humanus cél érdekében sokkal helyesebbnek tartanám, ha Betta nem műkedvelősködnék s mi azt az 50 forintot, amibe az a szupadi toislett-kerulina, a nőszabó és masamód helyet tudnok egyenesen a

lámzása elől se legyünk kénytelenek elzárkózni, hogy lapunk minden irányban független tér legyen, hol az ellentétes politikai elvek is szembe állhassanak egymással, az elvi küzdelmek díszkrét tárgyilagosságával. Elvek-elvek ellen megtszólni a nemes küzdelem tüzeiben a minden elv közös nagy célja: a haza és nemzeti lét érdekében.

E függetlenség megszerzésével tartozunk megyénk közönségének, mely a Zalán kívül egyetlen politikai lappal sem rendelkezik a politikai vélemények szabad nyilvánítására. Előttünk pedig a vélemény szabad nyilvánítása oly szent, hogy azt — ha díszkrét tárgyilagossággal történik — még akkor is tiszteletben tartjuk, előle még akkor sem zárkózunk el, ha a mi saját elvünkkel ellentétes állást foglal is el. Ilyenkor azonban éppen a szabad véleménynyilvánítás jogánál fogva mi is kifejtjük álláspontunkat.

Igy vélünk eleget tenni és szolgálni teljesen függetlenül a szabadelvű eszméknek és iránynak minden vonalon; így vélünk nemesen küzdelemi elvekkel: elvekért; így véljük mint független politikai lap ki-elégíteni vármegyénk közönségének egy politikai laphoz fűződő igényeit és várdokozását.

Ebből láthatja olvasóközönségünk, hogy mi tiszta, őszintén jóakarattal kívánunk dolgozni, nyílt homlokunkkal haladni a magassabb cél felé.

Hogy eléünk a lap fokozatos fejlesztésével valóban és mentül hamarabb elérheszünk: ahhoz csupán az olvasóközönség fokozatosan fejlődő érdeklődése és pártolása szükséges.

Uj-év előtti mutatványszámainkból már mindenki megítélheti: vajon lapunk, melynek előfizetési árát csupán 1 fittal emeltük — érdemes-e a pártolásra?

Hisszük, hogy városunk s vármegyénk olvasóközönsége méltányolni fogja buzgalmonkat és őszintén, odaadó működésünkben nem fogja fölünk megtagadni támogatását, melylyel

bennünket a kitűzött cél felé kitartásra és lankadatlan küzdelemre lelkesíthet.

Nagy Kanizsán, 1893. dec. hó.

Dr. Lóke Emil

„Zala” felolós szerkesztője.

A társadalmi rend ellen.

(=) Az a dynamittal töltött kis gép, melyet egy francia anarchista a minap a francia kamara karzatóról a képviselők közé dobott, egy kissé megvilágította ismét azt az akna-munkát, melyet azok végeznek, kik a társadalmi rend ellen ömlesztődtek, s a társadalom átalakítását a rombolással, a pusztítással és az öldökléssel akarják megkezdeni. Az európai államok talán mégis beismerésére fognak jutni annak, — hogy mire vezet az a radikális sajtó-szabadság és gyűlékezési jog, melyet a rend felforgatói oly módon használnak fel a maguk céljaira, mely lényegesen túllépte a megengedett határokat. Mert kétségtelen, hogy a sajtószabadsággal és a gyűlékezési joggal való visszaélés okozza a jelenségeket, melyek az európai társadalmat megdöbbentik, s megvilágítják azt az úrvényt, mely felé rohan.

Ki csodálkozhatik azon, hogy találkozik oly eszevesztett félművelt bolond, aki a gyűlékezési helyen folyton hallja azokat a kifakadásokat, melyeket a társadalmi fejlődés elédgethennék, hangoztatnak, melyekkel a létező viszonyok ellen dühöngnek, s ugyaszoán felhívják a rombolásra, mondjuk, hogy találkozik olyan, aki ezeket a véres teoriákat practice érvényesíteni óhajtja? Hiszen az a csoda, hogy több baj nem történt eddig, s a romboló szellemnek is időre van szüksége, hogy gyökeret verjen. De az utolsó jelenség is mutatja, hogy ez a szellem veszedelmes módon érik, s hogy nagy ideje: ezt a szellemet gyökerében megtámadni, s éresét megakadályozni, sőt lebetetleendő tenni. Mikor a sajtónak, a szabadság ürve alatt joga van bármely társadalmi osztály vagy rend ellen nyílt harcot prédikálni, s mikor a fennálló rend és hatalom ellen meg nem engedett eszközökkel szabad lázítani, mikor az ily sajtó előtt semmi sem szent, sem becsület, sem tisztesség, sem név, sem kegyelet, akkor ne csodálkozzunk rajta, ha ilyen gyűmötcsök érlelődnek meg oly emberek lelkében, kiknek nincsen veszteni valójuk, s kik végre is elhiszik, hogy nem lehet egyéb cél, mint a társadalom elpusztítása.

Hány ember van, aki nem szeret dolgozni?

S dacára annak, élni akar, még pedig kényelmesen. Az ilyenek igen szeretik hallani, hogy a társadalom igazságtalan irányukban, hogy a capita-

lismus a bűnös, s hogy ezeknek pusztítása nem egyéb, mint jogos övédelem. Csoda-e, ha e század végén, a mikor az övezés mint rut fe-kély lepte el a társadalom testét, az erkölcsi érzet annyira megcsökken, hogy olyan tanok, mint követésre méltók szives meghallgatásra találjanak, s hogy vannak, akik szentül hiszik, hogy ők különös kiváltságtottjai a gondviselésnek, mikor a rombolás eszközeivel a pusztítás műveit gyakorolják.

Csak hogy a társadalom azon részének, mely a szorgalom és rend barátja, s mely a természetes haladásban és fejlődésben látja údrét, joga van követelni az állanshatalmaktól, hogy a társadalmi rend erőszakos felforgatói ellen azokat az eszközöket alkalmazza, melyek e veszedelmes működésnek gátot vetni hivatva vannak.

Ezeknek joguk van követelni, hogy élet és vagyonbiztonságuk megőriztessék a lehető határok között oly intézkedések megtétele által, melyek a közszabadság megsértése nélkül egész súlylagon nebezedjenek azokra a gazokra, kik mindenképen veszedelmét képezik a békés fejlődésnek, kik rombolni és pusztítani tudnak ugyan, de jobb viszonyokat teremteni nem képeznek. — Egyszóval megkell őket fékezni. El kell nyomni azt a sajtót, mely báborulizen a törvényes rendnek és egyenesen felhív a leggonoszabb tettekre, meg kell szorítani a gyűlékezési jogát, — s nem szabad megtörni azokat a kifakadásokat, melyek a társadalom békéjének megbontására vezetnek. El kell nemíteni minden eszközzel azokat, — kik másokat lázítanak, s mikor ezek bajba kerülnek, mossák kezeiket ártatlansággal pedig egyenes okai ők. Minden theoretikus fejtegetések és tudományos megoldási kísérletezések helyett el kell fogni azokat, kik az anarchizmus révén már eddig is ellenkezésbe jutottak a büntető-törvényre, s nem szabad remélni, hogy itt máskép lehet célt érni, mint vasszaggal és kemény, következetes üldözéssel. A társadalom nagyobb, józanabb része megérdemli, hogy megmentessék ezektől az emberektől, kik beteggé teszik ezt a szervezetet.

Most már talán az európai államok is öntudatra fognak ébredni annak, a mit tenőik kell, még pedig egyesült erővel; mert az a anarchizmus nagyellenességgé nőheti ki magát s több bajt okozhat, mint egy nagy ellenes hadsereg, mely akármi államtól megtámad és harára kényszerít.

Az utadó megyékben.

Az 1890. évi I. t. c. szakaszai a többek között így szólanak:

„Egyenes adók alapján kivetendő utadó százalék rendszerint nem lehet nagyobb 10 százaléknál.

cserkőiek javára, mint felülfizetést. Ez az én véleményem. Egyébként talán Bettát még meg sem kérdezted. Hatha nem is hajlandó műkedvelősködni?

Betta lányom, mintha csak készenlében állott volna, éppen e pillanában toppant be a mellétkeremből.

Ugy megrohanták szegényt az édes-anya, meg a humanizmus két missionárius, hogy szóhoz sem birt egy ideig jutni.

Végre hozzáam jött, — megfogta kezemet, rám vetette azokat az ábrándok kis szeméit, miktől az én husz év glóriá emlékeim mindig fölelevenedtek.

— Belegyezel, papa?

— Nem lélez a lámpalázót?

— Nem én, papa. Mindig azt mondják, hogy nekem igen jól áll a lámpaláz.

— Jól van: legyen nektek a ti akarátotok szerinti!

A két fiatal úrtól búcsút vettem és siettem vissza az ír dába.

Izonyu akta hármaz volt előttem. Muntába fogtam és dolgoztam lázasan, odaadással, mint ahogy csak egy kriminális dolgozhatik. Aznap nem háborgatót senki, semmi.

Másnap már azonban az én Betta lányom tele torokkal szavaltá szerepét a szalonban, minden bizonynyal a nagy tükör előtt.

— Oh Vladimir, mit tett ön? mit? Többé nem hiszek önnek. Lelkem hajnali álmát éjféli viharral dultá föl. Az orkán szele elragadta minden reményemet, elragadta egysre gravitáló bitem legutolsó szalmaszálat is. Vladimir mit tett ön? Vladimir! Vladimir...

— Bizony gonosz egy fickó lehet az a Viadi-

mir! Veszett volna a szerzője agyában! — gondoltam magamban és a szalon-ajtót csendesen kinyitva, becsoltam.

— Bettaéskám, lelkem! kissé csendesebb hangon pirongasd azt az éhbetetlen Vladimir urat!

Bettaéskám kissé elpirult, de azután mégis csendesebb hangon szavaltá Búsdali Alfréd ur „Két kisasszony, egy gavalér” című vígjátékából azokat a határos jeleneteket.

Hanem egyszer csak megint elkezdett macskafutató rikogással deklamálni:

— Egy... kettő... három... négy! Mar négy óra! Még sem jön. Est nem tűrhetem. Megint annál a másiknál szedi az ábránd virágának lehalló harmatát. Ah, ezek az én mérgeuseppjeim,

Meg fogok ha'ni a „mazlajos redőzirom” vagy a „bolondító csalmabok” lelket káprázató, a sir édes éjszakájába ringató, örületes mérgének látása alati!... Vladimir! Vladimir!... Ne azt hallok; 6 jó!... Jaj Istenem!... Szivem kiszakad a dobbanás hatalmának embertölti lázától. Jaj!

Hol van a rizspor? a rizspor? Találjon halványan, fehéren, mintha a halál lilium-ágyán feküdném a szivemből omló vértől pirosan, a zordon sir vértágyaszó némaságával. Így ni! így! így!...

Kinyitotam az ajtót; hát az én Bettaéskám nekigyult arccal, kegyetlenül mázotta, dörzsölte magát a tükör előtt a rizsppal. De a természet üde testékén nem fogott a „Blaha rizspor.” Vladimir urat (a ki szörnyű nagy Don Juan lehet) aligha fogja szának látásra megszallani a halál gondolata. Nem hisz neked kicsikem!

Szép csendesen betettem megint az ajtót. — Bettaéskám észre sem vette ezt a rettenetes rizspporozó jelenetben.

Ebéd alatt persze a „Két kisasszony egy gavalér” forgott a szőnyegen. Bettaéskám, meg az anyuk szakadatlan avval táplálkoztak.

— Jaj, te papa! — szólt feleségem, — ha Bettaéskám meglátod a szinpadon, szédülni fogsz az apai örömtől és büszkeségtől. Különösen az a rizspporos jelenet, az valami fölséges. Igazán essenialis ember ez a Búsdali Alfréd. Gyönyörű jeleneteket írt, különösen Bettaéskám számára. A rizspporos jelenetben nem fog szárazan maradni szem.

— Na, szervusz neked vigjáték! — gondoltam magamban. De nem szóltam semmit: mert vannak örömek, miket a kriminálisista sem ront el szivesen.

— Aztán mikor lesz az a nagy nap? — Augustus 28-án, apuskám.

Elővettem noteszemet.

— Aug. 28? E nyje teringtet. Eppen aznapra van kitűzve egy kritikus végtárgyalásom. Emlékestek talán Redőnére, aki lértének kedvesét le-lötötte? Azt kell védelmeznem.

— Jaj, papa, azt a szegény, szerencsétlen asszonyt okvetlen megvédelmezd! — ambicionált erősen a feleségem.

Kaptam az alkalmon.

— Most tanulmányozom erősen az ügyet. — De rettenetesen komplikált. Nagy csendre, nyugalomra lesz szükségem, hogy a végtárgyalásra elkészülhessek.

— Jaj, aranyos Bettaéskám, akkor neked más helyet kell választanod a szereplőre. Apuskád talán kavarán. — Pedig azt a nőt meg kell menteni. Okulnia kell abból sok ledér pillangónak. Azt hiszem: legjobb lesz a nagy állótük-

Törvényhatósági utadó fejében mindenkire, — még ha az egyenes adója után kivettét százálek szerint rá anyai nem esnék, legalább is három kézi nap számnak azon törvényhatóságnál folyó ára vetendő ki, mely azonban a mi lehet sehol nagyobb összesen 1 frt 50 krnál.

A törvényhatósági közgyűlés ezen minimumot azokra nézve, akik legalább két igavonó állattal bírnak, egy igás napszám folyó ára erejéig, mely azonban nem lehet nagyobb 3 frtnél, felelmeit, illetve állapíthatja meg.

Mintán meggyenkben a 15 frtnél kevesebb adót fizetőre 1 frt 50 kr, két igavonó állattal bíró adózóra 3 frtot, a 15 frton felül adót fizetőre 10 százalékos vetnek, tehát mindenütt a törvényben megengedett legmagasabb alapot veszik. — Már ez elég terhes a fizetőkre, de még terhebb lesz azon körülmények fogya, hogy a családtag adója, ha esetleg nem enaladó névére van az adózás felvéve, a kivető közegeknek kiadott utasítás szerint össze nem vonható, mely körülmény azt eredményezi, hogy a szegényebb ember két vagy három anyai utadót fizet, mint egy vagyonos, — mely esetek legtöbbszörre a szegényeknél fordulnak elő, kik már állami adójukat is alig képesek fizetni.

Dr. hat. lássuk példában.

Dani József, nő Horváth Erzsével, kis-kanizsai lakosnak van egy háza beltelekkel, két igavonó, melynek hasznából leginkább él, s melyeket néha fahordásra is befogni kénytelen, tehát két igavonó állattal is bír.

Az általános jövedelmi pótadón kívül (mely a törvény szerint alapul nem szolgálhat) fizet Kis-Kanizsán Dani József néven 5 frt 20 kr. adót. Nejének van a szomszéd Sormás községben ügved-hold földje, fizet utána Dani Józsefné néven 70 kr. adót. Ugyancsak nejének van a homokkomáromi hegymén szintén egy kis szőlője, mely után Horváth Erzsé néven fizet 95 kr. adót.

Utadója a fentiek szerint lesz tehát.

1. Dani József után, mintán tehenei igavonóknak felvettettek — — — — — 3 frt — kr.
2. Dani Józsefné után a sormási 70 kr. adó alapján — — — — — 1 frt 50 kr.
3. Horváth Erzsé, homokkomáromi 95 kr. adója után — — — — — 1 frt 50 kr.

Összesen: 6 frt — kr. tehát 6 frt 85 kr. adó után ezen házaspárnak kiknek öt kiskorú gyermekük van, 6 frt irva: hat forint utadója lesz.

Tóth István, Dani József szomszédja, kis-kanizsai lakosnak van háza telekkel, 7 hold szántóföldje, egy pár hámos lova, két tehene, s négy erős munkaképes családtagja. Fizet Kis-Kanizsán általános jövedelmi pótadón kívül 24 forint adót, nejének van Homokkomáromban egy hold szőlője, fizet utána esetleg Tóth István néven 3 frt

adót, a minthogy adója egy néven van mindkét községben, 29 frt alapadó után fizet utadót 2 frt 90 kr.

A két szomszéd elmegy a városházára adót fizetni, s midőn Dani József látja, hogy vagyonos szomszédjától 2 frt 90 kr követeinek utadó címén, míg tőle 6 frtot, elkezd átkozolódni, hogy csak a szegény embert nyuzzák, mert attól nem félnek stb.

Mindezt kénytelen az elüljáró-közeg elhallgatni, mert nem képes megmagyarázni, hogy csakugyan, miért fizet 6 frtot, illetve kétszer annyinál is többet, mint vagyonos szomszédja. Mert arról, hogy miért nincs minden adója egy névre írva, a fél nem tehet, s azt hozza fel: miért nincs a másiké is ugy irva.

A főbb, hogy a törvény akként van magyarázva, — hogy az utadóalap javára ezen aránytalan s a igazágnak még nem felelő megadóztatás származik belőle.

Sem a törvényt alkotó szakembernek sem a törvényhozó testületnek nem lehetett célja, hogy a megadóztatásban ily aránytalanságlegelyen; sokkal helyesebb lenne — tehát a törvényhatóságnak, mint a törvény végrehajtásával megbízottak, akként intézkedjen, hogy az ez érdemben való megadóztatás arányosítottassék, nem pedig a törvényi ilyképeni magyarázatával az adózók elkésztésének.

Most már nem az állami közvetlen adók, hanem inkább a megyében felszaporodott s folyton ujjakkal halmozott megyei pótadók lesznek elviselhetetnek.

Nem kell tehát csodálkozni, ha megyénkben is folyton vándorolnak ki, s Slavóniában keresnek jobb otthont, hol szerintük fele adót sem kell fizetniük.

Ajánljuk a fentieket — az illetékes hatóság szives figyelmébe.

Törvényhatósági közgyűlés.

Vármegyénk törvényhatósági bizottságának f. hó 11-én Svastics Benó főispán elnökelete alatt tartott rendes közgyűlése a szokottnál nagyobb elnököknek és látogatottságnak örvendett. A nagy érdeklődést főleg a Zala-Egeresegen felállítandó állami lögymnásium kérdése idézte elő, melynek felállítására vagy fel nem állítása attól tételtől függő, hogy a vármegye hajlandó-e a lögymnásium költségeihez évenként 5000 frttal hozzájárulni vagy nem. — Különösen a városunkbeli bizottsági tagok helyezkedtek a megtagadás álláspontjára azon indokból, hogy a nagykanizsai és a keszthelyi lögymnásiumhoz a vármegye segélye igénybe nem vétetett. — A kanizsaiak álláspontja érdekében Hertelendy Béla alatt fel, ügyesen csoportosítva az indokokat, me-

lyek a járulék megszavazása ellenében felhoshatók voltak. Hertelendy beszédére dr. Ruzsicska Kálmán tanfelügyelő válaszlott, ki igazán szép, szerfölött magvas és tartalmas szónoklaltal tört landzást a gymnásium érdeke mellett. — Héczy Kálmán, — Skublics Jenő (mellette) és Györfly János (ellene) felszólalása után a névszerinti szavazás elrendelvetén, 165 szavazattal 45 ellen a tanintézetek segélyezésére egy fél százalékos pótdadó megszavaztatott, melyből 5000 frt a Zala-Egeresegen felállítandó lögymnásium céljaira lesz fordítandó.

A közgyűlés egyéb fontos tárgyait nézve tudósítónk a következőket írja:

Az újonnan rendszeresített arvaszéki ülnöki állásra Nagy Lajos, arvaszéki jegyző, ennek helyébe pedig dr. Csák Karoly választott meg.

A közigazgatási bizottság választott tagjai sorából kilépő 5 tag, névszerint: Eperjessy Sándor, Farkas József, dr. Gyömörey Vince, Koller István és Skublics István újból megválasztattak.

Megalakították az 1886. évi 21. trvc. 25. szakasza alapján 1894. évre az igazoló választmány.

A vármegyei katonaszállásolási pótdadó tekintetében minden ember után 10 kr. minden 16 után 6 kr. az 6-zi hadgyakorlatok alatt alvonnok részére pedig ennek fele a határitott meg. A Kézilhelytől Sümégyi tervszert helyi érdekű vasútvon l előmunkálati engedélyezésének segély iránti folyamodása segély adásának kimondása mellett a vasúti bizottsághoz utasított.

Csáktornya városának folyamodása második gyögyyszeriár engedélyezése tárgyában hiánypótlás végett visszaküldetett.

A belatinci főkögygyyszeriár önállóítása iránt beadott folyamodás partolóbiz terjesztetett fel a miniszterhez, ellenben a Csabrendeken gyögyyszeriár felállítás iránt beadott folyamodványok azok okból utasítottak vissza, mert hasonló folyamodványok elutasítása óta a törvény által előírt 6 esztendő nem mult el.

Nagy Kanizsa város képviselő testületének az építendő új községi-hidra, nemkülönbön városi költségvetés tárgyalása alkalmával a közelet-váma és pénzügyi bizottság indítványára felelt való napirendre térésre hozott és megfellebbezett határozata helybenhagyattak.

Zala-Egereseg város képviselőtestületének az egy tanácsos és a rendörkapitány fizetésének felemelésére hozott határozata lelebbezés folytán megváltoztatott.

Heves, Szabolcs, Fogyaras, Békés, Kolozsvármegyék és Budapest fő- és székvaros közönségének átiratai tárgyalás nélkül tudomásul vétettek.

rőt ide az ebédlőbe hozatni. Iti zavartalanul tanulhatsz te is, Bettácskám.

Vladimir utó! ha szép szerével megesshadul-tam. Mintam aztán „éjtéli orkánt zudihott minden bakfika hajnali álmára”, csak én ne halljam azokat az „egekre gravitáló” nyögéseket.

Körülöttem bealott a civilon előtti esend. Hanem azért még is csak ezután kezdtem belátni, hogy az a botondos ciklon kegyetlenebb a Caemegi-kodex paragrafusainál is, mert annak rettenetes visszaható ereje van a szegény bakfikus papák bugyelliarára.

Megkézdődtek a toalett ankétek. Milyen legyen a szinpadi-toalett az első folyonásban? Aztán a másodikban? Aztán a harmadikban? És végre milyen a táncra?

Mire elérkezett aug. 28-ika, különféle cipikékre, Mozart nyakra, Stuart-gallérra, kelmékre, ilyen-olyan cipőkre, „belepőre”, „kilepőre” elusozott vagy 150 forintot. És még mindig hátra volt a mama toalettje, a mi ezáltal kivételosen utoljára maradt. Az előadás-napiján készült csak el. Ez is elvitt vagy hatvan forintot. Még azután következett a belépti díj, a felülfizetés stt. stt. Két százötven forintra végé volt.

Ebből ugyan akármelyik cserkőly atyánkfia felépitette volna a házat.

De hát ha egyszer így a divat! Szó nélkül egyenlítőtem ki a számlákat; mert a Redőnéféle bünygyi végtárgyalás teljesen elfoglalta lelkemet.

A bizonyítás során ugyan alanyi és tárgyi köülmények merültek föl, mik egészen új fordulatot ígértek a bonyolult ügyben.

Védői ambícióim a legmagasabb fokra szökcent.

Az első napi tárgyalás után — ami aug. 28-án volt, hazasiettem s a másnapra beidezett tanuk kihallgatására alkalmára állítottam egybe a kérdéseket.

Egyszer csak lelkendező töppan be a feleségem. — Szent Isten! te pápa! aztán még el sem készültél? Már itt áll a kocsi!

Magamra kapkodtam a bálfi komédiákat azzal a komikus rendetlenséggel, a mit csak lekiame-retes kriminalistáknak néz el és bocsát meg a kényesebb igényű publikum.

Kocsira ülünk vagy helyesebben: bebujtunk a skatulya-törles közé, keresetlen bizalmassággal megrugdálva, megpörva egymás tyukszemét.

Mikor az „Arany Szarvas” egyik szobájában, — mely egyáltalán ültöz is volt, az én műkedvelő kis bakfiosszámára — beszálltunk, mintha valami bányaszerecselenség rom-halmaza közöl menekültem volna ki, úgy éreztem.

Végigbevertem a pamlogon és átadtam ismét lelkemet a Redőné-fele kriminalis ügynek.

— Ez alait az első felvonási toalett megkésztült. Jelt adtak, hogy a szereplők menjenek a szinpadra.

Bettácskám egyszerre elhalványult. — Jaj Istenem/ otthon maradt a rizporos készületem, a rizporos jelenethöz.

— Édes jó édes apja — rimázkodott a feleségem — új kocsiha, menj háza ére! Ott felede-tem a skatulyát is, meg a rizporos „hattyút”, a irodában, mikor éred mentem. Ugy-e nem hazagazolt édes apja?

A harag úgy se sokat ért volna. Kocsira ültem s hazahajtottam. Pompás alkalom volt ez arra, hogy egy kisné forgalassnak az akták között.

Égészen belemerültem az akták tanulmányozásába.

Egyszer csak bekopogtat a kocsi.

— Kérem alássan, tekintetes uram! — talán itthon tetszik maradni?

— Tyűh, teringtett! dehogyl! Megnéztem órámat. Haromnegyed órája, hogy eljöttem.

Kapkodva kerestem a rizsport.

Az egyik asztalon két skatulya volt; egyiket félkapitlam. Ott hevert a rizsportozó „hattyu” is; azt is becsomagoltam s néhány perc múlva már kulisz-rák között voltam.

Eppen jókor. Akkor adtak jelt a második felvonáshoz

A holmik átadtam Bettának és besiettem a nézőtérre.

Lassuk hát azt a könyfakasztó vigjátéki jelenet!

A nézőtérén a publikum rettenetesen ásított. Mind panaszkodtak, hogy valóságos álomkorság lepi meg őket Busdali vigjátéka mellett.

Az első felvonás után nem hívták ki sem a szerzőt, sem a szereplőket.

A második felvonás is televolt siralmas dialógokkal, a mikre bizony nagyon sokan sirva fakadtak volna, ha kedves otthonossággal át nem adták volna magukat a szellemes szendérgésnek.

Végre a felvonás végén jött a rizsportos jelenet. Az én kis bakfiosom teljesen beleelődött Busdali úr vigjátékának szelvényébe s teljes tragikai erővel deklamálta: — Meg fogok halni a „maszlagos redősirom”, vagy a „bolondító csalmatok” lelket kaprástató

H I R E K.

— **Mévinny János** országgyűlési képviselőnk **maganlatogatás** céljából Nagy-Kanizsán időzött. Beszámolt az idő szerint nem tartott, mert a vidéki választókat a rossz utak és kedvezőtlen időjárás folytán nem akarta ide ferasztani.

— **A Dunántúli Közművelődési Egyesület** e hó 10-én Budapesten tartotta közgyűlését igen élénk érdeklődés mellett, a Dunántul vezérlo egyesítésének és a közművelődési egyesületek kövélőitene jelenlétében. **Szell Kálmán** elnöki megnyitója után **Porcsolt Kálmán** titkár terjesztette elő jelentését, melyből kiemeljük a következőket: Az egyesület **örzsvagyon**a mintegy 30,000 forint. Sajnálattal említi fel, hogy a Dunántul lakosságában nincs meg az öszvematás érteze, mely akár Erdély, akár a Felvidék lakosságának akcióját elő erősen elősegíti. — A jelentés szerint az egyesületnek 23 örókos, 200 alapító, 62 pártoló és 650 rendes, öszvesen 944 tagja van. A vagyon 51,760 frtra rug, melyből befizetve van 36,920 frt. A kiadások az első évben mindössze 720 frtra ruzták. Az egyesület első működéséi az övódák letesítése képezte. A muraközi idegen sju, de hazafias **Perlak** november 6-dikán nyílt meg az övoda. Kiemeli a jelentés, hogy az erőszakos magyarosítást perhorreszkálja. Perlak község maga kérte a magyar övodat, mert gyermekeiket magyar hazahaknak akarják nevelni. — A szentgotthárdi gimnáziumban a magyar nyelvet els járított rögen sju növendék számára 150 frtos öszvondíjjal alapított az igazgató választmány. Akció indított a Dunántul idegen forgalmának emelésére a nyári idegyben. Kiadták a dunántuli fürdők és nyaralóhelyek leírását egy füzetben. Fölemlíti végül a jelentés a múzeumok és a könyvtárak tárgyában indított akciót. A lelkes éhizetessel fogadott jelentés után **Rudnay Béla** főispán jeleni be, hogy az egyesület komárommegyei fiókja 200 taggal megalakult. Következett **Fekete Ignác** dr. pénztáros jelentése a zárszámadásról és a jövő évi költségelöirányzatról, amelyet egyhangulag tudomásul vettek. — **Rákosi Jenő** lelkes beszédbe jelent be, hogy az irodalmi szakosztály következőleg megalakult: **Patronusok:** Jókai Mór, Kanizs Gyula, Hoffmann Pál és Szell Kálmán. **Elnökök:** Rákosi Jenő. **Alnökök:** Bakács Gusztáv, Fenyvessy Ferencz, Wlassics Gyula és Kenedy Géza.

— **Titkárok:** Porcsolt Kálmán, Szávay Gyula, Gaár Vilmos, dr. Radó Antal. — **Percel** Dezső orsz. képviselő indítványát a kivándorlás korlátozása tárgyában egyhangulag elfogadta a közgyűlés. **Szell Kálmán** elnök reteralt ezután a múzeumok és a könyvtárak ügyében folyt országos tanácskozásról s jeleni, hogy az orsz. értekezlet az ügy intézését a D. K. E. re bizta; amít örömmel elfogadtak. — A közgyűlés egyhangulag **Szell Kálmánt** választotta meg elnöknek. Alnököké pedig **Pallavicini Ede** ögrófot. Megválasztották a nagy választmányt is. A közgyűlést követő választmányi ülésen elhatározták, hogy a Dunántul nagy fiának **Jókai Mór**nak jubileumán részt vesznek. Titkárság ismét **Porcsolt Kálmánt**, pénztárosnak **Fekete Ignác**ot, ellenörnek **Percel** Dezső orsz. képviselőt választották meg.

— **Efjegyzés.** Városunk egy szepét **Fischer Elvira** kisasszonyt, **Fischer Ignác** birtokos és borkereskedő leányát, Nagy-Kanizsán e hó 10-én eljegyezte dr. **Haldsz Miksa** zalaegezeszi körörös.

— **Az izr. nöegylet** Nagy-Kanizsán e hó 10-én rendkívül érdekes választmányi ülést tartott, melynek napirende előtt felvonult **Bün Samu** igazgató és **Grünbaum Sarolta** tanítónő vezetése alatt azon 34 iskolás leány, kiket az egylet téli ruhával ajándékozott meg. Az ülésen dr. **Neumann Ede** főrabíbi is megjelent. **Fidor Samu** elnök a jelenvöltekhez és a gyermekekhez egy rövid tartalomdus beszédet intézett, mely **úttalános hatást** tett. Az elnöki beszéd után a tanítözet, illetve a felruházott növendékek nevében **Bün igazgató** mondott köszönetet az izr. nöegyletnek a gyakorolt jötelemnyért. Ezután elfvölt a gyermekörög és a választmány napirende ért, melynek egyik tárgyát **Jókai jubileuma** képezte. Az ünneplör, az izr. nöegylet 50 éves jubileuma alkal-mával oly kiváló szolgálatot tett az egyletnek, hogy az örömmel ragadja meg az alkalmat, hogy a nagy költöi, az egylet jötevojét, szintén 50 éves jubileuma alkalmából üdvözölhesse. Elhatározta továbbá, hogy **Jókai műveit** a nemzeti díszkiadásban megrendeli és a 200 forint előfizetési öszveget már el is kürdte. Nem akarván azonban ezen öszveget a segélyalapól elvonni a tagok körében számozott részvételi bérácok loznak kibocsátási és sorolás útján a munka, illetve ennek tulajdonjoga arra ruhaztatik át, kinek — fortuna leginkább fog kedvezni. — Teljes elismeréssel kell adózniuk az izr. nöegyletnek ezen szép határozatáért, melyet mint követésre méltó példát ajánlunk a többi egyletnek is. Száz meg száz egylet van hazánkban, melyek ilyen formában megrendelhetnék a nemzeti kiadást és ezzel nemcsak a nemzeti nagy ajándékhöz járulnának hozzá, hanem az egylet valamely tagját egy drága kincsessel gazdagítanak is. — A választmány továbbá elhatározta, hogy **vigalmát január hó 20-án** fojza megtartani és a részlelek megállapítására egy bizottságot küldött ki.

— **Egyházi Athlétezések.** **Tuzekovich József** szent-balázsi káplán Mura-Keresztúrta, **Vass Imre** mura-keresztúri káplán Sümeg-Csehíbe és **Kucor Imre** sümegesei káplán Zsót Balázsa köcsönösen s hasonló minőségben áthelyeztettek. — **Esküvő.** **Heltai József**, lapunk munkatársa e hó 26-án, kedden délután 3 órakor tartja esküvöjét **Altstädter Meláni** kisasszonnyal, a nagykanizsai izr. imaházban.

— **A „Casino”** második tea-estélye, mely e hó 9-én tartatot, nem volt ugyan nagyon látogatott, de azon kis társaság, mely ezen estélyen megjelent, ismét megyözdött arról, hogy a Casinóban lehet mulatni. Feazelen jökedv jelenzi mindenkor a Casino estélyeit és a vigalomrendezéség **Ebenspanger Leo** elnökkel az élen szüntelenül azon tárazodik, hogy a jökedvi kene fojjon és a mulatság minél tovább tarison. Ezen tea-estély is hajnalig tartott és akkor bucsút vettek egymástól a jelenvöltek — mielőbbi viszontlátásra a Casinóban.

— **A „nagykanizsai társas-kör”** december hó 31-én saját helyiségeiben fombólával egybekötött ünnepesül rendez. Kezdeté 9 órakor; szemelöjegy 1 frt családöjegy 2 forint. A „Társas Kör” tagjai felkérletnek, hogy fombolányere meny adományaitat f. hó 31-én a „Társas Kör” helyiségeibe küldjék.

— **Közjegyzői választás.** E hó 9-én ejtetett meg Z. szent-Balázson a közjegyzői választás. A két pályázó: **Szondy László** z. szent-balázsi helyettes közjegyző és **Kamán Lajos** tot szent-mártoni közjegyző közt előbben választatot meg.

egyhangulag s nagylelkűséggel. A választás után 120 teritékű bankett volt. Ott voltak: **Svasztis Károly** jár. öszvzolgabíró, **Ebenspanger Lipót**, **Táby Mihály**, **László Soma** bocsstai, **Musset Ferenc** szent-balázsi és **Koltay Aajos** kacserlaki földbirtokosok dr. **Viola Ignác** körörvos s többen. A toasztok sorát dr. **Viola Ignác** körörvos kezdeté meg, éhítetven az újonnan választott közjegyzőt és a föszvzolgabírói. Szöltak még: **Svasztis Károly** föszvzolgabíró az egybegyött földbirtokosokra, **Táby Mihály Szondy Lászlóra**, **Hugaffa Ede** a föszvzolgabíróra, **Szondy László** és **Ambrus Ferenc** a magyar népre.

— **Deák Ferencz** rellef arcképe. Ritka szép és rendkívül beces emléket hozott magával haza Lembergöl dr. **Nyári Sándor** műegyetemi-tanár megyénk tudós szülöttje, ki gróf Csaky. miniszter megbízásából a mult nyáron Lengyelországban utazott, hogy II. Rákóczy. Ferenc udvari festöjének, **Mányoki Adámnak** képtári és levéltári adatokat gyűjtöön. Ugyanis Nyári Lembergben megismerkedett **Zontak Wladimirral**, a gróf **Dziedusecycky**-múzeum igazgatójával, ki a magyar tudós lakására meghívta, hogy magángyűteményét is megtekintse. Itt látta Nyári a fonal-figyeve **Deák Ferencnek** dísfából faragott gyönyörű rellef-arcképét, melyet a haza bölcsé maga faragott. **Zontak Wladimir** az 1848/49-iki szabadságharcban a lengyel légio vitelözi között küzdött Bem tábornok oldalán az oroszok és osztrákok ellen. Itt Magyarországon ismerkedett meg **Deák Ferenc**cel, ki Zontakot megserette s saját faragványu arcképét adta neki emlékül. **Zontak**, ki ma már öreg ur, abbéli aggodalmának adott kifejezést, hogy halála után Isten tudja kinek a birtokába kerül a magyar rellikvia és mivel azt öhajította, hogy magyar ember birtokában legyen: dr. **Nyári Sándor**nak ajándékozta. Igy került a beces emlék Budapestre.

— **A villamos világlítás**, kezdi magát tengeri kígyóvá kinöni. A munkálatok oly lassan haladnak, hogy majus előtt aligha fog nekünk a városi villamos világlítás fényeskedni. — Az oszlopok kifogásolása már is azon kedvezményt eredményezte, hogy **Franz Lajos** vállalkozó a társasnak tett ajánlata szerint hajlandó 14 ily-lámpa helyett 16 ily-lámpát felállítani a csekélyebb értékű oszlopok compenzálására. — A tanács az ajánlat felett még nem határozott.

— **Influenza** Nagy-Kanizsán erősen grasszál az influenza. Alig van ház, hol nem lenne influenzás beteg. Az orvosoknak telettöbb sok a döjga, de szerencsére a járvány nem komoly jellegű.

— **Vívók társas-estélye.** A **Fer** Mátyas vívómester által rendezett társas-estélyben résztvölök e hó 21-én este társas-estélyben tartanak a „Polgári Egylet” éttermében, melyen vendégek is szivesen láttainak. Egy terítés 1 forint.

— **A zalamegyei aggharcsok** testületének ideiglenes elnöksége tudatja, hogy a testület alapszabályai a belügyminiszterium jóváhagyásával leerkteztek és felhívja minden a os. és kir. köös hadserög, egy a m. kir. honvédségnél kizsálgált egyent, belépésre. Tagok felvétele a 60-ik életévig minden vasárnap délutani 5-8 óraig a testületi irodában, (Eötvös-ter 527 számú. Rák-tyéle háiban, hol minden szüköség felvilágosítás megadatik. Az első rendez közgyűlés 1894-ik évi január hó 6-án tartatik meg.

— **Közgyűlés.** A nagykanizsai Casino f. évi december hó 26. napján d. e 10 órakor sajtó disztermében tartja évi rendez közgyűlést, a következő tárgyszorozattal: 1. A választmány évi jelentése. 2. A számvizsgáló bizottság jelentése. 3. A költségelöirányzat előterjesztése és megállapítása. 4. A tagsági díj megállapítása. 5. Nefáni indítványok. 6. Elnök, alnökök, 19 választmányi rendes, 4 pótag és 3 számvizsgáló bizottsági tag választása.

— **Talált karperec.** A helybeli gymnasium közelében 1892. évi december hónapban egy gymánt kövekkel ökielt arany karperec találtott, mely a csurgói kir. járásbírósg útján csak most került a kanizsai rendörkapitánysághoz, hol is az igazolt tulajdonosnak folyó évi december hó végeig rendelkezésére áll. Ha a tulajdonos ezen idő alatt nem jelentkezik, a karperec a csurgói kir. járásbírósghoz visszaküldetik, hol azzal mint gazdátlan talált tárggyal loznak eljárni.

— **Határozás.** **Berger** Adolf nagykanizsai kereskedő és városi képviselőt mely gyász érte. Édes anyja özv. **Berger Jakabné** szül. **Stettler**

a sir-édes éjszakájába ringató, örületes méigének hatása alatt.....

Ezt már nem akar megemészteni még a humanus gyomor sem. Pisszegni kezdtek a szerzőnek. No szegény Busdali, „megyekni szépreményű szülöttje”, „ste most kelő drámai csillag!” — nekem ma véged lesz, ha valami isten-csoda nem segít rajtad.

— Az én Bettácskámát nem zavarja a pisszegés Kigyul arcai deklamált tovább:

— **Vladimir! Vladimir!**... Nesz! hallok: O jó... Jaj Istenem! Szivem kiszakad a dobbanás emberfeletti lázatól... Jaj! Hol van a rizspor? a rizsapor?... Találjon halványan, mintha a halál föllem-ágyán lefökdőnen szivemből omló vértől pirosan, a zordon söt. vertagyasztó némaságával. Igy né... így... így!

Aztán mint otthon a szalonban, irgalmatlanul mázolta arca a rizsporral. Mikor megfordult, előtte állott a kegyetlen Vladimir és elkezdett kacagni.

Kacagott a publikum is, csakúgy rengott bele a terem.

Az alvók telriadtak. Az ébrenlevők japsoltak. A második felvonásnak ez volt az utolsó jelenete.

Busdali ur darabja meg volt mentve. Zajosan tapsoltak a szerzőt, meg az én baklósomat.

— Szerző! Hajnal Beti.

Megjelentek boldogságtól sugárzó diadalmas arcai. Bettácskám meg akkor is olyan volt, mint egy születési szerencsen. Mivelhogy véletlenül a rizsaporos skatulya helyett a tintaporos skatulyát hoztam el neki.

Ez meutette meg a két kisasszony és egy gavalért a bukástól. Megvölt a komikai lökés. A harmadik felvonást már végignevette a publikum, mert a szerző tragikai bombaszíját komikumnak vette.

Hat bizony-motanság sok vigjátékban elkeino egy kis ilyen fekete rizspor.

Szalay Sándor.

SZINÉSZET.

Julia I. hó 10-én éjjel életének 71 évében elhunyt Nagy-Kanizsán. Temetése folyó hó 12-én délután nagy részvét mellett történt.

— **Öngyilkosság (kísérlet).** Zala-Közpányban egy Németh János nevű, már régóta betegkedő ember, alkérésében a szoba gerendájába húzott kötélhez kapcsolódva nadrágszíjra felakasztotta magát. De a szobába belépő neje ideje korán megmentette.

— **Pincegész.** E hó 8-ára virradóra a csáfordi határban egy pince és egy mellék épület égett el. A benne lakó tulajdonosnak neje súlyos égési sebet kapott.

— **Gyászír.** E hó 13-án kísérték örök nyugalomra Söptey György köves-kuti földbirtokest, a széles körben ismert és szeretetgyuri bácsit. Kiben egy igazi jószívű gentryalak dült a sirba.

— **Déli vasút.** Karácsony ünnepe alkalmával folyó évi december hó 23-án a déli vasút magyar vonalainak államásairól Budapest, Bécs, Fiume, Trieszt és Velenczébe rendkívül mérsékelt áru menetérti jegyek lesznek kiadva, melyek 14 napig érvényesek és meg azon kedvezményt nyújtják, hogy visszajövekor ezen jegyekkel az utazást kétszer tetszés szerinti állomásokon félbe lehet szakítani. Ezen jegyek kiadására és áraira nézve külön hirdetések adtak ki, melyekben a vonatok, melyekhez ezen rendkívül mérsékelt áru jegyek érvényesek, indulási idejükkel fel vannak említve.

Tanügy.

Tapolca, 1893. dec. 13.

Az egységes középiskola kérdése, foglalkoztatja a tanügy embereit, minő sors vár a felső népiskolákra, nem tudjuk, de hogy jelen szervezetükben meg nem maradhatnak, az bizonyos. A felső népiskoláknak azon hátrányuk van a polgári iskolákkal szemben, hogy az első osztályba belépőkől megkívánják az elemi iskola 6 osztályáról szóló bizonyítványt és 12 éves életkort. Ha aztán a növendék a felső népiskola 3 osztályát végezte, a növendékeknek felvételi vizsgálatot kell tenjök, ha a tanítóképzőbe, vagy kereskedelmi akadémiába kívánják felvétetni, míg a polg. iskola 4 osztályát végeztéknek ezt elengedik, jöllehet 1 évet megmentettek a tanidőből.

A felső népiskolák száma meg is csappant, s évről-évre át is változtatják azokat polgári iskolák! Csak Tapolczán marad minden a régi-ben, pedig a város polgárai óhajtanak a polgári iskola létesítését. A Balaton zalai oldalán — Alsó-Eőrsőtől kezdve, Fűreden, Kőveskállán, vagy Kővágy Eőrsőn át, egész Keszthelyig nincs középiskola. A 60000 lelket számláló járásban csak a tapolczai gazd. felső népiskolával akarták a hiányt pótolni. ... Míg Tapolczán nem volt vinceszéllé iskola, addig meg volt a gazd. felső népiskola létjoga. Ezen intézet tanári karának elévülhetlen érdemei vannak az okszerű szőlőművelés terjesztésében, hogy ismertették az amerikai vesszők ellentálló képességét, visszaverték a kivándorlásra szoruló népet, reménylve nyújtván nekik, hogy régi kereseti forrásuk újra megnyílik. Mit azonban a gazd. felső népiskola tanári kara kezdett, folytatják a Bataton vidéki philoxera ellen védekező egyesület és a tapolczai vinceszéllé képző. ... A gazdasági felső népiskolát aránylag kevesen, igen kevesen látogatják, egy-egy növendék az államnak 300—400 forintjába kerül, a helybelieken nincs segítve, mert a jobb módúak vidékre adják fiaikat, akik pedig itthon maradnak, az intézei végeztével lesznek proletárok, mert mint „deákok“ átállják az iparos pályára lépni, és a tovább tanulás ügyével bajjal jár, — pályájuk derekán veszik észre, hogy szak utczába jutottak. Ha polgári iskolát nyernék be lehetne szüntetni az elemi iskolák V. és VI. osztályait és a tanerő az elemi iskola alsóbb osztályaiban működhetnék.

Különösen a róm. kath. iskola szorult rá a párhuzamos osztályra, hisz Tapolca város iskolájában az első osztályt 120—130 tanuló látogatja, kiket egy segéditanító tanít...

Tanügyről lévén szó, egyúttal megemlítjük, hogy Pörnyik Károly báró megyés püspök 4000 forint adományozott egy Tapolczán felállítandó róm. kath. óvodára létesítésére. Az óvodát a templom áttelében építik, az anyagot már részben oda is hordták, úgy hogy kora tavasszal hozzá foghatnak az építkezéshez. Varsányi Izidor.

— **Visszatérve a múlt szombati előadásra,** teljes elismerést kell szavaznunk Monori igazgatónak, hogy a „Parasztbástul“-ot, Mascagni e remek operáját színirosta és a szereplők dícséretére legyen mondva, igen élvezhető volt az egész előadás, úgy a színpadi szemlélyzet, mint a zenekar produkciója minden várakozást felültelt. A két primadonna Herczeg Eugénia és Hessay Janka igazi bravúrral énekeltek, az érzelmiségnek is teljes kifejezést adva énekükben. Beladry Ilona (Tariddu) szintén teljesen kielégített. — Az operát Taylor remek vigjátéka „Barátságból“ követte, mely szintén igen pompásan ment. A szerepek mindegyike jól kezelt volt, Monori (Trotter) Aitner lika (Trotterné), Arányi Bella (Benson ügyvédné), Besenyai (Benson), Beniczki (Benson segédje), ki-ki szerepében mértén hozzájárult, hogy a közönség jól mulatott. Ezen vigjáték előadását mintaszínirod mondhatjuk.

Vasárnap két előadás volt. Délután felére leszállított helyárral „Boriczki Dani“ énekes boházat ment igen gyér közönség előtt. A délutáni és felüri előadások rendezése nem bírják ki a kritikát, de Monori dícséretére legyen mondva, társulata félérts is teljes egészét nyújtott. A közönség és színészek egyaránt jól mulattak Beniczki Lajos (Boriczki) és Hessay Janka (Boriczki felesége) felettébb sikerült alakításain. — Este Klárné „Szép Darinka“ című népszínműve ment valamivel jobb látogatottság mellett. Első sorban is M. Herczeg Eugénia-ról kell megemlékeznünk, ki mindenkor bele éli magát szerepébe, melyet érvényes teni nem csak nehezére, mert oltához minden kellékekkel rendelkezik. Színpadi otthonosság, elevenség, Kellő hang és kedélyesség, egy harmonikus egészben nyilvánvaló a közönség előtt is érdeklődést kelte, ezt csökkenteni nem engedti. Lidi szerepében nem érvényesíthette ugyan összes kitérő tulajdonát, de ezek gyakran át-átcsillámlottak. — Arányi Bella a társulat szívnája (Darinka) szép tehetség, ki a köblében dúló szenvedésnek teljes kifejezést tudott adni. Fajdalma és öröme őszinte volt és azóri hatott is a közönségre. Beladry Ilona kis szerepében is nagyon tettszett. Jó alakítása volt Lendvai Sándor parasztszerepe. Dícsérettel szolgálhatunk a két bonyrártú is (Erkövi és Borbély) Az előadás általában vére teljesen kielégített.

HÉTFŐN „A ragygró“ Ohnet nagyhatású színműve adott Kőrösch Lajos újonnan szerződött tag első felléptével. Kovács (Darblay) határozotti nyereség a színtársulatra nézve. Intelligens, tanult színész, ki szerepének minden egyes árnyalatára gondos tanulmányt fordít. Szép organuma és előkelő előadásával is jóval kimagaslak a színtársulat többi tagjai felett. Az ő Drévalja mellett szintén elvigitott észre a többi szereplőket, noha ezek néhány szintén elég igyekezetet tanusított. Nagy gondot fordított szerepére Arányi Bella (Claire) nemkülönben Aitner lika (Athanasia) Besenyai ben (Bligny) nem láttunk semmi hercegi felléptést. Kedvetlenül mozgott a színpadon, csakis azért, hogy a szerep betöltve legyen és noha Bligny herceg egyéniségétől Octave (Beniczki) egyénisége megközelíthetlen távolsgában fekszik egyenlő benyomást tett ránk mindkettő t. i. hogy egyik sem értette szerepét. A hercegek imponálni kell tudni fellépésével, a szolidképű jó Octavának pedig semmi oka sincs az egész cselekményt végig remegni, mi nem jósára, hanem felesleges féltékenységre vall. — Borbély (Moulinet) jó volt, de ajánljuk, hogy maszkjára nagyobb figyelmet szenteljen, mert igen rongja az Huzót, ha az apa ép olyan fiatal mint leánya. — A közönség árdamileg sokat tapsolt Kőrösch- és Arányinak.

KEDDEN „Tiszt urak a zárdában“ vig operette adatott nagybörművű pártolást érdemlő élelenség és kelte összejákkal, a mely Simándi karnagy szavakavartóságát dícséri. A hangulat midvégig derült volt, ami leginkább Hessay Janka (Louise) és Beladry Ilona (Mari) érdeme, kik mellé méltán sorakoztatjuk Lendvai és Csigeit, kik mint muskoltás tisztek a komikus helyzeteket elismerésre méltóan uralták. Különösen Csige ért el meg-megelőző hatást Gontran szerepének hálsámból voltánál fogva; azonban fölöslegesen tállottuk a helyzetnek különben is magával ragadó komikumát bizonyos drasztikus evolúciókkal emeloi, amint ezt Csige tette a — jó ízlés rovására. — M. Herczeg Jeney, mint Szimona, csengő hangjával kellemesen tudta érvényre juttatni a tüzről pattant csapárléány szerepét. Jól alakított Borbély, mint abbé, és elismerésre méltó volt Tolnainé (Opertuna). Az apróbb szerepekben is az ószájátekra való dícséretes törekvést láttuk.

SZERDÁN Erkmann-Chatrian ismerttársozó újabb gyártmánya: „A lengyel zsidó“ került színiro. Tulajdonképen nem is a lengyel zsidó, hanem az ő szelleme kísértett három felvonáson végig, mely mindhárom felvonás azórt az egy jelenéret létezik írva lenni, amelyben Mathis (Kovach) — a közönség előtt nyilvánvaló álmban — a delejes áram imperatív hálom aláit valjki ki tizenöt esztendő örökkévalóságát át kinas feltételest érzett bűnösnek titkákat. — Zimankós hideg jár odakünn, amikor a függöny felhuzatik; a szél kegyetlenül súvólt és megrezsketteti Mathis házáinak ablakát. Még a jó meleg kandalló mellett pityókázó két öreg paraszt (Henrik Walter) háta is borzong bele, a hazamenetelre gondolva. Tizenöt év óta ilyen igrálmatlan időt nem ért Walter; — igen most tizenöt éve a „lengyelzsidó“ telének, akkor köszöntött be hasonló zivatáros idő. A fiatal Christian öröster épen kapóra jön ebben a hófúvásos esteli órában, hogy Walter és Henrik, kiknek a bor nygancsak megoldotta a nyelvüket, elmondják, milyen talányyszerű módon is tűnt el tizenöt évvel ezelőtt egy gabonakereskedő lengyel zsidó, mikor ének idején épen ebből a fogadóból indult rövid órai pihenő után utnak. — Christian öröster érdeklődéssel hallgatja a bőbeszédű parasztokat, de végre is diadalmas kedű felelte a fiatal vér, és Amette (Arányi Bella) mellé telepedik, amihéz különben joga van, minthogy Amette az ő menyaszonya; Amette, az egykor szegény fogadós, de ma már polgármesteri polera vergődött Mathis, szép és gazdag leánya Chaterine (Tolnainé) rokka mellett ül, és aggdva vet fonásokában egy-egy pillantást az örült táncot járó hópihékre künn, Mathis, a férjét szorult kebeléből várva. Erkmann-Chatrian jóvoltából kevés vártaiva jó Mathis is; mint a többiek, is is kegyetlennek találja az időt, és mint a többiek, ő is fordítva áll a kandallóknak; valószínűleg az öreg parasztok iránti udvariasságból. De a számos jőmbár látára felenged az öreg Mathis kedélye is, és — a változatoság kedvéért újabb célzást téve az időre — csakhamar vacsorához ül, meginvitálva a két öreg parasztot is egy pohár borra. És minthogy — a mint az előmenyekből látható — minden théma kimerítetett, misem természetesebb, mint hogy a két paraszt szönyegre hozza, a kemény telet, amelyhez fogható csak az a bizonyos tizenöt év előtti „lengyelzsidó-tel“ volt. Mathis arca hirtelen elborul; a „lengyelzsidó-tel“ esorol a bárszíngyámban. „Lengyelzsidó-tel! Hát ma, tizenöt év múltán is még... Ah! dehogyan aki meghalt, az jól meg van halva... És Mathis arca újra felvidul, ahogy kocsiat a jó öreg parasztokkal. A pohárszöngébe máncsöngő csillágló hangja vegyül, és amig Mathis iparkodik győzött eljéjét megszabadítani a tizenöt év előtti elkövetett gyilkosság rémesen megújított emlékeitől, a feltárló ajtóban megjelen — csak úgy, mint tizenöt év előt — egy lengyel zsidó magas, kemény alakja, csak oly kimerítő lépve, és ugyanazon a mély ünnepléses hangon köszöntve: „baba veletek.“ — Mathis éles sikoltással fűdre terül. A második felvonás Mathis lelki gyötrelmeit mutatja be, és tanúsítja teni a köznépséget furlangjának, amelylyel Amette épen a csendőrmesternek szánja, holott polgármester és gazdag ember léter, ő is egy tehetett volna mint a legtöbb ember, aki — amint a virágos nyelvű jegyző (Borbély) mondja — réthoz szántóföldet, a veteményes kerthez szőlőt keres, de nem az aranycsengő frankokhoz-köngő szoralmat. De Mathis eljöttnek látja az időt az esküvé siettetésére; mert még egy lly rakódlatás és titka közpredává lehet; sietni kell a csendőrmestertől vőül nyerni meg; neki majd költésessé lesz az apókat megvédeni, ha kell; és így remélhet astán Mathis mint becsületes ember meghalhatni. — Az átköneti szöngőrgől csak az ne csillinglelke folyton fulbó. Zenét! fel táncra! Ma esküvé van. Mathisnak Ametteje lesz Christian hitve. — De Mathis aludni tér; törődött, fáradt. Azonban nem szokott helyén fog ma aludni; nem, hanem fent az emeleti szobában; ott jobb a levegő, idöbb. — Felésége és leánya hiátja kéri; Mathisnak bogarival nem lehet birni; hát aludják az emeleti szobában. De Mathis tudja, hogy miért kívánkozik az emeleti szobába: ott meg nem hallják, ha izgatott álmban beszélni talál; már pedig, ahol most járt, vasáron, alkalma volt látni, hogy egy delejesz miként nyitotta meg örök hallgatásba zárkóntit keblék titkos rekesztékét; és ez végtelenül nyugtalanítja Mathist; felti bűnét csakcska álmától is, mely kifecsegetné. És Mathis szemeire álom borul; álom, amelyet szeméink e tért a végső felvonás hatásos jelenete; Mathist felmerült gyanúkok alapján törvény elé hurcolták, és most szüroenyen csendőrgő fedezete alatt folyik a vallatás törvény előtt; de Mathis tudja, hogy bűnjelék nem bizonyíthatnak ellene, mert a lengyel zsidó teletém a meszégőtl kemence lángjaiba dobta és csupán a pénz tartotta meg, amelylyel száronya szorító anyagi závarából mentette ki magát és családját. Tehát ő nem vall, és fekvessett dűbében gyalázza átkozza a törvényt ülő bírakat, akik minden kézzel fogható ok nélkül, pusztá vámpirtalan gyanura belegáznak becsületesbe, feldolják lelket, széjjeljeljálják élete nyugalmát — Christian! oh mented még nód atyját... De az igazság megtéveszthetetlen örök meg nem indulnak a ravasz Mathis kétségbeesett vergődésén; ha makacsága meg nem törhető, úgy a tudomány elemetáris erejével fog Mathis akaratának ellenére, szabadkozása dacára, fog vallani! És előlér a delejesz amint hideg merov pillantásával beköbba veri az egotstromló Mathist, melölzve minden eszközt az örök, egyedül azzal az átható, igazonyú nézessel, a melyet a mese világa a babilóniaknak tulajdonit. És Mathis — vall. A legapróbb részletekig adja elő delejes álmban a hozzá intezett kérdések folytatán, a szörnyű tetetet — amidőn, delejes álmból felköltve, irásban látja letéve kétségét kizárólag, tettének beismerését, minek alapján kötel általi halálra ítéltetik, földökölve kíaltöz övél után, kik elő is rohannak, de már csak a végső dűbörgő Mathist találják. Az egyik „ritka becsületes embernek“ mondja, amint karosszékében megdermedve fekszik; a másik ugy véli hogy ez a „legsz-bb halál“....

Mathis szerepe Kovachban oly személyesítőt talált, amelylyent vidéki színpadokon nem gyakran nyílik alkalom láthatni. A közönség a drámának ezen egyetlen foalakját, a melyet Kovach finom értelemmel és sok tehetséggel juttatott érvényre, feszült figyelemmel kísért cselekedeteiben, és több ízben tüntette ki Kőröschot, kitűnő alakításáért nyílt színen is megtapsolta őt. — Arányi Bella sok ide ked eszéggel játszotta Amettia szerepét, Besenyai is, mint Amettia vilógenya, dícséretes fesztelenséggel és könnyedséggel emelte az öröster alakját. — Igen jó humoros alak volt a két öreg paraszt: Beniczki és Kaposi.

CSÜTTÖRŐKÖN Pusztai Béla darabja „A kis baba“ adatott. A ritka ügyességű gombolyított csomó frenetikus természetnyilatkozatra ragadta, és a legmulattatóbb félreértések egész láncolata hangos nevetésre fakasztotta a közönséget. A bohózat a helyzetnek és a párbeszédnek kettős komikumával ellenállhatlan hatást gyakorol még a legmorosusabb kedélyre is. A darab szerzője a mesének motívumait arról a táfékről hordta össze, ahol Chicot és Duru urak szerzik be vaudevilléjük kellékét és a hol Moser és Schönthan sem ritkán látott vendégek. A bohózat két foalakja Rettenetes Árpád (Besenyai) és privátőnere Patronás (Beniczki). Besenyai mint őrdögös huzárszázados elég „sneidig“ volt, és — ha ott ahol némi érzést kelte nejevel szemben tanusítania — több közvetlenséggel, némileg természetesebb megleggel játszik, úgy alakítása fokozott igénynek is teljesen megfelel. Kiténő volt Beniczki, a ki tipikus alakjával folytonos derűtséget kelte, és mint már eddig is, újabban bebizonyította, hogy nemcsak a Monori-féle társulat keretében, de általánosságban is szerepkörében a legjelesebb hazai örök közö sorozható. Tolnainé mint fiatal szívi koros holgy igen ügyesen tudta szerepét kidomborítani, és a darab általában sikerében nagy rész jut neki is, valamint Arányi Bellának, aki mint leánya, illetve a százádosnak neje, dícséretes biztonságga talalta magát fel-változó és gyakran nehéz helyzetekben, mindenkor eltállva a szív benső hangját. Aitner lika mint Toncsi pompasau adta szerepét; játéka olyan túrpótpant volt, mint a gyujtó szikra; mondhatnók, hogy a kedves hárszörö-ságnak alig van hivatottabb személyesítője mint Aitner lika. Az epizóds alakok közül kiváltak Borbély mint Steinberger Jakab, és Kaposi mint vándorúszás.

PENTEKEN felére leszállított helyárok a-elelt került színiro „A kondoros-zsep csapárlás“. Devisi Antal népszínműve. A „Parasztbástul“- kapitálára úgy is lehetne névesszel ezt a darabot, hogy: „parasztféltékenység“. Három felvonáson át látjuk Orbeltől mint kondorosú csikófedőt, aki Trieszt-Beztemenőpárnak házianál há-egeben kétékfedve, nekiről mindenkinkeki utjába kerül, és elgárol mindenkit aki ki

Közgazdaság.

A gabonapiac helyzetéről.

Hosszas stagnálás után a világpiacon olyan jelenségek észlelhetők, melyek reményt nyújtanak arra nézve, hogy a forgalom lassankint némi élénkítést fog öltetni. Amerikában, hol a készletek nagysága decemberben azóta tetőpontját elérni, a pénzügyi helyzet javulásai a spekuláció részéről nagy bevásárlások várhatók a jelenlegi olcsó árak mellett s. mibelyt az új árú kezében van s a készletek további emelkedése nem várható, az árak mozgása csak emelkedéleg képzelhető. Continensusi piacain a készletek Angolország kivételével eléggé jelentékenyek a csak Franciaországban hozott a sok említett vankérdés pillanatnyi javulást.

Hazánkban és Auszriában meglehetősen tetlen ségtapasztalható. A fogyasztás lassankint napról napra fedezi szükségletét s az időjárás eddig kielégítő lévén, nincsen semmi, a mi az árak s forgalom előmozdítását eszközözné. Birtokosaink még nagy készletek fölött rendelkeznek s a spekuláció — okulva a múlt évek keserű tapasztalatain — az olcsó árak dacára teljesen tartózkodik a vételtől.

Csak árpában volt az idén nagyobb forgalom és jelentékeny kivitelünk, jó árak mellett. Az aratástól kezdve a nemzetközi gabonavásárig jó vételkedv volt különösen külföldi számúra. A gabonavásár után egy ideig megcsappantak az árpaárak, hogy október elején annál rohamosabb és tartósabban emelkedésnek adjanak helyet. A külföld sokat és magas áron vásárolt, ami belföldi söröseivel is szükségletök sürgős fedezésére indította. Jelenleg a helyzeti szilárd a készletek csak kereskedők kezében vannak s a fogyasztásnak még igen sok árpara van szüksege.

Buzában tartós az üzletlenség, az eladónak csak a dozalok árán sikerül készletet tudni. Rozsban tartós a katonai kincstár rendes évi vásárlásai folytán némi javulás állott be, de az csak mulékony volt s már épp oly lanyha hangulat van e cikk iránt mint a buza iránt.

Zab most nagyobb mennyiségben kínáltatik mint annakelőtte s ennél fogva az ára szintén hanyatlott, különösen a mióta a béci ring feloszlott.

Bükkönyben gyenge termésünk lévén s a kereslet nemcsak a sokat fogyasztó belföld hanem a külföld részéről is hatványozott mértékben lép fel, árak aránytalanul emelkedtek s rég nem látott mértékű emelkedés.

Tengeri-termésünk jó, a kereslet meglehetősen olcsó árak lévén, nagyobb üzlet várható.

Piacunkra földmivelünk téli szükségletök által készítelve nagyobb mennyiségű gabonát hoznak mely az általános viszonyokhoz mérten olcsó árak mellett talál elhelyezést.

Mai piaci jegyzéseink: Buz 6 frt 60—70 kr, rozs 5 frt. 30—40 kr., zab 6 frt. 50—60 kr., tengeri 4 frt 25—35 kr., árpa 7 frt 25—50 kr., bükköny 8 frt., bab 5 frt 10—20 kr., öskmag 7 forint. (h. j.)

IRODALOM.

Lapunk e rovatában ismertetett művek, lapunk kiadójánál: Fischer Fülöp könyvkereskedésében megrendelhetők:

Az otthon és a nagyvilág. A tizenkilencedik század végének embere már nem is tartja különösnek otthonát, ha nincs meg benne a nagyvilágnak minden napi kivonata: az újság. A nagyvilágnak és otthonnak nagy kibékítő munkájában nevelés és érdekes lepellet ment előre a Pesti Napló, mely most külön melléklettel, egy egész újságot szánt az otthon speciális érdekeinek. Ennek a mellékletnek Tushely körül a csoma. Irányításként kívül a szomszéd, a divat, a konyha, a szalon, a házi kertészet, kézimunka körében fölmérté legújabb eseményekről és irányszakokról ad hírt! Nagy irodalmi és pedagógiai értéke van annak a rovatának, amely egyenesen a gyermekszobának szól s amelyben Móra bácsiak, a nagyenyű kintűn mesemondók gyermek meséi mellé gyermekjátékok, leírásai, versikék és sok egyéb olyan kedves kis dolgok sorakoznak, amelyek nemcsak a gyermekvilág kedélyét nemessítik és gyarapítják, hanem a bennük rejtő poézissal megkapják a felnőttek lelkiét is. Mindenkinek a magáét est az elvett követi a Pesti Napló, mikor újabb az egyes szakörök különösen érdekes tolmácsolásának heti mellékletet szánt. Köszönetes című melléklete ebben a tekintetben uttörő. A közeledés terén felmértés minden új eszmét, a forgalom terén történő minden eseményt látványosodót még a tervezeteket is a Pesti Naplónak Köszönetes melléklete ismerteti, megbeszéli. Nemcsak tudósításokat közöl, hanem irányt is ad, és azt az irányt, mint a tapasztalatok bizonyítják észreveszik és követik

volt, akkor tudtam, hogy az egykori vig játszótársam most komolyan beszél, talán szert is!... Én elpirultam a dicséret hallatára és Wezdethekn bizony egy kicsit dőcögösen folyt a társalgás, de később, mikor mindegyikünk elmesélte egy-másnak, hogy mi is történt az oly hosszú idő alatt, bizony belemelegedünk a társalgásba.

És mikor így néztem, néztem Gyulát, egyszerre csak, mikor ép kinyitotta száját, észrevettem valamit, azt hittem, vilámcsapás ért és csak néztem Gyulára, néztem, néztem mozdulatlanul, mintha oda láncolta volna székemhez.

— Mi bajod, Giza? — szól Gyula, mikor hirtelen változásomat észrevette.

— Semmi csak egy kicsit fáj a fejem!

Pedig dehogyan is a fejem fáj! — Elvezettem összes illúzióimat szegény Gyuláról: képzeld csak hamis fogaid voltak. — Mar nem is tetszett nekem ezután a felfedezés után és ha nem vezetem ezt észre, bizony nem tudom: vajjon nem mondtam-e volna magamnak:

— Csinos fiu, szeretem, nagyon szeretem.

De hát vége volt az illúzióknak, éreztem, mint hül ki hirtelen minden érzélem szívemből és ha rá gondoltam arra, a mi Gyula nekem egykor mondott: hogy az ő felesége leszek, meghiheted, akkor megrázkódtam. Nem tudom ugyan miért, de én irtózom a hamis fogaktól!

A társalgásunk is megcsappant, nem tudtunk többé a régi kerekvágásba jönni és már az időhöz folyamodtunk, — hogy ne ásitunk.

És Gyula is most oly lájdalmas arcot mutatott, hogy akaratlanul is kérdeztem tőle, vajjon nincs-e valami baja?

— De igen. Rettenetesen fáj a fogam!

A foga? Jólzút neveitem a naiv Gyulán. Hát már hazudik is?

— A fogad fáj, Gyula? Az lehetetlen, — hisz hamis fogaid vannak!

Nem mondom tovább Fölugrot, mintha tükhön ült volna, csak vadul nézett rám és elrohant minden köszönés nélkül.

És azóta se látam szegény Gyulát, csak egyszer hallottam felőle valamit, azt ugyanis, hogy akkor egy igazi foga fáj!

Gizella elhaltatott és csak rövid idő múlva sohajtott fel:

— Csak ne lett volna hamis foga, én tudtam volna szeretni!...

De aztán rám nézett mélységes tűzű szemével és szerelmesen suttozta:

— Hanem most már nem kellene!...

És csak tovább néztük a kandallóban a lángnyelveket és gondolkodtunk — a multon!...

REDEI ZSIGMOND.

TERE-FERE.

„Művelődünk szörnyű módon!“ — ez a hét jelzava, mert az utolsó napokban nagy lépések történtek előre.

1-szor: Megjötték a színészek, s jóllehet több partolásra méltó ügybuzgósággal játszanak, mert valami nagy lelkesedést nem látunk irántuk, — de hát ezekükök az okai. — miért nem jönnek olyankor, amikor mi kanizsaiak lelkesedni tudunk.

2-szor: A villamos világítási munkálatok gőzerővel haladnak előre, úgy, hogy Kis-Kanizsát már össze is drótozták velünk véglegesen. — No szegény polgártársaink most, már igazán vége van minden reményeknek, hogy elválhassanak tőlünk.

3-szor: Egerszegi főgymnásium lesz! Ez is biztos jele, hogy művelődünk; mert inuen fog aztán kiindulni: a göcejki kultusz, a itt tanulják aztán meg megyénk fiait az ugynevezett göcei eszjárását, a valószínű, hogy majd csak egy kis világozás ide is kerül hozzánk a göceji fő- és székvárosból. — Végül, hogy Egerszeg is művelődjék, s hogy a harag teljes legyen, ráadással még két leányzót is elhalasztak tőlünk a héten az egerszegiek. — No most már többé igazán nem megyünk el Egerszegre szavazni.

nem tér előle. A benne működő „nagy természet“ — amint Bükkös Ádám (Kovács) a feltékonyság mezejét elneveli — megbontja kedélyét, állítja, kuszálta teszi lelkét, és szemel, örökre állítást, vértben forognak. Míg aztán az öreg Bükkös egy sikerült csatayel mindent kigyúsult. Hála Istennek! Hosszú életem a csimcsimereben sajnos tapost arattok, amely nyílt szemem is gyakran iméllődött. Játéka és énke egyaránt ragadtak el a kőbőszéget, Beszereget, mint forja, az alkalommal természetesebb és követlenebb volt, és mondatalai is minden fentől mentek voltak, Molnár Vilma (Bőke) paján élénkséggel, és kallemes megjelenésével nagy tőzést arattok különösen Benicskivel (Kopasz Maros) való páros jelenetben. Benicski imét kintűn volt mint romlitalan, hála parasztún, ki a salon naivítását sikerült módon ütötte át rusztikus talajba. Dicsérete szereplést mutattak be: Tolmácsi, Csige, Aitner Ilka és Borboly. (x y z)

CSARNOK

Faj a foga.

Öt ülök szép kis feleségemmel a kandalló mellett. A barátságos meleghez menekülünk a havas, hideg téli idő elől.

Keveset szólunk, csak szorongatjuk egymás kezét és merengve nézünk a kandalló feltellobbanó vérvörös lángnyelveit.

Olykor-olykor egy sóhajtas tér ki keblünkől, ilyenkor a multak egy-egy képe lebeg el lelki szemünk előtt. Elgondolkodunk a szép, a rózsás multon, mely tele volt vidámsággal, jókedvvel, ábrándozunk a jelenen, melyre a boldogság tündöklő himnuszát hintette kifogyhatatlan szerelmünk és élénk varázsozjuk a szépséges jövőt, — mely csak kedves folytatása lesz a jelennek.

Ezt az ünnepi csendet kedves Gizellám pajzán kacagása szakítja felbe.

— Mit nevetsz, édes? — kérdem feleségemtől.

— Valami eszembe jutott, egy kép a multból.

— Kíváncsi legyek?

— Nem.

— Jó, nem vagyok kíváncsi, de azért csak elmondod?

— Persze, hogy el. Most már nincs okom a titkolódzásra... Hát azon nevettem, hogy mikép szabadultam... azaz nem... hogyan riasztottam el első, húas, és udvarlómát.

— Hát udvarlód is volt?

— Oh, te csinos, csak nem képzeled, hogy az a sok presélt rózsák csak egy a levegőből repült emlékkönyvembe. Persze, hogy volt, nem is egy, hanem sok. De a legérdekesebb a Gyula esete.

Szegény, igazán sajnálom, hogy úgy megsértetem, de őszintén szólva, akaratlanul történt.

— Mi is az a hisztória?

— Nagyon érdekes, kis férjecském. Hát hallgass ide, de előre kijelentem, féltékeny ne légy ám!

— Dehogyan is leszek. Ha már egyszer a féltékenységre kerül a sor, akkor már késő!

Közelebb húzódtunk egymáshoz, átöleltem a kis feleségemet, ő pedig elmesélte nekem a történetet.

— Még kis lány koromban, tudod édes, mikor még bakfis nem voltam, egy házban laktunk Gyulákkal. Kicsinyek voltunk mindketten és egész nap együtt voltunk, együtt játszottunk a homokban... Nem is hiszed, milyen gyerekes egy gyerek voltam: egész nap mást se tettem, mint ettem, játszottam és vertem a Gyulát. Mikor aztán megnőtünk, a játszópajtásból te a húbarát lett. Tegyeztük egymás — még most is — de az a vonzalom nem volt más, mint tiszta barátság. Olykor olykor előhozakodott ugyan Gyula zszal, hogy ha majd „nagy lány“ leszek, hát senki más felesége nem leszek csak az övé, de ez csak pajzán kedélyünk tréfiája volt. És őszintén bevallva, azivelhettem őt, mert kedves vig fickó volt és elég jól éreztem magamat az ő társaságában.

Mikor aztán szerkedni kezdett az ő bajusza és én is kivételesen abból a bakfis formából, akkor elváltunk. — Elhúcsztunk, lehet, — hogy egy kicsit könyeztünk is, — de csakhamar megéledkeztem az én bűsöges játszótársamtól. Sok, sok idő telt, mikor csak egyszerre ismét előtűnt valahonnan, a világ sarkából. — Egész férfi lett belőle, szép, hosszú bajusza volt, tartás egyenes, modora elegáns és lelette komoly volt.

Határtalan örömmel üdvözöltük egymást és első szava is az volt:

— Ejnye, de megcsépültél, de megnőtél, Giza! Nem tudom, hitelgéskép mondta-e azt, de mikor ránéztem arcára, mely komoly, ünneplés

mértékadó helyen is. — A Pesti Naplónak ezek a különleges érdekek istápolásának szánt mellékletei idővel gyarapodni fognak egy, hogy az új ország fölélegesség fogja tenni a szaklapok járatását. A Pesti Napló a Magyarország című monográfiá cikkeivel, a monográfia iradalm egy új irányítását alapját vette meg, és ugyasólván bemutatja a magyarországi egyháznak. Hanem ezeknek a mellékleteken kívül a Pesti Napló terjedelmére és tartalmára is utóbbi részben sokat nyújt olvasóinak. Mint fentebb mondtuk az egész világot kivevén. A politika és társadalom és kiváló sorban a magyar gazdasági élet három alkotó faktorának a megismerésének, az iparnak és kereskedelemnek hivatott számolása a Pesti Napló, amely a lelkesedéssel kívüli az alaposságát tartja legfőbb küldetésének. És ezért az alaposságért ártalmi áldozatokhoz. Táviratainak, levelezéseinek és egyéb közleményeinek költségei akármely törvényhatóság költségét felelőstenné. A Pesti Napló nagy áldozatok árán állta azt, hogy egy sorba állhat a világlapokkal a magyar közönség dicsofénye, hogy támogatásával azt lehetőséget tette.

— **Regény-Szalom** cím alatt egy új szepirodalmi folyóiratnak első számát kaptuk. Pompásabb, díszesebb kiállítást fűzött a magyar könyvtáronk alig láttunk még és szívesen kijelentjük azt is, hogy a szellemi rész, a folyóirat tartalma irodalmi színvonalon áll és a művelt olvasó községét első sorban a művelt hölgyek igaz élvezetét fognak benne találni. A „Regény-Szalom” az idegen nyelvű legújabb műveit közli és hogy programját híven teljesíti, ép az első szám bizonyítja. A rendkívül elegáns, nagy alakú folyóirat egy-egy száma ép egy tíz éves könyvvel ér fel és az olvasók egy év alatt legalább 12 nagy regényt, 50—60 novellát, verset, színművet ismerhetnek meg igazán olcsó áron, mert a havonként kétszer öt éves fűzetekben megjelölő folyóirat, negyedévi előfizetési ára csak 2 frt, az egyes számok ára pedig 35 kr. — Megemlítve még, hogy a „Regény-Szalom” szerkesztéséről Zempléni P. Gyula ismert nevű írónk és jelen fordítónk gondoskodik, az új vállalatot készséggel ajánljuk mindenkinek. — Megrendelhető minden könyvkereskedésben és a kiadóhivatalban is (Budapestben, VIII. Népzinás-sz. 26.), a honnan kívánatra szívesen küldenek mutatványismét.

— **A Nemzeti Iskola, Beneték** Elek már jelzett tanügyi heti lapja megjelent. A mutatványszám rendkívül gazdag cikkeiben és mindenféle közleményekben. A bókorszóntóban a szerkesztő minden irányban független szókimondó, a tanárok és tanítók érdekeit támogató újságot ígér. Azóta ismeretves vannak jóformán az összes tanügyi folyóiratok s a könyvtárakat rovatban az iskolai és ifjúsági stb. könyvekről vannak alapos ismertetések. A Nemzeti Iskola január első hetében indul meg rendszeres. Előfizetési ára egész évre 4 frt, Melegon ajánljuk a tanárok és tanítók figyelmébe a valóban házigyótté újságot.

— **A Budapesti Bazár**, a magyar divatlapok legnépszerűbbikét melegen ajánljuk t. olvasóink figyelmébe. Minden számban közel 100 művészi kivitelű divatrajzot, pompás színű divatképet és gazdag tartalmú szép irodalmi részt közöl. A Budapesti Bazár ugy is, mint divatlap, úgy is mint szepirodalmi közlöny első helyen áll. Szerkesztője Király János László t. olvasóink figyelmébe ajánljuk a hirdetések közt közzét előfizetést felhívást.

— **„Magyarország”** ezimben Budapestben f. hó 20-án új politikai napilap fog megjelenni, mely az országgyűlési újság és függetlenségi párt hivatalos közlönye lesz. Szerkesztője dr. Holló Lajos, a kitűnő író és országgyűlési képviselő. Előfizetési ára egész évre 14 frt, félévre 7 frt; negyedévre 3 frt 50 kr.

VEGYES.

— **„Revue universelle”** folyó év augusztus havában megjelent 36. számában egy igen érdekes értekezést tart „a csokoládé gyártásról Szt. Gallenben”, melyet kivonatilag közlünk: „Mindenhygienikus egyeiféle abban, hogy tisztán és jól gyártott csokoládé, egészséges, tápláló, kellemes ízű ételkészítés. Sajnos, a csokoládé gyakran igen rosszul van készítve s nem tudunk eléggé azon nagy gyárakról megemlékezni, melyek a legkiválóbbakban, tisztán készítik a csokoládét. Ezen tapasztalatokra jutottunk az. galleni látogatásunknál. Ki nem ismeri a „Maestrani” jejjű csokoládét, mely nemcsak egyike a legkeresettebb és legelső svájci márkáknak, hanem azon kevés gyárak egyike, melyek a gyártást, oly rendkívüli lelkiismerettel űik. Az eredmény gyorsan emelkedett. A ház, mely 1849-ben Maestrani apa által Luzernben alapítottott 1860-ban, áttelelt Szt. Gallenba. 15 éve Maestrani testvérek által folytatva, kivívta magának „az olasz udvari-szállító” címet és a sveiczi gyárak közt az első helyet; a cég pedig főkégyárát állított fel az osztrák földön Bregenzben. Míg az első gyár Sveiczt, Német és Olaszországot, valamint a Keletet s. a. t. ezen kitűnő gyártmányával ellátja, addig utóbbi kizárólagosan csak Ausztria és Magyarország részére dolgozik. Az említett cikk, azo szerint így hangzik: „Szt. Gallen nemcsak hírnevét által világhírű. Ha Szt. Gallenről beszélünk, ezen név azonnal a kitűnő „Maestrani csokoládé” hozza eszébe az utunkba”

— **Mi, ezen kis szekrény 5 forintban kerülne?** Az árteleni üzletben ezen összeget sokkal nagyobb szekrényt kápolk! Elhízem válaszóla az eladó, de figyelmeztetem, hogy azok közönséges utánzatok, nálam ellenben csak a valódi Horgony-Kőépitőszekrényeket kapja, csak tessék ezen szekrényt nyugodtan megvenni, ha valamilyen kisebb is, mégis sokkal jobban fog eszei mulatni, mint a nagyobb utánzattal. A

vevő elfogadta a szekrényt, de látható volt, hogy nem volt vele megelégedve. — Ezen esemény eszembe jutott, midőn ez idén először mentem karácsonyi ajándékokat megtekinteni és az üzletekben lenyomólag a Horgony-Kőépitőszekrényeket kérni hallottam. És ennélfogva felkerestem az esetleges ismerős urat, ki tavaly a Horgony-Kőépitőszekrényt vette és megkérdeztem, hogy hogyan van megelégedve a kis szekrényvel. „Nagyon jól”, mondá, nem gondolná az ember, hogy mennyi mulatság rejlik ebben a kis szekrényben, az idén hozzávásárlom a megfelelő kiegészítőszekrényt. Valahányszor fiammal építkeztünk, örülök, hogy annak idején az utánzatok nagysága által nem hagytam magamat tévútra vezetni, mert ismerősümmel láttam egy ilyen de az, az én szekrényemhez képest semmi. Néhány nap múlva volt alkalom, hasonló kedvező ítéletet a Horgony-Kőépitőszekrényekről hallani, szülők és gyermekek egyaránt gyönyörködnek a pompás épületekben és örülnek annak, hogy a kiegészítőszekrények hozzávásárlása által, évről évre nagyobbítható. És ennélfogva ezen érdekes ajándékot a szülőknek első sorban azon megjelzésel ajánlhatom, hogy a Richter-féle Horgony-Kőépitő-szekrénygyár Bécsben kívánatra bárkinek szívesen küld árjegyzéket.

— **Étvágytalanság és mindennemű gyomorbetegségnél** melegen ajánljuk tisztelt olvasóink figyelmébe **EGGER SZÓDAPÁSZILLÁTI**. Kaphatók 30 kros eredeti dobozokban minden gyógyszerárban és nevesebb droga üzletben, valamint **EGGER A. fia** gyógyszer különlegességi gyárában **Bécs-Nussdorf**.

— **Egy nagyon élénk keresmahelyiség azonnal bérbeadatik.** — Bővebb felvilágosítást ad **Zerkovitz Albert.**

A helybeli „Uradalmi Sörkert”-hez tartozó: **háztelkek** kedvező fizetési feltételek mellett **eladó**. Bővebb felvilágosítást ad **Zerkovitz Albert.**

Szerkesztői üzenetek.

- **Tisztelt levelezőknek és vidéki munkatársainknak** szívesen üdvözlöl és köszönök. Az igazolmányok most készülnek és legközelebb megküldetnek.
- **H. B. E. helyben** Versüket nem közlünk. Egy humorizst a szíveskedéssel szívesen vennénk.
- **Letenye.** Szerdai számunkra voltunk kénytelenek halasztani, sok mással egyetemben.

Felelős szerkesztő:
Dr. FÖKÉ EMIL
Laptulajdonos és kiadó:
FISCHEL FÜLÖP.

Nyilttér.*)

HÁLI-selyemzöveteket méterenként 45 krtól 11 frt 65 krig, valamint **fekete, fehér és színes selyemzöveteket** is méterenként **45 krtól 11 frt 65 krig** — síma, csikozott, kockázott mintázott damaszott stb. minőségben (mintegy 200 különböző fajta és 2000 különböző szín s árnyalatban) póstábr és vámentesen szállít **Heimberg G. cs.** kir. udv. szállító) **selyemgyára Zürichben.** Minták póstafordulóval küldetnek. Svájcba csomagolt levelekre 10 kros és levelező lapokra 5 kros bélyeg ragasztandó. 4

Köszönetnyilvánítás.

Edes anyám öv. **Berger Jakabné** szül. **Stettler Julia** urnő elhunytá alkalmával az igaz részvétnel oly számos jelét vettem, hogy az uton mondok egész családom nevében hála közönetet.

Berger Adolf.

* Az e rovatban közzétettéért nem vállal magára felelősséget

Minden anya helytelenséget követ el, ha gyermekei mosására más szappant, mint a **Bécsi Parfumerie Equitable** által előállított **Vaselin-arany-creame-szappant** használ. Ezen szappan élesztően hat a bőrre.

Egy 3 darabot tartalmazó csomag 35 kr.-ért kapható:
Tass Simon, — ifj. Rosenberg Miksa, Sauer Ignác, és Csillag Béla uraknál **Nagy-Kanizsán.**

HIRDETÉSEK.

COGNAC

Czuba-Durozier & Co.

francia párnagyár
NÉMETVÉNYEKÉREK
Vestélyügységek

Buda és Blochmann Budapest és Bécs.
Mindenhol kapható.

Kukoricza-morzsolók!

Kéz és erőhajtásra, egyszerű és keltős szerkezettel, szelelővel és szelelő nélkül.

Gabona-rosták,
Konkolyozók (trieurök),
Széna- és szalmasajtók,
Takarmány-füllesztők,
Takarék-főző-üstök,
Szeeskavágók,
Répa- és burgonyavágók,
Darálók

elismert legjobb minőségben és szerkezettel készülnek: 594

Mayfarth Ph. és Társa

gazdasági gépgyárban

BÉCS, II/1. Taborstrasse 76. szám.

Arjegyzékek ingyen. — Képviselek kerestetnek.

Köhögés,

ugy bármely húratos betegre a légszűrés, gé-
genek, tüdőnek, továbbá *légszűrés nehézség, szűk-
mellűség, asthma, elnyájkódás* száraz- és fojtó
köhögés, csiklandozás a nyálka hártáncnak
kezdődő gúny kór a legjobban és gyorsan távo-
littatik el az évek óta bevált valódi orvos rön-
deletré készített és az orvosok által ajánlott:

**Szent-György-Thea csomagja 50 kr. és
Szent György hurut por dobozza 50 kr.**
pontos orvosi használati utasításal, sikere már
néhány nap után látható.

Két csomagnál kevesebb nem küldetik szét.
Postai küldjessel — beleértve a csomagolás és
szállítási levél — 20 krral több. — A megren-
delé-ek egyenként: 493 25—

Szt. György gyógyszerár
BÉCS, V. Wimmergasse 33. intézendők.

Gróf Keglevich István utd. promontori cognac- és boraszeggyár ezégek BUDAPEST.

Budapest vidéki m. k. pénzügyigazgatóság
68185-X. 1893.

V é g z é s

Kérelmére a budafoki cognacgyárban az 1892-93. ter-
melési évadban feldolgozott bormennyiség s fizetett szesz-
adóról szerkesztett kivonat mellékelve kiadatik.

Budapest, 1893. augusztus 9-én.

Fináczy s. k.

K i m u t a t á s

a Gróf Keglevich István utd. budafoki cognacgyár által
1892-93. termelési évadban (t. i. novemberből má-
jusig) feldolgozott

összesen 1178.650 liter

szóban: egymillió százhetvennyolcezer hatszázötven liter
bormennyiség és fizetett

összesen o. é. 12,375 forint 55 krajcár
adóilletékről.

M. k. pénzügyi szakasz Budafok, 1893. augusztus 4-én.

Csernyus s. k.

Látta: M. kir. pénzügyi biztosság

Vácon, 1893. aug. 6-án.

Krixsa s. k.

A jelenleg uralkodó fertőző betegségek, főképp

influenza

elleni **legjobb** orvosként cognac-ot ajánlanak, miért is
mindenkinek érdeke, hogy szükségletét **elismert, meg-
bízható** gyártmánnyal fedezze.

Fennti hivatalos okmányok közléte által **hiteles**
bizonyítékot nyújthatunk arra nézve, hogy cognacunk **bár-
mely más gyártmánnyal** szemben, okvetlen megbíz-
ható. — Gyárunk, mely 1882-ben alapított, az asztrák
magyar monarchiában nemcsak a **legnagyobb**, hanem a
legjelentékenyebb is.

*** ** ** és * ** ***

együ cognacunk, mely **mindenütt kapható**, az összes
kiállításokon, melyeken versenyezünk kizárólag csak disz-
tinkciókkal lett kitüntetve.

Félreértések elkerülése végett, **határozottan**
Cognac Gróf Keglevich István
kérendő.

Budapesti Bazár

1894. évi XXXV. évfolyamára ezennel
előfizetést nyitunk.

Szerkesztő: Király János.

Bátran állíthatjuk, hogy a Budapesti Bazár a háziasszonyok
nélkülözhetlen divat- és háztartási kőzlönye.

Utaink a Budapesti Bazár minden számára, mely egy a divat,
mint a háztartás és kézimunka köréből teljes képet nyújt.

Dacára ennek a Budapesti Bazár egy fényes kiállítását, mint
csélszerűséget tekintve a legolcsóbb magyar divat-kőzlöny.

A Budapesti Bazár, mindazon előfizetőinek, kik feléi elő-
fizetésüket egyszerre beküldik, egy közel háromszáz
arcképet tartalmazó díszes Emlék-albummal kedvesedik,
melynek címe Emlék-album. A Budapesti Bazár munkatá-
rsai, előfizetői és a Rózsaszín-szalon tagjai irásban és
képen. Nem előfizetők ez albumot 3 forintért rendelhetik meg.

Pompás, színezett divatképet, a borítékra fekete nyomatú divat-
képet hoz a Budapesti Bazár mindenik száma! De dacára

Eznyi kedvezménynek, a Budapesti Bazár minden számához
egy 16 oldalú rendkívül érdekes regénymellékletet is ad.

Szépirodalmi részében előrendű írók munkái közli s tárca-
csikkei legnagyobbbrézt illusztráira jelennek meg.

Több rendkívül melléklete van a Budapesti Bazárnak: így
monogram-ívek, természetes nagyságban kivágott szabá-
minták, szabás minta-ívek stb. stb.

Igen kedves találkozóhelye a Budapesti Bazár előfizetőinek a
Rózsaszín-szalon, melyben az előfizetők díjazott leve-
lezhetnek.

Bő tartalma, szép képei és hasznos mellékletei a Budapesti
Bazárt maguk ajánlják!

A Budapesti Bazár előfizetői a főiven közölt képen természetes
nagyságban kivágott szabásmintáit magkapják ingyen.

Zajos előfizetési felhívást, virágos ígéretek a Budapesti Bazár
nem tesz, mert XXXIV. éven keresztül kedvenc közlönye
volt a művelt magyar hölgyvilágnak.

A brát, képei a csélszerűséget véve elsősorban irányadóul
művészi kivittel bírunk.

Reményünk bízott, hogy a Budapesti Bazár köré fognak
csoportosulni azok a művelt magyar hölgyek, kik hasznos
és csélszerű s egy a divat-irodalom, izlés, takarékság,
mint a társadalom minden ágát felölelő lapot akarnak járattatni.

A „Budapesti Bazár” előfizetési ára:

Évesz évre 8 ft., félévre 4 ft., negyed évre 2 ft.

Az előfizetési pénzek tly oxim alatt küldendők:

Király János szerkesztőnek
Budapest, Koronaherceg utca 17. sz.

ELOFIZETESI FELHIVAS A „KEPES CSALÁDI LAPOK”

szépirodalmi és ismeretterjesztő képes
hetilap 1894 év folyamára.

Megjelen minden vasárnap, díszes kiállításban, tetszetős borítékkal.

A „Képes Családi Lapok” a legelterjedtebb és legdíszesebb
és legolcsóbb képes hetilap, a mely szívet és lelket nemerít,
hasznos és ismeretterjesztő olvasmányokat nyújt a magyar művelti közönségnek.

A „Képes Családi Lapok” a legmagasabb irodalmi színvonalú
áll-lap, mely körül nemzeti irodalmunknak első rangú írói és
írónői tömörülnek; így az 1894. évi első szám következő
íróktól hoz kölcsönöket: Jókai Mór: „Hogy is volt ez a dolog?”
(Beszély), Beniczky-Bajsa-Lenke: „A sors kockája” (Regény),
Tölgyesi Mihály: „A gyémánt gyűrű” (Humorcska), P. Csorba Ákos: „A Bosporus
partján” (Hajs), Stiller tanár: „A fűszőrű” (Orvosi czikk),
stb. stb. Költeményeket írtak s számba: Komócsy József,
Vasványi Gyula, Felski Sándor dr. A regény mellékletet
Lauka Gusztáv írta, címe: „Páskortűz és lidércfény.”

A képek az új év-alkalmából valóak, a igen találó rajzok.
A mi különöse érdekelt kölcsönöz s számunk az, hogy az
szóban megjelent közlemények íróinak arcképeit, a saját-
képek aláírásait is vegyi az olvasó.

A „Képes Családi Lapok” évenként a szövegbe nyomott
több regényt ad, előrangú írók tollából.

A „Képes Családi Lapok” két hetenként megjelenő mellé-
klapja, a „Hölgyek Lapja” háztartási és divatirászattal
ellátva, teljesen nélkülözhetővé tesz minden más divatlap
társjátékát.

A „Képes Családi Lapok” a fentebb említett szöveg
között megjelenő regényeken kívül évenként, több alkal-
lattal, bekezdhető regényt ad jutalmul előfizetőinek.

S mindazon előnyök dacára a „KépesCsaládi Lapok”-
nak a „Hölgyek Lapja” című divatlappal és Regény-
melléklettel együtt, előfizetési ára csak egész évre 6 ft.,
félévre 3 ft., negyedévre 1 ft. 50 kr. Az előfizetési pénznek
a lap kiadóhivatatalhoz: Budapest, Nagy-korona-utca 20.
szám küldendők, a mely kívánatra mutatványsszámokat
díjazatnál KBDI bárkinék, ha az iránt levelezőlapon meg-
kerestetik.

Aki az egész évre szóló 6 forintnyi előfizetési
összeget 80 kr. csomagolási postaszállítási díjjal egész
évre bukító, annak 4 regényt, — aki félévi 3 ft. elő-
fizetési összeget és 40 kr. csomagolási és postaszállítási
díjjal kúdi be, annak 3 regényt, s aki 1 ft. 50 kr. negyed-
évi előfizetési díjat s 30 kr. csomagolási és postadíjjal egy-
szerre küld be, egy eredeti regényt küld ajánlva és díj-
mentesen jutalmul a kiadóhivatatal.

A Képes Családi Lapok kiadóhivatata
Budapest, V. Nagykorona-utca 20.

Eszenziákat

rum, cognac, mindennemű szeszese italok mellett il-
kőrök és különlegességek azonnali elhibazhatatlan elké-
szítésére a legkiválóbb minőségben szállítok.

Azonnal ajánlok 80 fokú, vegyileg tisztá eszeseszen-
ezlát kellemes ízű borecet és közönséges ecetek gyártásához.
Leirasok és-használati utasítások ingyen mellékeltegyek.

— Kiváló eredményért kezeskedek. —
— Arlapot bérmentee küldök. —

Pollák Károly Fülöp Eszenziák-különlegességek
gyára.
PRÁGÁBAN. (401)

Megbízható ügyökök kerestetnek.

Ami soha értékét nem veszti egyedül az arany- és ezüstnemű, miért is a legcélszerűbb és legszebb alkalmi ajándék.

A közelgő karácsonyi és újévi ünnepek alkalmából a nagy érdemű közönségnek díszan felszerelt

arany- és ezüst-áru üzletemet (Városház utca, FISCHEL FÜLÖP könyvkereskedése átellenében)

legmelyebben ajánlom. — Ajándék-tárgyak nagy választékban a legdivatosabb kivitelben

OLCSÓ ÁRAK-ért! — Gyönyörű china-ezüstneműek! —

A nagyérdemű közönség szives pártfogását kérve, ajánlom egyszeresimű javító műhelyemet, mely a modern technika minden kellékével ellátva van.

Kittűnő tisztelettel **HAMBURG MIKSA.**

Minden időben használható gyógymód!

Köszvény ellen. Csúz ellen.

WILHELM-féle

köszvény- és csúzellene-

vértisztító-tea

Biztos eredmény! Kifűző hatás!

Kiöntetve Sidney-i világtalálásra 1873.
Melbourn-i világtalálásra 1880-iki arany
éremmel. 502

WILHELM FERENCZ

gyógyszerész Neunkirchen (Ausztria)

kifűző eredménnyel ajánható: Köszvény, csúz, idült betegség, bőrküvések, kiújuló gennyedések, mindennemű támodások, bűj-kór, idegbetegülések, aranyér, lehértolyan, elgyengült férfirő, májdaganatok, szorulások, gyomor- és alhasi bűjök, dugulás skrofula és minden külső és belső fájdalmak ellen. — Naponta érkeznek elismerő levelek.

A legutóbbi 18 év gyógyszereredményéről szóló füzet ingyen és bérmentve küldetik. Egy 8 adagra osztott csomag ára **1 forint**. Hamisítások ellen, a legtöbb államban bejegyzett védjegyre ügyeljünk.

Kapható mindenyőgyészertárban

Főraktár:

WILHELM FERENCZ

gyógyszerész Neunkirchen (Ausztria)

Kifejezetten Wilhelm-féle köszvényelleni tea" kéréndő.

A Richter-féle Horgony-Kőépítőszekrények

mint azelőtt pártatlanok a maguk nemében három éven felüli gyermekek számára a legkedveltebb karácsonyi ajándék: Olcsóbbak mint bármely más játék, mivel sok éven át tartanak és még hosszabb idő múlva is kiegészíthetők és nagyebbíthetők. A valódi

Horgony-Kőépítőszekrények

az egyedüli játék, amely valamennyi országban osztatlan dícsereget talált, és mindnyájak által a kik ismerik, meggyőződésből továbbajánlatik. A ki ezen a maga nemében pártatlan játék és foglalkoztatásért még nem ismeri, az hozassa hamarjában az alant jegyzett cég által az új, gazdagon illusztrált árjegyzéket és olvassa az abba nyomtatott felette kedvező bírálatokat. — Bevásárlás alkalmával határozottan: Richter-féle Horgony-Kőépítőszekrény kéréndő és minden egyes szekrény Horgony-gyárijeggyel, mint nem valódi, keményen visszautasítandó; a ki ezt elmulasztja, könnyen kaphat kevesebb értékű utánzatot. A valódi Horgony-Kőépítőszekrények 35 kr., 70 kr., 90 kr., 5 frt. és magasabb áron

— a finomabb játékszerüzletekben készletben vannak.

Uj! A Richter-féle Türelmi játékok: Columbus tojása, Villámhárító, Haragtörő, Gondúzó, Pythagoras stb. Az új füzetek, kettős játékok felette érdekes feladatait is tartalmazzák. Egy játék ára 35/kr. Csak a „Horgonyyal” ellátott játék valódi!

Richter F. Ad. és társa.

Elő oszt. magy. csász. és kir. szabadalm. kőépítőszekrény-gyár.

Wien, I. Nibelungengasse 4, Rudolfstadt, Nürnberg, Oltan, Rotterdam, London E.C., New-York.

KLYTHIA ZSIR HAJPOR

a bőr szépítésére és finomítására,

legelőkelőbb iltőzéki, bál és társalgó hajpor,

— fehér, rózsaszín. és sárga —

— vegyileg analizált és ajánlja Dr. Pohl J. J. cs. kir. tanár által Bécsben.

Taussig-Gottlieb

szem iltőzéki szappan és illatszergyár.

Főraktár: BÉCS, I. Wollzeile 3.

Elismert levelek következő urnoktól:

- Wolter Sarella, cs. kir. udv. színész Bécs.
- Breth Lola, cs. kir. udv. opera énekesné Bécs.
- Schlager Antonia, cs. kir. opera énekesné Bécs.
- Pálmay Ilka, színelőző a cs. kir. szab. színháznál Bécsben.
- Odilon Helena, színész a német népszínháznál Bécsben.
- van Dyck Erna, cs. kir. udv. opera énekes Bécsben, stb.

Egy doboz ára 1 frt 20 kr.

— Utánvétellel vagy az összeg előleges beküldése után küldetik.

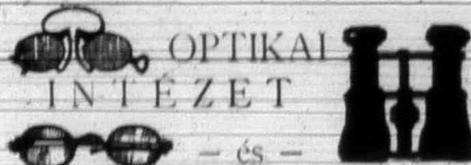
Kapható a legtöbb illatszert-, gyógyszer kereskedésben és gyógyszerertárban.

CACAO-CHOCOLAT

MAESTRANI

St. Gall (Luisse).

Olcsó árak Könnyen oldható KAKAO. — Legfinomabb minőség.

OPTIKAI INTÉZET

optikai-mechanikai műhely

J. WALDSTEIN,

alapított 1842., BÉCS, I. Kohlmarkt 20. sz.

ajánlja optikai cikkek és szerek gazdag tartárát jutányos áron.

Nézőüvegek, csipetők és lorgnettek pontosan illesztett üvegekkel 1 frt 50 kr. fölfele.

Színházi látnévek számos jó és válasszákos mintában 5 frittől fölfele.

Tábori csévek a szabadban, kirándulásokra, utazásokra, tavi és színházi használatra 12 frittől fölfele.

Barometerek az időjárás előleges meghatározására pontosan kipróbálva és pontosan jelzve 5 frittől fölfele.

Barometerek szobák, áhlok, fürdők, utazás részére, lásmérők stb. mind szorosan vizsgálva a jól mutat 50 krtól fölfele.

Barometerek optikai szer javítás gyorsan és olcsón. Levélbel megrendelések pontosan és lelkiismeretesen teljesítettek. 500 B.

Nézőüvegek irásbeli megrendelése megkönyvült véget kívánatra könnyen érthető vesztőnval küldetik. — Árjegyzék ingyen és bérmentve. — Nem megfelelő tárgyat későbbi becsérték.

J. Waldstein, optikai intézete BÉCS I. Kohlmarkt No. 20.

SPENBERG ARMIN és Testvére

cs. és kir. szab. hangszer-ípar

Budapest, VII. Kerepesi-ut 36.

Saját készítményű, mindennemű hangszerek és azok kellekei és alkatrészei. Mindennemű hangszerek és zenélőművek javítása és hangolása szakmerő pontossággal eszközöltetik.

A „Columbus” cimbalomverőjeleg megazúnttá az eddigi pamutost, és csern, erős és csengőhangot ayerünk általa. — Minden verőre bárki rábuzhatja és mindenkor le is buzhatja. — Soha sem pusztul el. — Ára a verőpálcákkal együtt az utóbbiak minősége szerint 2. — 2.50, 3. — és 3.50. — Külön a „COLUMBUS” verőjeleg párja 1. — frt.

Legujabb! Legujabb!

„INTONA” változtatható érezjátéklapokkal és körletlan másorral.

Ezen új találmányu hangszereleg minden előzetes tanulmány és zeneismeret nélkül azaz meg azaz tetzés szerinti zenedarabot lehet játszani.

477 20. — Ára 12 frt. a kótalapok darabja 30 kr.

Megrendelések az árak előleges beküldése mellett vagy utánvétellel teljesítettek.

Harmonikáról, mechanikai hangszerekről, zongorákról külön-külön képes árjegyzék kéréndő!

Nagy képes árjegyzék ingyen és bérmentve, javítások pontosan eszközöltetnek.

Hirdetmény

XVII. magy. kir. államsorsjáték

Melynek tiszta jövedelméből a magyar nemzeti sáhnás nyugdíjintézete két tizedrészben, a magyar gazdaságszavok országos egyesülete, a gyógyult elmebetegok segélyező egyesülete, a budapesti gyarmakbarát egyesület, a m. kir. vagyontalan állami hivatalnokok öngyógyító és árvaló részére létesítendő alap, a kolozsvári „Mária Valéria” Árvaház, a szatmármegyei nagykirályi nőparikola, a magyar képművészek nyugdíj alapja, a Záhánban létesítendő Horváth-Szalay országos javítóház egyesület egy tizedrészben fog részesítettetni. E sorsjáték összes 3282-ben megállapított nyeresményei az alább következő játéktér szerint 100,000 forintra rúgnak és pedig:

Table with 4 columns: Nyeresmény, Szám, Egyenként, Összesen. Rows include 30,000, 15,000, 10,000, 5,000, 4,000, 2,000.

A hűszo visszahatalmasul 1893. DECEMBER 28-án Budapesten történtik.

Egy sorsjegy ára 2 forinttal o. é. van megállapítva. Sorsjegyek kaphatók a lotto-igazgatóságnál Budapesten (Post fővámbár felémelet), a hová a megrendelt ára postautalvány mellett előre beküldendő, valamennyi lotto-, sőt az adóhivatalnál: a leg több postahivatalnál, a bécsi „Mercur”-nál és minden városban és nevetségesebb helységben felállított egyébb sorsjegyárulók közegnél. 505 6— Budapest, 1893. aug. hó 1-én.

M. kir. lotto-igazgatóság.

Advertisement for Kovács és Mezey tea- és rum nagy-kereskedők. Includes text about tea, rum, and cognac, and a list of products.

Vidéki rendelvények pontosan postán vagy vasúton kiadhat szerint küldetnek.

A „BUDAPEST” képes politikai napilap, Kossuth nyilatkozata szerint.

egyetlen függetlenségi napilap.

Megjelenik naponta 40.000 példányban.

Table with 2 columns: Előfizetési árak, Évek. Rows include 12, 6, 3, 1.

Mutatványszámot bárkinek ingyen küld a „BUDAPEST” kiadóváltala: Budapest, Sarkantyú-s utca 3. sz. 474-7

PSERHOFER J.féle

gyógyszertár

BÉCSBEN, I. KER., SINGERSTRASSE 15. SZ. A.

12—

„zum goldenen Reichsapfel.”

489

Vértisztító labdacsek, ezeltől általános labdacsek neve alatt; ez utóbbi

nevet teljes joggal megérdemlik, mivel csakugyan alig létezik betegség, melyben ezen labdacsek csodás hatásukat észszeresen be nem bizonyították volna. Évtizedek óta ezen labdacsek általános elterjedésnek örvendenek és alig van család, melyben ezen kitűnő házi-szerből közelet nem volna található. Számtalan orvos által ezen labdacsek házi-szerrel ajánlataknak és ajánlataik minden oly bajknál melyek a rossz emésztésből és székrekedésből erednek: mint spe-zavarok, májbajok, kólika, vértúlulások aranyér, bél-telenség a hasból betegségek. Vértisztító tulajdonságuknál fogva kitűnő hatással vannak vérszegénység s az abból eredő bajknál is: így sápkórna, idegességből származó fejfájásoknál stb. Ezen vértisztító labdacsek oly könnyen hatnak, hogy a legcsökélyebb fájdalmakat sem okozzák, s ennek folytán még a leggyengébb gyének, és még gyermekek által is minden aggodalom nélkül használhatók. A számtalan hálaíratból, melyet e labdacsek fogyasztói a legkülönbözőbb és legnehezebb betegségek után egészségük visszaanyerése folytán hozsának intéztek, ezen helyen csakis néhányat említettünk azon megjegyzéssel, hogy mindenki, a ki ezen labdacsekot egyszer használta, meg vagyunk győződve, azokat tovább fogja ajánlani. Köln, 1893. április hó 3-án.

Tisztelt Pserhofer ur! Legyen oly szives és küldjön nekem ismét 15 tekercset az Ön föltűnőhatatlan vértisztító labdacsaiból utánvételre. Fogadjon ez uton is a legmélyebb köszönetemet labdacsaik csodálatosáért. Maradok teljes tisztelettel Pawlitzki Ferencz, Köln, Lindenthal.

Hra-cho, Plödzük mellett, 1887. szept. hó 12-án. Tekintetes Úr! Isten akarata volt, hogy az Ön labdacsaik kezem közé kerültek, melyeknek hatását ezennel megírom: Én gyermekágyban meghűltem olvannyira, hogy semmi munkát sem voltam többé képes végezni és bizonyára már a halál-közvet voltam, ha az Ön csodálatos méltó labdacsaik engem nem mentek volna meg. Az isten áldja meg Önt ezért egyszer. Nagy bizalmam van, hogy ezen labdacsek engem is tökéletesen ki fogják gyógyítani, a mint már másoknak is egészségük visszanyerésére segítségül szolgáltak. Knifcz Teréz.

Bécs-Ujhely, 1887. nov. 9-án. Mélyen tisztelt Úr! A legfőbb köszönetemet mondok ezennel Önnek 60 éves nagyénelem nevében. Az illető 5 éven át szenvedett gyomorhurutban és viskórágban, már életét is megunta, melyről egyébként le is mondott, midőn véletlen egy dobozt kapott Ön kitűnő vértisztító labdacsaiból s azoknak állandó használata folytán tökéletesen gyógyult. Legfőbb tisztelettel Weinszettel Josef.

Eichengraberamt, Gföhi mellett, 1889. márcz. 27-én. Tekintetes Úr! Aláírott laméltan kér 4 csomagot az Ön valóban hasznos és kitűnő labdacsaiból. El nem mulasztatom legnagyobb elismerésemel kifejezni ezen labdacsek értéke fellett és azok a hol csak alkalmam nyílik, a szenvedőknek legmeglehetőbben fogom ajánlani. Ezen hálaíratom tetőzésekénti használatára Önt ezennel felhatalmasom. Tejes tisztelettel Hahn Ignác.

Gotschdorf, Kolbach mellett, Szilézia 1888. okt. 8-án T. Úr! Felkérom, miszerint az Ön vértisztító labdacsaiból 1 csomagot 6 dobozzal küldeni sziveskedjék. Csakis az Ön csodálatos labdacsaiknak köszönhetem, hogy egy gyomor-bajtól, mely engem öt éven át gyötört, megszabadultam. Ezen labdacsek nálam sohasem fognak kifogyoi, s midőn legfőbb köszönetemet kifejezem, vagyunk tisztelettel Zwickl Anna.

Ezen vértisztító labdacsek csakis a Pserhofer J.féle, az „arany birodalmi almához” cíművért gyógyszerárban, Bécsben I. Singerstrasse 15. sz. n. készítettnek valódi minőségben, s egy 15 szem labdacset tartalmazó doboz ára 21 kr. Egy csomag, melyben 6 doboz tartalmazzatik, 1 frt 05 krba kerül; bérmentelen utánvétel küldésnél 1 frt 10 kr. Egy csomagnál kevesebb nem küldetik el. Az öszeg előbbeni beküldésénél (mi legjobban postautalvánnyal eszközöltetik) bérmentes küldéssel együtt: 1 csomag 1 frt 25 kr., 2 csomag 2 frt 30 kr., 3 csomag 3 frt 35 kr., 4 csomag 4 frt 40 kr., 5 csomag 5 frt 20 kr. és 10 csomag 9 frt 20 krba kerül. NB. Nagy elterjedtségük következtében ezen labdacsek a legkülönbözőbb nevek és alakok alatt utánoztatnak; ezek következtében keretik csakis

Pserhofer J.féle vértisztító labdacsekot követelni és cs. kis azok tekinthetők valódiaknak, melyeknek használata: utasítása a Pserhofer J. névalkírásával felelő szívbem és minden egyes doboz fedelén ugyanazon aláírással vörös színbem van elátva.

Amerikai köszvénykedős, gyors és biztos szer minden köszvényes és csúszos bajok. n. m. gorincz egy-bántalom, tagszaggyatás ischias, migraine ideges fogfájás, tőfájás, fülzaggatás stb. stb. ellen 1 forint 20 kr.

Tannochinin hajkenős Pserhofer J. 161. Évek hosszú sora óta valamennyi hajnövekedt szer között orvonnok által a legjobbnak elismerte. Egy elegánsan készített nagy szelenczével 2 forint.

Általános tapasz Után és szárazs által okozott sebeknél, mérges daganatoknál, ujjkakacz, sebes- vagy gyuladt-mell vagy más ily bajknál, mint kitűnő szer lön kipróbálva. 1 tégefő 50 kr. Bérmentve 75 kr.

Fagybalzsam Pserhofer J. 161. Sok év óta a fagyos tagokraz minden idült sebre, mint leglitosabb szer elismerte. Egy köcsöggel 40 kr. Bérmentve 65 kr.

Útifüvedv, egy általános ismert kitűnő házi-szer hurut rekedtség, górcsós köhögés stb. ellen, 1 üvegocské ára 50 krajcz. 2 üveg bérmentve 1 frt 50 krajczár.

Élet-esszenczia (prágai csöppök), megrontott gyomor, rossz emésztés és mindennemű altesti bajok ellen kitűnő házi-szer. 1 üvegocské 22 kr. 12 üveg 2 frt.

Általános tisztító só Kullrich A. W. 161. Kitűnő házi-szer a rossz emésztés minden következményei, n. m. fűfájás, szédülés, gyomorgórcs, gyomorhég, aranyér, dugulás stb. ellen. 1 csomag ára 1 forint.

Angol csodabalzsam, Egy üveg 50 krajczár.

Por a lábizzadás ellen. Ezen por megcsünteti a lábizzadást s az általt képsődő kellemetlen szagot, épen tartja a lábbelit és mint ártalmatlan szer van kipróbálva. Egy dobozzal 50 kr. Bérmentve 75 kr.

Go yva-balzsam, kitűnő szorgolyva ellen. Egy üveg 40 krajczár bérmentes küldéssel 65 kr.

Helsó vagy egész ség-só kitűnő gyógyszer. gyomorhurut és minden a rendetlen emésztésből származó bajknál. Egy csomag 1 frt.

Ezen itt felsorolt készítményeken kívül az osztrák lapokban hirdett összes bel- és külföldi gyógyszerészeti különlegességek raktáron vannak és a készletben netán nem levők gyorsan és olcsón megszerzettnok. — Postai megrendelések a leggyorsabban eszközöltetnek, ha a pénzüszeg előre beküldetik; nagyobb megrendelések utánvétel küldetnek. — Bérmentve csakis oly esetben történik a küldés ha az öszeg előre beérkezik, mely esetben a postaköltségek sokkal mérsékeltebbek.

Advertisement for Hotop Ernő BUDAPEST, V. Váci-ut 70. sz. (Gutjahr és Müller gépgyára) és BERLIN W. Kurfürstenstrasse Nr. 122. Includes images of workers and text about brick and cement products.

Fantl Testvérek

Nagy-Kanizsán,

női-divat-áru raktárunkban

elköltözés miatt

TELJES

VÉGELADÁST

TARTANAK!

526 4—c

Előfizetési felhívás!

531—2

A

„Pesti Napló“

naponként kétszer megjelenő politikai napilapra.

A „Pesti Napló“ Magyarországon a legolvasottabb, legértékesebb és legszebben kiállított napilap

Főszerkesztője és kiadóhivatala:

Felolvasó szerkesztője:

IFJ. GÁBOR ÁNYI KORNÉL.

BARNA IZIDOR.

A „Pesti Napló“ mint modern, újság gondoskodik immár arról is, hogy olvasónál megtalálják benne az őket érdeklő közleményeket: Ebből a célból szeptember eleje óta „A tűzhely körül“ címmel minden héten rendszeres négy-öt oldalos mellékletet ad, amelyben foglalkozik a nők társadalmi kérdésével, a divat ujjíásával, közöl konyha recepteket, apróságokat a kézimunkáról, a kertészetről, azon kívül tájékoztatja a vidék gazdaságait a budapesti piac forgalmáról és árairól. Cikkeket közöl továbbá a gyermeknevelésről és ápolásról, tanácsokat ad illemkérdésekben és mesél a gyermekszobáinak.

A közlekedés és a közlekedő vállalatok: vasutak, posta, táviró, hajótársaságok hivatalaival érdekeinek minél lehetőbb gondozása végett. A Pesti Napló minden esztendőtki számát **Közlekedés** címen külön négy oldalas melléklet kíséri.

A „Pesti Napló“ karácsonyra diszes ajándékkal lepi meg előfizetőit.

ELŐFIZETÉSI FELTÉTELEK:

A Pesti Napló reggeli kiadásának, mely az előző napon beérkezett összes híreket magában foglalja, teljes a teljes Pesti Naplóval előfizetési ára Budapesten és vidéken korán és pontosan házhoz juttatva, az esti lap küldése nélkül:

REGGELI LAP:

Esti és reggeli lap egyszerre küldve a vidékre:

Egész évre — — — 14 forint — kr.	Negyed évre — — — 3 forint 50 kr.	Egész évre — — — 18 forint — kr.	Negyed évre — — — 4 forint 50 kr.
Fél évre — — — 7 forint — kr.	Egy hónapra — — — 1 forint 30 kr.	Fél évre — — — 9 forint — kr.	Egy hónapra — — — 1 forint 60 kr.

Naponként kétszer, reggeli- és esti kiadás külön-külön házhoz vagy postán küldve:

Budapesten:

Vidéken:

Egész évre — — — 18 forint — kr.	Negyed évre — — — 4 forint 50 kr.	Egész évre — — — 20 forint — kr.	Negyed évre — — — 5 forint — kr.
Fél évre — — — 9 forint — kr.	Egy hónapra — — — 1 forint 60 kr.	Fél évre — — — 10 forint — kr.	Egy hónapra — — — 1 forint 70 kr.

A Pesti Napló esti lapjára külön is elfogadjuk előfizetéseket, úgy, hogy ha valaki más újságot járval és a megszokott újságtól megválni nem akar, az előfizethet a „Pesti Napló“ esti lapjára negyedévenként — Budapesten 2 forinttal, — vidéken 2 forint 30 krajcsárral.

A „Pesti Napló“ kiadóhivatala.

BUDAPEST.
(Ferenciek-tere, Szászrúptól.)

Nékülözhetlen minden háztartásban
a Kathreiner-fele Kneipp maláta kávé

261 — rendszer kávé ízével — 262
Azon elárthatatlan előnyt nyújtja, hogy a pót-
kávé mellőzhető, valamint az ártalmas tiszta kávé
használatát pótolja: a maláta kávéval **ízletesebb,**
egészségesebb és izletesebb kávé készí-
thető. — Felhímlialisan mint pót- és kávéhoz.
Igen ajánlható nőknek, gyermek- és betegnek.
Utánzásoktól óvakodjunk!
Mindenkül kapható, 1/2 kilo 25 kr.

Seb. Kneipp

Mécs-Hotendörff, 1893. november hó.

Tisztelt sok évi vevőim részére a puha padlózatok egyedüli
lakkolására használt

508 5-

Borostyán-Olaj-Fénymáz-Festék

beszerezését megkönnyítendő elismert kiűző gyártmányom ré-
szére: **Nagy-Kanizsán FIALOVICS LAJOS** butor-
gyáros urnál faktárt létesítettem. A beszerzés ill. ugyanazon árak
mellett eszközölhető, mint közvetlen nálam és mintakártyák ugyan-
on ingyen kaphatók. **Hotendörff festék-, lakk- és fény-
máz gyár FRITZE O.**

Olvasta Ön már ezt a hirdetést?

NE VEGYEN SENKI

karácsonyi ajándékot,

mert mindenki ingyen kap

egy 50 pompás színes képet
tartalmazó és díszes kötésű nagy

Magyar történelmi albumot,

egy Szepirodalmi könyvet (regényt,
életrajzokat vagy költeményeket)

egy Szépirodalmi képes naptárt

egy 40 színes képet tartalmazó

TÖRVÉNYBAKTER

színi könyvtári regényt,

a ki

legelőbb egy negyedévre Budá-
pesten 2.000. Viteken 3 forint-
tal bármely naptárt fogva a „Szab-
ad Szó”-ra előfizet.

Előfizetések a „Szabad Szó” kiadóhivatalához
Budapest, VI., Teréz-körtút 41. kékoldók.

A „MAGYAR TÖRTÉNELMI ALBUM”
a legérdekesebb magyar történelmi műveket tartalmazó, melyek a történelmi és természettudományok legújabb
eredményeit mutatja be. A kötetben 50 színes képet találunk, melyek a történelmi eseményeket szemléltetik. A kötetet a legújabb magyar történelmi művek közül a legérdekesebbnek tartjuk. A kötetet a legújabb magyar történelmi művek közül a legérdekesebbnek tartjuk.

A „MAGYAR TÖRTÉNELMI ALBUM”
a „Szabad Szó”-hoz hasonlóan nagy sikerrel, rengeteg új műveket
papírra hozott, melyek közül a legérdekesebbek a legújabb magyar történelmi művek közül a legérdekesebbnek tartjuk. A kötetet a legújabb magyar történelmi művek közül a legérdekesebbnek tartjuk.

Hirdetések felvételnek
E. I. A. F.
kiadóhivatalában.

MEGHÍVÁS.

A nagy-kanizsai malátagyár- és serfőződe részv. társ.-nak
— 1893. évi december 26-án d. e. 9 1/2 órakor —
a Délzalai takarékpénztár nagytermében
tartandó

első rendes közgyűlésére,

amelyre a t. részvényes urak tisztelettel meghívotnak.

Együttal értesítettnek a t. részvényes urak, miszerint a mérleg, ugy
az igazgatóságnak a közgyűlés elé terjesztendő jelentése a gyárnak városi
irodájában megtekintés végett kitétetett.

Nagy Kanizsa, 1893. évi december 10.

A nagy-kanizsai malátagyár és serfőződe
részvénytársaság igazgatósága.

Tárgy:

1. Igazgatósági jelentés,
2. Felügyelő bizottság jelentése.
3. Mérleg előterjesztése,
4. Részvénytörvény felmérése.
5. Alapszabályok módosítása.
6. Hivatalos közlöny kiadására.
7. 12 igazgatósági és 5 felügyelő bizottsági tag választása.

Kivonat az alapszabályok 13. §-ából: A ki szavazati jogával élni kíván, tar-
tozik részvényesek szelvényeivel együtt három nappal a közgyűlés előtt a vállalat
pénztáránál tétvény mellett lenni.

Feladás.

A bari bérlőhöz tartozó eszdörtás-
ban kiváló szép fiatal kőr és szilfa-
szerszámfának, valamint építkezési cé-
lokra alkalmas fiatal tölgy- és soperfa
eladó.

Bővebbet WEISS JAKAB vagy
FUCHS ADOLF uraknál: 530-3
BAROSTELEPEN.

Horgony-Pain-Expeller

Köszvény és csúszban szenvedőknek ezennel a
legtágabb körökben
elnevezés alatt díszesülget ismeretessé vált Tinct.
Cupaei comp. ajánlólóg legyen emlékeztetőre hozza.
Ezen népszerű házi-szer 25 óta, mint legmegbízhatóbb
fájdalomcsillapító bedörzsölés ismeretes és mindnyájuk
által, a kik használták igen kedveltetik, úgy hogy
többé különös ajánlásra nem szorul. Üvege 40 kr.,
70 kr. vagy 1 f. 20 kr. áron a legtöbb gyógyszer-
tárban kapható. A azonban a „Horgony” védjegyre ügye-
lendő, mert csak a vörös horgonyal ellátott üvegek
valódiak. Ha a valódi Pain-Expeller helyben nem
volna kapható, akkor forduljunk a gyártók gyógy-
szertárához: Richter gyógyszer-tára, „az arany
oroszlánhoz” Prágában vagy Török József
gyógyszertárához Budapesten.

Szerkesztőség:

F. A. T. C. S. A. Olló-Állás.

Ide intézendő a lap szellemi részére vonatkozó minden közlemény.

Nemzetellenes levelek csak ismert emberek fogadtatnak el.

Kéziratok nem küldetnek vissza.

Egyet szám ára: 5 krajczár.

ZALA

Politikai és vegyes tartalmu lap.

A Nagy-Kanizsai- és dél-zalai takarékpénztárak, a Bankegyesület, az Ipar- és kereskedelmi bank, a Nagy-kanizsai segélyegylet-szövetkezet és a letenyei takarékpénztár hivatalos közlönye.

Megjelenik Nagy-Kanizsán hetenkint kétszer: vasárnap és szerdán.

Kiadóhivatal:

Városház-épület Fischei Fülöp könyvkereskedése.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Egész évre 12 korona (6 frt — kr.)
Félévre 6 korona (3 frt — kr.)
Negyedévre 3 korona (1 frt 50 kr.)

Hirdetések jutányosan számíthatnak.

Nyitlittér pótló ára 10 kr.

Előfizetések, valamint a hirdetésekre vonatkozó Fischei Fülöp könyvkereskedésbe intézendők.

Parlamentari szünet.

(—) A parlament szünetel. Az országgyűlési képviselők haza mentek övéik körébe, a hol a karácsonyi és újévi szüneteket töltik, s csak január 15-én fognak ismét összejönni, hogy felbeszakadt tárgyalásait folytatassák. De a bizottságok nem szünetelnek. Sőt az igazságügyi bizottság már hétfőn megkezdte a kötelező polgári házasságról szóló törvényjavaslat tárgyalásával, s így a bizottság már foglalkozik a Wekerle-kormány egyik legkiválóbb, — fontosságára nézve kiemelt reformjavaslatával.

Most a parlamenti szünet alatt talán nem fölszemes röviden áttekinteni és futólagos szemügyre venni azt a kiváló tevékenységet, melyet a kormány rövid fennállása óta létesített. Ugy hisszük, hogy bármely elvi elfelvetésben álljon is az ellenzék bármily tagja a kormánnyal szemben, azt az erkölcsi elismerést nem tagadhatja meg tőle, hogy ígéreteinek, melyeket tett, emberül helyt állott, hogy azokat az utolsó pontig teljesítette. Már ez magában véve is a szabad-élvű kormányra nézve oly diadal, melyet semmiféle kritika nem kissebbíthet, s így nem folytathja el a büszke érzést azok szívében, kik a Wekerle-kormány tevékenységét a hazára nézve nagy hatásának, üdvösnek és czélszerűnek tartják. E büszke érzésnek pedig abban van tartós és szilárd gyökere, hogy a kormány oly kiváló férfiakat egyesít magában, kik minden nemzetnek büszkeségét képeznek, mert eddigi tevé-

kenységük, eddigi erkölcsi sikereik, a szabadelvűség barátait a legbiztosabb reménnyel tölthetik el további működésükre nézve, mely a hazára és nemzetre csak üdvös lehet.

A nemzeti tevékenység minden ágában figyelemre méltó, mozgalmas tevékenység uralkodik. S bármikor is lehetett, de most sem a kormányt, sem a parlamentet meddőséggel vádolni nem lehet. Igaz, hogy tevékenységének súlyosabb és nagyobb kihatással bíró része csak ezután fog megtörténni, de hát nem tevékenység-e az oly reformjavaslatok előkészítése, mint a melynek a parlamenti időszak folytán a ház asztalára lételek?, nem tevékenység-e a bizottságok figyelmes, körültekintő munkája? Nem nagy tevékenység-e a budget letárgyalása, amely alkalommal az eszmecsere folytán száz- és száz egészséges eszme kerül felszínre, melyek a nagy közönségnek ez iránt is érdeklődő részét foglalkoztatják s a jövő egy-egy alkotásának alapját vetik meg? Ez valóban tevékenység, s ebben a tekintetben a Wekerle-kormány alatti parlament működését meddőnek nem nevezhetjük, habár első felében az ellenzék csekélyebb animozitása még gyümölcsözőbbé tette volna azt.

De így nagy belső átalakulások előestéjén állunk. Kétségtelen, hogy lesz küzdelem; de ez nagyon természetes; a zseggé fáska is annál erősebb gyökeret ver, ha néha-néha meg-megrázza a szél, a vihar és próbára teszi gyökere szilárdságát. A küzdelem azoknak a reformjavaslatoknak, melyek egymás után fognak országgyűlési megvitatás alá

bocsátatni, nem fog ártani. Csak hogy azt óhajjuk, hogy ez a küzdelem minden részről nemes legyverekkel vívassék.

Nem szükséges, hogy a szóharcz hevében a szabadelvűség, melyért nemzetünk oly sokszor küzdött és szenvedett diszcreditáltsék. Valahányszor ezt megtámadták, a nemzet nagyobb része mindig melléte foglalt állást, védte mindig. S így bizton reméljük, hogy a Wekerle-kormány, mely oly tiszta eszközökkel akar diadalt szerezni a szabadelvűségnek, s mely magát a szó legnemesebb értelmében szabadelvűnek mutatta, szabadelvű reformjavaslatait diadalra fogja vezetni. Ez a kormány megérdemli a nemzet részéről a bizalmat, mert ennek a bizalomnak eddig is töle telhető módon felelt meg.

A letenyei pártgyűlés.

(—) A letenyei választókerület függetlenségi és 48-as pártja által f. hó 5-én Letenyén tartott pártgyűlésről levelezünk a következőket írja:

Dacára annak, hogy Remete Géza képviselő megbízottjai a gyűlés előtti napon és éjjel a kerületbe utaztak, mindenütt a pártgyűlésről való elmaradásra iparkodtak a választókat rábeszélni, maga Remete Géza pedig e célból leveleket írt a betolyasabb választókhoz (ily level van levelezünk birtokában); a kerület magyar részének számos községéből a választók mégis nagy számban jelentek meg. — Elnökke: dr. Csémpesz Kálmán ügyvéd, alelnökke: Tamás István földbirtokos, jegyzőve pedig: Kovács Sándor elemi iskolai igazgató választott meg.

A „ZALA“ tárcája.

Egy levél.

— A „ZALA“ eredeti tárcája. —

Igen tisztelt Szerkesztő úr!

Igaz, hogy t. Szerkesztő ur még eddig minden munkámat (pedig önértzetel mondom, jó dolgozatok voltak), visszautasította és én szerint legjobban tenném, ha lapjához egyáltalán több nem kopogtatnék be; de miután nem képzelhetem más okát a visszautasításnak, mint hogy t. Szerkesztő ur személyes ellenszenvvel viseltetik irántam, nem csüggedtem még el. En arra ugyan soha sem szolgáltattam okot, no de hát az ember úgy ösztönyszerűleg is érez anti- vagy sympathiát valaki iránt. En pedig meg akarom mutatni, hogy nem vagyok boszualó. Ön, Szerkesztő ur, maga is beláthatja: mily méltatlan bánásmódban részesítette szellemem legjobb termékeit — és én, a mellőzött, fogom lapját nagygyá és virágzóvá tenni!

Ön talán nevet, Szerkesztő ur? Várjon csak, olvassa végig leveletem és meglátjuk, nem-e joggal mondom, hogy levelem az Ön lapjánál új korzakot fog jelezni! De hogy éppen t. Szerkesztő ur lapját akarom említeni; ennek okát nem tudom adni, épp oly megmagyarázhatatlan ez, mint az Ön irántam ellenszenv.

De végre is Ön már kíváncsi, ugy-e Szerkesztő ur, hogy mit akarok mindebből kihozni, mert azt látja, hogy leveletem semmiféle nyomdába való

kézirat sem terheli. Majd megtudja! Előbb a kellő hangulatot akarom Önben felkelteni, hogy arról jobban el legyen eszmém által ragadtatva. Majd meglátja: amilyen hidegen fogadott eddig, olyan melegen fog ezután üdvözölni!

Tehát, t. Szerkesztő ur, én egyezsére akarok Önnel lépni. Biztosítom Önnek a kiadótól a lap tiszta jövedelmének fele részét, azonkívül minden színelőadásra, hangversenyre, estélyre szabadjegyet. Ezt a honorariumot, ha megmondolja, mennyi kiadásom lesz, nem fogja sokalni. Ezért én a lapot oly felkapottá teszem, hogy minden új számot még nedvesen szétkapkodnak, arról kezeskedik tervem nagyszerűsége!

Ez a terv, röviden vázolja a következő:

Ön, Szerkesztő ur, át fogja nekem adni az „Újdonságok“-at és a „Szerkesztői üzenetek“-et. En aztán ezzel a két rovatot dolgozom, de a többire is szabad beleszólásom lesz. Rovatvezetői minőségem mellett egy „Tudakozó irodát“ is akarok fenntartani, melyben olyanokat alkalmazok, kiknek a város minden híre és pletykája kisujkjában van. Ezeknek kötelességük lesz a város minden inasával, szobaleányával, szóval minden oly egyénével érintkezésem állni, kitől valami újsgót megtudhatunk. Elgondolhatja, t. Szerkesztő ur, ezeknek a lekenyerezőre mennyi cukorkára és pánlikára, mennyi szivarra és pohár borra lesz szükségem!

És iroda- tehát olyképen lesz szervezve, hogy mindent, még a legkisebb eseményt is fogunk tudni, és így az előfizetőknek nagy szolgálatot

tethetünk. Hogy ezt megvilágítsam, néhány esetet leírok.

Pl. ha egy szép előfizetőnk kíváncsi lesz megtudni, hogy X-eknél csakugyan oly válogatott és gazdag menü volt-e a legutóbbi estélyen, mint azt híresztelik? — ha beküldi a válaszadásra szükséges öt krajczáros helyben 3 kr.) bélyeget, mi X-ek szakácsnéja révén nemcsak a menü, de még a beszerzési forrás is tudtára adhatjuk. Épp ily könnyű lesz a toalette-kérdésekre is felelnünk.

Ha pedig egy fiatal vagy kevésbé fiatal házasság előfizető N. N. kisasszony hozományáról szeretne biztos adatokat hallani, oh mi nagyon jól leszünk értesülve és megküldjük a kisasszony vagy papája vagyonának hiteles kimutatását.

Minden hozzám intézett kérdésre ösztönten fogok felelni és legjobban belátásom szerint tanácsokat adni. Így minden szerény jövedelmű fiatal embert le fogok a lehetőség határai között beszélni egy vagyontalan leány elvevéséről; és minden szegény leányt igyekeznék fogok gazdag partheoz juttatni. A sziv az mellesleg! Mindig a józan ész törvényei szerint fogok az előfizetőknek kedvükre tenni.

Nagy és dicső lesz a „Tudakozó iroda“ hivatása! Améltett, hogy nekünk sok előfizetőt szerez, mert magától értetődik, hogy csak egész- vagy félvasek előfizetői vehetik igénybe, a negyedévesek csak a „Szerkesztői üzenetek“-ben kapnak értesítést, természetesen úgy-hogy senki se értse meg; még ki tudja, mennyi jót tesz házasságok közeletése és névtelen leveleiről kiderítése által! — Ez a két ág lesz működésünk legérdekesebb és leghálásabb talaja. Az utóbbit úgy viszük ki!

A gyűlés, melyen a hatóság részéről *Thaay* Lajos főszolgabíró volt jelen, a legszebb rendben folyt le.

A gyűlés megnyitása után *Csemesz Kálmán* terjedelmesebb és jörésben az alább közlendő határozat megokolásába is átvett vélemény mellett bizalmatlansági javaslatot terjesztett a pártgyűlés elé, melynek ellenébe két sormási, s egy szepetneki földmives polgár kelt *Remete Géza* képviselő védelmére, kiknek beszédéből azt lehetett csak megérteni, hogy azért vannak képviselőjükkal melegegdedve, mert nem szavazza meg a polgári házaságot.

Miután még *Zakál Gyula* ügyvéd szólalt fel *Csemesz* indítványa mellett, a pártgyűlés ennek javaslatát a két sormási és egy szepetneki polgár kivételével egyhangulag magáévá tette.

A határozat kimondása után az összejöttek a legnagyobb rendben oszoltak széjjel.

A határozatot a következőkben adjuk:

Kivonat a letenyei képviselő-választó kerület függetlenségi és 48-as pártjának Letenyén, 1893. október 3-án tartott pártgyűlésének jegyzőkönyvéből.

Határozat.

A kerület függetlenségi és 48-as elvű választópolgárai a kerület képviselőjének, *Remete Géza* urnak azon lépését, melyvel eddigi pártját és politikai irányát elhagyva, a nemzeti pártba lépett be, a legnagyobb mértékben rosszallják, s kijelentik, hogy ezért *Remete Géza* ur iránt többé bizalommal nem viselkednek és őt képviselőjüknek nem tekintik.

Mert követelt eljárását *Remete Géza* ur kimenteni nem tudja, s azt politikailag nem is lehet.

Allépésének indokait felhozott azon körülmény, hogy az *Ugron*-féle 48-as párt, melyhez csatlakozott, megszűnven, ez által szabadt elhatározási jogát, újabb, más valamely párthoz való csatlakozás tekintetében a kerülettel szemben visszanyerte, — nem állja ki a komoly bírálatot, mert tudvalevő, hogy azon töredéket, — mely *Ugron* (Gábor) vezetésével az anyapártból egyelőre kivált, lényeges elvi differenciák sohasem különböztették meg az anyapárttól; és ha a delegációban való részvétel, vagy attól távol tartózkodás tekintetében köztök fennállt nézetkülönbségtől eltekintünk — valódi komoly okra, olyanra, mely a közjogi alapelveknek, a párt tulajdonképeni létének másfeleségére vonatkoznék, — találni nem lehet; főleg ha tekintetbe vesszük, hogy az előtérben álló egyházpolitikai reformtörvények elfogadása körül is egyöntetű s bekülönben megállapodásra lehetett jutnunk.

Miután pedig az egyesülés az anyapárt s az *Ugron*-féle frakció közt nemrég a függetlenségi és 48-as elvek minden igaz hívének mely rokonszenvétől s öröm nyilvánításánál kísérte, végbement, — ez nem adott *Remete Géza* urnak jogot arra, hogy ő ezen alkalmattal egyszerűen leérássa magáról azon köteleket, mely nekünk adott közjogi ellenzéki programjában s ennek megtar-

lására nézve tett ünnepélyes kijelentésszerű ígérében áll.

Mivel tehát a közjogi alapelv, — mely a fennforgó kérdés elbírálásán egyedül jöhet számba, — az egyesülés által szerelt meg egyik irányban sem szenvedett, sőt örvendétes módon erősödött, mivel továbbá a kerület függetlenségi és 48-as elvű választóitól kapott képviselői megbízatása ezen közjogi alapelv megtartásának természetes feltételei mellett adatott: *Remete Géza* ur elváltatósága jogtalan.

Mi lelkesült örömmel s a legszebb hazafiai reményekkel szívünkben láttuk az egyesítés megkérhető jelenetét, azt a remek képet, midőn az alkotmány vezénylen forgását látva, — egymás keblére borulva, — tularadó örömmel s könyek közti szövetkeztek újra érdemeiken gazdag, jeles hazafiak. Valóban nem méltó háttér e képhez, látni, hogy a derek bajnokok csoportjából egy kiválik s hidat keresgel, melyen az ellentábor szökességek át.

Azt is mondja *Remete Géza* ur, hogy *Apponyi Albert* gróf személyében látja azon férfit, a ki az országot a boldogulás révébe vezeti.

Azt hisszük, senki a világon, ha igazságos akar lenni, — el nem zárkoztatik *Apponyi Albert* gróf fényes egyéni és államférfini tulajdonságainak elismerése előtt. Tesszük ezt mi is, a legnagyobb tisztelet hangján.

Ámde ha *Remete Géza* ur a személyi jeles tulajdonságokhoz köti politikai a la-foglalását, — akkor hasonló joggal választatható volna vezérül *Wekerle Sándor* miniszterelnököt, akinek szintén nagykalibru tehetése talán vetélkedik *Apponyi*-val s legfeljebb a szónoki ékesszólás terén van vele szemben hátrányban. Mindenek fölött pedig, ha csak a személyi cultus az, mely *Remete Géza* politikai irányát igazgatja, — akkor nyugodt lélekkel megmaradhatott volna azon a párton, mely *Kossuth* elveivel legközelebb áll; azon *Kossuth*éhoz, kinek nemcsak évválhtellen historiai érdemei, nemcsak államférfini piramida is nagysága, hanem tüneményszerűen ri ka személyes tulajdonai is felérnek amazokéval talán egyúttvé!

Azt is mondja *Remete Géza* ur, hogy a nemzetiségek tulkapasai csak egy 67-es alapon álló kormányzat mellett létezhetnek meg erőlyesen. — Hogy ez miért volna így, annak magyarázatával *Remete Géza* adós maradt. Pedig épen arra letünk volna kíváncsiak, hogy mivel indokolja e merész tételt? Boldog isten! Hát nem-e 67-es kormányok növesztettékfelelmes nagyokká a nemzetiségek igazgait? Es nem-e épen a függetlenségi és 48-as párt az, mely e tulkapások erőlyes megrendszahályozását és erős, határozott politikai úttrget folytonosan?

Végül felhozta *Remete Géza* ur, hogy a letenyei kerület függetlenségi és 48-as pártja a nemzeti párti *Veszter Imre* jelöltségét is acceptálta, sőt támogatta. — Igaz; — de ez a körülmények kényszerítő ösztönzőlközása folytán történt s a nélkül, hogy részünkről elvteladást jelentett volna. Történt azért, mert a pártunk központi vezetőségével folytatott érintkezés után s mkaphatott a kerület alkalmas jelöltet; s ily viszonyok közt, — csak azért, hogy a kormánypárt győzelmét megakadályozzuk, pártunk nagyemlékü volt elnöke-

nek, *Irányi Dániel*nek írásbeli utasítását követve, a kormánypárt jelöltjével szemben a nemzeti párti *Veszter Imre* jelöltségét támogattuk; s ha vissza nem lép, bizonynyal ep oly nagy többséggel jutattuk volna győzelemre, mint utána *Remete Géza* urat, a ki ennek fejében most hitlenül itt hagy bennünket.

Ugy a politikai morál, mint azon egyéni kifogástalanság szempontjából is tehát, mely a szigorú következettségben és kötelező ígéréteihz való állandó hűségben birja elhatározásai tiszteletre méltóságának kriteriumát, — az left volna *Remete Géza* ur részéről az egyedül correct eljárás, — hogy megbízását, miután annak értelmében tovább procedálni nem akar, — vissza adja azoknak, a kiktől kapta.

Mint hogy azonban ezt nem tette, sőt kijelenti hogy a vett megbízatással éppen homlokegyenest ellenkező irányban fog működni: eljárását másnak, mint hitlenségnek, és elvei és partja ellen elkövetett árulásnak minősíteni nem tudjuk.

Ezek voltak pártgyűlésünk határozatainak indokai.

S ezeken kívül még egy.

Es ez abban áll, hogy — bármily fájdalmasan vagyunk is kényszerítve érinteni az egyéni érzékenységet, — soha, semmi áron nem akarunk eszközzé válni azon veszedelmes politikai dival meghonosításában, mely a politikai erkölcsök s az ezekre irányuló fellugas lazasága által közalapaink ziláltságát idézi elő.

Mi teljes tudatában vágyunk jelentéktelen, — szerény kicsinyiségünknek; de azon hiszta, erős öbérzettel melynek birhatása elől az apró emberek sincsenek eltilva, s a mely öbérzeteivelünk becsülés és szeretetelöl kevitve, letunket magasan felemeli, — jelenjük ki, hogy kerületünk jó hírnevét fentartani és elveink zászlaját, — melyről annyi nagy gondolat dicsősége sugárzik le reánk, — miöden tamadás ellen, míg csak erőnk engedi, megvédeni törekedünk!

Hitélűl:

Kovács Sándor,
a pártgyűlés jegyzője.

Dr. Csemesz Kálmán,
a pártgyűlés elnöke.

Tamás István,
a pártgyűlés alelnöke.

Tollfuttában.

Ha igaz az, hogy kis dolgokból nagy dolgok nőnek: annak is igaznak kell lenni, hogy a nagy dolgok is szűlnék kis dolgoktól. Így történt Nagy-Kanizsán is, hogy *Tuboly Viktor* indítványa napirendre hozta a Jókai-jubileumot; ez pedig *Tuboly Viktor*. És ő azok közé a különös kiválasztottak közé tartozik, akik fölött nem ehet napirendre térni még akkor sem, mikor napirenden vannak. Nagyon nehéz volna megállapítani, hogy lantjához ragaszkodik-e nagyobb, és szívósabb szerelemmel vagy a szerepléshez. Ha valamely bizottság elnöki székre beülhet, akkor erőteljes egyéniségben bizonyos időre beáll az óhajtott naryhatalmi egyensúly olyképpen, hogy az elnök támogatja a poétát, a poéta pedig az elnököt. E kettős szövetség-gel garantított béke ilyenkor patriarchális öszinteséggel mosolyog le még mindig nyarat festő ábrázatáról.

Ilyen ábrázattal jelent meg dec. 16-án a Jókai-jubileum rendezésére összehívott százaz bizottság értekezletén is. Arca úgy fényelt, úgy tündöklött, mintha csak abban a pillanatban szállott volna le a Tabor-hegyéről. A lelke is tele lehetett ihletéssel, mert a terembe seregettek előtt ifjúi tüzzel kezdte fejtegetni, hogy tulajdonképpen ki és mi az a Jókai Mór; hol és mikben sarkallanak az ő hervadhatlan habérokát termő halhatatlan érdemei; mivel érdemelte ki az általános nemzeti ünnepeletést; szóval: Jókai Mór a lehető legalapossabban fölföldözött. Kimondta egyuttal azt is, hogy Jókainak okvetlenül január 6-án kell jubilálni, mivel „Hétköznapok“ című regényében meg vagy on írva, hogy egyik esztendőben január 6-án olyan hideg volt, hogy a verebek is lepotyogtak. (Bizony kár szegényekéért! Most is elég elcsiripolni való akadna nekik.) Ezel a fölföldözéssel még nem ére- be, hanem kezdte leleplezni a nagykanizsai keresztény jótékony nőegyesületet, hogy milyen nagy kegyeletlenséget tanusit az ünnepelt író iránt, mikor épen január 6-án akarja tartani szokott téli mulatságát.

Milyen jó, hogy a „Hétköznapok“ ama krudelis tagyos esztendejében a szegény verebekkel nem potyogtak le a seregyélek is. Így azután akadt hamarjában itt is egy *Seregye* (már tudniillik a

hogy mindehiknek írásból szereve s a beküldött levelet vele összehasonlítja, kiderítjük az író. S ezektől eltekintve, a kielégített kíváncsiság nem oly édes érzés-e, melyért mindenki halás lesz irántunk?

Ennyit írondánkról. A részleteket t Szerkesztő ur phantasiájára hagyva, áttérek az „Ujdonások“ ra.

Ezt a rovatot iparkodni fogok úgy szerkeszteni, hogy előfizetőink személyes hiúsága mindig kielégítést nyerjen. Gyűléseken való felszólalásoktól kezdve egészen a magán körben mondott igazságt, temetésén való megjelenésükig minden „szereplésük“ híven fel lesz jegyezve és érdeme szerinti kiemelve.

Báli tudósításokban bálkiralynóként mindig egy előfizető leánya, esetleg többnek leányai loznak szerepelni, ugyszintén nevek legelőli említtetni. Ezeknek ruhái le lesznek írva és mindig kiemlendő az izlés- és a megjelenés előkelősége. A nem előfizetők családtagjai szintén fel lesznek sorolva, — de azoktól halgaltatással mellőzötnétek.

Hogy az előfizetők — még az utolsó negyedben belépők is — Karácsonykor egy dízszenen ilusztrált napári kapnak — annyira természetes, hogy felhozni sem érdemes. De ezekről új évkor

az előfizetők választhatnak egy jó adomagyűjtemény és a „Bokok kezikönyve“, az előfizetőnek pedig egy kitűnő szakácskönyv és a „Szépség ápolása és fentartása“ című könyv között.

Ha még megemlítem, hogy az előfizetők beküldött dolgozatai enyhébb bírálatban loznak részülni, mint a nem előfizetőkéi, — azt hiszem, Szerkesztő ur világszen-látja az alapot, melyen lapjának dicsősége fel fog épülni. Hízi-e már, hogy lesz előfizetőnk, de sok, és lapja szélesen el fog terjedni? Fel nem teszem, hogy két kézzel meg ne ragadja tervemet és ezt a jó alkalmat elszalassza, mert ha most is mereven visszautasít, akkor ígéröm, hogy nevem lapja számára meghalt, máséhoz, elelmesebbhez fogok fordulni, de azután Szerkesztő ur lassá: hogyan lesz kész lapjával!

Az óca kitévéséit, melyben Önt bővebb megbeszélés végett felkereshetem, varva, maradok

kész szolgája és leendő collegája:

Fürkészézd Athandz.

(A szerkesztőségi papirkosárból másolta.)

W. Anna.

mi Seregély pápánk) a ki ezt a bizonyos veréb-fagyaszót január 6-át nem fogadta el irodalomtörténeti fix-pontul, a ker. jót. nőegyesület ellen intézett tamadást pedig, mint hűséges nő-titkár, vizs-szautasította.

Nagy sor az, mikor valakinek olyan asszonyokkal gyül meg a baja, a kikelet pályáival (Bátorságvesztő erejű mind a két hatalom!) Ennél nagyobb török-átok csak a rossz szomszéd-ság lehet. Ebből is kijutott Tuboly Viktornak, mert csakhamar fölállott királyutcai prókator-szomszéd-ság: *Fais Lajos*, és azt mondta, hogy a tizenkettes bizottságnak működése a száz-as bizottság megalkulásával véget érven, szükséges elsősben is, hogy elnököt válasszanak.

Tuboly Viktor elnök arcáról egyszerre szétrebbentek a táborbelgi medicsőülés sugarai; példásan gondozott bajusz, szakál- és hajszálai, de még szemöldök-szállai is égnek meredeztek.

— „Hát még te is, fiam, Lajos?” Kérdezték azok az égnek meredt hajszálak, megható drámai némasággal.

Ennek a Libanont rázó és cédrus-döntőgető incidensnek *Remete Géza* vetett véget azzal, hogy előterjesztette azt a programot, amit Tuboly Viktorral ketten készítettek.

Mindenki feszült várakozással lesté, hogy ugy-nevezett „Ébressz” gyanánt nem Tuboly Viktor ódája fog-e végigszárnai főséges csatogással a város fölött?

Nem! Ezt a túzótlók zenekarának hagyták. Sőt hogy a költőnek idő engedessék, bajuszt és haj-fürtjeit kellő ódai szárnyalással megszerkesz-teni; még misét is vettek föl a programba.

Ezután jött csak az „Óda” írta és szavalja: Tuboly Viktor.

— Nem kell az óda! — szolt közbe Seregély, aki mind aféle kisebb, szelidebb fajta madár, erős borzongással gondolt a költő és szárnyainak félelmetes suhogására.

A költősas a seregély-hangra megrázta szárnyait.

— Ennek még folytatása lesz, — süvöltötte a bércek fejedelmi szárnyasa. Nem simította el haragját az a magyarázat sem, hogy csak a fáradságtól akarják kimélni. Komócsy már irt egy igen szép ódát; szavalja el azt!

— Nekem nem kellene pávatollak! — vágta oda keményen. Azután sötét komolyággal szál-lott le az elnökség Sinaijáról bizonyára két kö-táblát is hozva magával, ha másutt nem: a szíven Talán valami fölirat is van rajtuk!

Az egyikén talán:

„Omnia”

A másikon:

„Vanitas”

Ha ez a kettős kötábla csakugyan komolyan megtalálta fekvődni az önérték poéta szívet: akkor január 6-án egy történelmi tényre okvetlenül kevesebb lesz és ötven év múlva nem fognak ol-vasni az utók olyan rettenetes januári fagyról, mikor a sasok is lepotyogtak a magasból.

H I R E K.

— **Jókai Ünneplése.** A Jókai Ünnepelet rendező bizottság, mely a társadalmi körök minden rétegéből állított össze, szombaton este a város házában táncestermében értekezletet tartott. A bizottsági tagok szép számban jelentek meg, hogy végre valahára a jubileum ügyében komoly határozatot provokáljanak és az ünneplés program-ját megállapítsák. Ez tényleg meg történt. *Lengyel Lajos* városi főjegyző előadta, hogy Nagy-Kanizsa társadalmához méltó ünneplés csakis olyan lehet, mely megmarad a komolyság keretében. Azért is indítványozza, hogy január 6-án az ünneplés napján: 1. A város fellobogóztat-sék. 2. A város dísztermében d. e. 11 órakor matiné táncosság a következő programmal: a. Ének, esetleg zene. b. Szavalat. c. Alkalmi beszéd. d. Alapítvány letévése a főgymnasiumnál Jókai nevére, melynek kamatait a magyar irodalom terén legzesebb előmenetelt tanuló diák kapná meg évenként. — Ezen indítványt a bizottság általános tetszéssel fogadta, épúgy *Remete Géza* országgyűlési képviselő írásban beadott indít-ványát, mely lényegében majdnem ugyanazt tar-talmazta, amit mint *Lengyel* indítványa. Minthogy pedig a 12 tagú bizottság egy száz-as bizottságba olvadt bele a városi képviselőtestület által kikül-dölt 12 tagú bizottság mandátuma megszűnt, a jubileumi ünneplés fentebb körvonalozott de ki-

bővíthető programjának végrehajtására *Remete Géza* indítványára, *Sümeji Kálmán* előökléte alatt 15 tagból álló végrehajtó bizottság választott. — A Jókai alapítványhoz szükséges pénz-szeg úgy fog előteremtetni, hogy a pénzintézetek társas- és jótékony egyesületek valamint a városi virilisták megkeresnek, hogy ezen célra tetszés szerinti összeget szentejenek. Az adakozók névsora a matiné felolvastatik, az egybegyűlt összeg pedig mint társadalmunk által létesített Jókai alapítvány fog kijelenteni és ille-tékes helyen letétni.

— **Fővárosi írók Nagy-Kanizsán.** A nagykanizsai kereskedő ifjak önképző egyesülete meg-hívása folytán a „Magyar Hírlap” szerkesztő-cégének négy tagja (*Fenyő Sándor* szerkesztő, *Gullier*, *Gere Gábor* és *Elta* árneves írók) január hó 20-án felolvasó estélyt fognak városunkban tartatni. Ezen felolvasó estély fogja az igen szép irányban baladó ifjusági egyesület társasági vigal-mát képezni.

— **A „Polgári Egylet”** szombaton tartotta 2-ik családi jellegű estélyét, mely rendkívüli látog-atott volt. E látogatottság kiterjedt a színelő-adásra is, mert majd mindazok, kik az egylet estélyén résztvenni óhajtottak, a színelőadásra is megjelentek. Utóbbiról lapunk színeszeti rova-tában említeztünk meg töltesebben és ezen helyen csak a „családias jellegű estélyt” akarjuk röviden méltatni. A „Polgári-Egylet” méltán dicsé-rendhetik azzal, hogy nagy családja van, mely családot egyetértés és kiváló rokonszenv jel-lenzi. Itt mindenki jól érzi magát, mert min-denki a megillető tiszteletben részesített és mivel most már nemcsak a tiszteletből jut itt ki mindenkinek a maga része, hanem válogathat a legkittünbbs italokból és ételekből: társadal-munk minden rétegének kedves találkozási helyévé kezd a „Polgári Egylet” válni. A színelő-adás után kilért az egylet nagyerme, hogy csakhamar megteljenek az egylet egyéb helyisé-géi. A vacsora tartama alatt a nagyerem rendbe hozott, s ide vonultak azok, kik az estély összes kellemeit, melyek közé a tánc is tartozott, élvezni akarták. — A jökevény társaság csak késő éjjeli órákban kezdett oszladozni, de ennek egy része kibuzta egész reggelig. Ezen estélyé-vel a Polgári Egylet, nemcsak a közönségnek kedveskedett, hanem a ezintársulatnak is kiváló jó szolgálatot tett.

— **A főgymnasium rajztanára** *Papp Miklós* a nagykanizsai polgári iskola rajztanára, *Pfanner Gábor* gymnasiumi rajztanár elhunytá óta a gym-nasiumi rajztanítással is megbízottat. A megyei közgazdasági bizottság legutóbb tartott ülésén ezen intézkedés jóváhagyólag tudomásul vétetet az-zal, hogy ez csak a folyó hó 1893/94-ik tan-évre engedélyeztetik.

— **Utcaink elnevezése.** Tudunkkal és a városi mérnöki hivatalban őrzött helyiség-tervrájz szerint városunk minden egyes utcájának megvan a neve. Így például tudjuk, hogy a tervrájz sze-rint van *Petőfi*, *Kinizsi*, *Király-utca* stb., de ezen utcákat hiába keressük, senki sem tud utbaiga-zítással szolgálni. Ellenben minden gyermek meg-tudja mondani, hol van a cigány, óriás vagy esetleg német-utca. Ezen viasz-as állapot onnét van, hogy az utcák nevével feltüntető táblácskák vagy általában nincsenek alkalmazva, vagy ha igen, már régen lemosta az erre festett nevet az eső. Ebből pedig az következik, hogy vidéki ember sehogy sem tud városunkban eligazodni és megfordulhat valaki tizenöt órát is városunk-ban, anélkül, hogy egyszer is tudná, hogy mely utcákban járt. Tény az, hogy a hadgyakorlatokra átvonuló katonaság szállást csuálól tisztje azt jelentette parancsnokának: „*Merkwürdig, hier heist jede Gasse Magyar-francia oder Első magyar.*” A bizosító társaságok táblácskát nézte az utcá-kat jelző táblácskák. — A posta-távirda épületen van ugyan egy tábla, melyen a következő fel-írat olvasható: „*Főtér.*” Ez nálunk az ugy ne-zett Fő-tér. A másik „*ér.*” csak annyit ér, hogy megmutatja, hogy már az előtt is be volt festve a tábla és első festés korábban szerzett jogait most iparkodik érvényre juttatni és felszínre kerülni. Mindezek után ajánljuk a városi tanács-nak ezen furcsa állapot megszüntetése végett az utcákat mielőbb rendes táblácskák ellátni, hogy helybeli és vidéki egyaránt eligazodhassék.

— **Társas vacsora** F. hó 21-én csütörtökön este 8 órakor a „Polgári Egylet” helyiségében *Pécs Máttyás* nyug. százados ur tiszteletre rendezendő *társasvacsorán* már az eddigi jegyzések sze-rint is számos vőró és tornász fog részt venni.

Kérletnek mindazon urak, akik még nem jegy-zék az ívet és résztvenni óhajtnak, hogy ebbeli szá-m-dékukat *Radó B. Béla* urral a Magyar francia biztosító társaság titkárával még a mai nap folya-mán küldjék.

— **Mulatság Zala-Egerszeg.** A szokásos Szilveszter-estélyt Zala-Egerszeg és vidékének hatátsága az idén is megtartja a Casino nagyer-mében. — A megyei ből a vármegyeház termei-ben február 3-án fog megtartatni. A rendező bi-zottság már megalakult.

— **A zala-egerzegi főgymnasium** céljaira a nemesi pénzár választmányja korábban évi 600 forint segélyt szavazott meg, mely segélyösszeget újabb határozat szerint évi ezer forintra emeli fel.

— **Jókai műveinek** nemzeti diszkadáát vá-roսunkból újabban *Karcsy István* rendelte meg.

— **Ruha kiosztás.** Nagy-Kanizsa város min-den évben megajándékozza a polgári és elemi is-kola szegény de szorgalmas növendékeit ru-hanemlékkel. Ezen ruhakiosztást az iskola-zsék által a belvárosban e hó 19-én délu-tán, a VI. és VII. kerületben pedig 20-án déle-lőtt eszközöltetett. Az iskolaszék képviselőiben megjelentek *Nucses József* nyug. tanfelügyelő, az iskolaszék alelnöke és *Knausz Boldizsár*, az is-kolaszék fardadhatlan tevékenységű gondnoka. A növendékekhez *Nucses* iskolaszék alelnök inté-zett néhány szót, buzdítva őket a jó magaviseletre és szorgalomra. — A polgári iskola tanulói nevében *dr. Bartha* igazgató mondott köszönetet a városnak a jöteleményért és az iskolaszék meg-jelent tagjainak fáradozásukért. *Kiosztott* a polgári iskolában 41 tanuló közt 9 telt kabát, 19 nadrág és 32 pár cipő; — az elemi fiú-iskolában 92 tanuló közt 34 kabát, 15 nadrág és 62 pár cipő; Az elemi leány-iskolában pedig 130 leány közt mintegy 1000 rőf meleg ruhakelme. Összesen 263 növendék ajándékozott meg.

— **Az alsó-dombóru ifjuság** az ottani olvasókör könyvtára javára december hó 31-én a kávéház helyiségében szilveszter-estélyt rendez. Belépti-dij: személyegy 50 kr., családjegy 1 rft 20 kr. Feltűzések köszönettel fogadtatnak és hirlapi lag nyugtáztatnak. Kezdeté 8 órakor

— **Közvacsoráját** a keresztény nőegylet mint már jelezttük — január hó 6-án tartja és erre nagyban folytak az előkészületek. A gyűjtővek ismét napirendre kerültek; a gyűjtésével fardadó hűlgyeknek köszönhető, hogy a gyűjtővek ma már kitűnő elláppá változtak át, melyen irásban látjuk mindazt, mit a jószívek adományoztak, hogy a vendégek minél több jót ehessenek, az egylet pedig minél több jót tehessen.

— **A nagykanizsai malatagyár** és söröződe most már teljesen felszerelve áll és büszkén hirdeti városunk iparának emelkedését. E hó 19-én volt a villamos világítás próbája, és villamos fény mellett áztattatott be az első árpa, hogy nem-sokára mint malátá tegeye meg újat a forgalomban. A sörözős jövő hó első napjaiban fogja kezdetét venni.

— **A „Pécsi Újság”** Baranyavármegye máso-dik napilapja most indult meg *Pécselt Perczel* Benő országgyűlési képviselő szerkesztése alatt. A mutatványok rendkívüli élénkek és igen tar-talmasak. A lap szerkesztésében résztvesznek *Lenkei Lajos*, *Feiler Mihály* és *Haksch Lajos*.

— **Szilveszteri mulatságok.** A „Társaskörön” kívül, szilveszteri mulatságok lesznek a „Polgári Egylet”-ben és a „Casinóban”. A két utóbbi társaságok közül egyikük meg nem küldtét szét a meghívó-kat, de a vigalomrendezés már mindkét helyen erőlyesen buzgólkodik, hogy kedélyesen busz-tassák el az ó estélyt.

— **A nagykanizsai tanckedvelő ifjuság** január hó 1-én az „Arany Szarvas” szálloda hátsó ét-termében *Sarkötzy János* jeles, zenekara közre-működése mellett cotilonnal egybekötött jöte-konyecélú zártkörű táncoskoruzsát rendez. Kez-dete esti 8 órakor. Beléptidij személyenként 50 kr. Csaldjegy (3 személyre) 1 rft 20 kr. Feltűze-tések köszönettel fogadtatnak és hirlapilag nyug-táztatnak.

— **Harapós disznó.** Alsó dombóru levelezők írja, hogy e napokban nagy rémlélet okozott a községben egy megvadult disznó, mely az utcákon végigszaladva többeket megmárt, ezek közt *dr. Rózsi* katori kórovost és *Salamek* dombóru tanítót, kik azonban már gyógyulófében vannak. Különös az, hogy a disznó minden nőt gondosan kikerült és csak férfiakba kötött bele.

— **Táncmulatság Pákon.** A pákai ifjuság folyó évi december 31-én *Braudi Samu* vendé-g-lőjében (csokma) zártkörű táncmulatságot rendez.

Belépti díj: személyjegy 1 korona, családjegy (három személyre) 2 korona. Kezdeté esti 7 és fél órákor. Pontos kiszolgálásról és kitűnő zenéről gondoskodva lesz.

— Pesti Hírlap napi lap melléklete van lapunk ezen számához csatolva a melyre felhívjuk olvasóink figyelmét.

— Soenecken írószerek árjegyzéke a számhoz mellékelte: ezen legjobb írodaszerek Nagy-Kanizsán csakis Fischel Fülöp könyvkereskedésében — mint egyedüli raktárban kaphatók.

Színészet.

Szombaton: A „Parasztbecsület” opera. Egy drámai költemény és egy víg monolog volt a műsora. Az operáról senki tudósítanak a következőket írja:

Az opera oly műfajt képez, a mely még a leggyeszterűbb kompozíció mellett is oly apparatust igényel, mely a vidéki színházaknak erejét meghaladja. Mindazonáltal elismeréssel kell adoznunk Monori színiigazgatóknak, kit bizonyára a legjobb intenciók vezettek: midőn Mascagni operáját, mely diadalmas körútjában a világ minden színpadát bejárta, a helybeli közönségnek most már másodikban bemutatja.

„Ceterum censeo” — Kanizsának állandó színház kell, de eddig még csak sörgyárunk és vilámpostánk vannak.

Számszám bonyolultat tesz a nézőre, ha a színpadon az énekek és a szereplők, annyira összezavarulnak, hogy a szükséges gesztusokat nem alkalmazhatják.

Egyrészt ennek a körülménynek tulajdoníthatjuk a szereplők feszélyezeti mozgását.

A zenekar várakozásunknak megfelelő, miért is első sorban Simándi karmestert illeti a dicséret, kinek különben is országosan népszerű volt az előadók szabatoságában és gőrdülékenységében. Még kell azonban jegyeznünk, hogy a zenekar kicsinye folytán operaelőadásra nem alkalmas. Mert bár Mascagni instrumensztációja nem valami mestert és nem dolgozik oly raffinnál eszenialitással, mint szerencsés vetélytársa Leoncavallo, annak dacára is mindent sikeressé pótolja a dinamikai hatással, melyvel megkapóan tudja a történetet, kezdve a legmegrőbb jelenettől, a leggyengédebb lírai enyhségig egészet, a minék a visszaadására elengedhetetlen a teljes zenekar.

De térjünk csak a szereplőkre.

Herczeg Jenny (Santuzza) jól játszott és jól énekelt, hangja erős és kifradhatlan. Fejtaláljuk nála a drámai énekesnő minden kellékét.

Béla-ványról (Turiddu) is csak a legjobbat írhatjuk. Éneke tiszták, interpretációja tiszta, és dacára, hogy Turiddu szerepét az alább következők okoknál fogva nem tartjuk neki valóknak, alkalmas tenorista hiányában, a darabot más szereposztással nem lehetett volna adni.

A modern olasz iskola jelző gyánant a „verismo”-t írta részletekre, azaz kuta-tják az emberi szív legtitkosabb redőit; az ember lelki életét, örömet és fájdalmát, vágyait és szenvedélyeit tanulmányozva, az ebből kifolyó cselekedeteket, szóval verből és hangból alkotott emberek életét hűen visszatükröztet, azt tünteti ki feladatának a „verismo.” — Hogy ezen elvekkel a „verismo” minden emberi kelében visszhangra talál, azt bizonyítja Mascagni és Leoncavallo műveinek óriási hatása.

Hiba volna, a jelen körülményektől eltekintve, a szerelmes Turiddu szerepét nővel adni. Ez megjárja egy fantasztikus operettben, de nem oly mében melynek hatása nagyobbára pragmatikus természetességében rejlik.

Főlemlítjük még Haveszt (Lola), ki gyönyörű édesded kis dalát oly szívesen énekelte.

Leadváltól (Alfo) kissé több életet vártunk volna. Éneke jó volt, de beszeg nem úgy haragszik és féltékenykedik az olasz, a mint ő azt bemutatja.

Dicséremnek kell még a női kár, mely biztosan és tisztán énekel, míg a férfiak, különösen a kulisszák mögött, egy kis sziciliani parasztlábasást rögtönzött a karmesterei palcsa ellen.

Általában a játékokban több temperamentumot kívántunk volna. A darab arra, ki először látta, oly benyomást tett, mintha valamely norvég fjord mellett és nem bella Itáliában játszanék, hol tiszesebb a nő szem, gyűlölkönyvűbb a férfi szív.

„Last not least” az intermezzo ez uttal is meglepte a szokott hatást; sajnos megtagadták.

Az utolsó pontjait képezték Kiss József remekbe dolgozott költeménye: „Jehová”-nak szavai, mely igen terhes feladatot Aitner Ilka oldotta meg; továbbá Hostál kitűnő monológjának: „Oh azok a férfiak” előadása Arányi Bella által. Mindkét szereplő nő művészi módon felelt meg a fokozottabb igényeknek is.

Aitner a gyöngyöröként fűződé szavak ritka szabatos-éggal és magas értelmiséggel való rhythmikus taglalása által évrányre jutatta a nyelvcsont elragadó kiltő szőpességét, és a helyszereket szívesen váltakozó — hol tántoríthatatlan bizalmat a hitben, hol emögött kötelet, hol éltető reményt, hol lesújtó csalódást kifejező — hangulatot kitűnően moduláló hangjával megkapóan színészi.

Arányi páratlan sikkal adott kifejezést a férfiak elleni gyűlöletnek. A fiatal kedély ellenállhatatlanul kedves naivitása, a tisztelet évs leány éde élnéksége, az előkelőség megalachalo-sza, mindig természetes, közvetlen kifejezést nyert Arányi előadásában.

A közönség nem is farkardott mindkét művésznő iránti saját tetemesnyilatkozatával; de elvárta volna a rendezőtől, hogy arról a programváltozásról, mely a „Férjhez menjek” című monológok elejtése és annak „Oh azok a férfiak” című monológval való helyettesítése által adódott, értesítse is.

Vasárnap délután fél helyrak mellett adatott „Sanyaró Vendel a diavisták” című fővárosi életkép, melynek szerzője az itt is előnyösen ismert színész Köcsény Albert. A helyi nyáron emlékszetes tollharc indult meg a fővárosi színház és a négy felvonásos „Sanyaró” ellen, minthogy vasárnap közösen szertették az esztétikus színháziakat, kik minden művészt, de sőt minden látogatót is megtagadtak a társaságtól. De sem egy a közönség. Minél epesebb volt a kritika kitűzése, annál tömegesebben látogatta „Sanyaró”.

és Köcsény, esztétikai kudarc mellett fényes anyagi sikert aratott.

Perzse szegény Monori nem ismert még a kanizsaiaknak magas kifejtett művészként; de a padsoroknál üressége kezesen győzte meg a direktort arról, hogy nálunk a vasárnap délutáni közönség is klasszikus szellemi táplálékot kíván.

Híabz, ha egy színiigazgató távol, nagyon távol. Ez így Monori is — nem elégedvén meg a délutáni „Sanyaró” előadásával, — csigra „A tót legény Amerikában, egy utazás Chicagobá” című látványos énekes bohózatot tállalta fel. E darabról csak annyit akarunk megjegyezni, hogy a közönség elég udvarisz volt, helyenként megtapsolva a közreműködők jó ügyekzetét.

Hétlőn: „Pry Pál” a Csiky által fordított kitaláló angol vigjáték adatott győren egybegyűlt közönség előtt, Monorival a csimsserepében, ki a kotnyeles alkalmatlankodót pompásan adta. Monori után Lendvai Nándor érdemel dicséretet Hardy szeres szerepének igen sikerült interpretációjért. Molnár Vilma (Phoebe) temperamentus és igen ügyes játékkal, amellyel már nem első ízben van alkalmunk tapasztalni, határozott képességet árult el nagyobb és előkelőbb szerepekre, mint a melyeknek eddig volt alkalmunk öt látni. Ajánljuk Monori figyelmébe. Kevésbé jó alakítások voltak Harry (Banicaki) és Frank (Bessenyei), Banicaki igen járatan a salon parkettjén; de ettől eltekintve is oly pongros-laggal mutatta be Harryt, hogy a jövőre néve hasonló szerepekre több gondot fordítani igen ajánlanók.

Arányi Bella Ellis szerepében az angol miss fanyarságát jól utálta. — A Kaddi előadásról jövő számunkban.

M Ű S O R:

S z e r d á n : Az állatszeliidőné. (Vigjáték.)
G s t ű r t ű r t ö k ö n : Gazdag szegények. (Színmű.)
P é n t e k e n : Próbaházasság. (Énekes életkép.)
S z o m b a t o n : Szultán. (Operette.)

TÖRVÉNYSZEKI CSARNOK.

Felső bíróságoktól leérkeztek.

Öz. Szabadi Józsefné Bakonyi Rozália felperesnek — Sabján Vendel st. alperesek ellen ingatlanok birtoka s jár. iránti pere a Curiától részben helybenhagyó ítélettel.

Habián Szófia férj. Kollárics Imréné, Habián András, Habián Balázs és neje Holwarth Cecilia felpereseknek — Maródi Vince, János és József alperesek elleni ingatlan tulajdonjoga s jár. iránti pere a Curiától részben megváltoztató ítélettel.

Balazs Ferencné Török Erzsébet st. felpereseknek — Öz. Török Péterné Marton Anna alperes elleni örökség s jár. iránti pere a Curiától helybenhagyó ítélettel.

Lopás büntette miatt vádolt Golschmiedt Zsigmond elleni bűnügy a kir. táblától helybenhagyó végzéssel.

Lopás büntette miatt vádolt Vidra Manka st. elleni bűnügy a kir. táblától részben megváltoztató ítélettel.

Lopás büntette és vétségével vádolt Mezga József elleni bűnügy a Curiától helybenhagyó ítélettel.

Hivatali sikkasztás büntetével vádolt Vinger Antal elleni bűnügy a Curiától részben helybenhagyó ítélettel.

Országzásag büntetével vádolt Filák János és neje Vas Terézia elleni bűnügy a Curiától helybenhagyó ítélettel.

Lopás büntette s ugyanannak kísérlete miatt vádolt Gudlin (Gyebi) Mihály elleni bűnügy a kir. táblától helybenhagyó ítélettel.

Súlyos testi sértés büntette és közönség elleni kihágás miatt vádolt Szita Sándor elleni bűnügy a kir. táblától helybenhagyó ítélettel.

Gondatlanság által okozott súlyos testi sértés vétsége miatt vádolt Novák Marion elleni bűnügy a kir. táblától helybenhagyó ítélettel.

Gáspár István s neje Kovács Anna felperesnek — Kovács Ferenc alperes ellen birtok közösség megszüntetés s jár. iránti pere a Curiától helybenhagyó ítélettel.

Lopás vétsége miatt vádolt Pap István (Hidiga) elleni bűnügy a Curiától részben megváltoztató ítélettel.

Súlyos testi sértés büntetével vádolt Bóka István elleni bűnügy a kir. táblától helybenhagyó végzéssel.

Lopás büntette miatt ítélt Pap István (Hidiga) elleni bűnügy a Curiától helybenhagyó végzéssel.

Súlyos testi sértés büntette miatt vádolt Szakonyi Lajos elleni bűnügy a Curiától helybenhagyó ítélettel.

Szándékos emberölés büntetével vádolt Tubikánecz Ignác elleni bűnügy a kir. táblától pótlás végett.

IRODALOM.

Lapunk e rovatában ismertetett művek, lapunk kiadójánál: Fischel Fülöp könyvkereskedésében megrendelhetők:

— **Új könyvek.** A Franklin-Társulat kiadásában Budapeston, újabban megjelentek: Olcsó Könyvtár. Szerkesztői Gyulai Pál. — **Mis Lohar.** Tündérmese. Irta Hoffmann E. T. Amádé, ford. Csarabó István. Ára fuuve 30 krajcár. — **Körképek.** Irta Kosma Andor. Ára fuuve 20 kr. — **Francia becsületek.** Ford. Csiky Gergely. — Armandine (Deslys). — Lydia (Máda Anselot). — Egy órai drámlás (Paul Gelléres). — Mikulás bácsi (Eugène Müller). — A boócok (Brhat.) Ára fuuve 30 krajcár. — **A vasafej.** Történelmi becsüly a kalóz életből. Ailmard Guztáv után ford. Csiky Gergely. Ára fuuve 30 krajcár. — **A szép Anikó.** Elbeszélés. Szarmontal után átdolgozta Kalluczy Ferenc. Bevezetéssel Mezey Ödöntől. Ára fuuve 20 kr. — **Hay Blau.** Szomorujáték öt felvonásban. Irta Hugo Viktor. Franciából ford. Ifj. Szász Béla. Ára fuuve 49 kr. — **Thais.** Irta France Anatol. Franciából fordította Sz. F. Ára fuuve 50 kr. — **A hátkirálymó.** Vigjáték egy felvonásban. Irta Bercaik Árpád. Második kiadás. Ára fuuve 30 kr. — **A kárpát.** Történelmi vigjáték három felvonásban. Irta Gabányi Árpád. Ára fuuve 40 kr. — **Az olasz birodalom rövid története.** Irta Feinai Caesar. A negyedik olasz kiadásról ford. Zigány Árpád. Ára fuuve 40 kr. — **Toldi Miklós.** Szomorú történet három szakaszokban. Irta Dagonics András. Második kiadás. Bevezetéssel Heinrich Guztávól fuuve 60 kr. — **Vigantulások.** Irta Lucius Annaeus Seneca. Latinból fordította Lévy József. Fuuve 80 kr. — **A petérdi esztén.** Vigjáték 3 vonásban. Irta Bercaik Árpád. Fuuve 30 kr. — **Az angol alkotmány fejlődése** a legrégibb időkől fogva. Irta Freeman A. Edward. Angolból ford. Könyvi József. Fuuve 50 kr. — **Idyll a háboru alatt.** Irta Coppée Garance. Franciából fordította Molnár Gyula. Fuuve 30 kr. — **A muzsika.** Vigjáték egy felvonásban. Irta legifj. Szász Károly. Ára fuuve 20 kr. — **Henrietta.** Becsüly. Irta Coppée-Ferenc. Franciából ford. Molnár Gyula. Ára fuuve 20 kr. — **A fejedelem keresztánnya.** Regény. Irta Pálffy Albert. Második kiadás. Ára fuuve 1 frt.

Uj könyvek.

— Korolenko W. „A vak zenész” orosz regénye. — Adácsi „Aquarellek és Croquit” a gazdasági életből. — Bentson Th. „Costance”.

Az ószi napok beálltával a közélet és kultúra minden ágában bizonyos örvenedés mozgást és agilitást tapasztalunk. A holt évadot az eleveniség és életkedv váltja fel és minél inkább közelödünk az év vége felé, annál lázasabb és hevesebb a köztevényesség minden téren.

A karácsonyi és újévi piacér már most veti előre árnyait. A forgalmi életnek és üzleti elevenységnek a netovábbja ez a készülődés. A kinek az ez alkalom be nem üt, az ugyan hiába spekulál az év több szakaira. Perzse ez nem vonatkozik sem az uszadabériú, sem a szakmatalapgyártó urakra. De nemcsak a szorosra vett materiális foglalkozás emberekre néve fontos a karácsonyi közeledet, hanem fontos a szellemi vállalatokra is. Még az irodalom és művészet is ilyenkor léleklak fel igazán. Neki a téli virágzás hozza meg az igazi édes és üdítő gyümölcsöket.

Az Athenaeum, a mely évtizedek óta soha nem lankadó buzgalommal és kitartással ad életet a hazai és külföldi irodalom legértékesebb műveinek, most is első a küldetésén és már most áll ki háro u díszes könyvvel az ószi könyvpiacra. Egészen röviden és tárgyilagosan fogjuk ismertetni eme megjelent három munkát.

Korolenko W. „A vak zenész” című regénye. Az Athenaeum Olvasótársának legújabb kiadványa. Ez az Olvasótár már igen sok becses és érdekfeszítő munkával gyarapította az irodalmát. Még pedig úgy eredeti, mint fordított művekkel. E regény az utóbbi kategóriába tartozik. A dél-orosz világ társadalmi életéből egy megkapó kép. Egy boldog és előkelő orosz nemes kis fia születik és semki sem veszi észre a csecsemőt, hogy nyitott szemé dacára vak, csak a gondos anyai szem. Gyönyörűen van jellemelve a szerencsétlen anya megmégáhatlan fájdalma és az a küzdelem, famélylet később a világtalan férfi önmagával és a sorssal véghez visz, a midőn öntudatra ébredve, a színeket szerénst látni és egymástól megkülönböztetni. A gyermeknél az egyik érsék hiányát a hallás-rendkívüli kifejlettsége dunsan kárpótolja és ennek segítségével fenomenális szongoraművészsé válik. Igazi orosz szentimentalizmussal és bensőséggel van ez érdekes regény megírva.

Nagyon kedves részlete a regénynek az orosz parasztiú tilinkósza, a ki önkéze ette tilinkójából mély árnelmes hangokat csal ki és szálalt teljesen elhomályosítja a drága bécsi szongorát, a mely nem bír versenyezni az egyszerű pusztai hangszer behaladó lágyágával. A mikor pedig a vak művész szerelmele gyulad a soha sem látott imádott leány iránt, ez a rész valóban mesteri kézzel és sok pszichológikus ismerettel van megírva.

Adácsi, Aquarellek és Croquit a gazdasági életből. Tizenkét elbeszélés, a mely mind a művegasdasági és falusi jó világából meríti tárgyait és alakjait is. Az íról álnev alatt egy magasaragu gazdasági szakférjre rejlik, a kinek a maga kedvelt szakmájában már eddig is ország-szerető elismert nagy érdemei vannak. Hogy mennyire lelkésedik azért az osztálytér, a mely a földet műveli, bizonyítja ez a 12 elbeszélés, a melyben igazi testvéri és bájtársi szeretettel szerepelteti és ő értelmes és kedvelt tisztartóit, ispanjalt és gazdasági irnokjait.

Igen szép és érdekes alkotást írt a könyvhöz Rákosi Jenő, a kiből szintén gazdasági akartak szílei nevelni. A szerző pedig, a ki élményeit és emlékeit írta le a 12 elbeszélésben, igazán hálara kötelezte azt az osztályt, a melynek életét, gondolkodását, egyszerű, de boldog időtöltését a kedély és humor derűs sugaraival világította meg. A mű szerzője a mellett egy járatan utat nyitott meg, mert áll van a társadalmi életnek olyan ága, a mely egyik-másik könyvben a maga tényezőivel együtt ismertetve nem lett volna, csak öpen arról a derék, munkás, értelmes és intelligens gazdasági elemről és annak életéből hiányosak eddigelő a rokonszenves ismertetések. Ez a könyv e téren uttörőnek mondható.

Az első elbeszélésben (Újaské lapján) megkapó színekkel ecseteli a falusi nép életét, megragadóan állítja egymással szembe a munkás becsületet és korrekt jellemű szegény lapát a láha, lelkiismeretlen és élvező nagy urival, a ki tálon a fővárosban tombol, nyárban vakációnál megy a faluba és itt is emléktől hagyja Átkos lelkületének nyomait. Csapa szív és lélek az az elbeszélés és a maga közvetlen ségével élénk hat.

Derős humor vonul át amax elbeszélésén, — a melyben a „nemzeti eledel”-nek a káposztának szeg apológiát, valamit igen almon van megírva a kukoricaszűret is. Találó ötletei is kiválóak. A hurkát-tudvalevőleg a sertésnek szíjra húsával szokták megöltetni. És a szerző — a különben is duzsadó méltóságtelejessen elterülő hurkát következtesen „bntelt hurka”-nak titulálja. És valamennyi elbeszélésén így vonul keresztül a jó kedv- és a humor. Sok helyen annyira intón az elbeszélő tónusa, hogy azt más foglalkozásból alig képes megérteni, de annál jobban megéri a gasztriközönség.

Méltó e könyv arra, hogy a nagy közönség elolvassa és néhány derült órát szerezzen magának. De arra meg nagyon is rábuzogált, hogy valamennyi gasztrikust, tisztartót, ispán, kasznár és írnok megismeresse. Mert e könyvben kiárólag az ő kis világuk van élethíven lefotografálva! A könyvnek ára 1 frt 50 kr és illésen kiállításra, írom papírosra, tisztára nyomásra és általában díszes külalakja méltóvá teszi a legalkalmasabb színek asztalára is.

— **Vetjük az „Ötynyelvű szótár”** 1—15 füzetét, melyeket átulva, elmondhatjuk, hogy Robiscoek Zsigmond budapesti könyvkereskedő (Füredi-utca 8. sz.) ad ki nagyonis éreható bírányt segített. Ez a szótár, mely nagy haladást jelent a szótár-írás terén — 1686 oldalon körülbelül 7.800.000 szót tartalmaz és husz két nyelvű szótárt pótol. Berendezése oly gyakorlati és csálányon, hogy azt magyarok, németek, olaszok, franciák és angolok egyaránt használhatják. Még az is figyelembe veendő, hogy rendkívül megkönnyítős mindenki névze, hogy valamely szó keresésénél nem kell husz szótárkötetben böngészni, hanem ellenkezőleg minden szót, akár magyar, akár német, akár angol, akár francia, akár olasz, a legelső pillanatra megtalál. És dacsára azon elnyoknak az egész 36 füzetben megjelenő mű előfizetési ára 3 frt 50 kr. Mielőbb vágni megesszintjük, hogy a párisi művet Somogyi Ede szerkeszti és minden hó 1-én és 15. napján jelenik meg, a legelőször ajánljuk a t. olvasó közönség kiváló figyelmébe.

VEGYES.

— **Közönség, rokonság és elnyalka-** sodással melegen ajánljuk t. olvasóink figyelme Eger díjjalalmazott biztos hatású, mely pasztillát. Kaphatók 25 és 50 kros — eredeti dobozokban minden gyógyszerertárban és nevesebb drogus üzletben, valamint Egger A. és gyógy-szerkülölegességi gyárában **Hécs-Nusdorff**.

— **Famil Testvérek** — lapunkban közö-
telt — hirdetésére felhívjuk olvasóink becses
figyelmét.

A helybeli „Uradalmi Sörkert”-hez
tartozó: **háztelkek** kedvező fizetési
feltételek mellett **eladó**. Bővebb fel-
világosítást ad

523. **Zerkowitz Albert.**

Felolós szerkesztő:

Dr. L. Ö. K. E. S. N. I. L.

Laptulajdonos és kiadó:

F. I. S. C. H. E. L. F. Ü. L. Ö. P.

Nyilttör.*)

Egész selyem, mintázott Fouardokot
(mintegy 450 különböző fajban) méterenként 85 krtól
9 frt 95 krtig — valamint **fekete, fehér és színes**
selyemszövetek 45 krtól 11 frt 65 krtig szállít — sima,
kocskás, csikos, virágos, damaszott minőségben (mint-
egy 240 féle diszpenzió és 2000 különböző szín és ár-
nyalatban) szállít postabór- és vámmotóssan **Henne-**
berg G. (cs. kir. udvari szállító) **selyemgyára**
Zürichben. Minták póstaforulólval küldetnek —
Evelőbe címszét levelekre 10 kros és levelezőlapokra
5 kros helyg ragasztandó. (3)

Asszonyi szépséget

szappannal való mosás által kapni, lehetséges
lélen; a **beasi Parfumerie Epuyable** silliometje-
szapana azonban egy készítmény, mely
különböző tulajdonságai miatt egy divatasztá-
lon se hibázzék.

Darabonkénti ára 35 kr. Kapható:

Tass Simon, — ifj. Rosenberg Miksa,
Sauer Ignác, és Csillag Béla uraknál
Nagy-Kanizsán.

*) Az e rovásban közöltéskért nem vállal magára fele-
lősséget a szerk.

HIRDETÉSEK.

Wilhelm-téle
köszvény és csúsz ellenes
Vértisztító-Tea
WILHELM FERENCZ
gyógyszerész
Neunkirchen (Alsó-Ausztria)
minden gyógyszerertárban
csomagonként 1 forintért
beszerezhető. 504

Faeladás.

A *barcsi bérlethez tartozó erdőirtás-*
ban kiváló szép fiatal kőrös és szilfa-
szerszámjának, valamint építkezési cé-
lokra alkalmas fiatal tölgy- és eperfa

eladó.

Bővebbet **WEISS JAKAB** vagy
FUCHS ADOLF uraknál: 830-8
BARCSTELEPEN.

ELŐFIZETÉSI FELHÍVÁS
„KÉPES CSALÁDI LAPOK”
szépirodalmi és ismeretterjesztő képes
hetilap 1894. év folyamára.
Megjelen minden vasárnap, díszes kiállításban, tetszős borítékkal.
A „Képes Családi Lapok” a legelterjedtebb és legdisze-
sebb és legolcsóbb képes hetilap, a mely szívet és lelket
nemeseítő, hasznos és ismeretterjesztő olvasmányokat nyújt
a magyar művelt közönségnek.
A „Képes Családi Lapok” a legmagasabb irodalmi nivón
álló lap, mely körül-nemzeti irodalmunknak első-rangu
írói és írónői tömörülnek; így az 1894. évi első szám
következő íróktól hoz közleményeket: Jókai Mór: „Hogy
is volt az a dolog?” (Beszély), Beniczky Bajza Leuke:
„A sors kockája” (Regény), Tölgyesi Mihály: „A gyé-
mánt gyűrű” (Humoroszok), P. Csorba Ákos: „A Bosporos
partján” (Rajz), Stiller tanár: „A füzéről” (Orvosi czikk),
stb. stb. Közleményeket irtak e számba: Komóczy József,
Vasványi Gyula, Feleki Sándor dr. A regény mellékletet
Lauka Gusztáv írta, címe: „Pámostörtés és lidérczene.”
A képek az új év alkalmából valók, s igen találó rajzok.
A mi különös érdekelt kölcsönöz a számnak az, hogy az
abban megjelent közlemények íróinak arcképeit, a saját-
kezű aláírásait is veeni az olvasó.
A „Képes Családi Lapok” évenként a szövegbe nyomott
több regényt ad, első-rangu írók tollából.
A „Képes Családi Lapok” két hetenként megjelenő mel-
léklapja, a „Hölgyek Lapja” háztartási és divatlap
ellátva, teljesen nélkülözhetetvé tesz minden más divatlap
tartását.
A „Képes Családi Lapok” a fentebb említett szöveg
között megjelenő regények kivált évenként, több órátis,
eredeti, beköthető regényt ad jutalmul előfizetőinek.
S minden előnyök dacsára a „Képes Családi Lapok”-
nak a „Hölgyek Lapja” című divatlappal és Regény-
melléklettel együtt, előfizetési ára csak egész évre 6 frt,
félévre 3 frt, negyedévre 1 frt 50 kr. Az előfizetési pénsek
a lap kiadóhivatalához: Budapest, Nagy-korona-utca 20.
szám küldendők, a mely kiváaatra mutatványsszámokat
díjtalanul küld bárkinak, ha az írást levelezőlapon meg-
kerestetik.
Aki az egész évre szóló 6 forintnyi előfizetés-
t öszereget 80 kr. csomagolási postaszállítási díjjal egész
évre beküld, annak 4 regényt, — aki félévi 3 frt elő-
fizetési öszereget és 30 kr. csomagolási és postaszállítási
díjjal küld be, annak 3 regényt, s aki 1 frt 50 kr. negyed-
évi előfizetési díjjal s 30 kr. csomagolási és postadíjjal egy-
szerre küld be, egy eredeti regényt küld ajánlva és díj-
mentesen jutalmul a kiadóhivatal.
A Képes Családi Lapok kiadóhivatala
Budapest, V., Nagykorona-utca 20.

STERBERG ARMIN és Testvére
cs. és kir. szab. hangszer-ípar
Budapest, VII. Kerepesi-ut 36.
Saját készítményű, mindennemű hang-
szerek és azok kellekei és alkatrészei.
Mindennemű hangszerek és zenélőművek
javítása és hangolása szakszertű
pontossággal eszközöltetik.

A „Columbus” ezimba/omverőtej megszünteti az eddigi pamuto-
zást és ozérn-zást, erős és csengőhangot nyerünk
általa. — Minden verőre bárki ráhuzhatja és mindenkor le is huzhatja. — Soha
sem pusztul el. — Ára a verőpánczakkal együtt az utóbbiak minősége szerint
1. — 2.50, 3. — és 3.50. — Külön a „COLUMBUS” verőtej párja 1. — frt.
Legújabb! Legújabb!
„INTONA” változtatható ércjátéklapokkal és kor-
látlan műsorral.
Ezen új találmányu hangszerevel minden előzetes tanulmány és zeneismeret nél-
kül, száz meg száz tetszős szeríthi zenedarabot lehet játszani.
477 20. — Ára 12 frt, a kótalapok darabja 30 kr.
Magrendelések az árak előleges beküldése mellett vagy utánvétel teljesítetnek.

Harmonikáról, mechanikáról, hangszerekről, rongorokról külön-külön képes
árjegyzék kéréndő!

Nagy képesárjegyzék ingyen és bérmentve javítások pontosan eszközöltetnek.

Ami soha

értékét nem veszi egyedül az arany- és ezüstnemű, miért is a legcélszerűbb és legszebb alkalmi ajándék.

A közelgő karácsonyi és újévi ünnepek alkalmából a nagy érdemű közönségnek dúsán felszerelt arany- és ezüst-áru üzletemet (Városház utca, FISCHEL EDLÖP könyvkereskedése átteilenében) legmélegebben ajánlom. **Ajándék-tárgyak nagy választékban a legdivatosabb kivitelben OLCSONO ÁRAK-ért!** — **Gyönyörű china-ezüstneműek!**

A nagyérdemű közönség szíves pártfogását kérve, ajánlom egyszerűsággal javító műhelyemet, mely a modern technika minden kellékével ellátva van.

Kittűnő tisztelettel:

HAMBURG MIKSA.

6-2

Eszenciákat

rum, cognak, mindennemű szeszecsi italok szívali illatok és különlegességek azonnali elhibázhatatlan elkészítésére a legkifűnőbb minőségben szállítok.

Az enfelel ajánlok 80 fokú, vegyileg tisztított **ezeteszeszencziát** kellemes ízű borocsal és különleges ecetok pyartásához. Leírások és használati utasítások ingyen mellékelteknek.

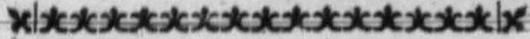
Kiváló eredményért keszeskedek.

Artaot bérmentve küldök.

Pollák Károly Eülop Eszenciák-különlegességek gyára.

P R Á G Á B A N . (1.1)

Megbízható ügynökök keresztetnek.

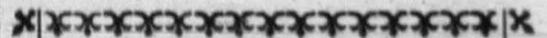
Köhögés

nygy hármely húrutos betegsége a légszönek, génekek, tüdőnek, továbbá légzési nehézség, szök-mellőség, astma, elnyálkásodás számar- és lojtó-köhögés, csiklandozás a nyálka hártjának — kezdődő gúg kór a legjobban és gyorsan távolítottatik el az évek óta bevált valódi orvos rendeletre készített és az orvosok által ajánlott:

Szent-György-Thea csomagja 50 kr. és Szent György hurut por dobozza 50 kr. pontos orvosi használati utasítással, sikere már néhány nap után látható.

Két csomagnál kevesebb nem küldetik szét. Póstatí küldésnel — beleértve a csomagolás és szállító levél — 20 krral több. — A megrendelések egyenesen: 493 28—

Szt. György gyógyszertár BECS, V. Wimmergasse 33. intézendők.

optikai-mechanikai műhely **J. WALDSTEIN,**

alapított 1842., BECS, I. Kohlmarkt 20. sz.

sajánlja optikai cikkek és szerek gazdag rak-tárát jutányos áron. **Nzeművegek, csipetők és lorgnettek** pontosan illesztett üvegekkel 1 frt 50" kr. fölfele. **Színházi látesövek** számos jó és válan-tékos mintában 5 frttól fölfele. **Tábori esövek** a szabásban, kirándul-sokra, utazásokra, tavi és színházi haszná-latra 12 frttól fölfele. **Barometerek** az időjárás öloges meg-határozására pontosan kipróbálva és panto-san jelozve 5 frttól fölfele. **Hőmérők** szobák, ablakok, fürdők, utazás-részére, lásmérők stb. mind szorososan vizs-gált a jól mutat 50 krtól fölfele. **Bármiféle optikai szor javítása** gyorsan és olcsón. Laválbeli megrendelések pontosan és lelkiismeretesen teljesítettnek. 500 B—

Nzeművegek irásbeli megrendelése megkö-nyítées végett kívánatra könnyen érthető veszfonal küldé-lik. — Artygzyok ingyen és bérmentve. — Nem megfelfelt tárgyat közzéggel becsorúlluk.

J. Waldstein, optikai intézete BECS I. Kohlmarkt Nro 20.

A Richter-féle Horgony-Kőépítőszekrények

mint azelőtt páratlanok a maguk nemében; három éven felüli gyormokok számára a legkedveltebb karácsonyi ajándék. Olasobbak mint hármely más játék, mivel sok éven át elfartanak és még hosszabb idő múlva is kiegészíthetők és nagyobbíthatók. A valódi

Horgony-Kőépítőszekrények

az egyedüli játék, a mely valamennyi országban osztatlan díse-retet talált, és mindnyájuk által a kik ismerik, meggyőződésből továbbajánítatik. A ki ezen, a maga nemében páratlan játék és foglalkoztatásért még nem ismeri, az hozassa hamarjában az által jegyzett cég által az új, gazdagon illusztrált arjegyzekek és olvasos az abba nyomtatott felette kedves híralatokat. **Bovásárlás** alkalmával határozottan: **Richter-féle Horgony-Kőépítőszekrény** köröndő és minden egyes szekrény Horgony arjegygye nélkül, mint nem valódi, keményen visszatart-tandó; a ki ezt elmulasztja, könnyen kaphat kevesebb értékű utánzatot. A valódi Horgony-Kőépítőszekrények 35 kr., 70 kr., 90 kr., 5 frt. és magasabb árú.

a finomabb játékeszerületekben készletben vannak.

Uj! A Richter-féle Türelmi játékok: Columbus tojása, Villámharító, Haragtörő, Gondzó, Pythagoras stb. Az új füzetek, kettős játékok felette érdekes feladatokat is tartalmaznak. Egy játék ára 35 kr. Csak a „Horgonynyal” ellátott játék valódi!

Richter F. Ad. és társa.

Hőz oszt. nagy; csak, és kir. szabdalom: köépítőszekrény-gyár. Wien, I. Nibelungengasse 4, Budapest, Nürnberg, Olen, Rotterdam, London E.C., New-York.

KLYTHIA ZSIR HAJPOR

a bőr szépítésére és finomítására, **legelőkelőbb illószekri, bal és társalgó hajpor,** — fehér, rózsaszín, és sárga — vegyileg analízált és ajánlja **Dr. Fohl J. J.** os. kir. tanár által Bécsben.

326

Elhamerő levelek következő urnóktól:

- Wolfer Barolta, os. kir. udv. színház Bécs.
- Heath Lola, os. kir. udv. opera énekeső Bécs.
- Schlinger Antonin, os. kir. opera énekeső Bécs.
- Falmay Ilka, színház s os. kir. szab. színháznál Bécsben.
- Odilon Helena, színház s német népszínháznál Bécsben.
- van Nyek Ernő os. kir. udv. opera énekes Bécsben, stb.

Egy doboz ára 1 frt 20 kr.,

— Uzánvétellel vagy az összeg előlegesen beküldése után küldetik. —

Kapható a legelőbb illatszere-, gyógyszer kereskedésben és gyógyszertárban.

Tauszig Gottlieb

Hámozó illószekri csappon és illatszere-gyárak. Főnyktár: BECS, I. Wallacze 8.

ZALA

Politikai és vegyes tartalmu lap.

A Nagy-Kanizsai- és dél-zalai takarékpénztárak, a Bankegyesület, az Ipar- és kereskedelmi bank, a Nagy-kanizsai segélyegylet-szövetkezet és a letenyei takarékpénztár hivatalos közlönye.

Megjelenik Nagy-Kanizsán hetenkint kétszer: vasárnap és szerdán.

Kiadóhivatal:

Városház-épület Ficsel Fülöp könyvtárában.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Egész évre 12 korona (6 frt — kr.)
Félévre 6 korona (3 frt — kr.)
Negyedévre 3 korona (1 frt 50 kr.)
Hirdetések jutányosan megvitatnak.

Nyilttér petisora 10 kr.

Előzetések, valamint a hirdetések vonatkozású Ficsel Fülöp könyvtárában kérésre átadják.

Karácsony.

(—) Magasztos ünnepet ül a keresztény világ, a család ünnepét, a gyermekek ünnepét. A szerető szív érzelmei soha bensőbben nem nyilatkoznak, soha jótékonyabb melegséget nem árasztanak a környezetre, mint azon az estén, a melyen a keresztény világ Jézus születését ünnepli; Jézusét, ki új irányt volt adandó a világ folyásának s megváltó művével a szeretet láncával akarta összekötni az őszemterjesztést.

A családoknak a szeretet melege által áthatott körében kigyulnak a karácsony-lának a szeretet adományaival telerakott ágai; az a fény, mely innen szétsugárzik, szikrája annak a fénynek, mely Krisztus tiszta tanításából szerleárad a világon, s a mulandóság kincsei után sovárgó embernek bevilágított az örökkévalóság honába, megmutatván az erőlcis és erény útját, a melyen járva, az ember könnyen megveti a hiút, pompát és fényt, mely őt oly hamar elvonja szebb és nemesebb rendeltetésétől.

Oh mennyi boldogság ez ünnep magasztos jelenségében. Mennyi öröm azoknak az örömmén, kiknek ártatlan szívét még nem lepte el a kétség fagyos lehe, kiknek lelkét a buzgó hit-űde himpóra fedi, s kiknek édes, benső örömet és vigasztalást egy perczre sem zavarja meg a téli zivatar viharos játéka, melyet ez idő-zakban a természet mutatni szokott.

D cső, magasztos ünnep, mely a tapasztalás által megviselt keblet a legenyhébb

vigasztalással melegíti föl; s milliók kebelében újra felélesztve a hitet, ennek űde harmatával öntözöd a szeretet gyökerét, melyet az élet-viharai: az irigység, a kaján-ság, a gonoszság ezefnyí őrödge az emberi szívből kitépni akarnak.

Minő harc, minő küzdelem az. Amott a szeretet, áldást teremtő melegével, boldogító lényével, mindent megáldó édességével, — emitt a gyűlölet, a pokol e gonosz szülötje, mely megzavarja a földi békét, rideggé igazságtalanná teszi a szívet, s a hová lehelete ér, megdermeszt mindent és nyomán átok kél.

Ezer évekig tartó küzdelem az, melyet a szeretet a gyűlölettel vív, s mivel az emberi lélek gyarló, azért a gyűlölet sok helyen diadalt űl, merl elfásítja az emberi szívet, érzékelenné teszi a jó iránt, elveszi fogékony-ságát a szeretet iránt, s tönkre teszi boldogságát azoknak, kik hivatta volnának boldogok lenni és másokat is boldogítani.

Az igaz hit harmata fermékenyíti meg a szeretet gyökerét, s űrzi fel karácsony estléjén újra, hogy szorosabbra fűzze a szeretet kötelekeit azok között, kik embertársaknak nevezik magukat.

Az a szent öröm, mely karácsony ünnepén minden szívet áthat, csak a család béke-körített lűzhelyén tenyészhetik, a szeretetnek e valódi ápoló léskében, a hol az önmegtagadás a legszebb módon nyilatkozik meg, s a hová vajha soha ne férközhethék a civódás őrödge, mely a csendes béke és boldogság megölője.

A család köréből árad szét az űdv az emberiségre. S ilyen felemelő karácsonyi ünnep-re az emberiségnek nagyon is szüksége van. A zajos s nyilvános életben élesűlnek az ellentétek, felmerűlnek a kiegyenlíthetetleneknek látszó elvi ellentétek, s az emberiség gyarlósága és őnzése nem tud mindig tárgyilagossá iteleire emelkedni. De ha van szívében egy szikra abból a szeretetből, mely az ég szülötje, akkor ez a szikra el fogja oszlatni a homályt, világozságot teremt ott, a hol az ellentétek a tiszta látást megakadályozzák, s „a jóakaratu emberek között könnyen helyreáll a béke.“ mely legjobb alapja, gyökere az űdvnek, a boldog-ágnak.

A karácsony a fény, a szeretet, a béke ünnepe.

Mily szegény volna az emberi kebel ennek felemelő tudata, biztos hite nélkül.

Ne zengedezze hiába az angyalok kára: „Dicsőség az űrnak az egekben, béke a földön a jóakaratu embereknek“ — hanem az emberek keressék ezt igaz szívetl és őszinte akarattal. Ha így keresik, akkor meg is fogják találni, megfogják találni nemcsak a családban, hanem a társadalomban is, a politikai életben, az élet nyilvános tevékenységi közepette.

Es keresse minden ember saját szívében és lelkében is. Es ha nem találta meg ott, ha az élet zakatoló zajában elvesztette, vagy ha hite szendén derengő világa elhalványult volna, akkor gondoljon rá, hogy a valódi boldogság csak mások boldogításában lehet fel; hogy ott, a hol őnzés van,

A „ZALA“ tárcája.

Az Otthonban.

— A „ZALA“ szeretői tárcája. —

Dr. Nyári Sándor barátomnak kerek esztendőn át adása voltam egy igéret beváltásával. Megígérttem neki, hogy egyszer okvetlenül meglátogatom Budapesten. Nagyon óhajtott bevezetni a népszerű tekintetében is nagyhatalommá fejlődött Bohémiába: az írők és hírlírók Otthonába.

Magam saját természetimádó nagyon nehezen mozdul ki saját otthonából; ragaszkodik megszokott egyszerű, természetes életmódjához mohamedán-zívóssággal. Nem szereti a zajt, a nyüzgést, a formasságokat, a konvencionális képmutatást, a világláró emberek tudományát. Az írástudókból és írázesokból unos unig elég neki annyi, a mennyit akarva sem kerülhet el. A sánpárkón szeretőlvá vá-kocsikban sem a kultura hatalmas gőzparipáit látja, hanem bolondos újkori sárkányokat, a kik eszeveszett gyönyörűséggel szoktak néha egymásra rohanni a vasúti bakterók kegyelméből.

Mit keressem a főváros idegbántó zajában, az életfogyasztó lázak televényföldjében, a magamfajta nagynyugalmu arabus, a kinek Miháldon kelöl az áldott nap és Letenyén nyugszik le; a kinek a szentgyörgyvári szőlőhegy már Mekka. Nehezen mozdultam ki; sokáig halasztottam ígéretem beváltását.

De hát Nyári Sándor barátom türelmetlen hi-

telező; nem prolongálta a vállót, hanem kiadta behajtás végett dr. Löke Emil barátunknak, a kiből két ekzekutor lakik: egy szerkesztő, meg egy hálkölts.

Ez a kettős végrehajtó hatalom: aztán engem jámbor mozdulánt (vagy dr. Sigismundus barátunk szerint: örök-angliust) sommás uton űstő kön ragadott és az ideit bold. assz. fogant. napját ugy ünnepelelte meg velem, hogy csak a budapesti pilzeni sörésarnokban bocsátott ki markai közöl.

Délután három óra körül már az Otthonban picolólunk Nyárrival.

Bolondos agybóditó gyorsaság ez, a mi olyan tisztára, simára mossa a lelket az impressióktól, mint a futó vízár a rónát.

Csak ott az otthoni piccolo mellett kezdem újra érezni, hogy cogito, ergo: sum. Ott azután a kizikkadt talaj szomjuságával szívta be lelkem az impressiókat; ráborult csendesen a mohamedanus ayugalom; figyelt, vizsgálódott.

Ez hát Bohemia, a zsurnaliszták Otthonja, a közvélemény minden boszorkányját egyeitő hatalmas boszorkány konyha! A hatodik nagyhatalom egyik hatalmas republikája.

A főváros jöött lekvő sűrű köd elnyomta a nappali világozságot.

A termekben mindenütt égtek a gázlámpák. Mintha valami hatalmas areopag akarta volna tartani ott éjszakai űlést, ... nappal s a feigyujtott lámpásokkal csak szimbolizálni akarták volna az éjszakát.

A gázlángok sárga fényt vetettek a halkan járó-

keltó vagy csendesen beszélgető zsurnalisztákra a kiknek sápadt arcára valami fekete felhő ereszkedett, mintha szigorú iteletré készűlt areopag tagjai lettek volna csakugyan mindnyajan.

Itt valami okvetlenül függ a levegőben, amitől olyan nehéz, mozdulatlan, mintha vihar volna kitörőben.

Csakhamar megtudtuk, hogy két hatalmas miniszteri alak: Wekerle és Szilágyi lűgnek ott, kezűkben a liberalizmus kibontott lobogójával, a mi bizony mindenütt vihart támaszt, még ott is, ahol a házasanulandók lelki űdvösségeért szoktak imádkozni. Hát még az Otthonban, hól a különböző politikai hitelveket valló újságírók a legliberalisabb alapokra fektetett polgári-házasság formái szerint egyesűlve, bizonyára bőségesen meggyőződhettek, hogy nincs mindenütt áldás ... a polgári-házasságon.

Arról volt szó, hogy Wekerlét, meg Szilágyit válasszák meg az Otthon disztagjainul.

Farkas Imre (a Zala egykori Lupulusza) és társai (huszan) adták be az indítványt. Farkas Imre izgatottan járt-kelt teremből terembe és kapált, korteskedett olyan tűzzel, hogy Varga Lajos is megirigyelte volna tőle a hatalmas korteskedéséget.

— Ide ne csempészétek be a politikát! — dörögte Lukács Gyula képviselő és fekete szeméből szinte sötétlett ki a harag villámterhes felbője. Erdes baltával vagdalkozott. Tiltakozott erősen, mennydörögve, mint a ki tudja, hogy kezében van a „Nép zászlója.“ Ugy járt, kelt, mint

boldogság nem lehet, mert az önzetlenség, az önmegtartózkodás boldogságunk első szükséges feltétele, — mint azt az isteni mester tanította.

A szeretet által, mely az önzetlenség gyökeréből fakad, a piczi kunyhó is lényes palotává lesz, melyet a benne lakozó boldogtalanság sokkal sivárabbá tesz, mint a minő a pusztá, lakatlan kunyhó.

Légy üdvözölt karácsony vigasztaló ünnepe!

Politikai szemle.

Belföld

Belföldi szemléket nem kezdhetünk öröndesebb dologgal, mint a képviselőház igazságügyi bizottságának tárgyalásával, melyben nemcsak minden politikai párt, hanem az összes felekezetek is képviselve vannak, s mely e hó 19-én általánosságban egyhangulag elfogadta a házassági jogról szóló törvényt. Öröndesebb jelenségnek tartjuk azt is, hogy Polónyi Géza, ki e törvényjavaslat általános tárgyalására meg nem jelenhetett, a bizottság elnökéhez intézett nyílt levelében batározottan kijelenti, hogy a javaslatot a részletes tárgyalás alapjául elfogadja. A tárgyalás komoly higgadsága méltó volt a képviselőház igazságügyi bizottságához, s az egyhangú elfogadás ténye reményt nyújt arra nézve, hogy majd annak idején, mikor e törvényjavaslat a képviselőház asztalára kerül, impozans majoritással diadalit fog úlni e reformjavaslat, melyet a nemzet örömmel fog üdvözölni. A részletes tárgyalást a bizottság január 3-án fogja megkezdeni.

A főrendiház letárgyalta a költségvetést. Egy kis csatározás is volt, a mennyiben a főrendiház néhány tagja Esterházy Miklós Móricz gróf és Zichy Nándor gróf előre jelezte, hogy a kormány iránt nem nagy bizalommal vannak az egyházpolitikai reformjavaslatok miatt, a mely ellenük annak idején küzdeni fognak. Zay Miklós gróf is felszólalt mérsékelt ellenzéki szempontból s egy kis vita is keletkezett, a mennyiben Gajzágó Salamon és Fiath báró, a kik nem kevésbé jókatholikusként tartják magukat az egyházpolitikai reformjavaslatok híveinek vallották magukat. Egyéb baj ez alkalommal nem esett.

Kongresszusra készülnek a magyarországi nemzetiségek, hol állítólagos sérelmeket s az ezek orvoslására szükséges intézkedéseket akarják megbeszélni. A magyarországi lapokban már többször volt e tervezett kongressusról, de maguk a tőnt nemzetiségi lapok hallgattak róla. Most közlünkben a következő közlemény olvasható:

Mint hivatott oldalról értesülünk, a Szent István

koronája alá tartozó román, tót és szerb nemzetek közös lépéseket tettek arra nézve, hogy egy nemzetiségi kongresszus tartassék. A novemberben tartott előleges konferencián egy közös politikai programban állapodtak meg, a melynek szubsztátuma a következő: „A magyar korona országainak fenntartása és integritása; szolidaris eljárás az összes politikai kérdésekben; a nemzetiségi törvény-életbeletétele s a nemzetiségek jogainak teljesítése; a koronával való közvetlen érintkezés kieszközése; általános, direkt választási jog titkos szavazással s a mostani választó kerületek újbóli beosztása; szabadelvű egyesülési és gyülekezési törvény; végül passzivitás az országgyűlési választásoknál mindaddig, míg a mostani igazságtalan viszonyok tartanak. Mindez törvényes úton.”

Külföld

Olaszországnak, hol a kabinet-kérdés oly sokáig vajudott is van már miniszteriuma.

Crispi lett a kabinet elnöke, a ki az olasz kamarának e hó 20-iki ülésén mutatta meg magát. Működési programja az államháztartásban az egyensúly helyreállítására és a deficit fedezésére irányul. Ezt a célt az új kormány részint a hadügyi, részint a polgári közigazgatás keretében eszközölendő megtakarítások, valamint újabb adók behozatala által véli elérhetőnek. A karácsonyi szünet alatt a kormány részletesen fogja kidolgozni javaslatait. Azt beszélik parlamenti körökben, hogy a hadügyi költségvetést összesen (sz millióval leszállítják), a melyből 6 millió a szárazföldi hadseregére és 4 millió a haditengerészetére esik. A kamara december 28-ára fogja elnapolni ülésait.

Franciaországban rossz idők járnak az anarkistákra. Elfogják őket és megfektetik sietnek az anarkista sajtót. A francia minisztertanács elhatározta, hogy *Charnays*, a *Peti Republique* forradalmi lap munkatársát, a törvényszék elé állítja. *Charnays* néhány hónappal ezelőtt még a belügyminiszterium tisztviselője volt, de forradalmi elvei miatt elbocsátották. Most azért állítja törvényszék elé, mivel néhány nappal ezelőtt *Katonai Katekizmus* című hazaelenes röpiratot adott ki és a katonák között osztogatta szét.

Az Avakumovics kormány ügye a napokban fog Belgrádban dölre jünni. Sándor király a mult szombaton fogadta Persiani orosz követet, ki a csár nevében figyelmeztette a királyt azokra a veszélyekre, melyek az Avakumovics kormány elítéléséből eredhetnek. A pert Szerbia érdekében kellene elejteni. Az orosz követ szavai mély hatást tettek a királyra. — Egy újabb e hó 19-ől keltzett belgrádi távirat szerint, a 18-án este tartott minisztertanács egyhangulag elhatározta, hogy a királynak nem fogja az Avakumovics-kormány megkegyelmezését ajánlani. — Újabb táviratok arról értesítenek, hogy a vádolt miniszterek ellen

e hó 21-ére kifűzött tárgyalást valószínűleg elhalasztják, mert az állambírósság egy tagja *Ugriscs dr.*, ki a liberális pártba tartozik, betegsége miatt nem vehet részt a tárgyalásban.

Nyílt levél.

Tekintetes dr. Csempe Kálmán ügyvéd urnak Letyén.

Kézhez vettem azon jegyzőkönyvet, s az a ma megjelent „Zala”-ban is közölve láttam, melynek tartalma szerint: 1894. dec. 3-án egy Letyénen tartott pártgyűlés nekem bizalmatlanságot szavazott.

Noha a jegyzőkönyvből nem tűnik ki s így valószínűleg nem is lett megállapítva, hogy kik jelentek meg ezek közül választói joggal hányan bírtak, de én ismerve azon szobát, melyben a gyűlés tartott — a reám legkedvezőtlenebb eshetőséget veszem fel — megengedem, hogy Letyénen 100 választó jelentette ki bizalmatlanságot; sőt tovább megyek, megengedem, hogy ezen 100 választó háta mögött még van 200 választó, ki ily bizalmatlansági nyilatkozatra rábírható lenne s így ez idő szerinti a tisztelt ügyvéd ur s társai háta mögött a legjobb esetben 300 választó van, míg az enyém mögött még mindig 1075 örökös érte figyelem s tán némi lelkesedéssel is.

Nem kicsinyem azon pártot, mely jelenlegi lépésemmel elégedetlen, mert tudom azt, hogy ezek között foglal helyet Letyény, Béczi s Egyeduta községeknél összesen 215 ellenzéki szavazót kitevő nagy része, kik választó jogukat érdekelte, lelkesedés s igaz meggyőződésből szokták gyakorolni s ehhez járul azon csapás, hogy dr. Csempe és Tamás Jován vezérterfiak támogatására a jövőben úgy látszik: nem számíthatok.

Szoha mindezen bekövetkezett változást előre tudtam, mert hisz erre engem dr. Csempe ur levél útján figyelmeztetett, mégis meg kellett tennem e lépést, mert meggyőződésem erre sarkait. Ha mandatum biztosítása lett volna a célom, bizonynya! a függetlenségi pártba csatlakozom s 200—300 szavazót nem idegenítek el magamtól.

Vალაშტომ nagy része előtt már igazoltam lépésemet s reményem: majd a leleteyeiket is sikerül arról meggyőzni, hogy meghallgatás nélkül nem méltányos ítéletet hozni s akkor dr. Csempe ur s társainak is alkalma lesz lépésem indokait meghallgatni s erős a meggyőződésem, hogy ha őket a függetlenségi álláson: felhagyására bírnai nem is sikerülend, de eljárásomat tisztességesnek s correcnek fogják elismerni.

Egyelőre a jegyzőkönyv s az abban foglaltakra csak annyit jegyezsek meg, hogy ha a jegyzőkönyv az ülésben felolvassa s hitelesítve lón is, ennek indokolását a gyűlés kifolyásának nem tarthatom, de igen tartom azt dr. Csempe ur okoskodásának, melyre e mellett is nagy súlyt fektetek s azért némely állítására helyreigazítással élek.

haragos Brutus, a ki nem akar komázni a Caesarokkal.

Főszabadultak a vihar szárnyai.

Brutus mögött csakhamar feltűnt dr. Sziklay Jancsi, a halvány Cassius.

— Ez csak érelen gyerkőcök indítványa lehet! Itt mi politikai szereplésért senkit sem tünethetünk ki. — Szóltól nemes haraggal és kis szemének villámai egymást vágva verődtek át cvikkeres üvegén.

De Farkas rendületlenül állott és védte az indítványozók intencióját, erősen vitatva, hogy ennek az indítványnak semmi köze sincs a polgári-házassághoz.

A vihart egy pillanatra a szelid-lekű *Rákosi János*, az Otthon elnöke, vágta ketté, rá mutatván Farkasra és Sziklayra:

— A farkas és bárny meséje, Aesopus nyomán: — Szólt és a körülállók arcán megrebbent egyszerre a bohém-élet derüje.

Alig lépett el azonban a szelid-képu elnök, a vihar újra kőrött, főszínrre verve mindent, a mit addig a zurnalisztai élet, az erős collegialis, testvéries szövetkezés sima tengere rejtgetett, elakart. Id. *Szinyei József*, *Endrődi Sándor* és *Pósa Lajos nyugodt*, mosolygó képpel haladtak el a hullámokat verő vihar mellett, mint vészpróbaít tengerészek, a kik kiállották már nemesen a szelek mérgét, bevonták vitorláikat, partra szállottak, biztos kikötőbe értek.

Rákosi Viktor (Szilpusz) nagy füstgomolyokat eregetett a fölkorbaesott levegőbe s egyedülven sétálgatott, mintha azon gondolkodott volna, hogy

hogyan küldje az istenadta Jobbadán Mihályt most már Ausztráliába úgy, hogy a hálás és jámbor olvasóközönség is vele utazék.

Leghűségesebb adatlusa volt Farkas Imrénék *Karcag Vilmos*, a ki bátrán kardot rántott és villogtatta azt a két miniszter mellett, követve mindenütt a jobbról, balról megostromolt Farkas Imrét, hogy valamiképpen erőt ne vegyen azon a lemondás.

Majd egyszerre csak valami csengő hang rezgett át a miniszterek vita morajlásán, mint mikor kis harang szava cseng bele, hitet ébresztő zengéssel, a pusztító viharba A Hock János hangja.

Az Otthonba ő is csak írókat vagy hírlapírókat akar és nem minisztereket.

— Te nem vagy liberalis! — kiáltotta közbe valaki.

— Hogy én liberalis vagyok-e vagy mily irányban és mértékben vagyok liberalis, azt kimondtam, megmutattam arra illetékes helyen, de ezt a helyet, az Otthont nem tartom olyannak, a hol az embereket a szerint kelljen mérlegelni, hogy liberalisak-e vagy nem liberalisak. Ez írói kör, a hol senkitől sem szabad kérdezni, hogy mi a politikai hitvallása; mert a ki itt ezt a kérdést felszínre hozza, az szét fogja robbantani ezt a politika nélkül szövetkezett írói kört.

Ez a viharba zengő harangcsengés még a kártyázó terembe is elhallatott; a hol többek között *Galléri Mór* és *Somogyi Ede* forgatták azt a bibliát, a melynek 32 levele tulless az önyelvű szófáron is, mert a világ minden művelt nyelvében megértik; ez a legelterjedtebb volapük.

Néhány pillanatra elcsendesült a kártyák egyhangu csattogása, boszorkánysurrannása. Mindenki a messze csengő kis harangot hallgatta.

És utána (mintha csak elharangozta volna a viharos felhőt) lélekűdtől csend állott be. Csak Sziklay Jancsi útése alatt csattant egyet-egyet a türelmes asztal, mint mikor a távozó felhőből kiszakad egy-egy villámszíkra, tompa puffanással.

Kezdet lassankint barátságosabb, mosolygóbb képet ölteti az Otthon, mint vihar után a természet.

A miniszterek körül történő harcias zurnaliszták lassankint magukra tették a bohém-élet tarka köpönyegét és az Otthon egeről elhuzódó fellegr béke-szivárványt vetett a felragyogó humor.

Ez a derűs Otthon már egészen más benyomással volt lelkünkre.

Azokat a bizonyos parlamenti hivatkozásokat, mikkel Lukács Gyula és Farkas Imre argumetáltak egymásnak a legalaposabb emberi terület tiszteletes-súlyával, — elvitte a Hock János által elharangozott vihar s most már Sziklay Jancsi is szelidebb képpel nézett a gyufatartókra és nyajásabb képpel rága a hegyes vergőniát.

A megintgatott írói respublikát consolidálta egy két kagálbeli vicc.

Mind a mellett a legjobb részt *Benedek Elek* választotta, a ki — míg az Otthonban miniszterekre vádastak — Kecskeméten lötte... az első nyulat, életében.

Kedves, szerény ember, de másnap, hogy elmondta, minden hajsza fénylett a dicső-

A letenei választókerületben politikai programmat ki nem fejttem, mert erre időm se volt, de igazán kijelentem azt, hogy az Ugron Gábor vezetése alatt álló 48-as pártba fogok lépni. S ezen szavamat be is váltottam a ma napig is a 48-as pártos tartozom — ha az fel nem oszlott volna.

Egyedül voltam tehát, hogy vezéremet Ugron nem követtem, midőn ő a függetlenségi pártba visszatért a külön új pártot nem alkotott.

Eletemben soha nem helyeztem a függetlenségi párt merő közjogi állásfoglalását a ma is azt állítom, hogy ezen állásfoglalás parlamenti elnöknek nagy veszélyt jelent.

Már 25 éve uralkodik egy párt, noha 17 év óta más elnevezései — ezen országban a ezt nemzetünk milliói látják a tapasztalják és jó ég tudja, hány évszázad fog még uralkodni, ha a függetlenségi párt nem mérsékli programját.

Már pedig egy alkotmányos országban a pártoknak időnként egymást az uralomban fel kell váltani, a közéletünkbe új eszméket, irányt önteni. S mert nálunk ez nincs így, tapasztaljuk minden irányban a hanyatlást.

Vagy azt hiszi dr. Csémpe ur, hogy ily évszázados uralommal szemben — népünkkel a közügyek iránti érdeklődést képes lesz fenntartani a maholnap az eredménytelen küzdelem folytán — az alkotmányos élet legnagyobb ellensége — a közöny — nem fog népünkkel gyökeret verni?

Ugron tehát miért hagyta ott a függetlenségi pártot a szociálisták egy részét? Fel lehet rótni tenni, hogy alapos okok nélkül tette ezt?

S ha ezen okok alaposak voltak — megszűntek-e már ezek ma?

S ha Ugron alapos okok nélkül lépett ki s ez belátva — ment vissza: minő joggal kívánja bárki is tőlem, hogy őt kivéve — ki ok nélkül volt képes a függetlenségi pártot kilépésével meghontani — ellene állást foglalni? Követése őt saját fivére: Ugron Akos?

Mind oly kérdések, melyek felett ha dr. Csémpe barátom elmélkedik, majd más színben látja fellépését?

Különbön is azt hiszem: nincs magyar érzelmi ember e hazában — bármely pártos tartozók is, ki e nemzet függetlenségét s önállóságát ne öhajtaná elérni, ha — az majd egyszer alkotmányunk s állami-águnk vesztélyeztetése nélkül — biztosítható lesz.

E cél elérésére leginkább azon törekvés szolgáland, hogy a nemzet s uralkodója között a bizalom feltétlen legyen a eme bizalmat cél s ok nélkül előröntött incidensekkel zavarni ne engedjük.

Hol tartanánk mi már nemzeti aspiratioinkkal, ha 25 év óta ezt szem előtt tartottuk volna?

Adja ég, hogy eme meggyőződéseim helytelenége mielőbb igazolást nyerjen s azon magasztos eszmék s elvek, melyeket a függetlenségi párt magának val — érvényesíthetők legyenek, én

sőtől. Nem hiszem, hogy ilyen büszke lett volna az első költeményére.

Mikor elmondták neki az előző nap viharát, csak mosolygott jóízű egykedvűséggel. Ő bizony beválasztotta volna disztagut akár az egész magas miniszteriumot is azért a sikerült földi ügyért.

Az ilyen egészséges szívű és romlatlan lelkű, füstös vérű arabusok tetszenek énnemem.

Eddig sokat adtam a saját arabus természetemre is. A világ tarka-barka ceremóniái közben idegesen izgó-mozgó, az ünneplenség és hatás köntösebe burkolódzó emberek között (ha sikerül-nöm már egyáltalán nem lehetett az alkalmiságot) az én egykedvűségem és pongyolaságomat szinte megnyugtató önérzettel cipelgettem. De mióta az Otthonban megfordultam, a legnagyobb nyugalom pillanataiban is meg-megtapogatom pulzusomat, hogy nem torralja-e az én véretem is aféle francia vagy spanyol tűz? Mert azt tudom, arról meggyőződtem az Otthonban, hogy én nem vagyok telivér arabus.

Mikor a miniszter-disztagos vita viharas legerősebben tombolt keresztül-át az Otthon termein, az egyik sarokban, a pamlagon egy fiatal zurnaliszta szűztiszta lelkiismerettel aludt és horkolt, mint egy alvó levathán.

Ez volt az igazi telivér arabus. De ilyet az Otthon is csak egyet produkált.

Balay Bándor.

leszek elő, ki a gondviselés előtt leborulok s dr. Csémpe ur előtt tévedésemért öszengett kezekkel bocsánatot kérek.

De most bocsánson meg Csémpe ur azon elhatározására, hogy a nemzet többsége által hozott törvényekkel dacoló párt szeretésem ez idő szerint kivihetetlen elveinek nem hódolok — hanem pártom felbomlása folytán inkább egy lépést előre, mint hátra tettem.

Ha kibáztam — majd 3 év múlva — ezéri engem megbűnösíteni — Csémpe ur s társainak bő alkalmja lesz — ha esetleg ismét ambíciómat képezne a letenei mandátum.

Igaz, hogy Kohn és Keller uraknak írtam, hogy a választókat legyenek szívesek a letenei párttagokkal visszatarítani; ezt leginkább Csémpe és Tamás urak iránti becsüldésem s hálaérzetem folytán tettem, mert ellenük nem akartam demonstrálni; ez az oka, hogy pártomat nem veszélyeztettem Letenyére, sőt a megjelendőtől visszatarítottam; a sormási, szepetneki és esztergonyei pár egyén önként, küldés és rábeszélés nélkül ment el.

Az is igaz, hogy a gyűlés előtti napon, midőn én Pécsen voltam, egy jó barátom tudtomon kívül Becsehelyre rándult a hangulatot ki-pubálolni és hogy az ottani választók egy részét — az új választás híresztelése és újabb eszem-izom tuvar és napidíjak csabjainak hatása miatt, ellenem felingerelve találta, kiket azonban utóbb annyira lecsendesített, hogy aláírásukkal ellátott bizalmi nyilatkozattal lepett meg.

A fentt elismerőleg jelzettekön kívül részem-ről egy lépés sem történt a letenei gyűlés előtt s így valóban azok állítják, hogy megbízottaim a községeket megjárta s a néppel érintkeztek; tehát téved abban Csémpe ur, ha azt hiszi, hogy a gyűlés kudarcát az én korteskedésem idézte elő. Ennek okozója egyedül azon feltétlen bizalom s szeretet volt — melylyel a letenei kerület választóinak nagy többsége mai napig is irányomban viseltetik és mit minél inkább átértem a fokozni leend feladatomban.

S midőn ezennel búcsút veszek politikai ellenfeleimtől: azon kéreát intézem hozzájuk, hogy míg az ellenzék foglalok el helyet, addig ha szav. zutakat meg is, de legalább barátságukat ne vonják meg tőlem, s ne az egyetkezéseknél kormánypárti kortesekkel, mert ezzel csak a kormánypártnak szereznek most egy kis mulatságot, utóbb pedig tán győzelmet.

Megítgkzik dr. Csémpe ur azon, hogy e lépésem egyik oka között a nemzetiségi kérdés is szerepel. Majd a „Zala” jövő számában ki fogom fejteni, hogy ezt nem alap nélkül tevém.

Nagy-Kanizsán 1893. december 21-én.

Remete Géza.

S z o v e t.

a dunántúli írások, hitelapírókhoz.
Budapestben, karácsony hava 1893.

A Dunántúli közművelődési egyesület irodalmi szakosztálya 1893-ik év karácsony havában megalakult Budapestben és azt határozta, hogy a nemzet hivatása szervezetenek mintegy első léleket-vétele egy levél legyen, a melyben elnöke fordul tagjaihoz, elsősorban a dunántúli újságlapokhoz.

Fordulok hát hozzátok — hadd mondjam pásztorlelvélben az elméknék, a szíveknék az erkölcsöknek és minden becsületes érdeknék pásztorai, pásztorársaim.

Kiállított órazemei vagyunk a legzentebb nemzeti ügynek, a mely ezen gyökérszállal erőszakodik az élet minden viszonyába, a népesség minden rétegébe, hogy onnan táplálkozván, virágot nyisson és gyümölcsöt teremjen és a gyümölcs legyen a magyar nemzet drága termése, diszben, fényben, jólétben, erkölcsben, erőben való meggyarapodása, hogy hatalmasnak találtsanak amaz újabb küzdelmekben, talán megpróbáltatásokban, a melyek reá várakoznak, a versenyésben, a mely a föld birtokaért, a nemzet lobogójaért, nyelvének dicsőségéért itt folyni fog a közeledő évszázak idején.

A kiállított órazemek között való összefüggést helyreállítani, az erkölcsi közöséget, mely nekik dicsőséges hivatásuk öntudatát és tartalmát megadja, létrehozni; ez a mi első feladatunk. A második: munkálkodni, munkára serkenteni, és az öntudatoságot, a mely magunkban él, átáramlatni a milliókra, melyeknek szellemi vesztélete a gondviselés által kezünkbe tétett.

A váltakozó szél, napfény és eső, az egymást

követő hideg és meleg adja meg a földnek a termékenységet és a földből táplálkozó természetnek a fejlődés, a virágzás, az érés föltételeit. Mihez hasonlíthatnám jobban az író és újságíró munkálkodását, mint a természeteti ünnepek és váltakozó jótékony beavatkozásához? A mi szavunk majd mint jótékony meleg eső, majd mint élető nap-sugár, majd mint tisztító szél munkálja az elmét, megtermékenyíti és a természet föltételeit létrehozza, akadályait terombolja. A gyengét istápolja; a vakmerőt fekezi; védi a gyámoltalant és korlátok közé veti az erőszakost. — A sajtó a szabadság gyermeke, a ki katonává lett, hogy megvédelmezze édes anyját.

A sajtó minden haladásnak, a sajtó az egész modern életnek, az élet minden vívmányának alapja, kardja és vára. Mit tesz az, hogy ép azok, a kiktől a sajtó e tulajdonságát nyeri s az íróvilág maga szegény. Szegény volt mindig, szegény ma és szegény marad mindörökké. Avagy nem istállóban született, nem ácsműhelyben nevelkedt-e, a ki a legszegényebb volt és végig szegénységben élvén, a legnagyobb lett: Istennek egy szülött fiava! És nem szegény halászok voltak-e az ő apostolai?

A szegénységben rejlik a legnagyobb hatalom. És mindvégig megmarad, csodának az a jelenség, hogy az írók felvirágoztatnak első sorban kiadókat, vállalatokat, érettük sok millió mosogatószákkal keletkeznek nyomtató műhelyek, az újságok eszközök mindennemű vállalkozás hasznát és ez az erejük csak abban rejlik, hogy írják szegény íróemberek, élkesek, idealisták, önzetlenek, a kiknek közsorsu szegénynek maradni.

Titeket, dunántúli testvéreim, a hivatásban szolítalak most munkára. A kik elsőzóra tettétek kötelességéteket, most szolidaritásba lépve a „D. K. E.” zászlaja alatt induljunk csatába. Hagydjátok fel és rázzátok meg ezt a lobogót, hogy mindenek szeme feléje forduljon. A Dunántul e hazának legszilárdabb pontja, egy kis Magyarország ez külön, mely ezérnév óta közvetlen nyomása alatt az idegen nyugatnak, soha meg nem tántorodott nemzeti erejében. A küszöbön álló új ezer év nemzeti küzdelmeibe belépve ez országzász, ha szellemi egyeséget tud előkelő társadalmába beoltani, tüdőköti vezérszerepét van hivatva játszani a nemzet fejleméleleiben. A természet pazar kincseivel, gyönyörkötött bájával gazdag ez az országzász; lakosai a multból örzik a hazafi erkölcsöket, mint nagy elődöktől rajok maradt örökséget. A Zrínyi, a Festetics, a Deák, a Bathhány, a Széchenyi, a Vörösmarty, a Berzsenyi, a Kisfaludy nevek nagyjaink koszorujában a világra szülő illatu virágok. Városainkban modern irányu művelt polgárság versenyez a hasznos munkában és a hazafi erkölcsök gyakorlásában; hogy ne volna hálás nekünk dunántúli írónak a feladatunk, midőn amaz ösök el nem erjedt unokait, eme polgárok törekvő sokaságát szolítjuk a nemzeti közművelődés zászlaja alá, melyet egyik jelesünk tart jobbáiban védő kézzel fölbe a haza oltárának.

Ez az új küzdelmek kardja. A művelődés, a felvilágosodás a jótékonyaság, az anyagi és erkölcsi gyarapodás békes csatáira szolítalak benneteket, testvéreimet az igazságban, a melyet szolgálunk. Van-e szebb látvány mint mikor győzünk tollal, győzünk az elmé munkájával, győzünk a szív érzelmeivel, győzünk az önzetlen szolgálattal, győzünk az önkéntes áldozattal, győzünk a haza szeretetével, győzünk az igazsággal és győzelmünk mindenek győzelmé, a mindenek pedig a nemzet, a mely munkánk és életünk, halálunk és halhatatlanságunk.

Rákosi Jenő.

A mi piaristáink.

Kaptuk a magyarországi kegyes-tanítótrend név-írdát az 1893/4-iki tanévre és ebből adjuk a következőket.

A Kegyes-tanítótrend alapítója: Calasanzzi Szent József szül. 1656. szept. 11-én Spanyolország Aragonia tartományának Petralla városában. — A Kegyes-tanítótrend a magyar országyűlés ajánlatára, III. Károly király legmagas helybenhagyásával, az 1715. évi-102-ik törvényekkel honosított meg.

Tartományi rendfőnök: Lévai Imre, ki ezen tisztséget 1891. év óta viseli.

Rendfőn. titok. Fámos Károly. Rendi korm. tan.: Kalmár E. tisz. rendfőn. kir. tanácsos; kormány-ispájk: Horváth Pius, Budapest, Pop nep. János Saegeden, Fekete Endre Budapestben és Müller Pal szentén Budapestben; kormánytanácsosok: Fur-

kos László, Nagy-Kanizsán, Frank szer. Ferecz, Budapestben és Váry Gellért Nyitra.

A rendnek 24 haza van, melyek közül legnépesebb a *podolái* ház Szepesmegyében. Alapítá *Lubomirsky* Szaniszló, lengyel herceg 1642-ben; 1782-ig a lengyel, azóta a magyar kegyesrendiek bírája — A rend *legnagyobb háza a nagybecskereki*, mely 1846-ban, Nagy-Becskek városa által más adakozókkal együtt alapított.

A rendnek 368 tagja van, ezek közül a rend kebelén kívül működik egy, és pedig *Hévízy* János a nagy-kanizsai kerület országgyűlési képviselője szül. Kecskeméten 1854-ben.

A nagy-kanizsai ház alapított *gr. Batthyányi* Lajos, Magyarország nádora által 1765-ben. — A kézműveseknek 1861-ben nagygyűlése, 1869-ben pedig főgyűlése történt átalakítása alkalmával az előbbihez járult *N. Kanizsa* városa s több nagylelkű adakozó.

A nagy-kanizsai ház tagjai, kik nemcsak a tanügy, hanem a társadalom terén is kimagasló pozíciót foglalnak el a következők:

Farkas László, kormánytanácsos, házfőnök, tanulmányi ügykezelő, a főgyűlési igazgatója, a mennyiség-tanárnak az 1. a bölcséleti előtanárnak a 8. oszt. rendes tanára. (52 éves.)

Sörögy Antal, házi másodfőnök, a mennyiség-tanárnak a 3., 4., 5., 6. és 8. oszt. rendes, a gyorsírásnak pedig rendkívüli tanára. 42 éves.

Dolmányos György, aranyműves, házi lelkiatya, nyug. gym. rendes tanár, 82 éves.

Obelz József, a 6. oszt. főnöke, főgym. hitszónok, a hittannak a 6. 7. 8., — a latin és a görög ny.-nek a 6. oszt. rendes tanára. 44 éves.

Vörös Mátyás, a 8. oszt. főnöke, a görög nyelvnek a 7., 8., a magy. és gör. irod. és műv. tört. szemelvényeknek az 5., 8. a történelemnek a 4., a földrajznak a 7. oszt. rendes-, a műt. nének pedig rendkívüli tanára. 38 éves.

Had János, az 5. oszt. főnöke, a latin nyelvnek az 5., 8., a görög ny.-nek az 5., a magy. és gör. irod. és műv. tört. szemelvényeknek a 6., a német ny.-nek és irodalomnak a 8. oszt. rendes tanára. 37 éves.

Kozár Ferecz, a 4. oszt. főnöke, a latin ny.-nek a 4. és 7., a történelemnek a 3. és 8. oszt. rendes tanára. 33 éves.

Pódr János, hitelmező, a hittannak a 3., 4., 5., a földrajznak a 2., a természetrajznak a 4., 5., 6. oszt. rendes tanára. 31 éves.

Dékay Lajos, a hittannak és földrajznak a mennyiség-tanárnak a 2. a fizikai-földrajznak a 3., a természettanak a 7. és 8. oszt. tanára. 29 éves.

Kalcsok Leó, az 1. oszt. főnöke, a magyar és latin ny.-nek az 1., a történelemnek az 5., 6. 0. rendes-, a franczia ny.-nek pedig rendkívüli tanára 28 éves.

Vittó József, a 3. oszt. főnöke, a magyar és latin ny.-nek a 3., a német nyelvnek a 3., 6., 7. oszt. tanára. 26 éves.

Glass Ferecz, a 2. oszt. főnöke, a hittannak, a magyar és latin ny.-nek a 2., a német ny.-nek a 4. és 5. oszt. helyettes tanára 25 éves.

Ermény István, bölcsészettudor, a 2. oszt. főnöke, a magyar ny.-nek és irodalomnak a 4., 5., 6., 7. és 8., a magy. és gör. irod. és műv. tört. szemelvényeknek a 7. oszt. tanára 26. éves.

Vidéki levélkezés.

Tapolca, 1893. Karácsony hava.

Szomorú a mi vidékünk, panasz, panasz, mindent csak panasz... A korcsárosok érzik legjobban, hogy itt senkinek sincs mulatni való kedve; a borvásárlók sem igen fordítják szekerüknek rudját a mi utunkra. Borunk sem termett annyi mint régen, — hiába: nem úgy van most, mint volt régen, nem az a nap süt az égen. Megváltoztak a viszonyok, és az egész vidék nagy átalakuláson megy keresztül... A küzdelmes éveket most érzük, mert ujjalalkított szőlőink még nem teremnek, a régi szőlők nagy része pedig kipusztult. A föld népe szegényül, sokan vándorbotot ragadnak, de a középosztály is érzi a veszélyt, mely a szinte láthatatlan kis bogártól ered, s melylyel szemben tehetetlenek vagyunk.

Azért nem akarunk egészen elmaradni, sőt hébe-hóba mulatunk is, mint pandúr a kutban.

A helybeli kaszinóban Kovács Rezső szolgabíró 100 forint meghaladó összeget gyűjtött a tagoktól Jókai munkáinak megszerzése céljából. A hiányzó összeget a kaszinó a Szilveszter esti mulatságon fogja beszerezni. Egyébként is, hogy a Zala mult

heti számból citálják: „Művelődünk szörnyű módon.”

A keresk. ifjak társulatának f. hó 16-án rendezett felolvasó estélye várakozásunkat felülmúló módon sikerült. Dr. Mányoki Gyula helybeli ügyvéd a középosztály missziójáról érkezett, lelkerő kötvén az ifluságnak a hazafiasságot és a magyarosodást, felkösztönten az ifju együletet Vörösmartyként: „Addig eljén, míg a honnak él!” — Utána Dr. Varjas Gábor legrágább kincsünknek — egészségünknek — fentartásáról olvasott fel, mindvégig lekötve a hallgatóság figyelmét. A felolvasásokat lelkes taps és éljenzés jutalmazta; a szellemi élvezet után az ifjuság tánczra kerékedett.

Erdekes mulatságnak ígérkezik Szilveszter estén az izr. nő egyület által rendezendő tombola bál is. Hebron rózsái igen nagy ügyességet fejtenek ki a tombola jegyek elárúsításában, úgy hogy az anyagi siker eleve biztosítva van.

Vázsonyi Izidor.

A „Zala” naptára

- December 20. d. a 9. órák a nagy-kanizsai malatagyár és szőlőház részv. társaság könyvtára a dél-szalai takarékpénztár nagyertermében.
- d. a 10 órák a Casino közgyűlése.
- 31. Szilveszteri mulatságok: a „Polgári Együletben”, „Casinóban” és a „Társas-Körben.”
- Január 1. A tánczestély ifjuság estélye az „Arany Szarvas” szálloda éttermében.
- 6. Délelőtti Jókai ünnepély.
- Este a ker. jót. nőegylet közvacsorája a „Polgári-Egyület” nagyertermében.
- 7. Kossuth Lajos asztaltársaság estélye Bajor László vendéglőjében.

H I R E K.

Vécsey Zsigmond városunk rendőrlőkapitánya december 15-től január 12-éig terjedő szabadságra ment. Helyettesítésével a városi tanács **Farkas** Ferecz, alkaptányt bízta meg, a ki a lőkapitányi teendőket Szakonyi volt főkapitány elhalálása után már négy hónapon át végezte.

Jókai jubileum. A Jókai ünnepély 15-ös végrehajtó bizottsága f. hó 20-án Sümegi Kálmán elnöke alatt tőst tartott mely alkalmmal a 100-as bizottság által megállapított program végrehajtása tekintetében a következőket határozták: 1. A város felbuzgósztására iránt egy küldöttség fogja megkeresni *Babócsay* György polgármestert, hogy arra nézve a szükséges intézkedéseket hatás körében megtegye, mégis, hogy a matiné megtarthatása végett a városház díszterme átengedtesse, mely ez alkalomra a jubileum megkoszorúzott képével fog feldíszíttetni. 2. Ugyancsak küldöttségileg megkerestetik a főgyűlési igazgatója, hogy a program 1. és 6. pontját köpező énekpiészek megtartásához a főgyűlési üzemek közreműködése megnyeressék. 3. A Komócsy-féle ünnepi oda elszaválására a bizottság *Seregély Dezsőt* kérte fel és nyerte meg. 4. Az alkalmi beszéd megtartására általános lelkesedés közt *Szűts Miklós* dr. kértet fel, kinek abbéli kijelentését, hogy a megbízást elfogadja, a bizottság-zajos éljéné kísérték. 5. A Jókai-alap létesítéséhez szükséges felhívás, valamint a Jókait üdvözlő távirat szövegére *Sümegi Kálmánt* sikerült megnyerni. Végül elhatározták, hogy a hatóságok, testületek és egyesületek korporatív megjelenésre lesznek felkérendők. — Ezek szerint remélhetjük, hogy a Jókai-jubileum városunkban a nagyevűl íróhoz méltó komolysággal, nem fényvel, de belső tartalommal, nem parádával, de igaz lelkesedéssel és akként fog megünnepeltetni, hogy annak emléke a késő utókorra, örök időkre is fennmarad.

Seregély Dezső 23-án már megkapta egy szívélyes hangu levél kísérelében Komócsy Józseftől Jókai jubileumára írt szép költeményet. Komócsy megengedte azt is, hogy S. D. városunkban január 6-án tartandó matinéon elszavalhassa. A hangulatjeljes költemény lapunk január 6-án megjelenő számában közölni fogjuk.

Halálozás. Boczári Svastich Elek lescencomajai földbirtokos f. hó 18-án éjjel, életének 67-ik évében elhunyt.

Vivók társasestélye. A hat heti vivó tanfolyam befejeztetvén az ezen résztvevők, *Peér* Mátyás vivőmester, nyug. csendőrszázados tisztelére e hó 22-én este társasvacsorát rendeztek a „Polgári Egyület” helyiségeiben, hol nemcsak vivók, hanem tornászok és egyéb vendégek is megjelennek a közkedveltségre szert tett vivőmester tisztelére. — Mindjárt az első fogással szót emelt *Radó B. Béla* az estély rendezője, hogy

a vivók nevében elismerésük látható jeleit egy értékes emléktárgyat nyújtson át mesterüknek és köszönetüket szóban is tolmácsolja, mire *Peér* nemcsak mint vivőmester, hanem mint ember is érdemet tett. A lelkes éljenzéssel kísért jelköszöntő után nem várt ovató által teljesen meghalva szólt kért *Peér* vivőmester, hogy mélyen érzett köszönete mellett azon reményének is adjon kifejezést, hogy lán elérkezik nem sokára azon idő, hogy Nagy-Kanizsán állandó vivó tanfolyam lesz. Előtte az itten élvezett rendkívüli szívélyes barátság mindenkor felejthetlen marad. Rövid szünet után *Radó* „a hazugsyok hányagykak” *Sümegi Kálmánt* köszöntötte fel, mit utóbbi csakhamar viszonozott *Radó*éi ürvívén poharát. — *Weisz* David, *Pongrácz* tornatanár érdemeit méltatva, ennek egészségére emelt poharát. — A lelkes felköszöntők ez kitünő zene által előideztet lelkesült hangulat tetőpontját érte el, — midőn *Stocker* Antal a zongorához ült és *Sárközy* primas kísérelével valóságos hangversenyt rendezett. Ezen kiváló művelzet hatása alatt Sümegi indítványára megkezdődött a gyűlés a Jókai alapra és így ezen társaság *kivívota* magának azon érdeme, hogy az első összeget adta a városunk társadalmi által létesítendő Jókai alapra.

Egy jötevő. *Gelsei Gutmann* Vilmos, kir. tanácsos, ki csak legutóbb juttatott 2400 forintot az éhező iskolás gyermekek és népkonyha javára ujabban a népkonyha eljártára 50 forintot, a ker. és izr. nőegyletnek 25-25 forintot, összesen 100 forintot adományozott.

Gyászhir. Mély részvételt vettük a hirt, hogy hunvadásunk egy deceg katonája a Nagy-Kanizsán állomásozó 20-ik honvéd gyalogezred tisztikarának egyik rokonszenves és közszeretőben állott tagja: *Krausz* Henrik löhadomány (szül. Pápa) néhány havi beteg-ég után 37 éves korában e hó 23-án éjjel rokonai körében elhunyt Keszthelyen. Temetésén mely ma vasárnap délután Keszthelyen lesz, a kanizsai honvédosztályker testületileg és közös hadsereg tisztikara képviselőileg részt fog venni.

A „Társas-Kör” bálja. A „Társas Kör” vigátomrendező bizottsága január 13-án városunkban az e célra kávéházban táncsteremmel alakított Szarvas szálloda helyiségeiben tényes bált rendez. Személy-jegy 3 frt, család-jegy 3 személyre 7 frt, többre 9 frt.

A nagy-kanizsai „Polgári Egyület” 1. évi december hó 31-én saját termeiben tombolával egybekötött szilveszter-estélyt rendez. Kezdete 9 órák. Beléptijegy 50 kr, Család-jegy 1 frt. Tombolatárgyak köszönettel fogadtatnak és december 4-lén délután 5 óráig az együleti vendéglősnél átadhatók.

A nagy-kanizsai Casino dec. 31-én saját helyiségeiben hangversenyt rendez. Belépti díj: személyenkint 1 frt. Család-jegy 2 frt. Kezdete 9 órák. A hangverseny műsora a következő: 1. *Felolvasás.* Tartja dr. *Rauch* Zsigmond ur. — 2. *Zongorajáték.* Előadja *Scherz* Ödönné urnó. — 3. *Férjhez menjek?* Monológ. Előadja *Borcskay* Franciaka kisasszony. — 4. *Schubert quintett.* Fuvola, — hegedű, — gordonka, — zongora — és harmoniumos előadják: dr. *Ötöl* Mór, *Neumann* Arthur, dr. *Goldmann* Lipót, dr. *Roseuberg* Mór és dr. *Fried* Ödön urak.

Közvacsora. A nagy-kanizsai ker. jótékony Nőegylet 1894. január 6-án segélyalapja javára a „Polgári Egyület” termeiben tanceal egybekötött közvacsorát rendez. Kezdeté este 8 órák. Belépti-díj személyenkint 50 krajcár. Felülvezetések köszönettel fogadtatnak és hirtapilag nyugtáztatnak. Egy szelvény 20 kr.

Az izr. nőegylet estélye. Az izr. nőegylet majd minden esztendőben oly vigalmat rendez, mely az újdonság ingerével is bír es azért ezen egyesület vigalma mindenkor nagy érdeklődést is kelt. Mindazt mi egy mulatságot érdekessé s kellemessé teheti, feltaláljuk az izr. nőegylet estélyén, mely újabb megállapodás szerint február hó 9-án fog megtartatni. Az estély ez alkalommal „*Falusi bucsú*” jellegével fog birni. A felállítandó sátrakban városunk szépei fogják a vásári édes-séget, és egyéb holmit olcsó árakon elárúsítani meg pediglen eredeti magyar jelmezben. — Ugyanezen estélyen fog Jókai műveinek nemzeti díszkiadása kiorszoltatni. A sorsolással jegyzék dr. *Neumann* Edéné urnó az egyület választmányi tagjánál van, hol is jegyzések bármikor eszközölhetők.

A „nagy-kanizsai” Kossuth Lajos magyar asztaltársaság 1894. évi január hó 7-én Bajor

László ur „polgárok vendéglőjében“ a szegény gyermekek felrubázására és segélyezési alapja javára Sárközy János jeles zenekara közreműködése mellett jótékony célú zártkörű tánevigalmat rendez. — Belépő-díj személyenként 50 kr. Csakladyeg (3 személyre) 2 korona 40 fillér. Felülfizetések köszönettel fogadtnak és hirlapilag nyugtáztatnak. Kezdeté esti 8 órakor.

— **Jókai munkái** a nagy-kanizsai „Casinó“ is meg fogja rendezni, még pedig: a tagok közadakozásából.

— **Utcaink elnevezése.** Lapunk múlt számában hozott közleményünk kapcsán lapunk egyik barátja azon famozusú körülményre hívja fel figyelmünket, hogy a Nádor utcából, az időviszontagáig folytán „Fő-tér“ lett. Megnéztük az izz. hitközség házában elhelyezett táblát és tényleg azt láttuk, hogy a Nádor utcának alig van már nyomára, e helyben egész világosan olvasható: „Fő-tér.“ Tessék most már eligazodni.

— **Segélyegyleti befizetések.** A karácsony ünnepekre eső heti befizetések csak annyiban szenvednek változást, hogy a hétfő délelőtti befizetések a nagy-kanizsai segélyegylet szövetkezetnél kedden délután eszközöltendők. A dél-zalai takarékpénztárral egyesült önszegélyző szövetkezetnél változás nincsen.

— **Városi tisztújítás Keszthelyen.** Keszthely város előjáróságának és képviselő-testületének ujja alakítása. Takách Imre főszolgabíró elnökele alatt a lefolyt héten eszközöltetett. Heteken keresztül folyt az előcsatározások a városbíró és tanácsbeliek személyének megállapítása körül. A város tekintélyes számu iparos-osztálya elismerésre méltó mozgalmat fejtett ki az általa jelölték megválasztása érdekében. — A képviselő-testületbe a folyó hó 18-án megejtett választás alkalmával szavazatlóbsággal megválasztottak: Lénárd Ernő, Süder Lajos, Vértessy Iván, Dr. Hanny Odón, Zitterbarth Kálmán, Lang János, Bognár István, Ullmann Vencel, Pákor Adorján, Braun Pál, Hofmann Soma és Hofmann Mór rendes tagokul. — Ossman Pál, Vilim Péter, Scheiner Henrik és Imrik János póttagokul. A városbíró, előjáróság és tisztviselőség megválasztása 21-én tartatott, amidőn is városbíróvá: Nagy István, tanácsosokká: Riersch József, — egyszersmind helyettes bíróvá, — Oppel Károly, Veháp Ferenc, Buchberger Fülöp, Hencz Antal, Pető Vilmos, Gyarmati Lajos, Puly János, Fülöp Antal, Beck Gyula, Vibor József és Lázár Lipót; — adószedővé: Szabó János, gyámmá: Lendvai József, pénztárnokká: Ullmann Vencel általános felkesevés mellett megválasztottak.

— **Alapszabályok jóváhagyása.** A nagy-kanizsai kereskedelmi magánegyleti betegsegélyző pénztár alapszabályait a kereskedelemügyi miniszter jóváhagyta.

A ker. jót. nőegylet f. hó 21-én 8 óra és 7 leányt látott el téli ruhával. Továbbá a rendes havi segélyezéseken kívül, nagyobb mennyiségű fát osztott ki a szegények közt. — Szekeres Józsefné uró szegény gyermekek felrubázásához 10 frttal járult.

— **Harapós disznó.** Ezen cím alatt hozott hírközleményünket Rózsai Mór katori körorvos oda módosítja, hogy a leirt baleset nem az utcán, hanem hivatalos, közegészségügyi látogatásakor a községi iskola udvarán érte.

— **Öngyilkosság.** Reichenteld Lipót helybeli fiatal rövidáru kereskedő, ki 1 és fél év előtt nyitotta meg üzletét, de a rossz üzletviszonyok folytán e 21-én csődöt volt kénytelen mondani, szombatn délután 4 órakor elkeseredettségében forgópisztolyai sziven lötte magát. A szerencsétlen, ki mindenki józan, becsületes embernek ismer családos ember a lapunk zártakor még él, de felgyógyulásához vaimi kevés a remény.

Színészet.

Kedden Straus operetteje „Egy új Valencében“ került színre mely ritka dallamosságával vilányozó hatást gyakorolt a közönségre. A szereplők maguk is jó hangulatban voltak, és szükségem nem is volt alkalmazni azt a vonatkoztatás tapasztalást, amelylye nélkül, hogy erről eddig említett tettünk volna — már nem egyszer találkoztunk a színpadon.

Béldáry Ilona Urbán herceg szerepében igen sympathikus megjelenés volt és szép énekével jól kiérdemelte a közönség tapsait; csak még valamivel több élénkséget szeretnénk volna észlelni nála.

Herceg Jenny legjobb szerepeinek egyikét mutatta be Anidővel és különösen kiemelendők tartjuk a kettős és négyes énekeket, melyeket különösen csengő hangjával uralt és vezetett. Hevesi Janka mint Cibolotta ismert és elismert pártján kedvességgel általános tetszést aratott és pedig egyaránt, kitűnő játékaival mint behatólag énekelve.

Tolnainé comme il faut Agricola volt; férjass mosdulattal folytonos durrításában tartotta a közönséget

Az urak közt dicsegetően működtek közre az estének élvezetesebb tételében. Beniczky (Dolajcsa) lováhhá a két tanácsos Lendvai és Csiga. Borbély Papacoda szerepében sikerült alak volt. Erekvői (Caramello) lehetőséget árult el és bátran reméli, hogy rövid időn így értelmes játékaival mint költemen hangjával a jobboldali erők közt fog soroztatni.

A zenekar teljes elismerést érdemel exakt előadásért. — Szerdán az „Allatszéliidő“ adottot követő néző előtt. Doncourt és Bertal ezen bohózatát nem tetszettek el a hatást, mely helyenként megrázkódtató nevetségalkában tört ki. Minden jóakarunk mellett a társulat tagjai iránt, mégis azt vagyunk kénytelenek konstatálni, hogy az életr sikerhez legnagyobban részben a darab maga járult minden komolyságot legyőző drasztikus erőjével. Egyedül Aitner Ilka emelkedett mint Nórah, szerepének magasztalása; míg Beniczky Villardónja és Borbély Dr. Argentuilléje legkevésbé sem juttattak kifejezően társadalmi poszciójuk külső attribútumait. Lendvai (Moulineau) és Tolnainé (Olympia) elég jól interpretálták szerepeiket.

Mónár Vilma mint Lucianne leginkább közlítetté meg dicsegetés játékaival Aitner Ilkát.

Egyebekben csak még azt regisztráthatók, hogy egy idő óta túlságosan kedélyes feszültséget észlelünk a színpadon, ami nem egy esetben szült visszataszítást. Hiszszük, hogy csak véletlenül került el a rendező-felügyelő az az állapot, és nem tetszünk föl, hogy a közönség kicainálást inrol valná az a modor, amely, hogy gyakorlatiá ne válják, épen a szereplők érdekében fekszik.

Csütörtökön decz. 21-én. A gazdag szegények Jókai 3 felvonásos vig. színműve mulattatta azt a gyereken itt-ott üldögélő néhaiy embert a kik a színházban megjelentek.

Pedig jókai szatmos magyar alakokat ismerünk meg ebben a darabban amilyeneket csak Jókai tud alakítani az ő keresetlen stílusával.

Kapor Adám (Lendvai) az előcsatolt vasutó úr, kinek lakásig történik az egész esemény elűhősen volt alakítva, nemkülönben Kömény mosóné (Tolnainé) akiknek nyomorát az összes többi szereplő egy-nyitken voltak hivatva a házi nyom kivül. Adám constablar (Besenyi) Kranger bicacs eladó (Erekvői) Gyngyori cigány (Kapori) megállított hűtőközt; de különösen kiemelendők tartjuk a mai darabban Borbélyt aki Széköl villanista szerepét igen nagy készségre való ügyességgel alakította. Csicsconka (Hevesi) énekeit több ször jammellett kellett, aki ugy látszik a közönség kedvencévé növi ki magát.

Pénteken a színpadok „zóna előadást“ jelentek, és be kell vallanunk, hogy ez a májos praktika mindenkor bélt; a padsorok megtelnek, a kateaton hemzseg a közönség, és az allóhelyen zaibog a hazának jövendő ostopainak számos példánya, jelenleg persze még csak diákok alakjában. Nem szándékunk ugyan a direktor urnak intímbebb dolgiba avatkozni; de azt hisszük, hogy a fél helyárak mellett tart ház megfelelő jöveldme, előnyben volna részesítendő általa a rendező által mellőzött törem fordítói felett: és tisztán tárgyilagos pénzügypolitikai szempontból azt ajánlanánk Monorinak hogy jobban általánosítsa a félhelyárakat mely intekedés mellett még mindég fenntarthatná magának kivételes esetekre a rendező és a felügyelő árak alkalmazását. Nos hát, hogy visszatérjünk a pénzügy előadára; szíre került „A kis molnárné“ című eredeti operette. Scribe nyomán írt szöveggel Dr. Radó Antaltól, az a körülmény, hogy eritka zeneti szépséggel bíró operette (Stojanovics Jenő genialis zeneszerző műve) általánosan van ismerve, felment beánunket az operette kritikai méltatásának feladatától; elég annyit mondanunk, hogy a közönség elragadva hallgatja a szebbnél szebb zenei fordulatokat, a megkapó áriákat, és hol rhytmikus mozgásba jó a hallgatóság, mintha a bárosnyzólyeivel akarva táncra kelni, hol azon veszi észre magát, hogy csaknem belekontárkodik az énekesek szerepibe, egy-egy dallamot a szereplőkkel dádolva. Hát bizony nem sok hiányzott, hogy egy rendkívül kedélyos unisonot produkált volna az emelkedett hangulatba hozott közönség, különösen amidőn Hevesi Janka énekelte Czeleszta pártján kedvességgel dalt csengő hanggal, és kitűnő hangszínezésével. A közönség nem tudott betelni az egyszerű hallás élvezetével, és csaknem tombolya követele határozottan beavallott kedvencéül az ismétlést Ami Hevesi annyira felülemeli a többi collegai fölé, az a teljes beleolvadásá mindenkor szerepibe, a genialisan átgondolt, felügyelt és kidombarított alakítása, a mely valódi hivatottságra vall; és művészi lelkének valódi hivatottságát épen az igazolja legfőnyebben, hogy egy percére sem hűvelni ki magát a színpadon szerepiből, hanem megmarad a függőy legördültig annak, amit interpretál, és az ő egyéniségének kedvességét és genialitását csupán kölcsönzi alakjaisak. Ritkán láttunk annyit vigaság közepe, mint a mennyit Hevesi Janka szerepkörének birodalmában megteremtett már és felidőzött. Anyi valóban komoly művészi felügyelt, és főkérvést, mint épen nála, és midőn est spontán elismerésből kiáratottuk most, csak eddigi alapos, várakozó és tárgyilagos megfigyelésünknek summját adjuk ezzel Hevesi után díszdíszleg kell megemléksznünk Hercegy Jennyről, a ki a fejedelem személyében igen rokonszenves alakot mutatott be, és noha hadaró beszédmodora folytán nem teljesen értették a mikor nem énekelte, de igen kellemes éneke azután kárpótlott bennünket ezért. A fejedelmét Béldáry Ilona adta, és a közönség rokonszenvesvel fogadta őt, mint szemre igen csinos színpadi jelenést; csak megzavirni Béldáry figyelmetlenésként, hogy több élénkséget hozzon vele a színpadra. Az urak közül kiemeljük Borbélyt a ki azt a Bieskit, a ki nem tárti“ sat. igen jól adta; no meg a darabban kapott náthája is igen kapóra jött neki, a mikor énekelnie kellett. Erekvői mérsékelt modorával igen megfélelő Öldh Péter volt, és ércos, fulbamásvó hangját szívesen hallgatta a közönség. A siker nagy részben érdeme Erekvőinek. Vegül még Lendvait említjük föl, csak utolsó sorban, de nem mint utolsó; Gerstl Florian szerepében ismét jobb alakításának egyikét mutatta be, és teljes elismeréssel adozunk neki.

(x. 9. z.)

Műsor:

Hétfő: d. u. „Kis baba“ bohózat.
Este: Siroki romdmez népszámmú.
Kedd: d. u. Spitzer Régi népszámmú.
Este: Hubas pacsirta énekos színmű.
Szerda: Madarász.

VEGETS.

— **Nyilatkozat.** Annak idején egy közleményt hoztunk, mely szerint egy concurrencia sértő kolholmánya folytán indittatva éreztük magukat becsületsértési pert indítani. Ezen pereredményét annál is inkább indittatva éreztük magunkat nyilvánosságra hozni, mert mint veltünk tudják a Concurrencia ezen manóverét még miadig folytatja. A Bécsben f. évi november hó 30-án tartott becsületsértési bírósági tárgyalásnál a beperelt Etti Theodor ur (Sucherd Ph.) képviselője a következőket mondta jegyzőkönyvébe: (Reg. 1200. p. — jegyk. p. 1626.) „Az én nyilatkozatom oda irányul, hogy Etti Theodor ur, a 1893. január 23-án kelt Hasvater Efr. — urak címzett levelet nem továbbította volna, ha azon szavakat, — melyek által Maestrani urak sértve érzik magukat és melyek a sok fizleti teendő közepette figyelmét kikerülték — olvasta volna, annál kevésbbé, mert Etti urnak soha nem volt szándéka Maestrani urakat becsülettükben csak legkevésbbé is sérteni. Ezen nyilatkozatunkat közöndömásra hozva, reméljük, hogy nem leszünk kénytelenek ezen állítás ellentétét bebizonyítani. Maestrani A) & társa csokoládé gyárosok. St. Gallen (Schweiz) Ó felsége az olasz királyi udvari szállítója.

— **Melbetegeknek** valamint mindazoknak, kik meghülés folytán köhögés, tüdőhurut, nyálkásság szűkmellűség, lélekzési bántalmak, számar és görcshuruban, vagy torokcsiklandozásban szenvednek, a legmelegebben ajánljuk a kitűnőnek bizonyult specialitást a „Szt.-György-hurut teát“ és az ehhez való „Szt.-György-hurut-porkot“ mely valódi minőségben ügyel és de kizárólagosan a Szt-György gyógyszerárban Bécsben V/2. ker. készítették. Ezen szeret influenza bajok előtt és után, nyálka-olvasztó, köhögés-ingert csillapító és lélekzési nehézséget megszüntető hatásuk által kitűnően beváltak.

— **Etvágytalanság és mindennemű gyomorhajóknál** melegen ajánljuk tisztelt olvasóink figyelmébe Egger szodapasztillát. Kaphatók 30 kros eredeti dobozokban minden gyógyszerárban és nevesebb drogua üzletben, valamint Egger A. fia gyógyszer különlegességi gyárában Bécs-Nussdorf.

— **Fantli Testvérek** — lapunkban közölte — hirdetésére felhívjuk olvasóink becses figyelmét.

— **Egy nagyon élénk korcsmahelyiség** azonnal bérbeadatik. — Bővebbet e lap kiadóhivatalában tudhatni meg.

A helybeli „Uradalmi Sörkert“-hez tartozó: háztelkek kedvező fizetési feltételek mellett eladók. Bővebb felvilágosítást ad

Zerkowitz Albert.

523. **Horgony-Pain-Expeller**
A Tinct. Capsul. compos. mindig mint
kerendő es skatulyák „Horgony“ nélkül, mint nem valódiak visszautasítandók.
Felőls szerkesztő:
Dr. LÓKE EMIL
Laptulajdonos és kiadó:
FISCHEL FÜLÖP.

Nyiltér.*)

Heineberg G. (cs. kir. udvari szállító) selyemgyár Zürichben, privátmegrendelőknek közvetlenül szállít: fekete, fehér és színes selyemszöveteket méterenként 45 krtól 11 ft 63 krtig postabér és vámmentesen, sima, csikos, kokkászott és mintázottakat, damasztot stb. (mintegy 240 különböző minőség és 2000 különböző szín a árnyalatban.) Minták postafordulóval küldetnek. Svajcra címzett levelekre 10 kros s levelezőlaponkra 5 kros bélyeg ragasztandó. (1)

*) Az e rovathban közöltöktört hom vállal magára felelősséget a szerk.

Budapesti Hirlap.

Előfizetésre

hívjuk fel tisztelettel a n. ó, olvasó közönséget a

BUDAPESTI HIRLAP

1894-ik évfolyamára (XIV. évfolyam.)

Az újságcsinálás egyik főfeladata: a közönség helyes, gyors a pontos értesítése. Még az a éve sincs annak, hogy a magyar sajtó csak a Németül kapott legmagasabb engedélyvel volt tudomás a külföld eseményeiről, így is csak hetek múlva. Ma huszonegy óra nem múlhat el, hogy a közönséget ne értesítsék nemcsak hazánk, hanem az egész világ nevezetesebb eseményeiről. Táviratai, telefon, éber levelező a világ mind a négy tájkáról a az ország minden népszerű pontjáról hírt adnak mindarról a mi igényt tarthat a művelt ember érdeklődésére. Tudósításaink a rengetegből kiválogatni és megválogatni, ügyesen és tisztelettel feldolgozni azt, ami a közönségre nézve szükséges, hasznos és érdekes: ebben a Budapesti Hirlap fennállása óta eddig utol nem ért példadadással járt elől, mert szerkesztőségünk az a meggyőződés vezet munkájában, hogy a közönség semmit sem várhat el annyira újságától, mint azt, hogy pontosan, megbízhatóan és lelkiismeretesen legyen tájékoztatva. Ez a közönség igazi anyagi és közművelődési érdeke, az a mai sajnálattal a fejlődés irántja. Ott pedig nevezetesen azokban a rovatokban, ahol magának a Budapesti Hirlapnak a véleménye, állása, irányja, karaktere, egyénisége nyilatkozik meg, tisztelettel a közönség útján már mindenki tudja, hogy mit várhat a Budapesti Hirlaptól.

Az előfizetési feltételek a következők:

Egy hónapra 1 frt 20 | Félévre . . . 7 frt.

Negyedévre 3 frt 50 | Egész évre 14 frt.

A fő- és székváros területén házhoz hordva, vidéken a postával expedálva.

Vidékről legolcsóbban a postautalványon való előfizetés. — Cim:

BUDAPESTI HIRLAP KIADÓ-HIVATALA,

BUDAPESTEN,

VIII. kerület, Rökk Szilárd-utca 4. szám József-körút 5. szám.

Wilhelm-féle
köszvény és csúsz ellenes
Vértisztító-Tea
WILHELM FERENCZ
gyógyszerész
Neunkirchen (Alsó-Ausztria)
minden gyógyszerárban
csomagonként 1 forintért
beszerezhető. 504

A „BUDAPEST” képes politikai napilap, Kossuth nyilatkozata szerint
egyetlen függetlenségi napilap.
Megjelenik naponta 40.000 példányban.
Előfizetési árak:
Egy évre 12 frt.
fél évre 6 „
negyed évre 3 „
egy hónapra 1 „
Mutatványszámot bárkinek ingyen küld a „BUDAPEST” kiadó-hivatala: Budapest, Sarkantyú-utca 3. sz. 474-7

Lanolin-szappan

a bécsi Parfumerie Equitable-től, jószág tekintetében messze túlhaladta minden más toilette-szappant, minél fogva az előkelő női világ nélkülözhetetlen szere lett.

Darabonkénti ára 35 kr. Kapható:
Fass Simon, — iff. Rosenberg Miksa
Sauer Ignác és Csillag Béla uraknál
Nagy-Kanizsán.

EXCELSIOR KÁVÉ

a legjobb pörkölt szemes kávé, erő, zammat és szaporaság tekintetében az elképzeltetett igényeket is kielégíti.

az Excelsior Kávé

saját mód szerint pörköelve, a legkiválóbb fajta keveréke és sokkal jobb, mint a többi forgalomban előforduló minőségek, melyekhez 25% megtakarítást nyújt és hónapokon át megtartja erejét és zamát. Minden takarékos házi asszony tegyen az Excelsior kávéval egy próbát és győződjön meg saját tapasztalataiból annak kitűnő tulajdonságairól. — Kapható:
Deutsch és Ehrenfeld cégnél
Nagy-Kanizsán.
és pedig: 1. 1/2 és 1/4 kilós törvényesen védett és védjeggyel ellátott csomagokban. A finomsabb 00-as számú minőségűk ára: 2 frt 40 kr., középső om 0 as számú 2 frt 20 kr. kilónként.
Első Magyar Gőzkávé Pörkölté
Budapest. (104)

Világi ezikk. — Minden országban fényesen meghonosítva.

K. SARG-féle

Elismert nélkülözhetlen fogtisztítószer.

WALODONT

(Az egészségügyi hatóság által megvizsgálva.)

Igen praktikus utazások alkalmával. — Aromatikusan üdítő. — Mindenütt kapható.

Hogy egészségünkre és jólétünkre nézve a legfontosabb tényező a jó emésztés, azt mindenki tudja, de még kevesen veszik tekintetbe, hogy ehhez az elmaradhatlan előfeltétellel jó fogak birtoka. A régi német közmondás: „Gut gekaut ist halb verdaut” többször és többször járható.

E. M. Thomas bécsi udvari fogorvos és cs. tanácsos, Dr. Koch tanár és egyéb tekintélyes tudósok és legutóbb Dr. W. D. Miller a berlini egyetem fogászati gyógyintézetének tanára: „Die Mikroorganismen der Mundhöhle” az. Leipzig 1892. munkájában, meggyőzően behonyosították, hogy a nedves meleg szájhüvelyben folyton és bízható mértékben mérgező anyagok képződnek, és hogy az ezekből származó betegségeknek csak a száj szabályos és lelkiismeretes tisztántartása veheti elejét. A bennő összefüggés „elrontott száj” és „elrontott gyomor” közt csakis ezen új, beható vizsgálat által lön megállapítva.

A víz egyedül azonban nem távolítja el ezen mérgező anyagokat. Teljesen eléretik egy antiszeptikus módon ható, gondosan elkészített és jónak elismert fogtisztítószernak — reggel és este — használata által, a mint a Sarg-féle Walodont el van készítve, melynek értékét, a naponként növekedő kelendősége több millió fogyasztásán fényesen bizonyítja.

Rousseau azt mondá: „Egy asszony szép fogakkal sokkal kevesebb csupán a szépség és a mosolygó ajk bája érteik el a fogak gondos ápolása által, hanem az állandó egészség és jólét a legkésőbb korig lesz biztosítva.

Az itt elmondottak igazolása a legmagasabb körökben érkező elismerő és megrendelő levelek minden darabhoz van csatolva.

Óvakodjunk a csomagolásoknál hasonló csalásokra számító, értéktelen utánzatoktól!

Fantl Testvérek

Nagy-Kanizsán,

női-divat-áru raktárunkban

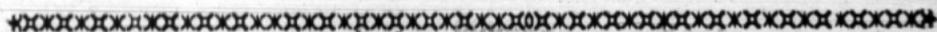
elköltözés miatt

TELJES

VÉGELADÁST

TARTANAK!!

208 4 -

Legszebb! Legértékesebb! Leghasznosabb!

AJÁNDÉKTÁRGY

EGY Dismú, Ifjusági-irat, Képeskönyv,
Emlékkönyv, **IMAKÖNYV** vagy

Diszlevélpapírok, **IRÓSZERGARNITURÁK.**

Mindezek a legnagyobb választékban és legjobban

FISCHEL FÜLÖP könyvkereskedésében
kaphatók

NAGY-KANIZSÁN.

VIDÉKI MEGRENDELÉSEK a legpontosabban intéz-
tetnek el!

Karácsony: városban és falun.

Ez idén már a villamos lámpák is ünnepelemek a karácsonyfák díszítésénél a fővárosban. A múlttól, a patriarchalis múlttól ezzel ismét egy nagy lépéssel távolodtunk el. Ha látom a gyakran izléstelen túlzással feldíszített karácsonyfákat a boltok kirakataiban, midőn az örökzöld túlbombázó elenyészik a sok fényes lim-lom közt: mindig eszembe jut a régi, falusi karácsonyfa, egyszerű díszével, kedves jelentőségével.

Pedig Magyarországon nem olyan régi a karácsonyfa. Talán a felvidéken, meg nálunk a Dunántúli volt jó ideig egyedül, a míg a város el nem terjesztette most már az alföldön is.

A fővárosban egész vasúti kocsiak, a szerkek hosszú sora hozza a sok növendék fényét. A piacok kizöldülnek. Eleven színű tövisek sűrűsége, egész erdő fogja el a Dunapartot. Ezután a szabad napfényről, a virágok kilátástól, az úde levegőtől elzárt szobák varázsolja kertre egy tülevelű ág. Kíváncsi, reménykedő szemmel nézi az apróság az ég felé nyúló sudarat. Onnan felülről jön majd a Jézuska. Ezt beszélnek egymásközt, már két hét óta. Levelet írnak mindennap a kis Jézusához, a ki bizonyosan eltudja majd olvasni az olvashatatlan ákom-bákomot. Azért Isten. Még egy krajcárt is tesznek a levélbe; mert azt már tudják, hogy a játékot nem adják ingyen a boltban, pedig ott veszi a Jézuska a játékokat.

A hátulsi szobában állították föl a karácsonyfát. Délután bezárják a szobát, most senkinek sem szabad oda belépnie, a papán, mamán kívül, a míg meg nem érkezik a Jézuska. Csengő jelenti jöttét, távozását. A mint föl a bezárt ablakon, úgy megy vissza és azon az úton, hogy más házhoz menjen. Nagyon sok a dolga, sok gyermek vár rá. A ki benéz a kulcslyukon, az nem kap semmit, mert rögtön tovább repül Jézus az ajándékkal.

Most a föld alatt is sugárzik a békeesség világsága. A pincelakásokban is meggyújtják az apró gyertyákat a fényőlámpákon. A szeretet edes ünnepe boldognak kell magát éreznie a legszegényebb gyermeknek is. Csekély kis ág az, mely a szegény ember festetlen fényőlámpáján áll, árnyéka nem föld be az asztal sem. De ennek az egyszerű galyának, melyen három-négy aranyos dió, egy-két piros alma és mézes báb lebeg csúpán, talán jobban örül a szegény gyermek, mint a gazdag, a roskadásig megrakott, szemképráztató angyalfának. Nincs alkalma a hanyargó gyermeknek, hogy belefássjon az örömbé. Élvezetbe. Egy lából faragott garasos madár, iromba bábú, recsegő papírmacska löbbsz gyönyörű ad neki, mint a jó módban dúskálkodóknak a maguktól menő katonák, apró pojcák és beszélő babák.

De az egész karácsonyi ünnepnek mégis olyan vásári színe, zajossága van itt a nagyvárosban. Kevésbé járnak az angyalok is ebben a sokadalomban, ebben az üzleti lármában és cselofánokban, mint künn a falun.

A betlehemesek meg egyáltalában eltűntek. Alig látjuk gyöngye paródiájukat, azt is csak néha, néha. De künn a falun, vagy a kis városokban, ott járnak a pástornak, három királynak, angyalnak öltözött fiúk, a kik bekopogtatnak minden házhoz, énekel dicsőítve szent karácsony ünnepét. Ott

megjelennek a szent énekeket zengedező fiúk, fejükön püspöksüveggel, kezükben a kis Jézus alakját rejtő kápolnával az ablakok alatt, behívják őket barátságosan s megtömik zsebüket vagy szatyrukat almával, dióval, apró pénzzel is. Jusson nekik mentől több a karácsony örömeiből.

Egy-egy faluban még nem multa divatját, hogy ha feljön a vacsoracsillag, a juhászok bejárják a falut dudaszó mellett. Ezzel költik életre a zsidó pásztorok emlékeit, a kik az angyal szavára siettek Betlehembe, hogy lássák a megígért megváltót.

De ma már ez a szokás is kikopik a nép életéből. Ritka helyen találunk már rá. Az új, prózaibb írásművek elsöpri a múlt poétikus emlékeit. Ma már a gyermekek is követelőbbek lettek s nem elégsznek meg a barátság nyújtotta csekély megemlékezéssel; nekik most már az kell, a mi legszebb, legdrágább.

Bezzeg megelégedtek akkor, a mikor a karácsonyfát sem ismerték, a mint még ma is van sok helyen az alföldön, hogy csak szétosztják az ajándékokat. Angliában ma sem akasztják fára az angyalfiát, hanem a takaró alá, vagy kiakasztott harisnyájukba várják, úgy mint nálunk a Mikulás ajándékainak elnyerése végett teszik ki a gyermekek az ablakba cipőiket.

Ma már nagy üzlettelé lett a karácsonyi vásár; nem fér meg az apró sátrakban, de a targoncákban sem, hanem egész vasúti vonatok, úton-ül megrakott postakocsiak kellene, hogy széthordozzák a sok drága ajándékot. Vajha az ajándék a lelki békeséggel, minden embert egymásba ölelő szeretetet is magával vinné a szegények hajlékába s a gazdagok palotájába egyaránt. A szürke életet derítőnél föl nem egy napra, de egész idejére a zöld karácsonyfa alatt ébredő költőiség szelleme, az ember-szeretet varázsa!

Székely János.

Kolostorban.

Ha a történelmi és Matejko híres festményéből nem ismerem Bielamyt, bizonytalán megismerem volna mint újdonságot a múlt nyáron júliusban, mikor Lengyelországban utaztam. Egy derek lengyel ur: Sienk Ferenc, ki a krakói metropolita körül igazgatója a kinek a lengyel metropolis körül hervadtalan érdemei vannak, ez a derek szívesen ur hívott volt meg, hogy menjek vele Krakóból Bielamya.

Bielam! Most annyit tudtam, hogy Lengyelország legserencsétlenebb királya János Kazimír a lenyeg és magas ponton nézte Krakó ostromát, a szem tanuja lehetett végleges bukásának. De előbb megtört a lelke, és pedig akkor, mikor Anna hercegnő, a választó fejedelmé leányát, nőül vette. Az uralkodó, kiőt a poitritika iránti hajlam kevésbé volt kifejtődve, mint a pikáns kalandok iránti kedv, első sorban telegenő iránt hidegült el, aztán pedig méltatlan szigorral bánt vele. A méltatlan bánásmód a szerencsétlen királynő szerelmét lelőhatalotta, elhidegült férje iránt és — végre hűlten lett hozzá. Ezért aztán keservösen meg kellett lakolnia, mert a rendkívül szigorú férj, ki csak a saját hibáit és bűnét nem látta és nem ismerte el, drakói szigorral ítélte a megtört asszony fölött, amennyiben élettőlgyit tartó fogására ítélte.

De megírta aztán a harminc éves háború és vele a nepesia. A svédok ostrom alá vették Krakót, a szerencsétlen király menekült és Bielamya magánjáról nézte kísérőivel; mint pusztulnak a lengyel csapatok, mint bukik el a szép metropolis, miként roskad össze trónja és miként lassó maga földönfutó, hontalan!

Ezt a meglepő képi örökítette meg Matejko a vásáron! És Sienk ur igéretében híven pontban öt óra-
kor fogatával vár reám hotelem kapuja előtt. A kis társasággal, melyet magával hozott,

helyet foglaltunk a hintóban és megindultunk a rém névze még ismeretlen vidékre. Kierdők a város negyedeibe, aztán ghetroba, az orthodox zsidók által lakott negyedbe, mely ma is olyan, mint évszázadokkal ezelőtt volt, s végre kiértünk a városból a Visztula partjához. Itt már a légkörben mozog az emberfés, kibontakozott a város-poros; fűdét nyárj légrétegből s tele tödűvel szöve a friss hegyi levegőt, melyet a Visztula tülről hoz magával a friss szellő. A kocsi egyre haladt előre, folyton a víz mentén, hol az országút egész Varsóig vezet, s jobbról gyönyörű hullámos hegyláncokat, itt-ott a zöld sűrűben egy nyaraló, urilak tűnik föl, majd valami tóri kastély fénylő tornyai bontakoznak ki a szászok lak koronái közül, s amott a sziklás hegyoldalon tarkának a munkások apró házikói, mint mind megannyi feokafeszék. Mily boldogok lehetnek azok az emberek, kik oly gyönyörű vidéken laknak, a Visztula medré mentén, az úde friss hegyláncokkal határolt völgyben, melynek kis síkságra terjedt részén emelkedik a lengyel kegyelet által fölépített óriási Kosciuszko emlék, melyet az orosz zsarnok-ág halhatatlan megtörője-nek, a lengyel szabadság megmentőjének, annyira véres, elkeseredett háború fényes győzójének szentelt a hálas utókor. — egy terjedelmes óriási magas emlék, mely uraija az egész lájkot és melynek tetejéről jól lehet látni a Kárpátokat melyek a kedves hazától elválasztanak.

Tulajdonképen míg beszélünk az egész uton. Lengyei kísérőim ismerték, megszokták már e vidéket, de nyilván láttak: mint melyedek el a csudás, szép természeti szépségeiből, előzetes győz-
ből hallgatnak és nem szavarták áhíthatom, melyet Lengyelország legszebb vidékeinek egyikét kéltett bennem.

Csendes bémulatómból a hintó zökkenése éh-rezartit fel, a hegyoldalon befordult. Lassan emelkedő hegyi uton haladtunk fölfele, a vidék lassankint elmaradt alattunk, s a sűrű galyak közt csak elvéve volt alkalmam egy pillantást vetni ama tájra melyen áthaladtunk, a mely most mint egy ritka szép szőnyeg terült el alattunk. A magaslaton egy kőfalakirészen belül kerül-tünk, aztán csiga uton haladtunk, majd egy második kőfal-erítésen jutottunk beljebb s egy újabb csigant a harmadik kőfalakirészen zart kapujához vezetett. Itt lezártunk a kocsirol és Sienk ur csöngetett. Itt joltunk a káliduenai barátok klastromában, s a kapu fölött levő latin írást világsított föl arról, hogy férfiaknak csakis engedélyvel szabad bemenni, nőeknek pedig pünkösöd első napjának kivételével egyházi átok terhe mellett egyáltalán tilos a bejemenet. — A csöngetésre megjelent egy barát, kivel vezetém lengyel nyelven pár szót szót és közölte veie a pápai brevét. Mert Sienk ur közvetlenül a krakói takarékpénztár 50,000 forintos szavazott meg a gyönyörű olasz renaissancs-styben épült Zsigmond-kápolna restaurációjára, miért a pápától magas rendjelet és brevét kapott. Az ő kőbenjárásának köszönhettem Krakóban, hogy Dunajewski hibornok audientian fogadott és nekem kivételesen megengedte, hogy bemehessek a krakói Domokos-rendi apaca sárdába és ott a régi festményeket tanulmányozhassam.

A pápai brevé itt sem tévesztette el hatását, megnyitá a kapu, mely mögöttünk újra bezáródott és mi a kolostor tágas udvarán voltunk, míg a barát szó nélkül távozott. Míg a tágas udvaron áthaladtunk, alig találkoztunk egy-két barátal; ezek is kimért, egyforma léptekkel haladtak tovább s észre sem látszottak venni bennünket. Szemben a templomból csengő kárenek hangzott ki; épen istentiszteletet tartottak s a templomból. Az ének intenzívebb erővel hatott reánk a tágas templomban és mi a gyönyörű ének, a szépen jaskolozott és fejlett hangok hátsáa alatt önkénytelenül megállottunk, mert hán mi igazán a világról elzárt, elszigetelt helyen jártunk, hol a legszebb művészi adományt, a megható, szívhez szóló, gyönyörű éneket élvezhetük. Csak lassú lépésekben menünk — aztán előre, mintha atól tartottunk volna, hogy lép-teink zaja megzavarja a gyönyörű ének harmóniáját és szentnégléjeinté a templom áhíbat-s csendjét. Az oltár felé mentünk, mely mögött a szép ének felhangzott, — míg jobbról és balról a padokrakban a csuklyás barátok foglaltak helyet teljes számban.

Mily megható áhílat! Úgyem sem vetettek reánk, mintha ott sem lennénk volna. Együtt vannak mind, az öregek, kik ifju koruk óta csak a kolostor kenyeret, szivjak levegőt, szolgáltak

Isent. Megfontosodott barátok azok, kiknek emlékeiből elmosódott már a mult a vele a külvilág saja, élvezete és lüde. A buzgó áhítat és a szigorú zarándokszámba nem enged meg, hogy emlékeiben egy pillanatra jusson neki eszébe, mely pillanatban kedves volt neki a prófán világ, mikor gyönyörrel élvezte a természet szépségét, s mikor lüktető szívének, teljes pozísiót kitudta fejteni a paszirta dala. Igaz-e az, hogy valaha, régen, nagyon-nagyon régen ő is ott állott a lombos berekben, s miközben élvezettel rajon gazdál hallgatva a madarak dalát, gondolata egy pillanatra elszállott messze, nagyon-messze, s a lelki szemével látott egy kedves alakot, mely neki többet ért mint a világ összes üdvössége, boldogsága.

Volt-e valaha ilyen pillanat, s az évtizedek hosszú során megújult-e csak egyszer is az emlék az ő lelki világában? De hisz ez nem lehet, — csak álom volt, rossz álom!

S néstem másokat, azokat a férfikoruk delén levő barátokat, kiket a multtól nem váaszt el még oly óriási távolság. Behoged-e már a sebük, melynek gyógyítására itt kérésük az orvosnagyi? S néstem a sarokban az új szerzetesek, kiknek fiatal, nem ritkán igazán szép férfias arcát a csokya mint egy keret veszi körül, a kiket a jelen háta és szenvedése, a még érezhető fájdalom és keserv fűzött ide. Sebük még nincsenek behogedva, s várnak várnak e fiatal szerzetesek, míg hajuk, szakálluk meglehéredik, a miként az idő lemosa hajuk szinét, úgy elmosa majd azt a kínos érzetet is, mely szívében még most is vérző sebet ejtett.

Lemondás! Mily magasztos ez! Hat van lemondás? Megnéstem ezeket a márvány hideg arczokat, melyeken egy izom sem mozdul meg, míg mellettük elhaladok. Látom őket, megfigyelem mozdulatlan, szinte holtá meredvedt testüket s ők csak egy pillanatra nem méltatnak. Hisz mi világi emberek nem léteünk számukra, a rend szabálya azt is tiltja nekik, hogy külső engedély nélkül vallunk szót váltáhsanak. Nézem, megfigyelem őket és hiszek a lemondásban. A csalódott lélek le tud mondani az élet gyönyöreiről, meg tud válni a szerető szülőttől, a gyengéd testvértől, kiktől örök időkre búcsúzik, — meg tud válni atól is, kibe egy szebb és boldogabb jövő reményét vetette, le tud mondani egy szerencsének és zavartalanunk igéző kéző jövő üdvéről, ha nem kapja meg szízi tisztaságában azt, mi ő cserebe, örökbe felajánlott.

Mily óriási romboló ereje van a szerelmennek! Elviasi teszté, énjének physikumát a kolostor falai közé, magába száll, lemond végkép a világról és itt végkép, elevenen eltöme kezik. Nappal háromszor jár az isteni tisztelőre, éjjel ugyancsak teszi háromszor, nyáron és fagyos téli éjszakákon felel tíz órákor, éjfélok és hajnali négy órákor, hogy az oltár előtt dicsőíttesse Isten nagyságát. Megbűnteti, sanyarítja életét és testét, veszel és szenved, s minden neki vigasz és enyhülés, gyógyszer egy lázó sebre, melynek begyógyítása egy lassu kínos processus.

Igen, de ez a physikum processusa. Ez a lélek? Ezt is el lehet temetni, ezt is meglehet gyógyítani? Vajjon nem repülnek-e el felette az évtizedek, nem pattannak-e vissza az elnyomás és alomplítás összes eszközei s nem diadalmaskodik-e mind e feyvernemek fölött a természeti erő, mely sohasem hajol meg ember csinálta és ember komponálta eszközök előtt, hanem szabad utat tör magának. És ha szabad utat tört, nem vezet-e ez el a szív utolsó dobharsásáig, az ér utolsó lüktetéséig a az utolsó óra utolsó pillanatának legvégös búcsúhóhaja nem-e annak szól, ki oka volt annak, hogy a lélek oly rémítő szokat küzdött és szenvedett és a kiért a test a falak között elevenen eltemetkezett?

Temetés! A főoltártól balra szűk lépcső vezet le a kriptába, hol sorban nyugosznak a szenvedély martírjai. Csopasz, puista falak között járnak és a falak zárják magukba a szenvedő lelkek földi hűveljeit. Ha a barátok egyike meghal, lyukot törnek a falba, azon bedugják a tetemet és után befalazzák. A falon aztán szépen félkörívet rajzolnak, s ebbe a félkörívbe ugyancsak szépen beírják, hogy pater Stephanus született ekkor és ekkor, meghalt ekkor és ekkor. Hogy ki volt ez a pater Stephanus, azt bizony sohasemki sem tudja meg; mert aki a kolostor falai elépíté és letette a fogadalmat, attól elveszik

világi nevét, és a kolostorban egy idegen keresztnevet vesz fel; ez az ő név kisírdi további életében, ez kíséri a halálba.

Itt a jámbor holtak birodalmában a siri csend, s felülről oly kísértetiesen hangzik a karének. Sajátos érzés fogott el, mely innét e fűzött ki a szabadság! És lassu lépkekkel mentünk fel a templomba, elhaladtunk a mozdulatlan, örökke maguk elé tekintő barátok előtt, a kiértünk az udvarra. A napsugár köszöntött először, aztán a friss, illatos levegő! Mily kellemes felszabadítás annak, ki csak látogatónba jött el ezen, a virágtól teljesen elzárt helyre. Köszöntök balzsamos levegő, köszöntök mosolygó napsugár!

Ime, a templomtól bara virággyagykat látok. Én is lettem, hát az anyatermesztet ezen ártatlan gyermekek hogyan tévedtek ide, ez elárkozott-ság, a lemondás komor, jámbor hazájába? És az esztéi fuvallatban hogyan hajlongnak, hajlongjákák tarka, illatos fejcskéiket, mintha köszöntésük nekünk szólna. Végig szalad rajtuk a könnyű sugárfény és szinük azonnal üdebb, frissebb lesz. Oh, ti kis kedves, gyönyörű virágcsokráim, hisz ti bizonyítjátok leginkább, hogy azok a jámbor bácsik csak a testüket hozták ide szenvedni és meghalni, de lelkük nemességét és elevenességét bizonyítja az, hogy ti itt vagytok, éltek és virultok.

Széles ut vezet a virággyagy hosszú sora között a belső, azaz harmadik falkerítésig; a virággyag mögött pedig a barátok czellái épültek, az utal párhuzamosan. Mindegyike apró, cínos házikó, melyekben egy-egy barát lakik. Mind-egyik cellában van egy kis szoba és egy kis kamra: a lakás kicsiny, de a jámbor lakónak elég.

A köfalkerítésnél megálltunk és letekintettünk a vidékre. A hegycsúcs meredeken rohan le a völgybe. E föltünk lent buja sikkak kövekkel, melyet a Visztula mint egy széles ezüst-szalag szel át a mélységben. A síkon túl, messze távolban emelkednek a Kárpátok kékesen elmosódó csúcsai. — Balra fordul tekintettünk, s a völgyben előttünk terül el a lengyel főváros: Krakó, kimagasló tornyaival, melyek a nap-fényében megvilágnak, pittoresk házhalmazával, festői szep fekvésével. A várostól a kolostorig egy óráig jöttünk a bintón.

Itt e helyen, a hol most vezetöimmel állunk, itt állott annak idején János Kázmér király. Fejnesebb pontot alig lehet képzélni, honnét Krakó és környékét, s rendkívül szép, elragadó tájképet jobban át lehetne tekinteni. Leirhatlan lehetett a szerencsétlen király fájalma, ki országa szívének szépségében innét gyönyörködhetett legjobban, de viszont ismét látta a város ostromát és bukását, a svéd csapatok győzelmét a lengyelek fölött és végre saját trónja összerokkadt. A lengyel közép-est a csapatlan bűntetésének tekintette, mivel a fiatal szép, de általa elhanyagolt királyné botlását oly drákói szigorral sújtotta. És ha Lengyelországban utazol, s hármikép jön is azóba János Kázmér király, a lengyel mindig hozzá teszi, hogy: „Lengyelország legszerencsétlenebb királya volt.”

Mögöttünk a kis kert közvetlen csaszogást halottunk. Megfordultunk. Csaknyag jött valaki; egy barát közeledett felénk. A nőnek vége volt, s a prior küldte hozzánk megkérdezni, hogy mit akarunk? Sienk ur a lengyel kérdésre lengyeül válaszolt, amiből én természetesen egy szót sem értettem, csak láttam, hogy a barát ismét elmegy, mi pedig újból várakoztunk.

Néhány percz múlva visszajött és intett, hogy kövessük. Es mi követük a kerten és a kolostor udvaron keresztül a prior lakásáig, hol ez már várakozott ránk. Sienk pár szóval üdvözölte lengyel nyelven, szavaiából azonban csak a „papa” és „brève” szavakat értettem, de a komor szent férfi arca egyszerre csak mosolyra nyílt és barátságos meghívása után béléptünk lakásába, hol aztán borral, sajttal és kenyérral megvendégelt bennünket. Barátok szolgáltak fel, némán, szótlanul. A priorral való társalgás egészen hasztalan volt. Olaszországból rendeltek ide a ritka müvelt, intelligens ferlut, ki szellemes társalgásával bámulába ejtett. Majd minden európai nyelven beszélt.

Mikor Sienkől megtudta, hogy magyar vagyok, — örömmel vette ezt tudomásul, és kijelentette, hogy most kellemes meglepetést készít számomra. Utasítást adott, s rövid vártára belépott egy öreg barát, mellére fogbaastott fejle, hosszú ósz szakállal. Egy igazi patriárcha! Szótlanul, megadással tekintett a priorra, ki hozzám

hajolt és ülemba rugta, hogy szólítsam meg magyar nyelven. Odaléptem az öreghez és hazánk nyelven üdvözöltem.

Sohasem felejttem el a magyar szavak hasáát, melyet az agyatyánra gyakoroltak. A megtört alak kiegyenesedett, a leborgasztott fej a magába emelkedett, hágyadt szemei villogni látszóttak és a következő pillanatban nyakam köré borult és megcsókolt. Aztán a prior engedelmével visszavonultunk egy sarokba és beszélünk közömbös dolgokról. Megkínáltam sajttal, kenyérral és borral, de nem fogadtam el. Beszélünk Magyarországáról, persze a régi Magyarországáról, és az öreg még élénken emlékezett vissza a mult idők eseményeire. Dunantuli kiejtésével beszélt tisztán és érthetően; pedig a 70 éves agyatyán már 50 év óta nem volt itthon. Teljes 29 évig volt Rómában és 21 év óta van már Bielamyban. Ötven év óta ma beszélt először magyarul. Nevét nem mondta meg; csak szólítsam egyszerűen István testvérem, ez az ő kolostori neve.

Aztán búcsút vettem a derék magyar szerzetestől, ki szinén a kolostor falai közé temette magát iljan, — de lelke néha visszaszáll a multba. És búcsút vetünk a kedves vendégszerető priortól és a magányos koostortól. A binó visszavitt a városba, de más úton. A mentünk az erdőn, hol utba ejtettük a Czartoryski hercegek híres festői szep nyári kastélyát, melyen tul szemünkbe öltött a „szűkek sziklája” név alatt ismeretes sziklahasadé, mely hely onné vette nevét, hogy a tafarok betörésekor a krakói leányok ide menekültek a veszedelemes ellenség elől.

Tul a hegyen, a kis templón, a Visztula közepében egy csinos fekvésű történelmi híres kastélyt látunk, az „Ester” kastélyát. János Kázmér, a szerencsétlen lengyel király építtette azon alkalmal, mikor a zsidóknak megengedte, hogy Lengyelországban letelepedhessenek. A kastélyt pedig egy világszép zsidóleány, a szep Ester számára építtette, ki a király kedvese volt.

A zsidóné szep szeme, és piros ajka törté meg a búzike király kemény szívét, ki aztán megnyitotta országát a zsidók számára. Egy országot adott a szerelmemért!

Mindinkább közeledtünk Krakó városához, majd befordultunk az első utcába, s az eszi szűrkölet hotelomnál ért utol. A vacsoránál mind együtt voltunk és sokat, nagyon sokat beszélünk Bielamy kolostorról s önkéntes lemondásában az okairól. De nekem úgy tetszett, mintha oly régen látam volna e komor, sűrű képet, nagyon régen, az elmúlt középkorban, honnét hirtelen kerültem vissza a jelen pezsgő, nyüzsgő életébe!

Dr. Nyári Sándor.

A szerelmes levelekről.

Akad-e olyan irástudó ember, aki nem irt volna legalább egyet életében? Aligha.

Már a kis diák a túrelmes papírhoz fordul, hogy felsarjadt szívének érzelmét ezen az uton közölje az imádottal. Es nem egy sorduló, kurta ruhás leányka anyhítt a nevelő-zárda komor életét ily pajzán lútkokkal, melyekről csak a zárda kertjének magas bástyái, honnan az iciké-picike levélkék szárnyakát öltve repülnek a künn ténfergő Selandonhoz, — tudnának eleget beszélni. Könnyelmű jogász-gyerek lövárosi küzdelmeiből, melyek rendszerint a hó végén sztokait fenyegetőleg kitörni, meg-megereszt egy szerelmes levelet az otthon epedő leánykához, kinek a kaszinó-bál alkalmával (persze a mama híre és tudta nélkül) igért örök szerelmet és — házasságot s a balázó leány rózsás álmainak kacérkodó visszfényét rózsás papírra rajzolja egy vékony acéltollal, hogy azzal boldogítsa azt, kit a cotifonnal már ugys a hetedik mennyországba emelt. Aztán a hazasanduló fiatal ember komoly terveit, a főkörtöre érett „eladó” édes álmaid, a vén gavalier szerelmi kalandjait, a partában maradt idősebb hölgy felrajzolt reményeit, a fiatal özvegy eszécsap vágyait . . . mind a szívek e naiv okirata szokta megvalósítani, vagy szeljelbontani, lángha borítani, vagy füstbe roppítani.

A szerelmes levelek — nem mondunk tán bombasztót — a világ egyik mozgató erejét kepezik. Tudják ezt legjobban a dráma- és novelláírók, de költők, hogy tagadhathatnak a komoly filozófusok, kiknél megcsik, hogy egy gyöngéd női kezéből vett levélke minden komolyabb életrendszerüket dugába dönti.

A szerelmes levelek uralkodnak mindenütt és mindenhol. Nincs hely, hová be nem téreközének

A nincsen óvatosság, melyet ki nem játszanak. A diplomaták titkosatos táviratai, a miniszteri bu-reauk reugeteg akthabalmazai, a törvényeszek igaz-ságos ítéletei, a színhások kitanulhatlan színdalai s még sok oly hely, hol az emberek jövőre fölött folyik a szeszélyes játék. — ismerik azokat a kis rózsaszínű illatos leveleket, melyeknek hatalmas-gyarkori nagyobb az államférfiú lufingnál, a mi-niszteri-erélynél (a titkárok és fogalmazók ebbeli erélyéről jobb ha hallgatunk), a bölcs bírák resz-rehajthatlan meggyőződésénél, az intendánsok, igazgatók és karmesterek minden művészi elvénél.

Azok a finom, kusza sorok, melyekből majd lángoló hév, majd pajzán kacérság; olykor naiv őszinteség, sokszor szellemes lufang; néha a leg-önzetlenebb jóakarát, máskor a legkörmönfontabb ravasszág kandikál ki. — Oh hány és hány férfi szívet ragadtak a boldogság egebe, hány boldog-talant lasztítottak a kárházat mélynéges örvényébe, vagy a mi legtöbbször meg szokott történni — hány rövidlátót vittek — jegre.

Nem akarom ezzel azt mondani, hogy a férfiak szerelmes levelei épen nem okoztak olykor-olykor galibát. Tettek biz azok többet is a kelleténél. Sok szép szem sirtatja elvesztett ívétet, sok gyöngye lélek kesergeti átlútt boldogságát, nem ritkán egy-egy könyörtelenebb kebel ősszezsurgogtatott pénzét azért, mert hitt ezeknek a nem mindig hiteles okmányoknak. Megdöbentő gyászos történe-tek, elpirító pikáns börtönök, néha egy ifjú élet önkéntes kioltása, máskor a család béke ledolu-sa vezethető vissza e veszelés okmányokra, melyeket sok esetben a leha csapodárság és a szemérmellen házugság fogalmaz.

De annyi kétségbevonhatatlan igazság, hogy a szerelmes levelek írására a nő már természeténél fogva nagyobb hivatással és képességgel bír, mint a férfi. Ez tán gyözelmes szép olvasónőim, minden szárazállásogató bizonyítgatás nélkül is elhi-szik, jól tudván azt, hogy az erős férfi önkkel szemben mily gyöngye s a gyöngye nő a férfivel szemben sokszor mily erős.

Hogy a nők a szerelmes levelek írásában nagyobb művészek, mint a férfiak, az a kérdés aest-etikai elemzésével is beigazolható. A levélnél művészi követelmény az, hogy bájjal legyen írva. Valami mondhatlan varázst, káprázatos zománcot kíván az, mely olyan, mint a lepke szárnyán a csillanó hímpor, vagy a gyümölcsön az illetlen hamv. Már pedig valjuk be őszintén, hogy a női toll — a tollat nemesebb értelemben véve — mindig több bájt, több közvetlenséget és igaz me-legséget önt a papírra, mint az erejében darabos, a hevében szaggatott, az ömlengésében áradó férfi. A férfi rohammal akar győzni, a nő finom rávalóval fog meg, utánozhatlan ügyességgel s kecses ravasszaggal. A férfi lazon; a nő enyelgés, sir vagy kacag. Enyelgésével meghódít, könyeivel megindít, kacagásával rabul ejt. A férfi ha őszinte, egészen kitárja lelkét, a nő csak nagy ritkán — mert odandában is van valami tartózkodó — de ha szabadon tör ki belőle az érzés, egész szívet és lelkét ad; odaadja — mindent.

De vegyük azt, ha a szerelm csak olyan röpke, szeszélyes csapodárság (és milyen sokszor az!) s a szerelmes levél sem más mint unalmat fűző ja-ték, dévaj mulatság. Hát ebben nem-e a nő az erősebb? — A férfi rendszerint ügyetlen a játék-hoz s darabos, vagy csakhamar nevetséges lesz; a nőnek épen ebben a játékban van legnagyobb tapintata, a mírel — minden érzélgősség nélkül legyen megjegyzeve — elég megbeszített férfiszív tehát tanúságot.

De látom, végre is ezeket a »bókákat« (pedig nem azok) nem igen köszönik meg szép hölgyeim, mert ha így folytatom, akkor csakhamar eljutok a Delfiákhoz, azokhoz az angyali arcú demonok-hoz, a kik nem is hódítanak, hanem büvölnek, babonáznak csak azért, hogy a férfi szárnyszer-gett vergődésében kéjelegjenek, hogy a szeren-csétlen áldozatok emésztő kínjain mulassanak. Pedig ezek a nők épen nem lehetnek eszmény-képek, bár nemcsak a francia regényekben és színdarabokban, de az életben is jésztó mérvben szaporodnak. A nő szívében bírja minden erejét. A mi asszal hódít, a mi annak szívalást követi, megőrsi nemének mondhatatlan tiszta bűbáját; a mely nőnek nincs szíve, az több nem méltó s leg-szenbél névre.

A szerelmes levél, a hevülő szívek s sajnátságos terméke, csak addig bájos, míg naiv és őszinte. A mint a számitó kacérság vagy a bűnös ledér-ség tolmácsává aljasul, lehat érdekes és pikáns, de elvezti a szűzies széplőlésség zománcát.

A legbájosabb az első szerelmes levelek. Azok, melyek egy régi írónk szerint, tömve só-hajtással, lelkiállás és gondolatjakkal, egyszer a szűlek tudtával, huszaszor azok tudta nélkül repit-letnek tova. Ezekben a szerelmes leveleken idővel monolykunk vagy kacagunk, de sokszor mily jól esik e mosoly vagy kacaj a szívnek, mely azóta tán sirni is megtanult? Azt a munkát, melylyel ezeket a leveleket írjuk, álom kezd és álom végzi; de sokszor mennyivel édesebb ez az álom annál a későbbi fálmornál, mely gyakran a lelket öli meg s a szellemet sorvasztja el.

S. K.

Karácsony.

CHAMBERS NEM ANGOLBÓI
B. L.

Angolországra nézve a karácsonyi ünnepek nem mások, mint a szárazföldi emberekre a farsangi szűbnődök. Az idősokak tényleg Karácsony este-vel kezdődik, és végződik február elsejével. Ez az egész időszak mulatságos valami, kiterjesz-keve a boldonságok és mulatságok minden ne-mére. A népies szertartások, amelyek a kara-csonyhoz szűknitáltak, a pogány elődök istenítze-teléből származnak: a tagyöngy felüggasztása és a tuskóégetés valami fa gyökereiből — vagy ceremóniával a házba hozva karácsony este és a tűre téve, hogy világosan nagy lángjával, mint az utolsó Av tuskója. Kezdetek tekintve ama azokánoknak, az a druidák vallásában volt isme-retes, a tagyöngy pedig a legonyobb tiszteltetben részeseült. Téli nap'ordulatkor nagy ünnepség tar-tatott a nép tisztelőre, és a tagyöngy, ha a tőlyfán nagyságában találtatott — a nap isten-nek lön áldozva, az ő földi eserje felüggasztása eme küll nőa idősokakban így majd egész termé-szetes. A tuskóégetés egy szakadatlan és folyto-nos karácsonyi szertartás ránkmaradva elődeink-től: a skandinávoktól, a kik az 5 Yacul ünnepe-iknél körülbelül a karácsonyi időben szoktak lel-gyujtani örömtűzeiket az 6 Fér-istenüknek.

Rost-beef és plumpudding a régi szokásu kara-csonyi ebéd s mindenképpen azon van, hogy kara-csonyra pástétoma legyen. A pástétom rendesen marishus, fagygyu, mazsola apróságból s összevag-dalt almából készítették citromlével leöntve, melybe ismét cukor, szerecsendió, szegfűszeg, fehő kever-tetik, még vegyítették egy kis pálinka is közé, s akkor az egész egy nagy téztáva sütetik meg. Sok minden megváltozott abból, ami a hüberi világban szokásos volt, mikor is a karácsony csaknem folytonos vigáság volt. Bármily kezdet-legesek és nyarsak valának is ez idők, minden-estére különböztek a vendéglátás szűzsége és bőrsége által. A karácsonyi szűbnetek alatt tart-ajó fogadot beennünket mindenfelé és előtte s utána két hét a dőzsölés és mulatság volt. Az igazi lakoma és lakmározás azonban a hü-berur által adatott az 6 barátjainak és roko-nainak, a kik ahban karácsony napon napján nagy pompával vettek részt. A fogások külső s nevezetes alkalomra legelőször is a vadkan hoz-szotj. Trombiták haragosa és tús között hozta azt be, énekelve és zenélve, ezüst vagy arany tányéron, az ebédőbe a főszűlnök, aki elé pompás körmenettel mentek a nemesek, hől-gyek, aszalgák, lelken éneket zengeve. Ez alatt a diáznófej az asztala tététt nagy komolysá-gal és a tal méltóságához illő ünneplésességgel.

A parochia titka.

Eppen azombart este volt.
A falu lakói már pihentek.
Csak a parochia két utcai ablakából hatolt ki lámpafény, jelétül annak, hogy ott még ébren van valaki.
A falu fiatal lelkese még ott ült dolgozó-asztala mellett s készítette a vasárnapi szent-bezedet.
Csak imént fejezte be; még az utolsó sorok meg sem száradtak teljesen.
Kézébe vette a tömören beirt ívet s elolvasta a bekezdést.
Bűnbánó Magdalenáról szólt.
Halvány arca olvasás közben ki-gyúlt a ha-tásosabb részleteknél. Lelke mélyéből szakadtak azok a szép gondolatok; fölajzottak szíve minden idegszála.

„Te! van az élet, a világ csabokkal, mik fölött nehéz győzedelmeskedni még a lélekben, s szívben erősekes is. A kísértő ördög száz alkab-ban barangol köztetek, mindig közel, mindig leg-közelebb a szűgényeshez, nyomorhoz. A gazda-goknak csak a kísértő ördögnek kell megküde-nők; a szűgényeknek még a nyomorral is, mely párnát terít a csabító ördögnek. Azért, ha meg-ítélitek is azokat a szűgényeket, kik elbuknak a nehez küzdelemben, ne tisztsátok el magatoktól s ha szemükben látjátok a bűnbánat könyvét, sirtatok velük és bocsátsatok meg nekik! — A megvétel tovább tiszítja őket a lejtőn, melyre talán egy öntudatlan pillanatban léptek. A sze-retet visszaemelheti a megtévededtet az igazak gévényére. Szeretet boldogítja a tisztaszűbűket, szeretet váltja meg a vétkezőket is a földi élet számará. Előretartak ragyog az isen! Mester példája: 5t kövessétek . . . !”

Mikor ezt a részletet elolvasta, egész arca-t fény ragyogta be; mélytűzi szemében könyvek fényletek; kezében reszkett a papír.
Azután megállott egy pillanatra, nézte, nézte merőben a sorokat, mintha küzdött volna ma-gában: igazak-e azok a gondolatok? Elfogadja-e ezt az elméletet az élet? Nem volna-e jobb azt a részletet kitérőlni onnan?

A papírt letette. Nehéz sohaj szállott föl szí-véből. Arcáról elröppent a pillanatsíri pir, a lel-kesebb fény. Fejét két kezébe hajtva, gondo-latokba mélyed.

Nem hallotta azt sem, amint a téli vihar meg-megzörgette az ablak táblákat a erősen vagdaltá azokhoz a havas esőt.

Az ő lelkeben erősebben viharzott válam!

Majd halvány fejt fölemelte s zavartan nézett körül, mintha lelke elröppent visiót kereste volna.

A vihar süvöltött, tombolt odakünn.
Az ablakredőkön erős kopogtatás hallatszott. Rögön az ablakhoz sietett; fölnyitotta a belső ablakzárnyakat.

— Talán beteghez kell mennem? — kérdezte mély hangon.

Valami érthetetlen rökögés, siró nyoszörgés volt erre a válasz.

— Ki az?
— Én vagyok — hallatszott kívülről.

Csak annyit látott, hogy egy bőrig ázott, di-dergő nő állt ablaka alatt.

— Egy viharvert asszony — mormogta fogai közt s az ablakot gyorsan betéve, kisétt szű-béből, hogy bebocsássa és meg tudja akaratal. Kinyitotta a folyosó ajtaját s a didergő nőt bebocsátotta.

A nyitva maradt szobaajtón át kiható lámpa-fénynél látta, hogy tisztaságosan öltözött, de tel-jesen ázott, sápadt nő állt e őtte, dideregve, ken-dőbe burkoltan.

Rögön bevezette dolgozó szobájába.
Ott a nő levette fejéről a vizitő csorgó kendőt, vállaira eresztette; azután megragadta a pap kezét.

— Feri! megbocsátás-e? — szólt reszkette s térdre omlott.

A pap homlokához kapott; halvány arca egé-szen sápadtá lett. Ugy érezte: megingott alatta a föld.

— Teréz — szólt tompa fájdalommal.
— Hát mégis rám ismerél! — Én vagyok a szűgény, földözött, világfutó Teréz. Ide jöttem hozzád irgalomért, szeretetért.

Atkarolta a sápadt lelkész remegő térdét.
— Mit tetél? Nem tudod, hogy ez papi ház?
— Tudom, tudom, de számitottam szeretetedre. Mindig olyan jó szíved volt, mindig ugy szeretél. Csak hozzád lehettem bízalommal.

— Szerettelek, igaz! Szerettek most is. Meg-sirtattalak, eltemettelek. Számomra csak rótd!

Fölemelte a sápadt nőt a földről, azután pár lépésnyire távozott tőle.
De az közelébe ment egészen.
— Nem, nem, nem! Te nem fogsz engem el-kergetni. Nem! Émlekez-e, mikor egyszer othon a szeretetéről prédikáltál? Hogy sirt a templom-ban mindenki, mikor arról beszéltél, hogy a szer-etet a földszőlő a sirt küszörjén mindenkit; hogy a földi életet, a földi küzdelmeket csak egy képes-ségűvé teszi: a szeretet. Sohasem feledek szép szavaidat. Ugye akkor még engem is szeretél?
— Bár minden szavam ugy lelkembe vesődött volna! Akkor ma nem így állnánk egymással szemben.

— Tudom, tudom. Vétekem, nagyon bűnös vagyok. Azért ne tessza el! Mindenki elfordult tőlem, kik egykor szerettek. Világga üszött vagyok. Fogadj hajlékomba!

— Mindent kérhetek tőlem, csak ezt ne. Az éji nálam töltöttem. De a ég ne mond senkinek: ki vagy. Te már elvesztél; kímélj meg engem! ne rábús magaddal!

— Mindent, mindent megígérek, csak el ne üss! — szolt az asszony, a kétségbeesettek pillanatnyi örömeivel megragadva a lelkész kezét, csókjaival halmozta el.

A lelkész kézen vezette a nőt a lelkészlak nádik osztálya felé a ott csendesen kopogtatott gazdasszonya ajtaján.

Mari néni az öreg gazdasszony még nem felelt: le; ott állt pamlagán és takarékoságból öreg szemű olvasójáról imádkozott a vihartől való istennél. A kopogásra oda csoszogott és ajtóhoz és szinte. Loh lelevegőnek sorsára jutott, mikor az ő szent papja mellett a fiatal nő megpillantotta.

— Adjon e szegény nőnek ejteli szelítést, Mari! Ide kergette a vihar — szolt a pap a gyorsan visszatért szobájába.

Itt azután lerokadt pamlagára és keserveesen el kezdett zokogni, azzal a megrázó kinnal, ahogy csak egy férfi képes sírni.

A vihar eszalatt elcsendesült; de annál erősebb vihar dult az ő lelkében.

Mit tegyen e nővel? Hogy kigúnyolja, kiközösítse, tönkre teszi az élet a szeretet ragyogó elméletét!

„Kik elbuknak a nehéz küzdelemben, ne tesszék el magukatól e ha bűnösökben látják a bűnbánat kényét; sírjátok velük és bocsánatot kérjétek nekik.”

Est fogja ő prédikálni holnap; est írta ő lelke, azíve sugalmát, tiszta meggyőződését követve. És ime: az első pillanatban, mikor e szép, eragragyogó elméletet követnie kellene, nem kell-e önmagától megtagadnia a legszebb erény gyakorlatát éppen azért, mert pap.

Egy nővel áll szemben, kit szeretett, kit most is szeret, habár őrá néve már meghalt, de a kit őszinte bűnbánatában szívesen fölemelve, ha az emberi érzelmek meg nem törtenek azon az egy gondolatán, hogy ő pap, akin a világ szeme csüng.

Hajnalig küzdött gondolataival, érzelmeivel. Akkor elaludt.

Másnap reggel felöltözött s mint rendszeren szokta, bínyította aáját, jelesve, hogy most már be lehet hozzá menni.

Az öreg Mari néni kikelt képpel, fejcsóválva ment a tisztelendő urhoz.

— Haj lelkem, kedves tisztelendő atyám, bizony nagy dolog érte ezt a mi szent hajlékunkat.

— Minden hajlékkal rendelkezik az Ur.

— Igaz, igaz, lelkem tisztelendő atyám, de már ez a mi sorunk mégis igen nagy sor egy papi hajlékra.

— Ugyan Mari néni, egy szegény viharvert asszonynak éjjeli szállást adunk. Ezzel csak nem adtuk el lelkünk az ördögnek — szolt kedvelően a pap.

— Dehogyan adtuk, dehogyan adtuk, lelkem atyám! Hanem más baj is lett abból.

— Talán csak rosszul lett?

— Hát rosszul, igen elég rosszul lett; de azért már túl van a bajon. Bizony mi odaát egy szemhunyást sem adunk az éjjel. Tisztelendő urat nem akartam zavarni, hát csak tettem a magam szegény esse azerit. Meg is történt szerencsésen. Rőstelem, lelkemre mondom rőstelem még megmondani is. De hát most már, ha egyszer éppen ennek a mi szent hajlékunknak rendelt az Ur-isten: csak tessék megkeresztelni mihamarább, mert egy két óráig ha él.

A jó Mari néni, mintha lepke-könnyűséget érzett volna, hogy ez az a nehéz jelentősen túlszeli, sarkon fordult és fiatalos gyorsasággal sietett ki a szobából.

Bizony jól is tette; mert nagyon megesett volna a szíve, ha látta volna: hogy torzult el annak a szegény asszontól fiatal papnak arca a belső fájdalomtól, hogy kapott kétségbeesetten gazdag hajlékjai közé, hogy futkosott föl a szobájában dűt arccal, hullámzó mellet, líhegő ajkakkal, az éjszakai fájdalom öröngésével!

— Végem van! Megszemmisültem!

Est nyitja, mikor a kitűző fájdalomtól kiérdült pamlagára roskadt. Agyában megkuszálódtak a gondolatok. Csak nézett maga elé gyöveg szemekkel, mint aki közel van az örülteshez.

Percekig tartott láza kimerült idegek lethargiája.

Reszkető közrel nimogatta meg néhány sor lázasan égő homlokát.

Azután felállott.

Akkor már valami fölemelő határozottság, férfias érzékszolg sugárzott szemeiből. Valami röpkény a vértanui öntudatból.

Nem volt szem, mely szárazon maradt volna az aiatl a remek szentbeszéd alatt, mit a fiatal pap a székéről mondott.

Bűnbánó Magdalená sorsát olyan drámai erővel, olyan megkapó közvetenséggel, olyan vesekig ható lelkesedéssel talán egyetlen egy pap sem ecsegtelte meg.

A nők fennhangon sirtak, zokogtak. A férfiak szemekét törülgették.

A fiatal lelkésznek különben is magas, sudár alakja a beszéd havában mintha egyre nőtt, egyre emelkedett volna. Arca lángolt; szemeiből a szónoki lelkesedés fénye sugárzott. — Ajkáról bűvös zeneként zengtek le a szebbnél-szebb gondolatok. Egész lenyén volt valami a megdicsőülék varázsfényéből.

Mikor a nép a templomból kivonult, kisebb-nagyobb csoportok képződtek megbeszélni ezt az „isten” prédikációt.

Övegesné asszonynak, a bírónének is vörösré voltak ugyan sírva szemei; nem győzte magasztalni az ő aranyaszű papjukat, akinel őtén Aranyasója Szent János an beszélt szebből de

azért nagy titkosan, szorosán a közellevő fölkekhez hajolva mégis sugott valamit. Mert hiába: ő bíróné; ura mellett őre a falnak, asszonyi jusszon.

Csörömpöné, a szomszédja, erre már megállott.

— Itt, a mi papunk hajlékában?

— Itt, itt — erősítette Övegesné.

— Aztán mikor?

— Az éjjel, egy-3 óra tájban.

— Da hogy mert éppen a ppházba menni az a szerencsétlen teremés?

— Hah, hát tudja szomszéd asszony a pap is csak ember. A mi falunkban csak félesztendeje van. Az igaz, hogy itt még az elcsúszás sem vehet rá makszemnyi szennyet sem. De ki tudja: hogy volt, mint volt az előti? Isten tudja; nem ez a dolg jutott-e aszébe, mikor olyan gyönyörűen beszélt a bűnbánó Magdolnáról?

Erre a körbe gyűlt különböző koru asszonyok egész egyértelműséggel kezdtek jobbra-balra ingatni a fejüket.

Olyan ez az egyakaratu lejjngés, mint mikor a szelmalom szárnyas kerekét mozdítani kezdi a szél.

A malom megindult: volt mit őrolnie.

— Ki is hát voltaképpen az az asszonyszemély? — Mi a neve? Hova való termés?

Honnan és miképpen ismeri a tisztelendő urat?

Ilyen kérdé-ekkel ostromoltak uton, utófélan az öreg Mari néni, a ki a kérdésekre nagyokat fohászkodott, mintha minden természet, minden szep mezei reményességét tönkre tette volna a jégverés.

— Biz én azt meg nem tudom mondani, lelkem, gyerekeim. Pedig elihetitek: vallattam, mikor csak szeret tettem, hogy legalább a nevet mondja meg! Nem tette, nem teszi az Isten világáért sem. Elvisszi az minden titkát a sirba; mert bizony, lelkem, gyermekeim, alig éri meg gyermekeivel együtt a jövő hetet. Hogy legutóbb nála volt a doktor, erősen rázza a fejét, mikor kijött a szobából s úgy főtülhegygel hallottam is, mikor a tisztelendő urnak mondta, hogy nincsen mentés, meg fog halni.

— Hát a tisztelendő ur mit szolt hozzá? Mért nem vitél el a parochiáról?

— Hah, lelkem, gyermekeim! ki merné ezt bolygatni? Ezzeker ugy elozogtam; de a lelkem, szent-atyám nem szolt rá semmit, csak nagy sóhajtott és elfordult tőlem. Ugy megbántam, hogy szoltam, úgy lájt érte a szívem, mintha apró tüvel szurkálták volna. Mióta ez az asszonyszemély nálunk felszik, csak jár-kei, lézeng ide-oda, mint kit a rossz szíve kerget. Ha soká tart még így a dolog, valósgos arnyékká aasik szegény.

— Bemegy-e néha hozzá?

— Szegény beteg ritkán van eszméleténél; rendszeren lázas alom gyótri. Ilyenkor meg megszokta nézni. Tegnap — Isten rossz néven ne vegye, hogy pap után leselkedtem — az ajtó felé nyitva maradt; akkor láttam, hogy szemét tö-

rülgette, a mint a szegény beteg asszonyt nézte. Szep csendesen le is hajolt fölébe és homlekon csókolt.

Erre Övegesné csipőre csapta két kezét:

— Nem megmondtam? Valami régi historia lehet az egész dologban? A pap is csak ember. A rossz fehér nép szeme az ördög tűzes villája; átszurja az a reverendát is.

— Ejnye! Ugyan! szomszédasszony! — szolt erre feddő hangon Csörömpöné — Bíróné lelére hogy beszélt így a reverendáról?

— Ide reverenda, oda reverenda! Előtünk van a példa. Pedig — lelkemre! — e mellet a mi fiatal szent papunk mellett tűzbe merem volna tenni minden pillanatban a kezemet.

A jó öreg Mari néni eimenekült az ördögi beszéd elől; sietett, ahogy öreg csontjai engedték, a parochia felé.

Az eklezsia asszonnyai pedig fejcsóválva mentek szét.

— Hiába, hiába: most már többé az sem igaz, hogy fehér a galaab; nem igaz, hogy ártatlan a ma szü eteti barány.

Ejőti a következő szombat-est.

A fiatal lelkész megint ott állt dolgozó-asztala mellett; készült a másnapi predikációra.

Csendesen kopogtak a ajtaján.

Az öreg gazdasszony csoszogott be nagy zajtalansággal.

— Tisztelendő atyám, szegény betegünk papot kíván.

A fiatal, halvány pap fölkelte hideg, nyugodt arccal. Nem rezdült meg annak egyetlen kis ideg-szála sem.

— Rögtön ott leszek.

Megterite nyomban a készületet.

A ment a templomba a ha doklók szentségeért.

Azutan a papi hatalom jeivényeit felöltve, egyenesen bement a beteghez.

Ketten maradtak csak a szobában.

A betegnek volt még annyi ereje, hogy meggyónt, megáldozott; azután fölvette a haldoklók szentségét.

Mikor a lelkész a stólat, karinget letette a beteg hátá, alig hallható hangon magához hívta még egyszer. Oda mutatott a mellette fekvő csecsemőre.

Néz... ő már... meghalt... Kívtem én is... Sirba viszem... a gyulaat... Hadd... halljak... meg... boldogan... Csókolt meg... utoljára...

A pap azzal a felségs nyugalommal, melylyel papi functiojat végezte, lehajolt; átkarolta az asszót, lázas beteg nyakát s aajkák érintkeztek.

A beteg arcan az üdvözölés pillanatnyi fénye rebbent meg.

Feje lecsuklott. Meghalt.

A pap azep csendesen a vánkora (ekietie a hideg főt; szempilláit lefogt; azutan kisetett a szobából.

Iróá-stalábox állt és írta:

— Kedves Apám! Most halt meg karjaimban szegény, szerencsétlen Teréz nővérem...

A toll kihullott kezéből.

Két karjára dőlt és görcsösen zokogott.

Szalay Sándor.

IRODALOM.

Lapunk e rovatában ismertetett művek, lapunk kiadójánál: Fischer Fülöp könyvkereskedésében megrendelhetők:

— **Zsebnaptárak 1894. évre.** — Légrády Testvérek könyvkiadóhivatalában en évben ismét megjelentek: Taxitök naptára 1894. Saek. György Endre, Ára 1 frt 30 kr. Jagerskápló mindenki számára 1894. Ára 1 frt 30 kr. és Közhazna Zsebnaptár 25 kr. Ezen esztendőben beosztott és ebből nosan kiállított zsebkönyvokat ajánljuk.

— A „**Hivatalos Nemzet**”, mely múltó vasárnapjánálkál lál iródkönyvként, egy a divatot, mint a sazipródmál könlényeket illetőleg egy-egy desztartalma, különálló egész számot, nem pedig ugyaneveit mellékletet ad, mindjobban tart hódit a művelty magyar hölgyek körében is kizsoritja az idegen nyelvű vállalatokat. Százipródmál könlényeit első rangu magyar írók adták, válogatott és gondosan fordított kiállított jelesebb termékekkel vegyosen, a szerkesztés óta pedig Szabóné Noglál Janka áll, ki mint a Petőfi-társaság tagja s a tervekny iródalom egyik legkedveltebb írőja ismeretes. A divatrész használatkópen női kös vasatése alatt áll, meg pedig Faughey Gyújtó Isabella nevében van írás. Kisek ismert és érdemes irodalmi munkáideg közzeséget váltal azott,

hogy a divat tudósítások olyan látszólagos gondokkal és leírásokkal kerülnek az olvasó elé, amilyen eddig még nem volt. A lap számos, tetszetős formában, rendkívüli elegáns kiállításban jelenik meg, temérdek képpel tarkítva. Szépirodalmi részben pedig minden számban érdekes. női arcképet hoz, a magyar szellemi és társadalmi élet egy-egy kiválóbb alakjáról. Szívesen használnák fel az alkalmat, hogy ezt a valóban céljának megfelelő lapot, mely minden előnye mellett még a legolcsóbb is, melegen ajánljuk olvasóink figyelmébe. Előfizetési ára egy évre 6 forint fél évre 3 forint, negyed évre 1 frt 50 kr. Előfizetéseik és megrendeléseik címzendők a „Divat Szalon” kiadóhivatalához Budapeston, Gizella-tér. Haas-palota. Mutatványssámok ingyen küldetnek.

A Fővárosi Lapok újkor pályafutásának XXX-ik születését követi meg. Az új szerkesztőség, mely Szaga Tamással öltözött 1893. január 1-én vette át a lapot, a lefolyó év alatt mindent elkövetett, hogy a magyar irodalom és egyetlen naponta megjelenő közlönyét az irodalomnak, művészeteknek és a magyarság fővárosi társadalmának minden irányban független organumává emelje. Hogy mennyiben sikerült elérni ezt a színt, melyet a szerkesztőség egyetlen percére sem távoztatott szem elől, arról a lap olvasó községe a lefolyt esztendő alatt bőven meggyőződhetett. A Fővárosi Lapokat, a mivel magyar olvasó közönség szívesen fogadja ajánljuk, megjegyezvén, hogy a lap előfizetési ára marad a régi. — 1 óra 1 frt 40 kr, évi negyvenkötlet 4 frt. Január elsőjével belépő új előfizetőknek a kiadóhivatal díjtalanul küldi meg a Fővárosi Lapnak gyönyörű karácsonyi albumát. Az előfizetés legelőnyösebben postautalvánnyal követhető címzettel küldendő. Fővárosi Lapok kiadóhivatala, Budapest, Ferencliek-tér 3.

Megjelent a Pallas Nagy Lexikonának 53. 54. füzet, vagyis a IV. kötet B. és B. füzet, a Ciró és Colorado, illetve a Collet és Corpus Christi költői események. Az 53. füzet melléklettel a Cséplőgépek II. és III. lapszáma. Cikk vármegye térkép, az 54. füzetben a Császár ötvények és a Csillagászati műszerek I. lapszáma, míg a 2. füzetben összesen 9 szövegrész van. A Pallas Nagy Lexikonára, a szép nemzeti vállalat, minden könyvkereskedésben elő lehet venni. Ára kötetenként kötsz 6 frt, füzetekenként 30 kr.

177. Nagel-Ötlet könyvkereskedésében Budapest. Megjelent a Nemzeti-színház bérházában megjelent Knorr Alajos Ötlet-Ötlet 7-ik kiadásának 7-ik füzet: 2. füzetben az a szerző a házassági szerszövegekről, ismerteti az eljegyzést és magát a házasságot, mint a családi viszonyok és az abból származó jogoknak kitérőt, az azokra vonatkozó szabályokat, még pedig a felek hitvallása szerinti legelőnyösebb római katolikus házasságára vonatkozó szabályokat, azután a protestánsoknál a házasságörvényen. II. József császárnak 1786. év március hó 6-án kibocsátott és utóbb közzétett érejtűnek elfogadott rendeletét, továbbá a vegyes házasságokra vonatkozó, végre a görög hitnek valamint az iszraeliták házasságára, fenálló szabályokat. Ezután áttér a szaracok házasságára, ismerteti a jogellenes cselekményekből származó követeléseket, ismerteti a váltókat és a váltón előforduló személyeket, a váltóképességet, az idegen váltók kelleit a forgalmányt. Az Ötlet-Ötlet megjelenik füzetekben, egy-egy füzet ára 30 kr. Az első kötet már megjelent, ára 3 forint.

HIRDETÉSEK.

Köszvény és csúszban szenvedőknek ezennel a legújabb körökben

Horgony-Pain-Expeller

elnevezés alatt dicsőítőleg ismeretessé vált Tinet. Csepel comp. ajánlólágy legyen emlékeztető hozva. Ezen népszerű háziáru 25 óra, mint legmegbízhatóbb fájdalomcsillapító befőrzés: ismeretes és mindnyájuk által, a kik használták igen kedvelték, úgy hogy további különös ajánlása nem szorul. Ugye 40 kr., 70 kr. vagy 1 f. 20 krajt áron a legújabb gyógyszer-tárban kapható. Azonban a „Horgony” valódi gyűjtemény, mert csak a vörös horgonyval ellátott üvegek valódiak. Ha a valódi Pain-Expeller helyben nem volna kapható, akkor forduljunk a gyártók gyógyszer-tárához: Richter gyógyszer-tára „az arany országhoz” Prágában vagy Turók József gyógyszer-tárhoz Budapeston.

STERNBERG ARMIN és Testvére
ca. és kir. szab. hangszer-ipar
Budapest, VII. Kerepösi-ut 35.
Szakt készítményű, mindennemű hangszerek és azok kellei és alkatrészei. Mindennemű hangszerek és zenélőművek javítása és hangolása szakszerű pontossággal eszközöztetik.

A „Columbus” cimbalomverője megszünteti az eddigi pamut-zást és zérú zást, erős és csengőhangot nyerünk általa. — Minden verőre bárki rábuzhatja és mindenkor le is huzhatja. — Soha sem pusztul el. — Ára a verőpálcákkal együtt a: utóbbiak minősége szerint 1. — 2. — 2.50, 3. — és 3.50. — Külön a „COLUMBUS” verője párja 1. — frt.

Legújabb! Legújabb!

„INTONA” változtatható ércjátéklapokkal és korlátlan műsorral.

Ezen új találmány hangszerezzel minden elzárta tanulmány és zeneismeret nélkül száz meg száz tetszés szerinti zenedarabot lehet játszani.

477 20.-* Ára 12 frt, a kótalapok darabja 30 kr.

Megrendelések az áruk előleges beküldése mellett vagy utóvétel-el teljesítetnek.

KLYTHYIA ZSIR HAJPOR

a bőr szépítésére és simonítására,
legelőnyösebb szőrzéki, bál és társalgó hajpor,
— fehér, rózsaszín, és sárga —
— vegyileg analízált és ajánlja Dr. Pohl J. J. cs. kir. tanár által Bécsben. —

375

Elismerő levelek következő urnóktól:

Wolfer Norolt, cs. kir. udv. színész Bécs.
Beeth Loh, cs. kir. udv. opera énekes Bécs.
Schliger Antonia, cs. kir. opera énekes Bécs.
Fálmay Ilka, színész és cs. kir. szab. színháznál Bécsben.
Odilon Helms, színész és német népszínháznál Bécsben.
van Dyck Ernő cs. kir. udv. opera énekes Bécsben, stb.

Egy doboz ára 1 frt 20 kr.,
— Utóvétel vagy az áru előleges beküldése után küldetik.

Kapható a legújabb illatszert-, gyógyszer kereskedésben és gyógyszer-tárban.

Taussig Gottlieb
Szem szőrzéki
szappan és illatszert-
GYÁR.
Főraktár:
BÉCS, I. Wollzeile 2.

Ami soha értékét nem veszti egyedül az **arany- és ezüstnemű,** miért is a legcélzesebb és legszebb alkalmi ajándék.

A közelgő karácsonyi és újévi ünnepek alkalmából a nagy érdemű közönségnek díszan felszerelt **arany- és ezüst-áru üzletemet** (Városház utca, FISCHER FÖLÖP könyvkereskedése átellenében) legelőnyösebben ajánlom. — **Ajándék-tárgyak nagy választékban a legdivatosabb kivitelben OLCSÓ ÁRAK-ért!** — **Gyönyörű china-ezüstneműek!**

A nagyérdemű közönség szíves pártfogását kérve, ajánlom egyszerűsággal **javító műhelyemet,** mely a modern technika minden kelleivel ellátva van.

Kittinő tisztelettel: **HAMBURG MIKSA.**

PSERHOFER J. féle

gyógyszertár

BÉCSBEN, I. KER. SINGERSTRASSE 15. SZ. A.

12-

„zum goldenen Reichsapfel.“

489

Vértisztító labdacsook, esztét Altalános labdacsook neve alatt; az utóbbi

nevet teljes joggal megérdemlik, mivel csakugyan míg léteznek betegségek, melyben ezen labdacsook csodás hatást érnek el, azaz bizonyították volna. Évtizedek óta ezen labdacsook általános elterjedésnek örvendőnek és alig van család, melyben ezen kitűnő háziorszerből készlet nem volna található.

Számtalan orvos által ezen labdacsook háziorszerül ajánlottak és ajánlottak minden oly bajoknál melyek a reas csontokból és az ízületekből erednek, mint szeptávarok, máhajok, kólika, vértőlulások, aranyér, bélféltenség a használt betegségek. Vértisztító tulajdonságuknál fogva kitűnő hatással vannak vérszegénységre s az abból eredő bajoknál is: így sápkóránál, idegességben, szárazos fejfájásoknál stb. Ezen vértisztító labdacsook oly könnyen hatnak, hogy a legcsúszályosabb fájdalmakat sem okozzák, s ennek folytán még a leggyengébb egyének, de még gyermekek által is minden aggodalom nélkül bevehetők.

A számtalan háziorszerből, melyet a labdacsook fogyasztói a legkülönbözőbb és legnehézebb betegségek után egénységük visszaanyerése folytán hozsánk intétek, ezen helyes csukie sokányát említettük azon megjegyzéssel, hogy mindazok, a ki ezen labdacsokat egyszer használták, még vagyunk győződve, azokat tovább fogja ajánlani.

Köls, 1893. Aprilis hó 9-án.

Tisztelt Pscherhofer ur!

Legyen oly szives és kedves nékem lenni 15 labdacsoot az Ön föltűnőhatatlan vértisztító labdacsoiból utánvételel. Fogadjon az után is a legmelyebb közönséget: labdacsoot csodahatású. Marschek teljes tisztelettel. Pawlik P. renes, Köln, Lindenhal.

Hrache, Pilsdnik mellett, 1887. szept. hó 12-án.

Tekintetes Úr!

Isten áhárta volt, hogy az Ön labdacsoat kézzem közé keríték, melyeknek hatását esemmel megírni: Én győztesen magyaltam olyannyira, hogy semmi munkát nem voltam többé képes végezni és lényegre már a hálók közt voltam; ha az Ön csodálatos vértisztító labdacsoit szegem nem mentették volna meg. Az isten áhja meg Ön szét eszerre. Nagy bizalom van, hogy ezen labdacsook szegem is tékeltesen ki fognak gyógyítani, a mint már meggyőzően az egénységük visszaanyerésére segítségül szolgálják. Küldöz Terész.

Bécs-Újhely, 1887. nov. 9-án.

Mályan tisztelt Úr!

A legforróbb közönséget mondok esemmel Önnek 80 éves nagynénem nevében. Az ált. 5 éven át szenvedett gyomorhurutban és viharokában, már életét is megunta, melyről egyáltalán is le mondott, midőn véletlen egy dobozt kapott Ön kitűnő vértisztító labdacsoiból s azoknak ált. használata folytán tékeltesen gyógyult.

Legfőbb tisztelettel Weinsteil Josefa.

Mehengrabramet, Gföhl mellett, 1880. márcs. 27-én.

Tekintetes Úr!

Alföltött lemondottam kér 4 csomagot az Ön valóban hasznos és kitűnő labdacsoiból. El nem mulasztathom legmelyebb állomásomat kifejezni ezen labdacsook értéke felől és azok, a hol csak alkalmas nyílik, a szenvedőknek legmelyebb alkalmas fogom ajánlani. Ezen háziorszerom teljes esztét használására Ön esemmel felhatalmazom.

Teljes tisztelettel Hahn Ignác.

Göschendorf, Kolbach mellett, Sallésia 1888. okt. 8-án.

T. Úr!

Falkórom, miszerint az Ön vértisztító labdacsoiból 1 csomagot 6 dobozzal küldeni sziveskedjék. Csakie az Ön esztét labdacsoinak köszönhetem, hogy egy gyomorhurut, mely engem 8 éven át gyötört, meggyógyultam. Ezen labdacsook nálam sokasom fognak kifogyni, a midőn legforróbb közönséget kifejezem, vagyok tisztelettel.

Zwickl Anna.

Ezen vértisztító labdacsook csak a Pscherhofer J. féle, az „arany birodalmi almához“ esztét győztesen háziorszerben, Bécsben I., Singerstrasse 15. sz. n. kénáltatnak valódi minőségben, s egy 16-os labdacsoot tartalmazó doboz ára 21 kr. Egy csomag, melyben 6 doboz tartalmatik, 1 ft 30 krba kerül; bérmentes utánvétellel küldésnél 1 ft 10 kr. Egy csomagnál kevesebb nem küldetik el.

Az öszeg előbbeli beküldésnél (mi legjobban postautalványokkal esztét küldés) bérmentes küldésel együtt; 1 csomag 1 ft 30 kr., 2 csomag 2 ft 30 kr., 3 csomag 3 ft 30 kr., 4 csomag 4 ft 40 kr., 5 csomag 5 ft 20 kr. és 10 csomag 9 ft 30 krba kerül.

NB. Nagy elterjedtségük következtében ezen labdacsook a legkülönbözőbb nyelvek és nyelvek alatt esztét küldésnek; esztét küldésben kérték csakie

Pscherhofer J. féle vértisztító labdacsokat követelték. N. N. azok tekinthetők valódiaknak, melyeknek hasznát utasította a Pscherhofer J. névaláírásal feketesímben és minden egyes doboz fedele ugyanazon aláírással vörös szímben van aláírva.

Amerikai köszvénykenőcs Pscherhofer J. féle. Gyors és hatékony hatású, legjobban azor minden köszvényes és csúszos bajok u. m. gerincos egy háttalans, tocsogtatás, lechtás, migráns idegek foglása, 18% fájás, fülzúgatlás stb. stb. ellen 1 forint 30 kr.

Tannochinin hajkenőcs Pscherhofer J. féle. Évek hosszú során valamosan hajnövesztő azor KÖRÖTT orvosok által a legjobbak állásomra. Egy szögánsan kiállított nagy szelencével 2 forint.

Általános tapasz Stenderl Imárvöl. Útás és szűrés által okozott sebekenél, mérgező daganatoknál, ujjkukacs, sebes- vagy gyuladt-mell vagy más ily bajoknál, mint kitűnő szor lön kipróbálva. 1 tégely 50 kr. Bérmentve 75 kr.

Fagybalzsam Pscherhofer J. féle. Sok év óta a fagyos tagokras minden idült sebre, mint leglátosabb szor állásomra. Egy köcsöggel 40 kr. Bérmentve 65 kr.

Útifüvedv, egy általánosan ismert kitűnő háziorszer, azor hurut rekedtség, görcsös köhögés stb. ellen, 1 üvegocské ára 50 krajcz. 2 üveg bérmentve 1 ft 50 krajczár.

Élet-esszenczia (Pragat csopok), megromlott gyomor, rossz emésztés és mindennemű aljasti bajok ellen kitűnő háziorszer. 1 üvegocské 22 kr., 12 üveg 2 ft.

Általános tisztító só Hallrich A. W. 461. Kitűnő háziorszer a rossz emésztés minden következményei, u. m. fűfájás, szédülés, gyomorgerős, gyomorhív, aranyér, dugulás stb. ellen. 1 csomag ára 1 forint.

Angot csodabalszam, Egy üveg 50 krajczár.

Por a lábizzadás ellen, Esztét por megcsünteti a lábizzadást s az ált. képződő kellemetlen szagot, épen tart. a lábballt és mint ártalmatlan szor van kipróbálva. Egy dobozzal 50 kr. Bérmentve 75 kr.

Göyva-balszam, kitűnő aszer göyva ellen. Egy üveg 40 krajczár bérmentes küldésel 65 kr.

Helsó vagy agós-ség só kitűnő gyomorhurut és minden a rendetlen emésztésből származó bajoknál. Egy csomag 1 ft.

Ezen itt felsorolt háziorszerben kívül az onstrák lapokban hirdett öszeg bel- és külföldi győztesen esztét különlegességek raktáron vannak és a késztalton netán nem levők gyorsan és olcsón megszerkesztetnek. — Postai megrendelések a leggyorsabban esztét küldésnek, ha a pénzösszeg előre beküldetik; nagyobb megrendelések utánvétellel küldetnek. — Bérmentve csakie oly esetben történik a küldés ha az öszeg előre beérkezik, mely esetben a postaköltségek sokkal mérsékeltebbek.

Köhögés

ugy bármely hűrtös betegsége a légszűcsnek, gégenek, tüdőnek, továbbá légszűcs nehézség, szűcs-mellőség, asma, elnyálkásodás száraz- és fojtóköhögés, csiklandozás a nyálka hártjának — kezdődő gűn-6 kór a legjobban és gyorsan távolítottak el az évek óta bevált valódi s orvos rendelre készített és az orvosok által ajánlott:

Szent-György-Ther csomagja 50 kr. és **Szent-György hurut por** dobozza 50 kr.

pontos orvosi használati utasításal, sikere már néhány nap után látható.

Két csomagnál kevesebb nem küldetik szét.

Postai küldésel — beleérve a csomagolás és szállító levél — 20 krral több. — A megrendelések egyenesen: 493 28-

Szt. György gyógyszerár

BÉCS, V. Wimmergasse 33. intézendők.

5991. tkv. 893. sz.

Arverési hirdetmény.

A nagy-kanizsai kir. törvényszék telekkönyvi osztálya részéről közhírré tételik, hogy Singer Henrik sz. bálázi lakos végrehajtónak Pozsgai György végrehajtást szenvedő bürzönczei lakos elleni 9.33 kr. tőke. 1891. augusztus 1-től járó 6 százalékos kamatai, 1/2% váltódíj, 6 ft 10 kr. per, 5 ft 70 kr. végrehajtás kérelmi, 7 ft 95 kr. jelenlegi, úgy Bándi György bürzönczei lakos csatkozott végrehajtást. 7 ft tőke, ennek 1891. február 16-tól járó 6 százalékos kamatai, 8 ft 10 kr. végrehajtási s u még felmerülő költészek iránti végrehajtási ügyben a fennevezett kir. törvényszék területéhez tartozó a bürzönczei 267. sz. tkvben foglalt I. 43. és 70. hrsz. Pozsgai György tulajdonát képező s 328 ftrra becstült ingatlanok, — a bürzönczei 318. sz. tkvben foglalt + 653. hrsz. ingatlanok Pozsgai Györgyöt illető s 140 ftrra becstült fele része, — a bürzönczei 272. sz. tkvben foglalt I. 180. hrsz. Möricek György és neje Bánfi Rozália, úgy Pozsgai György tulajdonát képező 69 ftrra becstült ingatlan, — végül a bürzönczei 294. sz. tkvben foglalt + 258. hrsz. Korcsmár István és Pozsgai György tulajdonát képező 48 ftrra becstült ingatlan, az 1881. évi 60. t. e. 156 §-a értelmében

1894. évi január hó 12-ik napján d. e. 10 órákor

Bürzöncze község házánál Dr. Schwarcs Adolf felperei ügyvéd vagy helyettese közbejöttével megartando nyilvános arverésen eladni fog. Kikiáltási ár a fennebb kitett bocsár.

Arverezni kívánok tartoznak a becsár 10% -t készpénzben vagy óvadékképes papirban a kiküldött kezéhez letenni.

Nagy Kanizsán, a kir. trvszék mint telekkönyvi hatóságánál 1893. évi szeptember hó 8 ik napján.

CSESZNAK MIKLÓS kir. törvényszéki bíró.

607

COGNAC

Czuba-Durozier & Co.

franczia cognaccyár

H-RECHEN-CH-RECHEN-

Vesztélynyűcsög

Huda és Blochmann Budapest és Bécs.

Mindenhol kapható.

Nékiütözhetetlen minden háztartásban

a Kathreiner-Fele Kneipp malata kave

261 — rendez kave isével. — 52 —

Azon elérhetetlen előnyt nyújtja, hogy a pót-kave mellözhető, valamint az ártalmas tiszta kave használatát pótolja; a malata kaveval isletesebb, — egénységesebb és isletesebb kave készíthető. — Felülmúlhatlan mint pötök a kavehon.

Igen ajánlható nőknek, gyermek- és betegnek.

Utánaszedtől övkedjünk!

Mindenütt kapható. 1/2 kille 35 kr.

Tea, rum, cognac, kávé.

Kovács és Mezey tea- és rum nagy-kereskedők

ajánlják saját londoni és bnei ágynökségei által direct importált elsőrendű és válogatott *Chinai és Orosz karaván tea-nemeket*; szintegy *harmintételek japánika rumot*, uőh érthetetlen minőségű *braxillal rumot*.

Francia és belöldli **COGNAC** csak a legkiválóbb csegektől.

Kávé válogatott minőségben 4^{1/2} külön postacsomagokban bá-hora díjmentesen. — **Kimerítő árjegyzék** kívánatra díjmentesen. — **BUDAPESTEN**: Főúthát és Iroda: Dorottya-utca 13. sz. + lők-üslöt: Kerepesti-ut 6 sz. előtt Biebar Antal. — *Dreher Antal kö-lényel süffüsdéje palackokörének föl drusitdi.*

— **Figyelemstetés.** A n. é. kösön-séget a saját árdakóh n. gyulomst-tjuk, hogy bevásárlásainál mindig csak első-rangu megbízható csegekben forduljon és magát hangzatos és olcsó árákkal csábító hirdetések által távitra ne ve-zesse. 500 B.

Minden egyes cikkünknek jövedelme és visszatérő adója a központi költségvetésnek.

Mag nem feladott minőségűek visszafordítanak. Visszatérő adókat külön drágították.

Vidéki rendelvények pontosan postán vagy vasuton kívánat szerint küldetnek.

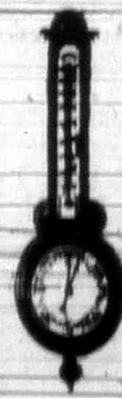

OPTIKAI INTÉZET

optikai-mechanikai műhely

J. WALDSTEIN,

alapított 1842., **BÉCS**, I. Kohlmarkt 20. sz.

ajánlja optikai cikkek és szerek gazdag rak-tárát jutányos áron.

Neeművegek, optikák és lorgosók pontosan ill. szettel ávegekkel 1-100 kr. fölfele.

Szárházi látnévek számos jó és válasszák mintában 5 fétől fölfele.

Tábori esővek a szabadban, kirándulá-sokra, utazásokra, tavi és szárházi haszná-latra 12 fétől fölfele.

Barometerek az időjárás előleges megha-tározására pontosan kiperóhálva és pontos-an jelöve 5 fétől fölfele.

Hőmérők esőhát, ablakok, fürdők, utazá-v részére, jásmérők stb. mind egyszerűen vizs-gált a jól mutat 50 krtól fölfele.

Hármiféle optikai aser javítása gyorsan és egyszerű levélbeli megrendelések pontosan és lelkiismeretesen teljesítünk. 500 B.

Neeművegek irábéli megrendelésre megkö-vénylés véget kívánatra könnyen érhető vasútonnal küldet-ük. — Árjegyzék ingyen és bérmentve. — Nam megfelelő tárgyat készséggel beszerelünk.

J. Waldstein, optikai intézete **BÉCS** I. 20 Kohlmarkt Nro 20

Faeladás.

A baren béreltélés tartozó erdőirtás-ban kiváló szép fiatal kőrís és szilfa-szerszámfának, valamint építkezési cé-lakra alkalmas fiatal tölgy- és eperfa

eladó.

Bővebbet **WEISS JAKAB** vagy **FUCHS ADOLF** uraknál: 510-0 **BAROSTELEPEN.**

Világhírű

„LES DERNIÈRES CARTOUCHES ÉS LOHENGRIN“

féle szivarkapapír **Braunstein freres gyarából, Párizsban**

65 Boulevard Ézeimans 65.

A **Braunstein freres** cég csakis **Gassicourtban** (S. és O.) **franciaországban** létező saját **papirgyáranak** készítményét hozza forgalomba.

Ezen nagyszerű a legújabb elveken alapuló berendezett telep készítményei a papiripar diadalának tekinthetők.

A szivarkapapír és szivarkahüvely elárusítására szánt gyárraktár helysége **Bécsben, I. Schottenring 25. sz. a.**

Az általunk a „Les dernières Cartouches“féle papirból készített valódi francia szivarkapapír, valamint valódi francia szivarkahüvely, melynek minden papírtek a „Braunstein Freres“ céget viseli,

minden berlinbergi nagykereskedésben, valamint minden magy. kir. dohány-tőzsdében kaphatók.

Alapított 1865. Sörgőzcsim: Dietrich Budapest

DIETRICH és GOTTSCHLIG

oszt. csász. és magy. kir. udvari tea- és rumszállítók és palackos nagykereskedők.

Kivitelű pinezék Kőbányán. Iroda és megrendelési hely

Budapest, IV., rég. posta-utca 10. szám.

Szállítás vasuton és postán utány. t. mellett. Finom és legfinomabb tea-fajok vizárolag közvet-len behozatala: Közvetlen behozatal 1. ső rendű **Jamaica rum**, francia **cognac**, francia és hollandi (Erven Lucas Bols) **likörök**ből. Kiválóan ajánlhatjuk utólréhetetlen és 28 év óta közkedveltségnek örvendő **tea-vegyítkeinket**, mint: **Mandarin vegyíték**, **császár vegyíték**, **moszkvai vegyíték**, **király vegyíték**, **Victoria vegyíték** és **udvari vegyíték** o. é. 3- frtől 12- frtig 1/4 kilonként.

JAMAICA RUM

20, 35 és 70 Centiliter és 1^{1/2} literi tartalmazó palackokban — 40 krtól o. é. 6.— frtig.

BRAZILIAI RUM

vedjegyünkkel ellátott palackokban, 1^{1/2} literi tartalommal 40 krtól o. é. 6.— frtig.

COGNACOK

francia 70 centiliteres palackokban 1 frt 20 krtól 12 frtig. **Francia cognac saját czimkével és vedjegyünkkel**, ezédünk különlegessége, 75 centiliteres palackokban, 4 krtól 18 frtig.

A legkisebb rum-lemények is gyorsan és legnagyobb figyelemmel eszközöltek. **Levelező lappal kívánt kimerítő árjegyzékeink azonnal ingyen és bérmentve elküldetnek.**

Udvari tea és rum kereskedéseink Budapestén:

- IV., váczi-utca 18.**, a korona kávéházzal szemben,
- IV. kigyótér**, gróf Teleky palota,
- VI. Andrássy ut.**, az opera közelében.

Ismételtadók, szállítás és kávék urak részére különös különkedvezmények.

Főraktár: Nagy-Kanizsán: **Biach Lipót** urnál. Kis-Czellen: **Gayer Lipót** urnál.

A Richter-féle Horgony-Kőépítőszekrények

mint azelőtt pártatlanok a maguk nemében; három éven felüli gyermokok számára a legkedveltebb karácsonyi ajándék. Olcsóbbak mint bármely más játék, mivel sok evon át oltartanak és még hosszabb idő múlva is kiegészíthetők és nagyobbíthatók. A valódi

Horgony-Kőépítőszekrények

az egyedüli játék, a mely valamennyi országban **esztatlan díszre-tel talált**, és mindnyájak által a kik ismerik, meggyőződésből továbbajánltatik. A ki ezen, a maga nemében pártlan játék és foglalkoztatásért még nem ismeri, az hozassa hamarjában az alant jegyzett cég által az új, gazdagon illusztrált árjegyzéket és olvassa az abba nyomtatott felette kedvező bírálatokat. — **Bevásárlás alkalmával határozottan: Richter-féle Horgony-Kőépítőszekrény** kérendő és minden egyes szekrény **Horgony-gyárjegy** nélkül, **mint nem valódi**, keményen visszautasítandó; a ki ezt elmulasztja, könnyen kaphat kevesebb értékű utánszót. **A valódi Horgony-Kőépítőszekrények** 35 kr., 70 kr., 90 kr., 5 ft. és magasabb áron

a finomabb játékszerüzletekben készletben vannak.

Ují! A Richter-féle Türelmi játékok: **Columbus tojás**, **Vilámhárító**, **Haragtörő**, **Gondzó**, **Pythagoras** stb. Az új füzetek, kettős játékok felette érdekes feladatait is tartalmazzák. Egy játék ára 30 kr. Csak a „Horgonynyal“ ellátott játék valódi!

Richter F. Ad. és társa.

Első oszt. magy. cseke, és kiv. szabadalm. kőépítőszekrény-gyár. Wien, I. Hibelungengasse 4. Badalstadt, Nürnberg, Olfen, Rotterdam, London E.C., New-York.

Hírek és híradások.

Feltétlenül Olvasni kell.

Ide tartozó a lap szellemi részére vonatkozó minden közlemény.

Barmintelen levelek csak lemeztől kezdve lehetnek fogadalmak al.

Kéiratok nem küldetnek vissza.

Egyet szám ára: 5 krajcár.

ZALA

Politikai és vegyes tartalmu lap.

A Nagy-Kanizsai- és dél-zalai takarékpénztárak, a Bank egyesület, az Ipar- és kereskedelmi bank, a Nagy-kanizsai segélyegylet-szövetkezet és a letényei takarékpénztár, a „nagy-kanizsai malatagyár és serfőződe r. t.” hivatalos közlönye.

Megjelenik Nagy-Kanizsán hetenként kétszer: vasárnap és szerdán.

Kiadóhivatal:

Városház-épület Ficsel Fülöp könyveskereskedés.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Egész évre 12 korona (6 frt — kr.)

Félévre 6 korona (3 frt — kr.)

Negyedévre 3 korona (1 frt 50 kr.)

Hirdetések jutányosan számítatnak.

Nyitási pénteken 10 kr.

Előfizetések, valamint a Hirdetésekre vonatkozó Ficsel Fülöp könyveskereskedésbe tartoznak.

Az év végén.

(=) Ismét egy esztendő. Rohamosan közeledünk a 19. század végéhez. Még néhány esztendő s oly század lesz a történelemé, mely változatosság, világtörténelmi fontosságú tények tekintetében ritkítja pártját.

Szeretnénk belátni a jövőbe, de miben sem mutatkozik annyira az emberi szellem fogyatékosága, az emberi elme gyarlósága, mint azon tényben, hogy minden okoskodás, minden kombináció daczára nem képes meghatározni, hogy a legközelebbi jövőben mi történik. Maga előtt látja lefelől az eseményeket, de a legkevésbének következményeiről tudna meggyőzősággal számot adni. Csak találgat, találgat, s rendszeren azt szeretné, ha megtörténne, a mit ő óhajt és vár. Vágy és remény, ezek azok a sarkok, a melyek körül az emberiségnek a jövőre irányított törekvése megfordul; s nemcsak az emberiségnek, a nemzeteknek, a társadalomoknak, az egyeseknek is. A mi hajlja, őrzi, ősztönzi, az a szükségesség, mely elől kitérni nem lehet, és így minden törekvés egy magasabb erkölcsi kényeztetés szolgálatában áll. S bármily nagy legyen a zavar, a kuszáltság, melyet az elentétes törekvések labirintusában szemlélünk, a világtörténelmi folyás tanulsága szerint minden e törekvések egy magasabb harmóniában olvadnak össze, s ezt nevezik az emberek a fejlődés eredményének.

Indokolt az, hogy bizonyos alkalmakkor az ember visszapillantson egy elmúlt időszakra, fog ott találni elegendő tanulságot a jövőre nézve. Hiszen ismeretes dolog az, hogy a múlt tükrében lehet legjobban megítélni a jelen, melyből az alakad, a mit jövőnek nevezünk, mert amaz, mindig előkészítője, az utóbbinak.

S van-e alkalmasabb pillanat a visszatekintésre, mint véghatára egy évnak, mely egy másiknak küszöbére vezet? S ha már megvisszapillantunk az elmúlt esztendőre, melynek utolsó órái nemcsak a lefognak tűnni visszaidézhetetlenül, mi jót és szépet, mi üdvöset és biztatást találunk benne, a mely megelégedést kelte lelkünkben, reménytel ként tekinteni a közel jövőbe? Nem a szűkebb érdekekre való tekintetből, hanem az édes haza tekintetéből, annak a nemzetnek tekintetéből, mely immár ezer év óta vart gyökeret ezen a földön, melynek majdnem minden göröngye vértől lett áztatva, s mely a szó komoly értelmében vérével szerzett haza.

Nemzetünk évszázadokon át védbástyája volt a nyugatnak a török behatolásai ellen. Újába esett ez ellenségnek mindig, drága védelem volt, melyet a nyugat még meg sem fizetett neki. — S ha a török maradt lával határaitól, a vak szenvedély testvérharcot szított egy és ugyanazon nép gyer-

mei között, vagy pedig a német-agyar-kodott rá. De minden bajokon keresztül győzedelmeskedett a jobb természet, s a jó magyar, áll Buda még. A nemzet kitartása megtermelte gyümölcsét, s egy negyedszázad óta az alkotmány védő sánczai között él a magyar, visszaadva saját magának, országának intézője, fejlődve és gyarapodva szellemileg és anyagilag, mert mikor alkotmányát visszanyerte, akkor látta, hogy neki századok mulasztásait kell helyrehozolnia, ha azt akarja, hogy az európai államok sorában helyet foglalhasson, hogy egyben másban ezekkel versenyezre is kelhessen.

Az kétségén kívül áll, hogy feladatainak emberit meg is felelt; de a haza lakossága nemzetiiségre, felekezetre van oszolva; a magyarságnak küzdenie kell nyelveért, a magyar állameszme érvényesüléséért. A nagy nemzetelést egygyé kell tenni, az oszlások és felekezetek közt még fennálló válaszfalakat le kell rombolni, hogy a nagy nemzetnek minden egyes tagja büszkén vallja és érezze magát magyarnak, s hogy egy se legyen köztük, a ki elégedetlenül kifelé tekintsen a haza határain túl; s hogy majdnem, mikor a nemzet ezer éves életét ünneplend, szívben, érzelemben egy legyen minden ember, kit e föld táplál.

S midőn e gondolat a magyar kormány múlt évi politikájának áttekintésére ősztönöz, önkénytelenül azok az egyházi-politikai javaslatok jutnak eszünkbe, melyek messze kiható fontosságuknál fogva államéletünk nemzetletünk fejlődésében korszakot alkotni vannak hivatva.

A ki dogmatikus kifogásokkal érvel az egyházi-politikai javaslatok ellen, annak bármily tiszteletreméltó legyen is meggyőződése, kevés érzéke van a nemzetletet fenntartó, az államéletet megszilárdító eszközök iránt. Ezek a javaslatok éppen azokat az akadályokat iparkodnak elhárítani, melyek a nemzetnek minden irányban való fejlődését hátráltatták. Szükséges tényezői ezek a reformjavaslatok nemcsak a nemzet egyetemesének, mely elemekre, nemzetiségeire bontva, nem fejlesztheti ki erőit a kellő mértékben, de a gyorsabb magyarosodásnak is, és sok másféle baj megszüntetésének is.

Komoly pillanatokban a magyar nemzet mindig magas gondolkodásának mutatta magát. Híve volt a valódi szabadelvűségnek, mely ezuttal is, nem rombolásra törekszik, hanem ellenkezőleg korhadat, tarthatatlan állapotok megszüntetésére, javítására, a olyan intézmények meghonosítására, melyek, mint a valódi szabadelvűség kifolyánai, üdvös hatásúak lesznek, nemcsak anyagi és szellemi, hanem erkölcsi tekintetben is.

És azért reméljük, hogy az új esztendő, melynek küszöbét átéljük, meg fogja hozni ezeket a reformokat.

Jókai ünneplése.

A Jókai ünnepélyt rendező helyi bizottság a társadalmi által létesítendő Jókai-alapítvány ügyében a következő felhívást bocsátotta ki:

Felhívás!

Magasztos ünnepet ül a magyar nemzet a jövő év első havának hatodik napján. Legnagyobb előíróját: Jókai Mór ünnepi, a hitvallással seregrel össze annál a fényes határozatnál, melylyel a repülő idő e langlélek ötven éves írói munkásságát jelzi.

Tündéresen világitanak vissza e fényoszlop sugarai a multba, hogy a legifjabb nemzedék is színről-színre láthassa Jókai szellemének oktatásait, melyekkel nem magát, de hőnszeretett nemzetét gazdagította.

Nemcsak az ország szívében, szék- és fővárosunkban, de a haza majd minden zugában, gazdag és szegény egyaránt büszkeséggel ragaszkodással és halálai emlékezik meg a jubileumkor az ünnepelet csodával határos hatalmas munkásságáról.

Nagy-Kanizsa lakossága is ünnepre gyűl össze e napon, hogy lelkesület hangot adjon annak a nemes hódolatnak melyet a magyar genius bábról koronázott fejedelem iránt érez.

De nemcsak hódolatunk nyilvánításával, nemcsak a jubileumi díszszel és a halhatatlan érdemekről szóló megemlékezéssel akarjuk mi e napon Jókai Mór ünnepelni.

A jubileumot, az ünnepelethez méltóan, akként óhajuk örökké emlékeztetéssé tenni városunkban, hogy ebből az alkalomból Jókai-alapot gyűjtünk s az adakozások után befolyó összeget a helybeli főgymnasium alapítványként tesszük le azzal a nemes célzattal, hogy annak kamatai a tanuló ifjúság buzdítására, ősztöndíj vagy pályajutalmakul használtassanak fel.

Megbizatásunkhoz híven, tisztelettel felkérjük tehát mindazokat, kik e szép cél kivételében támogatni hajlandók bennünket, hogy úgy közvetlen adakozással, mint gyűjtéssel legyenek szívesek elősegíteni azt, hogy a nagy költő nevére és emlékeztetése léteendő alapítvány minél tekintélyesebb összegű legyen.

Az adományok, a gyűjtő levek kapcsán, lehetőleg a jövő hó 4-dikéig az alulírott bizottság jegyzőkönyv és pénztárnokához (Délzalai Takarékpénztár) küldendők.

Hiszünk, hogy nemcsak Nagy-Kanizsa polgárai, de városunk határain túl is sokan rokonszenvvel karolják fel nemes szándékunkat a készséggel járulnak adományaikkal a cél eléréséhez.

Nagy-Kanizsán, 1893. december 23-án.

Sármegi Kálmán a rendező b. elnöke.	Knortzer György a rendező b. jegyzője és pénztárnoka.
Györfly János	Radó B. Béla
Lengyel Lajos	dr. Rosenberg Mór
dr. Löke Emil	Sereglly Dezso
Oszterhuber Irázló	Stocker Antal
dr. Pihlál Viktor	dr. Szűts Miklós
Pódr János	Tuboly Viktor

a rendező bizottság tagjai.

Adományokat ezen célra lapunk szerkesztőségére is szívesen közzéte.

A nagykanizsai íer. négyzetet következő üdvözlő feliratot küldte Jókainak:

Nagyságos Ur!

Egyletünk a közelmúltban ünnepelte meg fenállásának 60-ik évfordulóját, mely alkalommal Nagyságod nagybecsű kézirataival s lelkesítő sza-

vaival oly méltató ajándékkal kedveskedett nekünk, hogy egyetünk mindenkor drága ereklyeként fogja ezt megőrizni.

"Boldog csak az lehet igazán, ki felebarátjától elveszi a boldogtalanságot."

Ez képezte Nagyságod, nekünk szentelt örökbecsd szavainak egy részletét s midőn ezen igét követjük, a szeretet és halálérzetével gondolunk azon férfinak, kinek ezt köszönhetjük.

Néhány szó Nagyságodtól elegendő volt arra, hogy fokozza az emberszeretet nemes érzelmét s hogy bennünket örök halálra kötelezzon. Mennyit köszönhet e szerint Nagyságodnak a magyar nemzet, melynek egész drága élet szentelt.

Nagyságod felszólalásától pihenést nem ismerő irodalmi tevékenységével művelte e honok népét, nemesítte az érzelmeiket, boldogítani és nagygyá tenni iparkodott drága magyar hazánkat, mely most ezért ünnepel.

Ki annyit tett, ki annyit alkotott, kell, hogy boldog legyen!

Elvezze Nagyságod ezen önszerete boldogságot lankadatlan erőben és tartós egészségben az emberi kor legvégső határáig! Ez a legbensőbb óhajunk, legfőbb kívánatunk.

Nagy-Kanizsa, 1893. dec. tartott val. ülésből. Hódoló tisztelettel,

A nagykanizsai íz. négyzet-nevelés:

Rosenfeld Lajos, Hran Pálné Vidor Samu né tükár. alelnök. elnök.

Sommer Sándor né pénztárnok.

Tollfuttásban.

Itt vagyunk az esztendő végén.

A bankok, takarékpénztárak, a különböző egyesületek megcsinálják most az elmúlt esztendő mérlegét. Ahol a haladás napja mosolyog erre a záró mérlegre, ott mosolygó holdvilágokká derülnek az emberi arcok is. A dividendás urak boldogan szorongatják egymás kezét. Ez a leggarantizottabb béke, a legártalmasabb testvéri kapcsolás a legerőteljesebb egyetértés. Van egy örökke bűvésze: a dividenda.

Hát ahol ilyen mosolygó derűvel záródik az esztendő, ott bizony nagyon könnyű a leszámolás. Egy esztendő boldogságának, jólétének vége: kezdjük a másikat! Egy esztendő öröm, derű, fény, mosolygás, napsugaras élet elrebbent, hogy a boldogság a jólét mérlegén helyt adjon új verőfénynek, hogy az egymásra torló gyönyörök meg ne öljk a szívet. Mert bármilyen különösnek tetszik is, fény, hogy nemcsak a fájdalom alatt szokott roskadozni a szív, hanem az örömek alatt is; nemcsak a szenvedés fájtja meg érzi idegeit, hanem a gyönyör is. Eppen azért van, hogy ott, ahol az öröm és fájdalom egyensúlya nincs meg; ahol akár egyik, akár másik részre túlságosan erővel bil en le a szív mérlege: legkönnyebben rendül meg és bil en el az a hatalmas mérleg is, mely az egyen erkölcsi egyensúlyt őrzi.

Fény és árny, nappali fény és éjszakai sötétség, remény és csalódás, öröm és fájdalom, igazság és hazugság, jó és rossz, üdvözülés és kárhozat rettenetesen hánytorgó küzdelmeiből, csapkodó hullámaiból emelkedik ki, s azok fölött épül föl a nagy világrend egyensúlya is.

A lelki, a szellemi küzdelmek zürzavarából szokott kiharsadni a vezérlő fény, az értelem, az ész világsága: tudás. A szenvedélyek harcából, a szívek forrongásából szokott felsugárzani a szív fénye, a szív éltető világsága: szeretet.

Nagy ellentétek, óriásiaknak látszó aránytalanságok, hatalmas rázkodások láncolatából alakul meg az élet, a nagy világ egyensúlya. Ez az emberi szemmel alig belátható, emberi kézzel meg nem alkotható, de meg sem rendíthető nagy egyensúly csodás módon fennáll, megmosolygva minden ellene támadó erőt, örökös egykedvűséggel függve, változatlanul a küzdők megrázó tragikumai fölött; az isteni végzet a lehulló pórszem fölött.

Hányan szeretnék, ha az értelem fénye, a tudás világsága beugárzana az egész emberiség lelkét. Hányan lesznek nagy önfeláldozással, szerencséből boldogság, sőt életmentéssel a tudás, a lélek világságának apostolai, hogy átörjék a milliók lelkén lekvó éjszakai sötétséget. De az almodott eszményi célt el nem érhetik soha. Küzdelmük sem egyéb, mint a pórszemek hullámzása, ami éppen úgy beilleszkedik a világ egyensúlyába, rendjébe, mint az, hogy egylevő nagy lángelmék, milliók lelki fénye mellett szépen meglér az emberi butaság.

Hányan szeretnék, hányan álmodják, hogy az emberi szív fénye, világsága: a szeretet átöri végre a szív sötétségét: a gyűlöletet. Hogy munkálnak, hogy küzdenek egész lényük odaadásával azért az almodott célért! Ez a szép küzdelem is csak végtelen, örök marad, célt el nem ér, de szép, dicső hullámzása a pórszemeknek az élet nagy egyensúlyában, a világrendben, mely a szeretet és gyűlölet küzdelmeivel áll fenn.

Ki tudná megmondani, hogy miért van ez így? Ki tudhatná azt, hogy mit akar ezekkel az óriási ellentétekkel, óriási aránytalanságoknak látszó dolgokkal az a mindenek fölött élő hatalmas, örök erő, ki így tartja fenn beláthatatlan alkotása mérlegének egyensúlyát?!

Hisz örök a világság küzdelme a sötétséggel: öröktől fogva küzd a tudás a tudatlansággal, a szeretet a gyűlölettel; de teljesen sohasem győzhette le egyik a másikat. A meddő küzdelem azonban cseppet sem fohasztotta le a küzdők harci kedvét; s ebből látható, hogy ez a küzdelem is kell a világrend egyensúlyához.

Mi, a nagy világalakotmány elenyésző pórszemei, kénytelenek vagyunk így vagy amúgy beilleszkedni a világrendbe, hacsak egy-egy jelenettel nem akarunk járulni az emberi küzdelem tragédiájához. A világrendbe azonban mégis csak fölemelődött dolog: az ész és szív világságával, tudással és szeretettel beilleszkedni, mint az elfoglalt, korlátolt gondolkodás, a harag, az összetérhetlenség, a gyűlölet sötétségével.

E beilleszkedésnek egy esztendői mérlege mindenki előtt tisztán állhat most, az elmúlt év utolsó óráiban.

Egy-egy év csak parányi méréte a világfennállás megmérhetetlen idejének, egy kis hullámcsapás a küzdelmek örök hullámzásából. Célokért küzdünk egymással vállvetve és egymás ellen; sebeket kapunk és sebeket osztunk, remélünk és csalódunk, szeretünk és gyűlölünk, a végtelen idő e kis méretében is, mint öntudatos pórszemek a világfennállás hatalmas mérlegében.

De van a küzdelmeknek, melyek a világrend keretében elkerülhetetlenek, fény- és melegsztő napja is: a megbocsátás, a kiengesztelődés. Ennek melege balzsam a küzdelemben osztott és kapott sebekre. Ez hageszti be azokat a sebeket, mely elkerülhetetlenek a végzetes küzdelem kevében.

A kiengesztelődés e balzsamosztó napja ragyogjon mindnyájunk fölött, besugározza a szívek legtitkosabb rejtekeibe, a béke derűjét, a szeretet verőfényt hintve szét fölöttünk a sirba szálló esztendő utolsó óráiban.

A „Zala“ naptára

- December 31.** Szilveszteri mulatságok: a „Polgári Egyesületben“, „Casinóban“ és a „Társas-Körben.“ Az. Iparos ifjuság estélye a Polgári Egylet helyiségében.
- Január 1.** A táncedző ifjuság estélye az „Arany Szarvas“ szálloda áttármában.
- 6.** Délilött Jókai ünnepély.
- „Este a ker: jót. négyzet“** közcavacsoja a „Polgári-Egylet“ nagytármében.
- 7.** Kossuth Lajos szentélyének estélye Bajor László vendéglőjében.

H I R E K.

— **Kinevezés.** A kereskedelemügyi miniszteri Szommer Nathán m. kir. posta- és távrida főtisztart a nagy-kanizsai p. és t. hivatal főnökét postás és távrida felléplővé nevezte ki.

— **Krausz főhadnagy temetése.** Lapunk megelőző számában már megemlékeztünk Krausz m. kir. honv. főhadnagy elhunytáról. A temetésről, mely e hó 24 én délután 2 órakor Keszthelyen ment végre, a következőket írják lapunknak: — A temetésnél megjelent Keszthely polgárságának színe jáva, továbbá a katonaság részéről a keszthelyi honvédfőhadnagy-osztály parancsnoka: gróf Normann százados vezetése alati az egész honvédfőhadnagy-tisztikar, a megholdogult csapatjától pedig Nagy-Kanizsáról: Weis József százados tisztszjtjelölt, Grünfeld Gyula, Petrács Miklós, Jankó György főhadnagyk, Reschofsky Pál, Vízgy Gyula hadnagyk, dr. Saárossy József ezredorvos és Cavallár Ödön hadapród-tiszthelyettes. — A katonai gyászkiíreletet a Keszthelyen állomásozó honvédfőhadnagy-osztály felszólása képezte kápolnai Baur József főhadnagy parancsnoksága alatt.

A ravatalnál dr. Klein József a marcali íz. hitközség fiatal főrabbija oly megláto búcsubeszédet mondott, hogy minden szem könnyben uszott. Az előírt beszédet a kiadretet képező huszárók

a legkifogástalanabban adták. A koporsót szebbnél szebb koszorúk díszítették, különösen kitűnt a nagykanizsai honv. tisztikar remek élővirágokból font koszorúja, mely a többivel együtt a sirba dobato t. miután minden egyes bajtárs egy-egy virágszálat tépett belőle emlékül. — A honvéd tisztikar által kiadott gyászjelentés a következő: A m. kir. nagykanizsai 20. honvéd gyalogezred tisztikara mélyen megszorodott szívvvel jelent feledhetően jó bajtársának Krausz Henrik m. kir. honvéd-főhadnagynak f. hó 23 án hosszas szenvedés után Keszthelyen történt gyászos elhunytát. Nagy-Kanizsa, 1893. december 23-án. Béke hamvaira!

— **Tisztek karácsonfája.** Háziexredünk Nagy-Kanizsai állomásozó 3-ik zászlóaljának tisztikara vasárnap este a tisztí étközédeben karácsonyfa-ünnepélyt rendezett, melyre a honvédség tisztjei is hivatalosok voltak. Mint minden évben, úgy e alkalommal is Wolf Károly főhadnagy rendkívül ügyességgel és kiváló ízléssel díszítette fel a karácsonyfát, melynek még másnap is sok bámuloja akadt. A pompás vacsora után, melyen a főlközösztök sem hiányoztak, tombola rendeztetett és minthogy annyi nyeresmény volt, mint ahány résztvevő és mindenki csak egy tombola kártyát kapott, a résztvevők mindegyike egy csinos emléktárgyat vitt magával haza ezen kedélyes estélyről.

— **Zerkovitz Lajos** a kanizsai ifjuság egyik előkelő tagja, kitűnő zongorista, most mint zeneszerző mutatja be magát. Három saját szerzeményű zene darabja hagyta el a sajtót, még pedig „preludiák, mazurka és szerenade.“ Mind három darab kiváló zenei termék, de főleg a mazurka tünik ki dallamos ritmusa által. — A zeneművet a szerző nővérenek Balogh Terézia urónőnek ajánlotta. Kapható Fischel Fülöp könyvkereskedésében Nagy-Kanizsán. Ár a lrt 20 kr.

— **Halálozás.** Löwensohn Fülöp né szül. Neuhaus Józsa-tisztos s közszerzetnek örvendett matróna f. hó 22 én rövid szenvedés után élete 78-ik évében elhunyt Tapolcán. A boldogultnak hullt temető e hó 24 én d. u. 2 órakor a lakosság általános részvétel mellett helyezettett örök nyugalomra. Az elhunytban dr. Lőke Emil lapunk felelős szerkesztője, nagyanyját gyászolja.

— **A „Casino“ közgyűlése.** A Casino karácsony másod napján Ebenspanger Lipót kir. ker. tanácsos, elnök elnöklete alatt tartotta évi rendes közgyűlést. Elnök üdvözlőlvén a megjelenőket, dr. Rothschild Samu tükár távollétében felkéri dr. Ollopp Mórt a jegyzőkönyv vezetésére és a választmányi jelentés felolvasására. A jelentés örömmel utal azon körülményre, hogy az egyleti élet iránt ismét nagyobb fogékonyság kezd tabra kapni és hogy a fiatalság kebeléből alakult vilgalmi bizottság fokozottabb tevékenységet fejt ki, a mennyiben szórakoztató estélyekről elismerést érdemelő módon gondoskodott. A tagok száma a következőleg alakult: 1892-ben volt a Casinónak 249, jelenleg pedig van 204 tagja, még pedig 206 rendes tag és 19 kültag. A nem változott vagyoni viszonyok folytán ismét csak két kötvény sorsolható ki. Ezen kisorsolás a közgyűlés folyamában szköszültetett is. Kisorsoltattak a 195. és 347. számú kötvények, melyek mindegyike 50 forinttal váltatik be. — A jelentés szerint a legutóbbi választmányi ülésen elhatározottat, hogy Jókai munkáinak nemzeti diszkálitása megrendeltesek oly formán, hogy e célból a tagok közt gyűltes rendeztetik és a mennyiben ez a szükséges 200 forintot nem eredményezné, a hiány a casinói pénztárból fedeztetik. Végül a választmány az eddigi bizalomért köszönetet nyilvánta és a közgyűlés Vidor Salamon tanár iadtványára a választmányának önzetlen tevékenységért köszönetet szavazott és a felolvasott számvizsgáló bizottság jelentése alapján a választmányak a feluevnyent megadta. — A jövő évi költségvetés tárgyalásánál Székely Tivadar kifogásolja a tizedei sürgönyökért telvelt 100 ftt kiadást, — mert a Casino nem kereskedelmi hanem társas-egylet. Élenk vita után a többség hozzájárult Székely iadtványához és a kiadási rovat ezen tétélet törlette. — A költségvetés mintegy mintegy 6000 frtra rug. A választás megejtésére Székely Tivadar, dr. Stolzer Zsigmond, Bachrach Samu és Radó B. Béla, egyt. tagokból álló szavazatszedő bizottság küldetett ki, mely működésének befejezése után jelentette, hogy összesen 37 szavast adatot és újabban dr. Stolzer Zsigmond jutott a többség bízalma folytán a választmányba. A tisztikar a ma tartandó választmányi ülésen fog megalakulni.

Köhögés

Ugy bármely hűvös betegsége a légcsőnek, gé-
genek, tüdőnek, továbbá légzési nehézség, szük-
mellőség, asthma, elnyálkásodás azamár- és fojtó-
köhögés, csiklandozás a nyálka-hártyának —
kezdő gümő kór a legjobban és gyorsan távo-
lítottatik el az évak óta bevált valódi orvos ren-
deletre készített és az orvosok által ajánlott:

Szent-György-Thera csomagja 50 kr. és
Szent-György hurut por dobozza 50 kr.
pontos orvosi használati utasítással, sikere már
néhány nap után látható.

Két csomagnál kevesebb nem küldetik azúrl.

Postai küldéssel — beleértve a csomagolást és
szállító levél — 20 krral több. — A megren-
delések egyenesen: 403 28—

Szt. György gyógyszertár

BÉCS, V. Wimmergasse 33. intézendők.

Eszenciákat

rum, cognak, mindennemű szeszek italok szőlőlí-
kőrök és különlegességek azonnali elhibázhatatlan elké-
szítésére a legkiválóbb minőségben szállítok.

Azonsfőül ajánlok 80 fokú, vegyileg tiszta ezeteszem-
ezist kellemes ízű boreczet és közönséges ezetek gyártásához.
Leírások és használati utasítások ingyen mellékelteknek.

— Kiváló eredményért kezeskedek. —

— Árlapot bérmentee küldök. —

Pollák Károly Fülöp Eszenciák-különlegességek
gyára

PRÁGÁBAN. (461)

Megbízható ügyelők keresetnek.

PSEPHOFER J-féle

gyógyszertár

BÉCSBEN, I. KER., SINGERSTRASSE 15. SZ. A.

12—

„zum goldenen Relchsapfel.“

489

Vértisztító labdacsek, azelőtt Általános labdacsek neve alatt, ez utóbbi

nevet teljes joggal megérdemlik, mivel csakugyan alig létezik betegség, melyben ezen labdacsek csodás hatá-
sukat szerencsésen be nem bizonyították volna. Évtizedek óta ezen labdacsek általános elterjedésnek ör-
vendeznek és alig van család, melyben ezen kitűnő háxiszerből készült nem volna található.

Ezen kitűnő orvos által ezen labdacsek háxiszerrel ajánlottak és ajánlataik minden oly bajknál
melyek a rezs emésztéséből és székrekedéséből erednek: mint spe-zavarok, májbajok, kólika, vértórtulások
aranyér, héltétlenség a hasonitó betegségeknél. Vértisztító tulajdonságuknál fogva kitűnő hatású vannak
vérszegénység s az abból eredő bajknál is: így sápkórnál, idegességéből származó fejfájásoknál stb. Ezen
vértisztító labdacsek oly könnyen hatnak, hogy a legcékelyebb fájalmakat sem okozzák, s annak folytán
még a leggyengébb egyének, de még gyermekek által is minden aggodalom nélkül bevehetők.

A számtalan hájairatból, melyet e labdacsek fogyasztói a legkülönbözőbb és legnehezebb betegsé-
gek után egészenük visszanyerése folytán hozzánk intéztek, ezen helyen csakis néhányat említünk azon
megjegyzéssel, hogy mindenki, a ki ezen labdacsekot egyszer használta, meg vagyunk gyógyodva, azokat
tovább fogja ajánlani.

Köln, 1893. Április hó 3-án.

Tisztelt Pserhofer ur!
Egy nagy szívós és küldön nékem lenett 15 tekerest
és önföldülthetetlen vértisztító labdacsekből utányvétel.
Fogadja ez utón is a legmélyebb köszönetemet labdacseki
csodahatásáért. Maradok teljes tisztelettel Pawlistik. Pe-
renox, Köln, Lindenthal.

Hrx-cho, Fildúk mellett, 1887. szept. hó 12-én.

Tekintetes Úr!

Isten akarata volt, hogy az Ön labdacseki keszem köze-
kerültek, melyeknek hatásai ezennel megírom. En gyer-
mekágyban megháltem olyanira, hogy semmi munkát
sem voltam több képes végezni és bizonyára már a holt-
tak közt volnék, ha az Ön csodálatra méltó labdacseki en-
gem nem mentettek volna meg. Az Isten áldja meg Önt
ezért szászár. Nagy bizalmam van, hogy ezen labdacsek
engem is tökéletesen ki fognak gyógyítani, a mint már
másoknak is egészségük visszanyerésére segítségül szol-
gáltak. Köszönettel.

Bécs-Újhely, 1887. nov. 9-án.

Mályen tisztelt Úr!
A legforróbb köszönetemet mondom ezennel Önnek 60
éves nagyedém nevében. Az illtő 5 éven át szenvedett
gyomorhurutban és vízkórásban, már szét is magunta,
melyről egyébként le is mondott, midőn váletlen egy do-
boz kapott Ön kitűnő vértisztító labdacsekből s azoknak
Állandó használata folytán tökéletesen gyógyult.

Legjobb tisztelettel Weinzettel Josef.

Riehsgraberamt, Gtöhl-mellett, 1889. márcs. 27-én.

Tekintetes Úr!

Aláírott lementem kér 4 csomagot az Ön valóban
hasznos és kitűnő labdacsekből. El nem mulasztatom leg-
nagyobb elismerésemel kifejezni ezen labdacsek értéke-
telit és azok, a hol csak alkalom nyílik, a szenvedőknek
legmeglehetőbben fogom ajánlani. Ezen hájairatom tetésze-
relt használására Önt ezennel felhatalmazom.

Teljes tisztelettel Hahn Ignác.

Guteschdorf, Kolbach mellett, Salláza 1888. okt. 8-án

T. Úr!

Felkérém, miszerint az Ön vértisztító labdacsekből 1
csomagot 6 dobozzal küldeni sziveskedjék. Csakis az Ön
csodálatos labdacsekinak köszönhetem, hogy egy gyomor-
bajtól, mely engem öt éven át gyötört, meg szabadultam.
Ezen labdacsek nálam sohasem fognak kifogyni, s midőn
legforróbb köszönetemet kifejezem, vagyok tisztelettel

Zwickl Anna.

Ezen vértisztító labdacsek csakis a Pserho-
fer J.-féle, az „arany birodalmi almához“
csomagozott gyógyszerárban, Bécsben I. Sin-
gerstrasse 15. sz. a. kőszíttetnek valódi minő-
ségben, s egy 15 szem labdacseket tartalmazó doboz
ára 21 kr. Egy csomag, melyben 6 doboz tartalma-
zódik 1 frt 0 krba kerül; bérmentetlen utányvétel
küldésnél 1 frt 10 kr. Egy csomagnál kevesebb nem
küldetik el.

As öszeg előbbeli beküldésénél (mi legjobban
postautányvénnyal összkölthetik) bérmentes küldéssel
együtt: 1 csomag 1 frt 25 kr., 2 csomag 2 frt 30 kr.,
3 csomag 3 frt 35 kr., 4 csomag 4 frt 40 kr., 5 csom-
ag 5 frt 20 kr. és 10 csomag 9 frt 20 krba kerül.

NE. Nagy elterjedtségük következtében
ezen labdacsek a legkülönbözőbb nevek és alakok alatt
utányvételnek, ennek következtében kérétek csakis

Pserhofer J.-féle vértisztító labdacsekot követelni és
a kis azok tekinthetők valódiakká, melyeknek hasz-
nát: utasítása a Pserhofer J. névaláírással fekte-
sziben és minden egyes doboz fedele ugyanazon alá-
írással vörös színben van ellátva.

Amerikai köszvénykenőcs gyors és biztos
hatású, legjobb
szer minden köszvényes és csúszos bajok. a m.
gerincek egy-hántalom, tagcsúszagatás ischias, migraine
ideges fogfájás, ízfájás, fulxaggatás stb. stb. allen
1 forint 20 kr.

Tannochinin hajkenőcs Pserhofer J.-féle
Evek hosszú sor-
dta valamennyi hajnövesztő szer között orvosok ál-
tal a legjobbnak elismerve. Egy elegánsan kiállított
nagy szelencsével 2 forint.

Általános tapasz Stendel tanártól
Utás és szúrás által ok-
zott sebekenél, mérges daganatoknál, ujjkakacs, se-
bes- vagy gyuladt-mell vagy más ily bajoknál, mint
kitűnő szer lón kipróbálva. 1 tégely 50 kr. Bér-
mentve 75 kr.

Fagybalszam Pserhofer J.-féle. Sok év
óta a fagyos tagokrxatának
idült sebre, mint legújabb szer elismerve. Egy
kőszöggel 40 kr Bérmentve 65 kr.

Utifüvedv egy Általános ismert kitűnő háxi-
ság stb. allen 1 üvegcske ára 50 krajc. 2 üveg
bérmentve 1 frt 50 krajcár.

Élet-esszencia (prági csöppök), megro-
tottgyomor, rossz emésztés
és mindennemű altesti bajok ellen kitűnő háxiszer.
1 üvegcske 22 kr. 12 üveg 2 frt.

Általános tisztító só Mullrich A. W.
Kitűnő háxi-
szer a rossz emésztés minden következményel, a m.
főfájás, szédülés gyomorgörcs, gyomorhív, aranyér,
dugulás stb. allen. 1 csomag ára 1 forint.

Angol csodabalszam, Egy üveg 50
krajcár.

Por a lábizzadás ellen. Ezen por meg-
szünteti a láb-
izzadást s az álttal képződő kellemetlen szagot,
épen tartis a lábbelit és mint ártalmatlan szer van
kipróbálva. Egy dobozzal 50 kr. Bérmentve 75 kr.

Golyva-balszam, kitűnő szergolyva ellen
Egy üveg 40 krajcár
bérmentes küldésnél 65 kr.

Helsó vagy egész ség só kitűnő
gyógyász-
gyomorhurut és minden a rendetlen emésztésből
származó bajknál. Egy csomag 1 frt.

Ezen itt felsorolt készítményeken kívül az
osztrák lapokban hirdettél összes bel- és külföldi
gyógyászati különlegességek raktáron vannak és
a kőszöltben netán „nem levék“ gyorsan és olcsón meg-
szeresztetnek. — Postai megrendelések a leggyorsab-
ban összkölthetnek, ha a pénzösszeg előre beküldetik;
nagyobb megrendelések utányvétel küldetnek. — Bér-
mentve csakis oly esetben történik a küldés ha az
összeg előre beérkezik, mely esetben a postaköltségek
sokkal mérsékeltebbek.

COGNAC

Czuba-Durozier & Co.

francia cognacgyár
FRONTOYER.
Vendégszolgálat
Buda és Blochmann Budapest és Bécs.
Mindenhol kapható.

EXCELSIOR KÁVÉ

a legjobb pörkölt szemes kávé, oró, za-
mat és szaporosság tekintetében az elké-
nyeztetett igényeket is kielégíti,

az Excelsior Kávé

saját mód szerint pörköltve, a legkiválóbb
sajták keveréke és sokkal jobb, mint a
lőbbi forgalomban előforduló minőségek,
melyekhez 25% megtakarítást nyújt és hó-
napokon át megtartja erejét és zamatait.
Minden takarékos hást aassony tegyen az
Excelsior kávéval egy próbát és győződjön
meg saját tapasztalataiból annak kitűnő
tulajdonságairól. — Kapható:

Deutsch és Ehrenfeld cégnél
Nagy-Kanizsán.

és pedig: 1, 1/2, és 1/4, kilós törvényesen vé-
dett és védjeggyel ellátott csomagokban. A
finomabb 00-as számú minőségük ára:
3 frt 40 kr., középünom 0-as számú 2 frt
20 kr. különként.

Első Magyar Gőzkávé Pörköltő
Budapesten. (104)

620

gazda, erdész,
mérnök és építész stb.
részvényes!

A társaság
a mezőgazdaság,
az erdőnevelés,
a műszaki körök,
és a vidék érdekeinek
felkarolására alakult.

Teljesítmény-cím: HAZÁNK, Budapest.

Telefon: 87-89. sz.

Alaptőke 600.000 korona!

„HAZÁNK”

irodalmi vállalat és nyomdai részv.-társaság.

Budapest [Köztelek], IX., Üllői-ut 25. sz.

☛ Telefon-összeköttetés: Bécs, Győr, Szeged, Temesvárral. ☚

Igazgatóság:

Baross Károly
Baross Károly
vezérigazgató
Hedő Albert
Bernát István
„Hazánk”-felolós szerkesztője
Bujánovics Sándor
Csereháti Sándor
Fábián János
Forster Géza
Forster Lajos
Kiss István
Hollán Ernő
Kvassay Jenő
Lassonczy Mihály
Mádai Izidor
Miklós Gábor
Ney Béla
Dr. Szabó Ferenc.

A társaság kiadásában megjelen és megrendelhető:

„HAZÁNK”

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI NAPILAP.

Lapfelügyelő bizottság:

Baross Károly, Forster Géza, Ney Béla.
Felolós szerkesztő: Bernát István. Helyettes szerkesztő: Jancsó Dezső.

Belmunkatársak:

Bárcsny István, Tóth Béla, Fát J. Béla, Lipcsy Adám, Ambrozovics Dezső, Erdélyi Pál, Györgyi Kálmán, Fittler Kamill, Kovács Pál, Györfly József, Lakatos Sándor, Forster Lajos, Rubinek Gyula, Dr. Horváth János, Lendvai Sándor, ifj. Hol-
lán Sándor, Jancsó Benedek, Katona Lajos, Sajó Károly, Tusokai Odón, Szilassy Zoltán, Szilárd Ferencz, stb. stb.

Ezekon kívül a „HAZÁNK” külmunkatársai köré csoportosult több mint
200 hazai író és íróő.

A „HAZÁNK”-nak

Európa minden nevezetesebb pontján külön
levelezője van.

A „HAZÁNK”-ban

minden szakma külön rovatvezetővel
rendelkezik.

A „Hazánk”

levelezőkben Magyarország minden vidékére kiterjedő
hálózatnal bír.

Gazdasági tudósításokkal

a „Hazánk”-at
több száz gazda látja el.

Üzleti tudósítások

az egész világból folynak be, eredeti hű és
megbízható tudósítókól.

A „Hazánk” előfizetési ára:

Egy évre - - - - - 14 frt | Negyed évre - - - - - 3 frt 50 kr.
Fél évre - - - - - 7 frt | Egy hóra - - - - - 1 frt 20 kr.

Egyes szám ára:

Budapesten - - - - - 4 kr. -- Vidéken - - - - - 5 kr.
Vasuti indóházakban - 6 kr.

Előfizethetni a kiadóhivatalban: BUDAPEST, Köztelek.

A vidéken 1100 helyi képviselőnél.

Megjelen mindennap legalább 16 oldalon.

14 napig mutatványul ingyen küldetik

Az 1893-ik év kielegitőbb eredményt képes felmutatni, mint az előző esztendő.

A Pallas Nagy Lexikonának létrejövele ugyan az 1892-ik év érdeme; az első kötet azon év novemberében jelent meg, de a múlt év termékeihez csatolhatjuk az azóta megjelent öt kötetet. A Pallas irodalmi részvénytársaság megveszi és becsereéli — részben már meg is lette — az országban levő mindenféle Lexikonokat, melyek idegenek. Nagyon merész tett ez, de ezáltal igen nagy fontosságu nemzeti és kulturális missiót végez.

Szintén első sorban kell megemlékeznünk ama másik szintén óriási vállalatról, mely szintén a múlt évben indított meg, habár annak kivételét az 1894-ik fogja teljesen érvényre emelni. Ez Jókai Mór Unnepelt írónk összes műveinek ezer példányban való kiadása.

Magyarország elképesztően hatalmas alkotásával magára vonta nemcsak a művelt külországok, de az egész művelt világ figyelmét s igazolva ezt a külföld előtt, hogy hazánk nem barbárság.

Most térjünk át az irodalom többi válfajára! Mikor Csiky Gergely a drámakirály meghalt, azt mondták: meghalt Csiky, oda a drámairodalom. Igas, hogy halálával nagy veszteséget éreztünk, de azért a színművészet nincs veszve!

Karáczy Vilmos megmutatta „Lemondás” című drámájával, hogy lehet magyar saundramát is írni. Eddig azt állították, hogy nem lehet, hogy ami van, az mind franciás.

Egyi újdonság talán még egyik évben sem volt a tévériosi színpadokon bemutatva, mint 1893.

ban. Színe kerültek még: „A dolovai nábob leánya” Hercegh Ferencötől, a kiről tudjuk mily kitűnő regény- és tárcái. Darabját a közönség nagyon jól fogadta, bár a kritika ugy szól róla, hogy csak irodalmi egyveleg; több apró elbeszélésekből áll.

Gerő Károly „Próbabázság” című népszínművéről is a kritika először nem a legjobban nyilatkozott, de talán a közönség a legjobb kritikus, mert Gerő darabja oly nagy kedveltségnek örvend, hogy állandóan repertáron van. „Mai divat” című vígjátékot Bereik Árpád írta, ki e művével elvitte a Garai léle 1500 forintos pályadíjat.

„A fogadott leány” Zachariásné Kallós Ilona eredeti népszínműve elég jó renomet csinált szerzőjének. Egy orosz nyelvű színházlátogató azt a megjegyzést tette előadás után e darabra, hogy: „olyan jó volt, hogy azt hittem: férfi írta.”

„Czine Mintye” népszínmű három felvonásban, írta Margittay Dező. Ez is olyan regényféle, mely elterjesztette hívatását, anyagja elégtelen ahhoz, hogy dráma legyen; szerzője igen kitűnő regényt csinálhatott volna belőle.

„A miniszteri tárcsa” vígjáték szerzője Almási Tihamér. — Murai Károly „Pezsgő” című új vígjátéka óriási hatást gyakorolt. A „Huszárszerelme” és „Virágfakadás” szerzője kifogyhatatlan a humorban.

„Delibábok” három felvonásos népszínmű eléggé díszes szerzőjét: Kazaliczky Antalt. „Az Amerikai nuokacs” Vértés József vígjátéka nagyon élénk jellemzésekkel van írva.

Az év legutóbbi újdonsága-Rátkay László „Csillaghullás” című népszínműve volt, mely csak közepes sikert aratott a népszínházban. A kritika azt rója fel bűntül, hogy nagyon hasonlít a kompozíciója „Denise”-hez, ezben a francia drámaéhoz. Azt azonban el kell ismeri Rátkay úrról — kimelileg megjegyyezve, duanoföldvári ügyvéd, — hogy zseniális író, amit megír, az szép stílusban van megírva. Azt mondták, hogy nagy reklámot csináltak a „Csillaghullásnak”. Ez meglehet, de nem Rátkay csináltatta; én, ki őt személyesen ismerem: sokkal szerényebb embernek tartom. Hecht Irén megírta a drámairodalom történetét. Most ismét menjünk tovább s beszéljünk a regényekről s azok íróiról. Első sorban is felemlitem ideálomat: Beniczky Béja Lenkét, ezt a csodálatos tehetségtelű asszonyt ki nálunk a francia szellemesség s könnyedség képviselője. — Oly gyönyörű nyelvvezetelt s oly hangulatteljesen hárkban egy nő sem tud írni, mint ő. A múlt évben is három regényvel gazdagította irodalmunkat, ezek: Aléta, Nyomavezetett és Hercegi korona. Azonkívül beszélt í jelentek meg az egyes szépirodalmi lapokban.

Az év elején olvastunk Jókai Móról — a regénykirálytól, — egy igen érdekes új regényt, címe: „Trenk Frigyes”. Mily élénken állasztrálja a nagyiró, annak a szegény udvari tisztnek viszontagátságos életét ebben a regényben,

mely méltó kiegészítése előbb megjelent „A két Trenk” című regényeinek, éppen úgy, mint „Kárpát Zoltán” az „Egy magyar nábob”-nak. Hercegi Ferencöt is jelent meg új regény, „Simon Zsuzsa”, mely sok lélektanigazsággal s közvetlenséggel van megírva.

Madzsar Gusztáv — bár neve nem a legjobb hangzása — szintén jó regényt ír és adott ki az elmúlt évben, címe: „Nevelőben”. Tolnai Lajostól — kit pesszimistának tartanak — megjelent: „A mi fajunk”, „A víz, meg az olaj”. Igen erős színezésű írta mindkettőt, de azért sok tanulságot lehet belőlük meríteni. Megjelentek továbbá még: „Nagy játék”, „Katona regény a jövő századból”, Tábori Róbertől, ki nek nevével gyakran találkozunk a szépirodalmi lapokban.

„A régi Magyarország utolsó éveiből” írta Pálffy Alberti kit Gyulay Pál igen nagy tehetséggel írónak tart. „Örök törvény” Nagyvárady Mirától, mely — leszámítva belőle a sok hihetlent — elég érdekes.

V. Gaál Karolina „Négy Parti Györgyné” című regényében legtöbbet a jellemfestésre ad.

Azon kívül még sok jó regény jelent meg a heti lapokban különféle íróktól, de egyenként őket felsorolni nem lehet, mert ugys tartok tőle, hogy a szíves olvasó unalmasnak fog tartani.

Bezályeket szintén sokat és jót írtak. Révai Sándor írt elbeszéléseket a szabadságharoból, itt is a jellemzés nagyon eleven.

„A Gyurkovics leányok”, hét apró elbeszélés, szerzőjük Hercegh Ferenc, kiről már két ízben tettem említést.

„Az aranyborjú”, monte-carlo-i történetek, írta Timár Szaniszló. — „Történetek a szürke világból” írta Ujlaky Antal. — „Hópehelyek”, írta Vértésné Makfalvy Gizela. — „Bosnyák képek” Abonyi Árpádtól. — „Elbeszélések” Mártonffy Imrétől, „Fenyvesek közül” Tutsek Annától, „Tört remények”, írta Zilahy Ágnes, „Közönséges emberek” Kis Károlytól stb.

Az egyházirodalom is képviselve van az elmúlt év irodalmában s ezek közül felemlitek kettőt, ugymint: „Magyar Sion”, szerkeszte az esztergomi fiatal papság, és „Kalászkok az életnek kenyeréhez”, ebből is az első füzet még 1892 ben jelent meg, de nagyobb lendülettel 1893 ban nyert.

Mint tárczírók a múlt évben is kitűntettek magukat: Murai Károly (Kovács László), ki sziporkázó élceiről nevezetes, Kóbor Tamás (Beer-mann Adolf), ez szentimentális, borongós kedélyű ember, aki mindig bölgelkedik s az írói fantázia gyakran elragadja, midőn Mariannejáért epekedik, de azért Steinitz Manót egészenágesen ilusztrálja, Sebők Zsigmond, Borostyán Nándor, Mikszáth Kálmán, Kenedi Géza, Rákosi Viktor, Bársony István, Jakab Odón stb.

Robicsék Zsigmond könyvtudónál megjelent egy öt nyelvű szótár, szerkesztette Somogyi Ede, aki e munkájával felülmutta az eddig összesen megjelent szótárakat.

Irodalmunk drága gyöngyeit a szép versek képezik. Tübben a költők közül a múlt évben kiadták összes vagy legújabb költeményeiket egész kötetekben.

Czóbel Minka ez az aranytollú madárka, két kötet verset adott ki: „Maya” és „Fehér dalok”. Mindkettő ép oly bájos mint irójuik.

Varsányi Gyula költeményeit nem szornálnak dicsejretre (az előbbiek sem!) Varsányit ismeri a magyar közönség, melynek szép szolgálatot tett „Mulanóság” című verskötetének kiadásával.

Szabolcska Mihály szintén tehetséges költőnek mutatja magát „Hangulatok” című költeményfüzérében. Elvezetett olvastam verseit s nagyon sok szépét és igazat fedeztem fel bennük. Hiányzik ugyan költeményeiből a drámai páthosz s gyujtó szikra, de az ő költészete nem romboló viharhoz, hanem szelid mosolygó napsugárhoz hasonlítható. Megjelentek továbbá: „Örökkévalóság” Kántor Imrétől, „Költemények” Jánosy Zoltántól, „Ab-rándók, almok” Kontor Elektől, Fel-ki Sándor a tizenkét hónapra írt egy-egy hangulatos verset, Juhács István, „Költemények” című kötetje is elismerést érdemel. Gyulay Pál szintén kiadta régibb és újabb költeményeit két kötetben, melyet rossz néven vesz tőle a kritika s retentően megkritizálja a legnagyobb — kritikus. Egyik főbűnéül azt rójják fel neki, hogy túlagasban ösztönte, s mit nem érez, arról nem ír és hogy miért ír arról a mit érez? O nagy nevet vívott ki magának mint prózáiról és aesthetikai bíráló s hogy — állítólag — gyenge, silány verseit kiadta, az-al még nem vétkezett nagyot. Megteszi azt más is, egyebet is, mást is!

Ábrányi Emil jeles költőnek „Epilog” cím alatt adta ki régibb és újabb költeményeinek javát és szét s az egész munkát szülővárosának: Buda-pestnek ajánlja. Ugy meghatón írja le az ajánlásban, hogy azért „Epilog”, mert érzi, miszerint életének tavasza és nyara elmúltott a hogy hervadás az, s mi még hátra van: ő maga gondoskodik — ugymond — verseinek összeszedéséről, mert hátha az utókor ezt nem tenné meg. — Az utókor még többet is fog tenni Ábrányiért, mi azonban hiszszük, hogy a kiben a költészetnek oly isteni szikrája ég, mint ő benne: annak ez a verskötetete nem lehet „Epilog” — !

De most veszem észre, mily bosszúra nyult e ezikem, melylyel talán a szíves olvasó türelmét egészen kiakóztam. De engedtessek meg nekem még az, hogy soraimat a költő szavaival végezzem be:

„Költészetünk nem a múlt időké,
Élni fog az, élni mindörökké!”

Felelős szerkesztő:
Dr. LÓKE EMIL
Laptulajdonos és kiadó:
FISCHEL FÜLÖP.

NYITTER

Arcfesték és puder
gyakran annyira megrontják a bőrt, hogy nyomuk már rövid idő múlva az arcon ismerhetővé lesz; ezen bajnak elejét véve, minden hölgy csak nyírta balzsam-zsappant a Parfumerie Equitable, bécsi cégtől használjon.
Darabonkénti ára 35 kr. Kapható:
Tass Simon, — ifj. Rosenberg Miksa
Sauer Ignác és Csillag Béla uraknál
Nagy-Kanizsán.

A m. k. állam-vasutak gépgyára.

Gőzcséplőgarnitúrák,
hengerkazános
Lokomobilok,
szalmakaszáló-gépek,
gőzkukoricamorzsolók, — Stibor körfűrészek
mindig csak
a magyar kir. Állam-vasutak gépgyára
vezérigységénél
BUDAPEST, VIII., József körút 41. szám alatt
rendelendők meg. 546-9

6468. tkv. 893. sz.

Árverési hirdetmény.

A nagy-kanizsai kir. törvényszék telekkönyvi osztálya részéről közhírré tételik, hogy Sternberg Vilmos pacsai lakos végrehajtónak Varga Mihály végrehajtás, szívenvédő alsó-rajki lakos elleni 200 ftt tőke, 1892. október 13-tól járó 8% kamatai, 18 ftt 25 kr per, 9 ftt 15 kr. végrehajtáskéremi, 7 ftt 85 kr. jelenlegi s a még felmerendő költségek iránti végrehajtási ügyében a lent nevezett kir. törvényszék területéhez tartozó az alsó-rajki 115. sz. tkben I. 2-12. sor-szám alatt foglalt ingatlanoknak Varga Mihályt illető s 328 ftt-ra becsült fele része

1894. évi január hó 16-ik napján
d. e 10 órakor

Alsó-Rajki község házánál Dr. Schwarz Adolf felperesi ügyvéd vagy helyettese közbejöttével megtartandó nyilvános árverésen eladani fog. Kiküldési ár a leuebb kielt bocsár.

Árverezni kívánók tartoznak a Lec-ár 10%-át készpénzben vagy óvadékképes papírban a kifüldött kezébe letenni.

Nagy Kanizsán, a kir. trvszék mint telekkönyvi hatóságánál 1893. évi szeptember hó 9-ik napján.

643
CSESZNAK MIKLÓS
kir. törvényszéki bíró.

*) Az a rovatban közzétettéért nem vállal magára felelősséget a szerk.

Szerkesztőség:

F. 5. utca a Ollopfőle ház.

Ide intéendő a lap eseméni részére vonatkozó minden közlemény.

Bármentelen levelek csak ismert csek.

ből fogadalmak el.

Készítetnek nem küldetnek vissza.

Egyes szám ára: 5 krajczár.

ZALA

Politikai és vegyes tartalmu lap.

A Nagy-Kanizsai- és dél-zalai lakareképzőtárak, a Bankegyesület, az Ipar- és kereskedelmi bank, a Nagy-kanizsai segélyegylet-szövetkezet és a letenyei lakareképzőtár, a „nagy-kanizsai malátagyár és sertőződe r. t.” hivatalos közlönye.

Megjelenik Nagy-Kanizsán hetenkint két szer:
vasárnap és szerdán.

Kiadóhivatal:

Városház-épület Fischel Pálp könyvkereskedés.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Egész évre 12 korona (6 frt — kr.)
Félévre 6 korona (3 frt — kr.)
Negyedévre 3 korona (1 frt — kr.)

Hirdetések jutányosan számíttatnak.

Nyitóliré petizora 10 kr.

Előfizetések, valamint a hirdetésekre vonatkozó Fischel Pálp könyvkereskedésbe intéendő.

Új évek!

(—) A vén esztendő búcsúzik. Dideregve nyújtja szíráz kezét a mosolygó gyermeknek, az új évnek, mely trónját elfoglalni készül; még egy fordulója e lomba sárkeréknek a maga körül, és 1893. év bevégezte pályafutását, hogy végleg letűnjék a semmisségbe, a végtelenségbe. Minket pedig itt hagy, teljesítetlenül hagyott vágyainkkal, csalódott reményeinkkel, melyeknek valóságát tőle vártuk! Hadd menjen. Rosszabb éveink is voltak már, jobbak is, de mikor voltak vágyaink kisebbek, mikor reményeink kevesebbek?

Üdvözöljük az új évet; s a mit a régi nem teljesített, annak teljesülését várjuk az újtól. Várjuk annál is inkább, mert új élet indult meg a szellemekben, pezsgő élet; mozgás mindenütt. Magyarország állami életének fejlődése iránt megvan az érdeklődés. Csak a nyugvás, a tespedés halál, — a mozgás mindig életet jelent. S nem baj az, mikor az erők megmérkőznek egymással őszintén, nemes fegyverekkel, benső meggyőződéssel, nyílt szívvel, egymást tisztelve és becsülve, s együtt szerelve azt az anyaföldet, azt a hazát, melyhez a magyar ember, lelkének minden gyökerével van tapadva, mert csak egy van, s ez egyen kívül e világon sehol más.

Üdvözöljük az új évet s nagy várakozással tekintünk az örökkévalóság kerékén leperdülő napjaira, melyek meg fogják hozni hazánk számára azoknak a szabadelvű re-

formóknak diadalát, melyeket — bármint hangoztassák is némely oldalról az ellenkezőt Magyarország közvéleménye vár és óhajt.

A leghazafiasabb politikai is könnyű az érdekek küzdelmévé alacsonyítani, legyen az akár hatalmi érdek, akár önérdék. De vétek játszani az elvekkel ott, a hol eminens közérdekről van szó, melyet kielégíteni nemcsak hazafias kötelesség, hanem politikai eszély is int, anyagi, szellemi és erkölcsi javak biztosításának érdeke.

A kinék csordultig van telve a szive gyűlölettel, az nem szólhat bele. Gyűlölet és vak szenvedély mindig rossz tanácsadó volt az embereknek, és veszedelmes játékok üztek azok, kik ezeket céljaik elérésére felhasználták. Csak a gyengének impónál ez, az erős mosolyogva nézheti azt az erőlködést, mely csak rombolni tudna, de építeni nem. A kulturát haladásában ideig-óráig feltartóztatni lehet, de tartó-án és sikerrel megátolni nem.

Hol vannak azok az emberek, a kik csak egy pár évtizeddel előbb is, mint veszedelmes mumust kárhoztatták a közszabadságot s szerencsétlenül irányukkal boldogtalanokká tették a népeket? Az utókor elfelejti őket, vagy átkokkal sújta nevüket. Az emberiség évezredek fejlődése bizonyítja, hogy valamely eszmét, ha egyszer már megérett az emberek gondolkodásában, meg kell valósítani s meg kell valósítani különösen ott, a hol a megvalósulás által, korhadó állapotok megszüntetése, jobb állapotok megteremtése vétetik czélba.

Ki nem tudná elfogulatlan észszel felfogni, hogy az a 9-féle házasságjog, mely Magyarországon dívik, nem jó, nem czélszerű, nem helyes, egészséges és erkölcsös állapot? Nem az! S ha az volna, honnan az a sok perpatvar, házassági elválás, vadházasság, s mindazon sok rossz és erkölcsstelen állapot, mely ebből következik?

Természetes fejlődés következménye Magyarországon az egészséges házassági jog, mely vallást, felekezetet sem sért, de az államnak megadja polgáraival szemben azt a jogot, a melyet ez követelhet magának, de viszont a polgárok jogbiztonságát is szilárdítja, mindazokban, mik természetszerűleg a házasságjog körébe tartoznak, ennek részeit, ágait képezik.

A reformokat be kell illeszteni az alkalmányos törvények keretébe, ezek onnan hiányoznak még eddig, s ebben a tekintetben egyenes fejleményei annak a törvényhozási munkának, mely a hatvanas években vette újra kezdetét.

De hát tulajdonképen az új évről akartam elmélkedni! Persze! De hát az új év nem új időszakot jelent, s nem minden az időben történik? A bölcs prédikátor szerint minden van idő, s minden az időben történik, melynek mi azt a végtelenséget nevezzük, melyet gyarló elménknél fogva szakokra kelle osztanunk, hogy könnyebben áttekinthessük s hogy az idő végtelensége zavarba ne hozzon bennünket. S ha a végtelenséggel szemben az emberi élet rövid voltát egybe-hasonlítjuk, mily parányiaknak kellene ma-

A „ZALA” tárcája.

Természet és költészet.

A „ZALA” eredeti tárcája.

Amióta Buckle Tamás híres angol történetíró felállította, hogy az emberi akarat nagyban véve, a külső körülmények hatása alatt áll, s így a fejlődés is a külső tényezők erejétől függ, s hogy a vadember és a művelt férfi tettei és gondolkodásmodora közötti különbség lényegileg a külső körülményekben van, vagyis égalj, táplálék, talaj, természeti jelenségek uraják tetteinket, társadalmunkat, költészetünket, amióta Kopernicus kihirdet, hogy nem a nap forog a föld körül, hanem megfordítva, s Newton feltalálta a nehézkedés és vonzás törvényeit, melyek elegendők, hogy egy közvetlen hatalom befolyását fölülselegessé tegyék; s Laplace megírta régi mechanikáját, a melyből az Isten fogalmát, mint oly teóriát, melyre szükség nincs, kihagyta: egünkrol Homer derült boldogító világnézete, amely e földön Arcadiát teremtet, leltint; s helyét elfoglalta egy hatalmasabb világnézet: a természet, a természet imádat: a naturalismus.

Hogy természettudósok és természettudomány, számtan és matematika, vagy a történelem, természet- és földrajz, mind oly tárgyak, amelyek az ember jalka-aval történetével, tetteivel és fejlődésével foglalkoznak, nagy súlyt fektetnek az éghajlatra, talaj, és természetviszonyokra, azt nem kárhoztatjuk, sőt a fölött sem ütközünk meg, ha

egy Quetelet számokkal mutatja ki, hogy szabad akarat, lelkiismeret s emberi érző lélek nincs; de hogy a költészet feladata az legyen, amit a regytudós és jásicus végez az állatokon, ez tulajdos szelsősége lenne a természet költészeti hatásának.

Bármint legyen is azonban, tény az, hogy e teoriák vannak és napról napra hódítanak s hogy nem érdektelen dolog azokkal foglalkozni és élelmezzetni: vajjon igaz-e, hogy szerencse a derült éghajlat a tudományra, művészetre költészetre és az emberi kedélyre? vagy Caledoniának és Svédországnak erdeje, köde sem von le a költészet hatásából?

Ismeretes — mily nagy befolyása van az éghajlatnak az ember lelkületére, fejlődésére, kedélyvilágára; tény, hogy minél közelebb fekszik egy nép az egyenlítő köréhez, — képzelme, szenvedélye annál csapongóbb — s az ész szemléldesét ritkábbak; az se tagadható, hogy az oly fajok, népek vérmérséklete is, akik délen laknak, tüzebb, hevesebb letteik; vérik gyorsabb; gondolkodásuk könnyelműbb, mint azoké, akik a sarkokon vannak vagy a sarkokhoz közelebb esnek.

A bölcseszet maga a lelki élet módosításai közé sorozza a vérmérséket, életkort, némi különbséget, elmelet, éghajlatot, nevelést, nyelvet és társadalmat, s vérmésnek tartja: a franciát, szászit, melának: az angolt, epésnek: az olaszit, nyalkásnak: a steiert, lyrolt, hollandit; s elismeri, hogy a hideg és melegnek, a száraz és nedves levegőnek, vagyis az éghajlatnak, nagy hatása van a

testi és lelki erőre s ebből könnyű megfejteni, — hogy forró égvj alatt az emberek tünnyék és ábrándozók; mérsékelt égvj alatt az ember: iparúzó, tudomány-, művészepártoló, az angol pedig nedves levegőjében mért komor.

Ezért ha csak az olaszokat, franciákat és az angolokat hasonlítjuk is össze, látni fogjuk, hogy mik az olasz heves természete gyorsan lángra lobban s haragra tartós, epés; könnyelmű az angol véralkanta, nyalkás, hidegebb s fontolgató.

Es ez a criterion, a mely az egész fajnak jellemző sajátsága, rányomja bélyegét költészetére, irodalmára, a tudományra és művészetre is ritka kivétellel.

A spanyol természete élénk, fellobbanó, vig; a belga, holland komoly és gondolkó.

Ez a jelleg megtalálható a népek költészetében is. — Ha a világridalóm nagy eposait forgatjuk, vagy megynük a világridalom legjelesebb költőire, első sorban ott találjuk Homerost, Soloklest a görögök, Kalidását — az indok nagy költőt; Firdut, a híres perzsa, — és Hafist a török Petőfi; Dante, Ariostó, Tasso olasz és Camoens spanyol költőket, akik valóságosan igazolni látszanak fenti állításunkat mit az olasz hév s fantasia uralmára vonatkozólag mondtunk. Torquato Tasso fektelen képzelme áldozatává lón, Boccaccio dekameronja pedig az erkölcsstelen tartalom mellett a könnyű vért árulja el.

Az olasz irály, a tartalom szépsége, az indok, arabok, törökök keleties, virágos nyelvének varázsa s búbjaja, majd a nagy görögök classicus művei az Ilias s Odisea naiv költészetét az lát-

Miután a n. é. közönséget lapunk szives pártolására felkérjük, bátorodunk mai számunkhoz postaltalványt mellékelni, bizalommal kérve az előfizetési összeg beküldését.

gunkat érezünk, ha szellemünk nem volna képes egybekapcsolni a rövid földi létet az örökkévalósággal, mely mindig tart, mely soha sem szűnik meg. S így azt a szomorú gondolatot, melyet a rövid földi élet benyújtott, melyet a világzsalusával enyhíti a földi életen túl lévő örökkévalóság tudata.

Vajha meghozná az új esztendő drága hazánknak mindazt, a mi boldogulására szükséges. Lakóinak vagyonságot, jólétet az anyagiakban, a szellemekben folytonos haladást, aldott békét a nemzetiségek között, egy érzelmet a hazás nemzet szeretetében, Üdvöt és áldást a családnak és az egyeseknek!

Politikai szemle.

Belföld.

A képviselőház igazságügyi bizottsága a „B. C.” értesülése szerint már január 8-án megkezdi a házassági jogról szóló törvényjavaslat részletes tárgyalását. A javaslat szabatos szervezete mellett a bizottsági tárgyalás alkalmával nem fog sok időt igénybe venni.

Ujféli üdvözlések. Az országgyűlési szabadlevél párt tagjai ujféli napján reggeli fél 11 órakor testületileg mennek a miniszterelnökségi palotába, hol a párt nevében Perczel Dezso fogja a miniszterelnököt üdvözlölni. Innen a képviselőház elnökéhez mennek a párttagok, a ki előtt Husbach Péter fogja a párt jókívánatait tolmácsolni.

Uj főrendiház tagok. A felsőház legutóbbi új főrendiházi tagot nevezett ki. Névszerint: Daruvedry, a kihívó jogast és bíró, Horthy István Jásznagykun-szolnokmegyei nagybirtokos, Lechner Ágot, egyetemi tanárt, Ludvig Gyula, miniszteri tanácsost, magyar államvasutak igazgatósági elnökét és Szalaszky Gyula, volt belügyminiszteri államtitkárt, jelenleg pozsony- és trenszénmegyei főispán.

Ellenségi lapok egyre tudnak hirt adni a miniszteriumban állítogt közelebbi törvény változásokról, majd Csáky válik meg tárcájától, majd Fehérváryt menesztik. Minthogy ezek a hírek több ízben posztiv hírlapokban kerültek a nyilvánosságra a „Nemzet” székégesnek vélte, hogy magát illetékes helyen informálja. Ez információ alapján kijelenti, hogy e híresztelések niaptalanok.

A nemzetiségi kérdéshez.*)

Megboldogult Deák Ferenc hazánk nagy fia két a néhai Baross Gábor volt kerekdedelmi miniszter egy nagy hibát követett el, melyek az alko-

*) Ambar jelen cikk tartalmával sok tekintetben egyet nem értekünk, azt mégis — programunk sívósra képes, hogy lapunkban felfogásunkkal ellenkező nézeteknek is helyt adjunk — megvesszünk. Fark.

tásaink értéke iránt táplált hálás közérzletre savorolag hatnak...

De míg Barossnak az olasz bor beözönlését lehetővé tevő intézkedése csak anyagi kárt s ezt is csak bizonyos évekig okoz: addig Deák Ferencnek hozzájárulása, a nemzetiségi törvény megalkotása, a Pozsony, Verőce és Szerém magyar megyéknél Horvátországnak lett odaajándékozása — államajándékunk magyar nemzetünkre kizsármíthatatlan emlékei a létkérdésbe vázó szándokra kiható — jóállapotoknak vetetie meg alapját.

Ezen három Horvátországhoz tartozó megye oda ajándékozása által Horvátország megerősödött s ezen területi nagybővödés logikai következése — az e szándagot nyírs uralkodó nemzeti-égit aspiratóknak — Horvátországban tapasztalt emelkedése Ekhez járult a határvidékek bekezdése, még csak Bosznia s Dalmátia hibázik ahhoz: hogy a magyar anyarszággal a verseny-szét nyitán megkésdők s elpalástolt magyar ellenes eremüknek szabad folyást engedjenek.

Igaz, hogy most látszólag szélé end uralkodik Horvátországban, minek kieszközölésében az oltáni szerbek hazafisága, a bán erélye s tipitata mellett, a Bosznia s Dalmátia ország utáni vágy is valószínűleg közreműködik: azonban ki Horvátországban többször megfordult s ott kelte figyelőrs méltatta a közhangulatot, csakhamar meggyőződhetett arról, hogy a magyar nemzetnek ott s horvátjaink között igaz barátja vajmi kevés, de szenvedélyes ellensége annál több van.

Azonban a magyar nemzet megmondatlan lo-ugrassága s jóhiszeműége által megteremtett, jelenlegi Horvátországi helyzetben — helyzetünket közigazgatási szabályozza s így annak meg-helyzetéről szó se lehet. Miért is az ottani állapotokról jelenleg csak azért emlékeztem meg, hogy felhívjam a kormány figyelmét arra, miszerint Horvátországnak újabbi nagybirtokosá addig az se lehet: míg az ottani közszellem, vagyis érzelme s gondolkodása, egészen s nyükeresen meg nem változik. Majd az első tüzpóbat erre megadja a horvátoknak a magyar nyelvnek kötelező tantárgyul leendő el vagy el nem fogadása stb. stb.

A nemzetiségi törvény megváltoztatását esetleg annak előírását ily nemzetiségi egyezményekben rejte akadályok nem pótolhat, mert mi azon nemzetiségekkel nem egyezkedünk, hanem egyoldallal, jószántukból hoztuk meg ezen törvényt, melyet egyoldalulag, bárnikor hatalyon kívül is helyezheünk.

De más kérdés az, hogy célszerű lenne-e a habar ünkenyt, de tényleg mégis adott jogokat elevenit. Nezetem szerint az elmi óhajtott ezzel meg nem közelíthetünk, sőt tán attól tavolabb esenünk, mert az agitációra s így az elkeseredésre nagyobb okot szolgáltatunk.

Avig újabbi alkotmányos életünk kezdetén, tán néhány székere — kihordhatók volna, ha

esetleg nekünk is rendelkezésünkre áll egy kis Sziberia — az államajándékunk s nemzeti önállóságunk ellenségeivé szegődött nehány igazgató s ezzel a belhüket biztosíthatjuk volna, most már 25 éves mulasztásunk kell, hogy nagyobb szabasu tevékenységre utalja a magyar nemzetet, ennek kormányát s a magyar társadalmat.

Ez idő szerint a nemzetiségi kérdés megoldására hazánkban a „nemzeti párt” programjának s fogadása s keresztülvitele vezethet. A „nemzeti párt” programjának talpkövet s közigazgatási reformálása, helyes nemzetgazdasági politika s a magyar nyelv kötelező tanítása s tanulása képezik.

A kormány párti ugyan az állami közigazgatást képviselője a maga számára a „nemzeti párt”-tól, de gyakorlati keresztülviteléhez fogni nem mer, részint pártja megbízhatlansága miatt, részint meri egységessége irányra s eszmékre még szeri tenni képes nem volt.

A „függetlenségi” párt is felvetie a közigazgatási reformját programjába, de a mostani választási rendszert óhajtja fenntartani.

En részemről a legelőőbb kérdésem tartom az állami közigazgatás behozatát, s úgy látszik a kormány is reá jön arra, hogy megbízható s mégis olcsó állami anyakönyvezetőket s a polgári házasság megkötésére aktívus közegeket csak a közigazgatás rendezése kapcsán lehet előteremteni.

A nemzetiségeket a magyar állameszmének megnyerni s őket barátainkká tenni a jelenlegi közigazgatás, közkormányzat s nemzetgazdasági politika mellett ... nem lehet.

Midőn a jeyzó s előjáróság választását a szolgabírók egy része a népi akarata ellenére ejti meg s eme törvényes jogot a népi s nekik elog tevesen biztosított candidálistai joggal való visszavételék révén veszik el, akkor ne talajon az igazgatók szava termékeny talajra. Akkor, midőn törvényeket hozunk, melyeket a szolgabíró játszik ki, mikor neki teiszik s akár hányzoro oly jeyzót s előjáróságot választat — ki a nép bizalmát, szeretetét nem bírja.

Hisz magam tudok reá Koking china-megyében példákat, midőn a szolgabíró csakhogy ne kelljen a jelentkezők közül más, mint kredvenzet candidálni s hogy őt tolhassa a nép nyakára, reá parancsolt már állásban lévő jeyzókra, hogy pályázatukat hozzá nyújtsák be.

A jeyzók érintkezék legelőbb a néppel — ha derék, becsületes, szorgalmas e sber, lejtőbb esetben a nép vezére szokott lenni. — Képzettség hiánya, csakély szifés s a kellő ellenőrzés elmulasztása — nap-nap után — szomorú tapasztalatokkal gazdagítja az aggdó hazafiakat.

Ha egy országban megtörténhetik az, amint hogy megtörtén a névezett Koking china-megyében — hogy egy jeyzó 15 — 20.000 frt szőlődezsma-váltógot, adót, közmunkát stb. tíz éven át sikkaszthat uőnkül, hogy reá jön-

szának mondani, hogy amit szépet és nagyot teremtet valamikor emberi képzelet, itt vannak leírva. Hol az a költő ki Dantéhoz hasonlóan lemenjen a pokolba, végig szenvedje és járja a poklot, és tisztító helyet, s ezt leírva és megmutogatva elvethetesen a mennyországba?

Hol a költő kiben mint Petrarcaban, oly tökéletesen és bámulatosan nyilatkozik meg a szerelemről ihéttét génius, hol az az érzelmi regény, amely dacára annak, hogy nincs benne bonyodalom, összekötözés, megindítson bennünket s lekösse mindvégig érdeklődésünket.

Es mégis, aki tudja, hogy Toscanában Dante hazájában az idegen uratom gyökeret nem vert, s a nemzeti nyelv tisztá maradt: aki tudja, hogy Toscaná Olaszország többi részénél előbb polgáronodott: aki tudja, hogy mikor a szabad községek mind leváltak úporva, Toscanában a nép szabadság tartartotta magát: az Dante hatalmas költészetét — nem a természet, a véralkat, ha nem az emberiség, különösen Olaszország megjavítására célzó s így vallási és politikai okokra fogja visszavinni.

Az éjszak hidegebb modora, biggadtabb gondolkodása, irálya, fontolgató s bölcselkedő természete s hajlamai és a del lángoló képzelete, hevesebb szenvedélyei és érzelmei közt állanak a kedélyesebb németek.

Mintha a természet hármass felosztása (hideg — forró és mérsékelt övre), átcsapna és téri fogjalon az ember érzelmi — képzelmi — és gondolatvilágában is, rányomva bélyegét a jellemre, a tel-

tekre és nyelvükre, urálva őket az ész, a kedély vagy a képzelet.

Pedig az angol zárkózottság, biggadtabb irály regényeikben, hidegebb, ködösebb gondolkodás-módjuk — az úgynevezett hidegvérűség, amelyről azt állítják, hogy jellemzi az angol nemzetet és átleng irataikon, ha jobban vizsgálhat alá vendő költőiket s regényíróikat, nem is folyik mindig jellemükből, hanem leggyakrabban élet-módjuk, viszonyaik s nevelésük kifolyása.

Aki a nagy angol regényíró Boz vagy Dickens gyermekkorát, nyomorúságát, küzdelmét az étellel, olvasta, belogja látni, hogy az erőzszív, az a fájdalmas visszazemlékezés, az a humánus gondolkodás és a ködös alakok, — nem a néptaj, nem a természet, hanem egy nyomorban sínlódott, abból felemelkedett erős lélek alkotásai.

A különbség azonban, mely a francia és angol közt chinai falként emelkedik ma, nem mutatott fel régente is hasonló irányokat.

Amint ma irányelveiket ismerjük és műveikből levonhatjuk a francia ma jellem helyett csak a vérmérséklet, erkölcsi erő kötelezősége helyett csak környezet hatását s a viszonyok vezéretet befolyását ismeri, míg az angol ismeri a belső embert is, akit hit, akaraterő vezérel a túlvilággal s az elemekkel folytatott harcban, hol tehát a gondolatok és érzelmei skáláját járja fel a költő és író.

Pedig ez az antagonizmus nem dominált mindig a francia irodalmat, Corneille és Racine-nál s a tartalom nemes, s problémái mind erkölcsiek, mert a szenvedély hatalmát s a kötelezősége harcot állítják szembe: de azóta a francia költészet

és dráma soat vesztett fenkölségéből, az erkölcsi momentum háttérbe szorult s a modern francia dráma azóta csak a szépség, a külsőn fordul meg s ez is a fenti irány szemek befolyása.

Ha a németekről azt állítják, hogy sem az észhez, sem a képzeletben nem szólnak, — hanem a kedélyhez: az igaz! De azért önök sem volt egészen kizárva a képzelet hatalma a költészetből, egész irodalmi harc keletkezett a 18-ik század elején a biggadt németek között is: vajjon a természetet utánozni kell-e a költészetnek, vagy pedig az utánzás mellett a képzelet szabadságát is követni? És csudálatos, hogy ezt éppen azok hirdették, akik az angol irodalom classicus termékeit vették mintául s akik később szerencsésen el is nyomták a francia természet-utánozókat. Hátra volna szólni a magyar jelleméről, kedélyviágáról, költészetéről.

Hogy a magyar sem jelleménél, sem kedélyvilágánál fogva, nem hasonlítható sem a déli forró olasz, sem a hideg ködös égál alatt élő angolhoz s még kevesbé a némethez: az bizonyítáram nem szorul, — a magyar a maga sírva-vigadó vérmérsékletével, a költőt és melabus dalaival inkább — amint azt fajja is megjelöli, — az assiai népek jellegéhez, vérmérsékletéhez csatlakozik.

Maga Petöfi, Arany, Tompa lyrája egy a maga nemében — utólrétegetlen, eredeti magyarságában, app úgy, mint a magyar zene, hogy egyedül csak magyar ember értheti meg, nem speciális azért, de mégis európai, úgy mint maga a magyar, mely rokonságot tart a finnekkel, — de

nének — a szegény népől az alfa befizetett, de elikkasztott összegeket most újból végrehajtás útján beszedik a megye vagy kincstár az ellenőrzése alatt álló község visszélései által okozott kár megtérítéséről hallani sem akar.

Amidőn megüreik, hogy 8% kamat s egyéb usorás jellel kieszelt melkedjék révén a háza polgárai a takarékpénztári részvényes urak rabszolgáivá valjanak s ezek tőkéjüket a nép tönkretutása árán pár évized alatt megtízszerezzék. — midőn az adóvégrehajtások, kövvelen az aratás és szüret után fogantatóznak s a polgárok csekély terméseiknek elkönyvezésére kényszerítetnek: akkor ne csodálkozzanak azon, ha a magyarok visszafajított elkeseredésel élnek s a nem magyar ajkúak pedig ellenségeivé szegődnek a mi 25 éves gyönyörű alkotmányos uralkodunknak.

Egész közigazgatási gépezetünk mozdonyát a jegyzői kar képezi. — ezt kell a megélhetés gondjaitól tisztességes fizetés által felszabadítani; — hogy tevékenységet egész odaadással az állam s a nép érdekében érvényesíthesse, s ne legyen egy része arra kényszerítve, hogy kenyéret zúgírászattal s a nép zsarolásával keresse.

A rossz közigazgatás s 2 éves curin bíráskodás megszüntetése mellett vannak egyelőre bajok is, melyeket orvosolni kell, ha a feljegyzött nem magyar ajkú lakosságot ismét lecsendesíteni s vonalmát meggyerényíteni óhajtjuk.

Ilyen a jelenlegi pénzügyi adminisztratív s ridég fizetési adózási rendszernek kiküszöbölése, — a progressiv adóztatás behozatala által.

A muraközi csekély számú, de lelkes magyar intelligencia például ezen jó horvát ajkú népet barátságoskodik a nemzetünknek; de tarthat-e ezen barátság soká — midőn egész községek lakossága a helytelen s erőszakos adóztatás s munka hiány folytán koldussá lesz?

Hivatkozhatom kerületemre; — ott van Csukovecz, Szentmária, Muravid 2/3 ad részben földhöz ragadt szegény lakossága; a fogyasztási adót a bevételt meghaladó kétszeres összegben utalgatja folyóvált a kincstár rajuk s azzal vigasztalja őket, hogy majd a be nem vett összeget vissza kapják. Sovány vizsgálatás. — Szegényeken évnegyedekint végrehajtsálag veszik meg a fogyasztási adót s nem levén a községeknek jövedelme, a szegény bíró s elöljárók váltókra kénytelenek saját szakállukra 8% kamatra pénzt felvenni, vagy a községi csekély vagyoni árverés alá bocsátani.

Ezen szegény nép pár közös kukoriceza földje mellett leginkább a fuvarozásból élt a régi időben; — most a vasutak miatt ettől elesett — s néhány mért kukoriceza áraból fedezze családját fenntartására szükséges költségeit, fizessen almi, községi adót? Megesik az ember szíve, ha ezen rongyos s kiéhezett áldott jó népet látja. — Legvégül ideje annak, hogy ezen a vidéken a kormány egy ipariskolát állítasson fel s bizonyos házi ipart nagyobb áldozatok árán is honosítsa meg; mert ha a hozzánk há horvátokat

maga benne él Európa szívében a tudományban és művészetben hatalmas népek között.

A magyar, épp úgy nagy status férfial, épp úgy mint halhaian költői, megértették a kor intő szavát, s amint elhozták magukkal éjszakeletről Ázsiából a nyelvet a maga tisztaságában és üdőségében, s itt átvették a franciai szépséget, úgy mint államférfial a kereszténységet és az európai szokásokat; költői átvették s megértették korunk eszményét, amely a plasticést és a romanticust egyesíti, az alakítás objectivitasát s a kedély bensőségeinek objectivitasát.

Araby, Petófi, Tompa költészetében ben van a magyar nép jellem, szabadságszeretete, vére és gondolkodásmódja, ben van az ember egész kedélyvilága: szerelme, öröme és bánata.

Hátra volna még szólni az oroszokról, azok költészetéről, kik szintén az egyenlítőnél távol, — már hidegebb égajl alatt, tehát a filozófial, a gondolkodó, nyálkás vérmérsékű népek közé lennének sorolandoók s akjének költészeté felé hajlik.

Minél feljebb megyünk az éjszakknak, a vér élénksége a képzelem játéka, — a mosolygó ég kékje, — lohadni látszik, s felülnek a zordon természet hatalmas, mely hidegségével, fagyával rafekszik nemcsak a természetet, de az ember eszére, kedélyére, képzelemre is.

(Folyt. köv.)

is ében hagyjuk veszni, — nem szolgáltatunk vele jó példát az ellenséges érzelmekkel viseltetőknek.

Vagy mit szóljak ahhoz, hogy a nagyobb rész irni s olvasni se tudó népet a jegyzők dobszó mellett nem világszítják fel arról, hogy a saját szükségletükre égetett pálinka 50 foknál erősebb nem lehet s egész községek lakóit a finanszurak egyszer csak megépi s elkezdik palin kájukat hátról-hátra mércekélni, s mert tudatlanságból nagyobb boka palinkát főztek, egy község lakóira bírák címen 3-400 frtot kivetnek s nevére, annak 1/5-öd részét — karácsony előtt — mint törvényes jutalmi díjat, a mostani nyomorúságos időben zsebre vágják: s a szegény emberek otthon — gyermeküknek kriszkindí helyett könyveiket osztogathatják.

Majd ha ezen bajok orvosotának, s néplük a hivatalos személyekben széles e hazában, nemcsak parancsolóját, de szerető testvérjét, tanács adóját és emberi s polgári jogainak védőt is látandja; majd ha nemcsak a kiszíváztatás mestersége virágozik, de az adóképeséget emelésére is kellő gond fordítatik; akkor a nemzeti igyatokat nem lesz szükség üldözni; mert egy meglátni képes s így melegegetett népet hazája ellen feljagatni nem lehet.

Ósok törvények, helyes adózási rendszer, becsületes igazságos közkormányzati s nemzetgazdasági politika kell érvényesíteni s ha majd ezek által a magyar nemzet iránti rokonszenvet a nemzetiségeknek felkelteni s megerősíteni sikerülend s ha a magyar birodalom beételeben a mostani lazás állapotok helyett a nyugodt és egészséges közszellem veszi át uralmát, akkor a 67-ik alap megváltoztatásától a századok keserű tapasztalatainak nyomása alatt álló hazafiak sem fognak visszaretenni; mert a függetlenségnek s önállóságnak nemcsak kieszközölését, de fenn tarthatását is — consolidált nemzeti létük által — biztosítva látandják.

Az e téren elkövetett bűnös mulasztások helyrehozása, a legbölcsebb kormányzásnak is évek hosszú sorát veendő igénybe, tehát a közjogi kiegyezést bolygató párt pajtául szegődni, ezidőszert feleslegesnek s meggyőződésemmel elentélenek találtam.

S minthogy a „nemzeti párt“ oly irányu politikát óhajt s gróf Apponyi Albert kimagasló egyénisége nekem még garantia arra, hogy majd tud is érvényesíteni, lelkesezősével s büszke önértékel csatákozatom hozzá.

Remete Géza.

Társadalmi adó.

Egy öreg urnak, aki nagy vagyonáról ismeretes, a minap egy gyűjtővel prezentáltak és kérték, hogy Jókai műveinek diszkiadására adakozzék. »Sajnálom«, mondá »nem ismerem Jókait, de fiaim igen jól ismerik«. Ez az öreg úr a régi nemzedék képviselője, amely adót nem akar fizetni, sem állami sem társadalmi adót. Az ifjabb nemzedékről már ő maga sem mert föllenni olyasmint, hogy az az adakozás elől elzárkózik, tudva azt, hogy más emfökon nevetkedett fel az a generáció, hogy ennek más a morális nézete, más a szocialis érteke. Néha ez a szocialis érteke olyan erős, hogy kizárólag az államra szeretne káritani az összes társadalmi intézmények letesítését. Elvárnök az államtól, hogy ne csak a kiérdemelt irókat támogassa, hanem emberbaráti instituciókat is teremtsen. Diszművekre előfizetni nem szeretünk, arra való a kölcsön-könyvtárak, hogy onnan szerezzük be olvasmányainkat; Rókk Szilárd példáját kevesen utánozzák. — Leróttunk tekintjük a társadalmi adót, hogyha elmegyünk a közvacsorára és néhány szelvényt vásárlunk.

De a sok közvacsora daczára még mindig vannak didergő szegényeink, éhes gyermekeink. Pedig a szegények is ma már tudatában vannak annak, hogy a társadalomnak irányukban is vannak bizonyos tartozásai. Egy fakiosztás alkalmával egy öreg anyoka nagyon nehezelt a kiosztó urra azért, mivel a fát nem hozta neki felaprítva, meg volt benne az újkori szocialis öntudat: Nem is szabad odaig vinnünk a dolgot, hogy a szegény ember desperáljon, lássa a vagyontalan, hogy a hivatott társadalmi tényezők egyesült erővel oda működnek, hogy a jelenkor ostora: a vagyontalanok pusztulása megszűnjék, mert ha ezen reményük egyszer eltűnik mint telen a nap ragyogása, akkor megszülemlenek ama bűnös tanok, melyek a társadalmat dynamittal és ekrazzittal akarják megbontani. — Abban rejlik korunk

morális haladása, hogy a társadalmi rendek nem egymás kiszajátására törekednek, hanem egyfűre tartozásukat humanus tettekkel bizonyítják; a jólélet mentől többeknek ez korunk jelszava.

Ezen jelszó, ezen erkölcsi lelkiismeretünk alapelve érdekében sokat tettünk már városunkban is, de még messze vagyunk attól, hogy többé ne kelljen tennünk semmit. Gondakodtunk arról, hogy a szegény gyermekeknek télviz idején legyen emészthető táplálékuk ingyen, de elmulasztottuk még alapot teremteni, hogy ezen jótétemény tartós legyen. — A jótékony nőegyletek fát osztogatnak, de nem annyit, hogy a vagyoniilag elzülötté a fagyól meg volnának mentve. Városunk szegényháza kétségbeeszt állapotban van. Arva gyermekek havi 3 forintért adnak ki kosztra. Az elaggott cseledekről nincs gondoskodva; menházunk nincs. — Azért adakozzunk!

Ne csak az állami adót ismerjük el, hanem a társadalmi adó jogosultságát is. Az emberjogok elismerése csak szatira, hogyha arról nem gondoskodunk, hogy minden ember lehessen ember.

F. H.

A „Zala“ naptára.

December 31. Szilveszteri mulatságok a „Polgári Egyletben“ „Casinóban“ és a „Társas-Körben.“ Az iparos ifjuság estélye a Polgári Egylet helyiségében.

Január 1. A táncedző ifjuság estélye az „Arany Szarvas“ szálloda éttermében.

„ 2. A közép kereskiskola önképző körének Jókai ünnepélye.

„ 6. Délelött Jókai ünnepély.

„ Este a ker. jót. nőegylet közvacsorája a „Polgári-Egylet“ nagytermében.

„ 7. Komth Lajos születésnapja estélye Bajos László vendéglőjében.

H I R E K.

— **Jókai ünnepély.** A nagykanizsai középke-rekedelmiiskola önképző köre január 3-án, szerdán d. u. 1/3 órakor Jókai Mór ötven éves irói pályájának örömtünedpéül, az izr. hitközség dísztermében szavalat, felolvasás, ének és zenelöláddással egybekapcsolott díszillést tart, melyre a t. szülők és tanügybarátok ezennel tisztelettel meghívatauk.

— **Betöltetlen állások.** Jelenleg négy állás van Nagy Kanizsa városnál üresedésben és pedig az adóügyi állás, mely már egy egész örökkévalóságban át vár betöltésre, egy tanácsosi és két irnoki állás. E tisztségek legközelebb választás útján fognak betölteni. Egyedül a tanácsosi állás az, melyet egy kis harc lesz, amennyiben több aspiráns van; a többi tisztségeknél valószínű egyhangu lesz a választás, amennyiben a pályázók már igen részölgáltak arra, hogy végre-valahára az őket megillető helyre jussanak.

— **A „Casino“ igazgatósága** az 1894-ik évre a f. hó 27-én tartott választmányi ülésben következőleg alakult meg: *Ebenspanger* Lipót elnök, *Weiser* József alelnök, *Fischer* Sándor és *Lóny* Adolf házgyökör, dr. *Neumann* Ede a könyvtári bizottság elnöke.

— **Megyebál.** Zala vármegye ifjusága által február hó 3-án rendezendő megyei bála a meghívók január hó 10-én fognak szétküldetni. Az 50 tagú bizottság a következők képezik: *Arva* László dr., *Balogh* Zoltán, *Béla* Lajos, *Berzevicy* Emil, *Bezeredy* László, *Boika* Ferenc, *Csák* Károly dr., *Csigó* Ferenc, *Dervarics* Akos, *Eitner* Sándor ifj., *Eöri* Szabó Jenő dr., *Fábjanits* Károly, *Fárnek* László dr., *Farkas* Gábor, *Gayer* Lajos, *Gere* Kálmán, *Gombár* Tivadár, *Hangay* Géza, *Halász* Miksa dr., *Hajós* Ferencz dr., *Hajós* Kálmán dr., *Hertelendy* Ferenc, *Horváth* István, *Horváth* János, *Kethelyi* József, *Kolbenschlag* Béla, *Osztlerhuber* László, *Pálffy* László, *Pataky* Gyula dr., *Percei* Ferenc, *Pihál* Viktor dr., *Ráte* Kálmán dr., *Rosenthal* Jenő dr., *Skubics* Károly, *Soós* Sándor, *Strausz* Sándor dr., *Stocker* Antal dr., ifj. *Svastsits* Beno dr., *Svastsits* Imre, *Svastsits* Pál, *Szalmay* József, *Táncos* Lajos, *Tónai* Dezső dr., *Thassy* Gábor, *Vass* Lajos dr., *Vécsey* Zsigmond, *Viosz* Ferencz, *Vizlendvay* József dr., *Vizlendvay* Sándor, *Vizy* Géza.

— **Hymen** *Klein* József a nagykanizsai Klein testvérek belfüggye folyó hó 24-én jegyet váltott *Weisz* Irén kisaszonnyal N-Kanizsán. — *Tausz* W. lentii kereskedő eljegyezte *Schwarzenberg* Gizella kisaszonnyal Zala Apjäten.

— **Gazdász bál.** A keszthelyi fiatal gazdászok tánemulatsága január 13-án lesz az „Amazon“ szálloda nagytermében. A rendezőség harminckét tagból áll.

— **Felolvasó-estély.** *Békési Viktor* (Sipulusz) a királó humorista a zala-egereszei kereskedő ifjak egyesületének megívására folytan január hó 20-án az egy ülés javára felolvasást fog tartani a kereskedelmi kör helyiségében.

— **Szintársulatunk** még e hét folyamában befejezi itteni működését és innét néhány előadásra *Csáktornyára* rándul, onnét pedig téli állomásra *Egerbe*. Monori és társulata megérdemlik, hogy azon néhány estén, melyet még körülünkben töltenek a közönség fokozottabb érdeklődését tanúsítson, mert bizony a társulat eddig többet nyújtott a közönségnek, mint a közönség a szintársulatnak.

— **Felolvasás és hangverseny.** Fényes estélynek ígérkezik a „Kereskedő ifjak önképző egylete” által január hó 20-án rendezendő estély. A rendezőségnek sikerült *Kopácsy Juliskát* a népszínház bájos primadonáját is lejövételre megnyerni. A műsor a következő: *Gulliver* (Szeredai Léo) felolvasása *Karcsay Vilmos* új drámájának egy részletét fogja felolvasni. „Dalok” előadja *Kopácsy Juliska*: — „Miert jöttem Kanizsára” felolvasa *Fenyő Sándor*. *Göbe Gábor* bírór ur „Melyhez hasonlókat kívánok” cím alatt fog felolvasni. — Szóval rendkívül élvezetűs estélynek néz közönségünk elébe.

— **Aranylakodalmom.** Ritka családi ünnepet ült Keszthelyen *Waltner Jakab* és neje szül. *Schleiffer Lajza*, mely községteleiben álló házaspár a rokonnok és ismerősök díszes körében ülte meg karácsony első napján egybekelésük 50-ik évfordulóját.

— **Időjárásunk** végre megváltozott. A gyenge, nedves időjárást, mely oly sok betegségek volt okozója, végre hideg téli idő váltotta fel, mely remélhetőleg kedvező befolyás lesz a közegészségi állapotokra, melyek jelenleg városunkban igen kedvezőtlenek, amennyiben az influenza még mindig grasszál.

— **Gyászhir.** *Bányai Árpád* a csáktornyai m. kir. állami tanítóképző rendes tanára hosszas szenvedés után dec. 24-én tevékeny életének 36 ik évében elhunyt Csáktornyan. Temetése e hó 26-án a közönség imponzáns részvéte mellett ment végbe. A kiváló tanterfű elhunytáról a csáktornyai m. kir. állami tanítóképző tanári testülete adott ki gyászlapot.

— **Katonák által letartóztatott polgár.** Katonai és polgári körökben egyaránt nagy megindulást kellett, hogy december 30-án reggel 7 óra tájban *Jankó György* főhadnagy, *Vizy Gyula* hadnagy, és *Ruttner* tisztbelyettes a helyben állomásozó 20. honvéd gyalogezred tisztikarának tagjai *Sattler Mór* nagy-kanizsai kereskedőt, megyebizottsági tagot és városi képviselőt katonai őrséggel letartóztatják és a honvéd laktanyába kísértetve, sőtét magán zárkába elzáratták. Tudósítónk fellekereste *Sattler Mór*t, ki a vele történteket a következőkben adta elő: Reggel bét óra tájban a Sugárúton haladva, látta hogy a fent megnevezett három tiszt a koronaherceg utca sarkánál kisé mámoros állapotban feltűnően viselkedik. Megállott egy pillanatra őket nézni. *Jankó főhadnagy* egyszerre kivált társai közül és *Sattler felé rohanna*, őt kiméltlenül melbe lökte. *Sattler* békés hangon csak annyit jegyzett meg, hogy őt ne inzulálják; ő békés polgár; üzletét meggy megnyitani. A *Sattlernek* ugyanis a honvéd laktanya átellenében házer-főközfizete van. Erre a tiszték még durvábban rátámadtak; *Jankó főhadnagy* bement a pár lépésnyire fekvő honvéd laktanyába, az őrséget kirendelte és *Sattler*t szorony közé vetette, hogy beküértesse a laktanyába. Mikor *Sattler* ez ellen tiltakozott, *Vizy hadnagy* az egyik katoná szoronyát kirántotta és ezzel vadalkozni kezdett. *Sattler* a szoronyt *Vizy* kezéből kikapta, s ezt csak a laktanyában tettele, hogy minden tiltakozása dacára is beküérték, és sőtét magánzárkába csukatták. De szerencsése: az esetet több polgári egyén is látta, kik utánzajt csapatok, misek folytan csakhamar egész néptömeg verődött össze a laktanya körül és iszonyu zűgással követelték az elfogott poár szabadon bocsátását a már-már megakarták a laktanyát ostromolni. Csak is az éppen megérkezett rendőri kézenlétnek sikerült a lázágó népet lecsillapítani s a tettelegességektől visszatartani. Ezalatt *Sattler Mór*nak fia is oda érkezett s az esetről értesülve, rögtön bement a laktanyába és jelenlést tett *Veisz József századosnak*, ki nagy megindulással értesült az esetről, s azonnal intézkedett, hogy *Sattler Mór*t szabadon bocsássák. A kizsáka: ut *Sattler* nyomban jelentést tett az eset-

ről a rendőrségnek, és ugyan e célból fellekereste *Klobuőr Győző* ezredparancsnokot, ki biztosította, hogy az ügyet szigorúan fogja megvizálgálni, s megérteti személyes szabadságáért s a rajta elkövetett inzulstért teljes elégtételt fog kapni. Eddig az eset, mely városunk társadalmi körében mindenütt a legmélyebb és legkínosabb megindulkozést találtokozott.

— **Ruhakiosztás.** Az első nagykanizsai magyarszintársaság karácsony előestéjén 12 árva gyermekket látott el téli ruhával, mely alkalommal *Rothmann Béla* elnök intézett a gyermekekhez szép, buzdító beszédet, egyuttal köszönetét nyilvánította a tagoknak, hogy e jótéteménygyakorlását lehetővé tették.

— **Cserebogár decemberben** Horvát Laci zenekarának egyik tagja pénteken este egy élő *cserébogár*at magtatott a Polgári Egylet rendezőjének, melyet aznap lakásán fogott. Igaz ugyan, hogy az utolsó hetekben igen lanyha időjárásunk volt, de azért cserebogárra még nem számítottunk. A decemberi cserebogarat igen sokan óhajtották birni, de a bűszke tulajdonos ettől megválni nem akart, azonban *Hevesi Janka* énekesnő kérésének még sem tudott ellenállani és neki ajándékozta ezen decemberi speciálitást.

Színészet.

Szeredán Ez idényben mázardozat került színe *Mongodin ur felesége* című bohózat, melyet *Fenyéri Mór* előnyösen ismert színész és író fordított franciából. Dacára a főhelyszíneknek és a darab hatás-voltának ismét csak azzal a — csaknem stereotíppá váló szavakkal kell referenciákat beszélnünk, hogy közönség igen győres volt jelen. *Beniczki* mint *Mongodin* ur elemében volt és határozottan a legjobb alakításai közé sorozhatjuk ezt a szerepét. Szécsán komikája ellenállhatatlan erővel hatott a kedélyekre, melyeket az estén *Beniczki* uralt feltétlen és korlátlan hatalommal. *Mongodin* ur *Toinainé* főfiguralau adta. *Almer Ilka* *Clorinda* szerepében belgazolta, hogy othon van nemcsak a dráma magas-bolivos komor csarokában, de a vigjáték kedélyes élet leheli lakában is.

Besseney mint *Fongorolus* a helyzet magaslátán állott, valamint *Arányi Bella* is, aki Lucienet adta.

Csütörtökön *Béla* *Érdy* Ilona jutalomjátékán adott „Nani” Follinusz Aurél 100 aranyán jutalmazott pályaműve, mely a hánai németek („svábok”) népéletéből merítette tárgyát. A színész ez alkalommal is csak az őrséggel szomorú képet mutatva, jóllehet *Béla* *Érdy* megérdemelte volna a nagyobb pártolást. De látszott is azon a hideg kimértségen, amellyel meghajlott a közönség által üdvözlésekben nyújtott tapera, hogy sokon vette *Béla* *Érdy* a gyér látogatótisztagot; szerény-ségetünk azonban az, hogy nem a jelenlétéből, hanem a távolmaradattal szemben volna helyén az ilyen fúmagló modor. — De a közből mégis csak belmálegedett *Béla* *Érdy*, amilhez talán az ájtayúrt két szép csokor is hozzájárult és már a „párosával szép az élet” éneklésével csaknem megfelekedett magáról és élekt lett.

Monori, ki utóbbi időben az igazgatás kormánybótját mindürűbbben leteszi és maga is színészkedik a *Kreuzer* *Michel* szerepében jóképpí szárv paraszt volt.

Beniczki a jogást jelentel adta.

A többi szereplők is megfélelték, de meg kell jegyeznünk hogy a folyot snai idényben sokkal: különb előadásban láttuk *Nanit*.

*Raskó Géza*t akit az előző napi színlap ígért, nem láttuk, egyintén *Szopi* szerepében is hála karastuk *Borbélyt*.

Pénteken *Zeller* *Apréteje*, a szebbnél-szebb dallamokban dútlakodó „Madarász”: került színe oly győres előadásban, hogy minden jóakarunk mellett sem tehetünk egyebet, mint *Havasi Jankát* egyedül kiemelni. *Havasi Postás* *Milkája* elragadta a közönséget.

A többi szereplőket szemben tiszteltnak kifejezését akarjuk adni azzal, hogy mit sem szólnak. (v. j. s.)

TÖRVÉNYSZÉKI CSARNOK.

A cserencsői bucsu.

1892. évi szeptember 18-án a cserencsői bucsu alkalmával nagy táncmulatság volt *Lipics* *Adám* korcsmajában.

A ligetfalusi és bisztricek legények — amazok muraköziek, ezek muráninneni vendek — vetekelek egymással és felváltva buzzatták a cigánygyal.

A ligetfalusiak nem ismerik el a muráninnenieket tisztavérű horvátoknak és őket bümbönczeknek gunyolták, minek az a kellemetlen következménye lett, hogy egyik muraközi *Pintorics István* egy szarast kapott szemén, mely körülmény egész búközetet támasztott a két falu legényei között, egymást kergettek hotokkal és kévekekkel, végül azonban az öközet a bisztriceiek győzelmével végződött a mennyiben a muraköziek fővezérért *Barom* *Andrást* egy agyba főbe verték hogy az eszméletlenül rogyott össze és fején másfél hónapig tartott súlyos sérüléseket szenvedett.

Ez ügyből kitilyólag többek büntalmazásából eredt súlyos testi sértés büntetnének vádja alatt

állottak a n-kanizsai kir. törvényszéknel *Mikoa Géza* kir. táblai bíró elnöklete alatt f. évi decz. 28-án megtartott végtárgyaláson *Glavics Iván*, *Czigány Iván*, *Gordina Márton*, *Györek István* és *Martonicz Mátys*, kiknek védelmében *dr. Schwarz Adolf*, *dr. Neusidler Antal*, *dr. Fried Odön* és *Varga Lajos* ügyvédek jelentek meg.

A végtárgyalás folyama alatt a tanak is két táborra oszoltak, a ligetfalusiak szerint a bisztriceiek kergettek a ligetfalusiakat, míg a bisztriceiek szerint megforditva állt a dolgot.

A védelem a jogos süvédelemre hivatkozott és a tárgyalás által kiderített adatok és körülmények egybevetése folytán a bisztriceiek előadását mondotta hitelt érdemlőnek, míg a vádhatóság a ligetfalusiak álláspontjára helyezkedett.

Későn este hirdettetett ki az ítélet, mely szerint *Györek István* és *Kovács István* felmentettek, ellenben a többi négy vádlót a tulnyomó enyhítő körülmények alapján a bétés tv. 92. §-ának alkalmazása mellett csak súlyos testi sértés vétségében mondottott ki vétkesnek s ezért l. r. vádlott 5 havi a többiek pedig 4 havi fogházra ité'tettek. Ugy a kir. ügyész, mint a vádlottak felebbtek.

Felső bíróságoktól leérkeztek.

Lengyel Muma József és társa elleni büntügyben a kir. ítéltő tábla az első bíróság ítéletét részben megváltoztatta.

Pirbie Mihály és társai elleni büntügyben a kir. ítéltő tábla az első bíróság ítéletét helybenhagyta.

Sikkasztás vétsége miatt vádolt *Meszáros János* és *Novák Juit* elleni büntügy a Curiatól helybenhagyó ítélettel.

Hamis tanuálás büntete miatt vádolt *Tisler Márton* *Sziládi Tamás* és *Sziládi Iván*, valamint hamis tanuállásra csábítás vétsége miatt vádolt *Vidovics Vince* elleni büntügy a Curiatól helybenhagyó ítélettel.

Magán okirat hamisítás büntetével vádolt *Peterics József* elleni büntügy a kir. táblától helybenhagyó ítélettel.

Csalás, ugy köz és magánokirat hamisítás büntetével vádolt *Tkalecz György* s *Varga Péter* ellen büntügy a kir. táblától részben megváltoztató végzéssel.

Lopás illetve jogtalan elszajlítás vétségével vádolt *Kálmán Ferenc* (mukucs) elleni büntügy a kir. táblától helybenhagyó végzéssel.

Táncos *Gargely* teipersenek — *Táncos Györgyné* szül. *Nagy Anna* alperes elleni ingatlan birtoka s jár iranti pere a kir. táblától részben megváltoztató ítélettel.

Lopás büntette miatt vádolt *Mrazovics Monika* mums, továbbá lopás vétsége miatt vádolt *Mihálec Anna* és *Mrazovics Mária* elleni büntügy a kir. táblától részben megváltoztató ítélettel.

Lopás büntette miatt vádolt *Frankovics János*, *Durgó József*, *Vajdai József* és *Sipos József* elleni büntügy a kir. táblától megváltoztató ítélettel.

Felmenőn elkövetett súlyos testi sértés vétsége miatt vádolt ifju *Lukács János* elleni büntügy a kir. táblától helybenhagyó ítélettel.

Csalás vétségei miatt vádolt *Sopár József* elleni büntügy a kir. táblától helybenhagyó ítélettel.

Közszersélyű cselekmény vétségével vádolt *Marx József Szerődi József* és *Horvath Mikó István* elleni büntügy a kir. táblától helybenhagyó ítélettel.

Hatóság elleni erőszak büntete miatt vádolt *Tollár Györgyné* szül. *Vida Rozsi* elleni büntügy a kir. táblától helybenhagyó ítélettel.

Lopás büntetnének kísérlete miatt vádolt *Kol-Lopás* büntetnének kísérlete miatt vádolt *Kovács István* elleni büntügy a kir. táblától — helybenhagyó ítélettel.

Szándékos emberölés büntetnének kísérlete miatt vádolt *Dudás Gábor* elleni büntügy a kir. táblától helybenhagyó ítélettel.

Lopás büntetével vádolt *Bednyács Magdolna* és *Klára* elleni büntügy a kir. táblától helybenhagyó ítélettel.

Lopás büntette miatt vádolt *Pető József* (sülárid) elleni büntügy a Curiatól helybenhagyó ítélettel.

Hatóság elleni erőszak büntetével vádolt *Sávol Már* a férj. *Cseranyes Józsefné* st. elleni büntügy a kir. táblától helybenhagyó ítélettel.

Ackermann Antal teipersenek — *Sattler Mór* alperes ellen szerződés érvénytelenítése és 200

forint visszafizetése iránti Fendés pere a Curia-tól helybenhagyó ítélettel.

Frankl Gyulának — Deutsch Johanna elleni váltópere a Curia-tól helybenhagyó ítélettel.

Özv. Németh Ferencné szül. Barbarics Katalin felperesnek — Barbarics György st. alperesek elleni örökség iránti pere a kir. táblától részben helybenhagyó ítélettel.

Goldschmiedt Fülöp felperesnek — Ficzko Mtyás st. alperesek elleni rendes pere a kir. táblától részben helybenhagyó ítélettel.

Babér János s nejének — Vlasits Antal, István, Hozján György s neje és Hederics-Mária elleni rendes pere a kir. táblától részben helybenhagyó ítélettel.

Fuchs János és nejének — Novák Tamás st. elleni ingatlan tulajdonjoga s jár. iránti pere a kir. táblától helybenhagyó ítélettel.

Kirner Józsefnek — özv. Horváth Ferencné st. elleni pere a kir. táblától helybenhagyó ítélettel.

Járásbíró-százhoz leérkezett ítéletek.

Bunczom Ferenc és neje elleni bűnügyben a táblai ítélet a kir. Curia-tól helybenhagyva.

Kucsera Emilnek — Stab József elleni perében az első bírósági ítélet a kir. Curia-tól helybenhagyva.

Granga Bálintné elleni bűnügyben a II-od bir. ítélet a kir. Curia-tól helybenhagyva.

Stern József és társa elleni bűnügyben a II-od bir. ítélet a kir. Curia-tól helybenhagyva.

Réti Ferenc és társa elleni bűnügyben II-od bir. íte. a kir. Curia-tól helybenhagyva.

Tóth János elleni bűnügyben a II-od bir. íte. a kir. Curia-tól helybenhagyva.

Mihácsi Erzsének — Perhócs Erzse elleni perében a II-od bir. ítélet a kir. Curia-tól helybenhagyva.

Vogler Józsefnek — Marton Adolf elleni perében mindkét bírósági ítélet a kir. Curia-tól feloldva.

Éisinger Henriknek — Strassberger Adolf elleni perében a táblai ítélet a kir. Curia-tól helybenhagyva.

Bakonyi János és neje ellene bűnügyben az első bírósági ítélet részben megváltoztatva.

Horváth György elleni bűnügyben az első bírósági ítélet helybenhagyva.

Kalka László elleni bűnügyben az első bírósági ítélet helybenhagyva.

Bócsa Bozi elleni bűnügyben az első bírósági ítélet helybenhagyva.

Gyergyák György elleni bűnügy az első bírósági ítélet részben megváltoztatva.

Lisztner József elleni bűnügyben a második bírósági ítélet helybenhagyva.

Pintér József elleni bűnügyben az első bírósági ítélet helybenhagyva.

Csapó István elleni bűnügyet megsemmisítve.

Havelka József, és társai elleni bűnügyet részben megváltoztatva.

Horváth Sándor és társai ellen bűnügyet helybenhagyva.

Tancos Gergely elleni bűnügyet megváltoztatva.

Id. Adorján József elleni bűnügyet helybenhagyva.

Mozsi Imre elleni bűnügyet helybenhagyva.

Tóth János elleni bűnügyben I. bir. íte. helybenhagyva.

Vellák György elleni bűnügyben I. bir. íte. helybenhagyva.

Horváth Anna elleni bűnügyben I. bir. íte. helybenhagyva.

Ifj. Horváth László elleni bűnügyben I. bir. íte. helybenhagyva.

Német Imre elleni bűnügyben I. bir. íte. helybenhagyva.

Probal Károly elleni bűnügyben I. bir. íte. helybenhagyva.

Szidit Anna elleni bűnügy I. bir. íte. helybenhagyva.

Acz Mihálynak — Dónótor József elleni ügyben igény kereset tárgyában hozott ítélet a kir. ítéltől megsemmisítve.

Dr. Fülöp Kázmérnak — Mikola Ferenc elleni perében hozott ítélet a kir. ítéltől megváltoztatva.

Rojkó Józsefnek — Vas Péter és társai elleni perében hozott ítélet a kir. táblától megváltoztatva.

Özv. Matosch Józsefnének — Pokoc Juli elleni peré sa hozott ítélet a kir. ítéltől megváltoztatva.

Feletár Balázs és nejének — Ujlaki István és társai elleni pere a kir. táblától feloldva.

Domina Józsefnek — Tóth Karoly és Imre elleni pere a kir. ítéltől táblától feloldva.

Tuboly Aranka és Rozának — a m. kir. kincstár elleni pere a kir. ítéltől táblától megváltoztatva.

Chinorányi Boldizsárnak — Weisz Bódi és Mtyás elleni pere a kir. ítéltől táblától helybenhagyva.

Polec Andrásnak — Topler János elleni perét a kir. ítéltől tábla helybenhagyó határozattal.

Nissák Sebestyénnek — Fordán Imre igazgató elleni perét a kir. ítéltől táblától feloldva.

Polec Andrásnak — Topler János elleni perét a kir. ítéltől tábla helybenhagyva.

V E G Y E S.

— **Etvágytalanság és mindennemű gyomorhajoknál** melegen ajánljuk tisztelt olvasóink figyelmébe Egger szódap szillitit. Kaphatók 30 kros eredeti dobozokban minden gyógyszerárban és nevesebb droguia üzletben, valamint *Egger A. fia* gyógyszer különlegességi gyárában *Bécs-Nussdorf*.

A helybeli „Uradalmi Sörkert”-hez tartozó: **háztelkek kedvező fizetési feltételek mellett eladóak.** Bővebb felvilágosítást ad

523.

Zerkowitz Albert.

Feltélő szerkesztő:

Dr. LÓKE EMIL

Laptulajdonos- és kiadó:

FISCHELFÜLÖP.

NYITTÉR.

Kátránykén-szappan

Párfumerie Equitable bécsi cégtől, felhívja elérhetetlen mosó erejével minden mostanig előfordultat.

Darabonkénti ára 35 kr. Kapható:

Tass Simon, — ifj. Rosenberg Miksa Sauer Ignác — és Csillag Béla uraknál

Nagy-Kanizsán.

HIRDETÉSEK.

Budapesti Hirlap.

Előfizetésre

hívjuk fel tisztelettel a n. é. olvasó közönséget a

BUDAPESTI HIRLAP

1894-ik évfolyamára (XIV. évfolyam.)

Az újságcsinálás egyik főfeladata: a közönség haljas, gyors s pontos értesítése. Még száz éve sincs annak, hogy a magyar sajtó csak a Bécstől kapott legmagasabb engedéllyel vehetett tudomást a külföld eseményeiről, így is csak hetek múlva. Ma huszonegy óra sem mulhat el, hogy a közönséget ne értesítsék nemcsak hazánk, hanem az egész világ nevezetesebb eseményeiről. Távirattal, telefont, áber levelel a világ mind a négy tájkáról s az ország minden népesebb pontjáról hírt adnak mindarról a mi igényt tarthat a művelt ember érdeklődésére. Tudósításaink a rangosabból kiválogatni és megroztálni, ügyesen és tetszően feldolgozni azt, ami a közönségre névvel érdekes, hangoz és érdekes. ebben a Budapesti Hirlap fennállása óta eddig utol nem ért példányszámmal járt elől, mert munkatársaink és a meggyőződés vezeti munkájában, hogy a közönség semmit sem várhat el annyira újságától, mint azt, hogy pontosan, megbízhatóan és lelkiismeretesen legyen tájékoztatva. Ez a közönség iránti anyagi és közművelődési érdeke, ez a mai szürrealistika fejlődési iránya. Ott pedig nevezetesen azokban a rovatokban, a hol magának a Budapesti Hirlap-nak a véleménye, ítélete, iránya, karaktere, egyszóval egyénisége nyilvánkozik meg, tízenegy évi tapasztára után már mindenkinek tudja, hogy mit várhat a Budapesti Hirlaptól.

Az előfizetési feltételek a következők:

Egy hónapra 1 frt 20 | Félévre . . . 7 frt.
Negyedévre 3 frt 50 | Egészévre 14 frt.

A fő- és székváros területén házhoz hordva, vidéken a postával expedálva.

Vidékről legkedvezőbb a postautalványon való előfizetés. — Cim:

BUDAPESTI HIRLAP KIADÓ-
HIVATALA

BUDAPESTEN,

VIII. kerület, Rökk Szilárd-utca 4. szám,
József-körút 5. szám.

Alapítottott 1865.

Sürgönczim: Dietgott Budapest

DIETRICH és GOTTSCHLIG

oszt. csász. és magy. kir. udvari tea- és rumszállítók és palaczkaker nagykereskedők.

Kiviteli pinczék Kőbányán. Iroda és megrendelési hely

Budapest, IV., régi posta-utca 10. szám.

Szállítás vasuton és postán; utárv t. mellett Finom és legfinomabb tea-fajok kizárólag közvetlen behozatal. Közvetlen behozatati: Felső rendű Jamaica rum, francia cognac, francia és hollandi (Erven Lucas Bois) likőrök. Kiválóan ajánlhatjuk utólréhetetlen és 28 év óta közkezeletűnek örvendő tea-vegyítkeinket, mint: Mandarín vegyíték, császár vegyíték, moszkvai vegyíték, király vegyíték, Victoria vegyíték és udvari vegyíték o. é. 3. — frtől 12. — frtíg 1/2, kilonként.

JAMAICA RUM

20, 35 és 70 Centiliter és 1/16 liter tartalmazó palaczkokban — 40 krtól o. é. 6. — frtíg.

BRAZILIAI RUM

vedjegyünkkel ellátott palaczkokban, 1/16 ltr. frt 1.25 kr, 70 centiliter frt —.68 kr.

COGNACOK

francia 70 centiliteres palaczkokban 1 frt 20 krtól 12 frtíg. Francia cognac saját ozimkókkal és vedjegyünkkel, czégünk különlegessége, 75 centiliteres palaczkokban, 4 frtől 18 frtíg.

A legkisebb rendelmenvek is gyorsan és legnagyobb figyelemmel eszközöltetnek.

Levelezé tappal kívánt kimerítő árjegyzékünk azonnal legyen és bérmentve elküldetnek.

Udvari tea és rum kereskedéseink Budapestben:

IV., váczi-utca 18., a korona kávéházzal szemben,

IV., kigyótér, gróf Teleky palota,

VI., Andrássy ut, az opera közelében.

Ismételődek, szállodás és kávék urak részére különös különkedvesmények.

Főraktár: Nagy-Kanizsán: Biach Lipót urnál.
Kis-Czellen: Gayer Lipót urnál.

EXCELSIOR KÁVÉ

a legjobb pörkölt aszemes kávé, erő, zamát és szaporaság tekintetében az első nyelvetelt igényeket is kielégíti,

az Excelsior Kávé

saját mód szerint pörköelve, a legkiválóbb fajta keveréke és sokkal jobb, mint a többi forgalomban előforduló minőségek, melyekhez 25° megtakarítást nyújt és hónapokon át megtartja erejét és zamátját. Minden tukarékos házi asszony tegyen az Excelsior kávéval egy próbát és győződjön meg saját tapasztalataiból annak kitűnő tulajdonságairól. — **Kapható:**

Deutsch és Ehrenfeld cégénél
Nagy-Kanizsán.

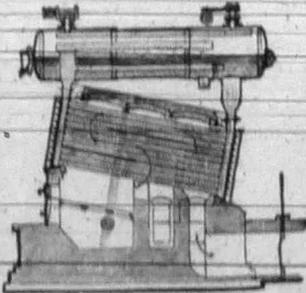
és pedig: 1. 1/2 és 1/4 kilós törvényesen védett és védjeggyel ellátott csomagokban. A finomabb 00-as számú minőségűek ára: 2 fét 40 kr., középfinom 0-as számú 2 fét 20 kr. kilonként.

Első Magyar Gőzkávé Pörköldő
Budapestben. (104)

Eisele József

RÉZ-, ÉRCZMŰ- ÉS GŐZKAZÁNGYÁR

BUDAPEST, V., Külső váci-út 138.

Ajánlja modern és a mai követelményeknek megfelelő szerszámok, készlelékek, valamint

hydraulikus szögcselő gépekkel

különösen berendezett gyárat, bármely szerkezetű és nagyságú gőzkazánok szállítására, szintugy minden másnemű kazánkovács-munkák, mint tartályok, vasszerkezetek, kémények stb. készítésére.

Különlegességek:

Steinmüller-féle szab. vízcsöves gőzkazánok
20 légköri használati fesznyomásig.

FELSZERELÉSEK

gőzkazánletelek, gépek, gőz- és vízvezetéknek számára pontosan készítettnek s azokból nagy raktár tartatik. Teljes szesz-, cukor- és vegyészeti gyárberendezések élyállaltatnak s legszakoszerűben készítettnek.

Tea, rum, cognac, kávé.

Kovács és Mazey tea- és rum nagy kereskedők

ajánlják saját londoni és Párizsi ügynök ségeik által dícsot importált elsőrendű és válogatott **Chinai és Orosz-karaván tea-nemeket, szintugy: hamisítatlan jamaika rumot, utolérhatatlan minőségű braziliai rumot.**

Francia és belgái **COGNAC** csak is a legkiválóbb cségek közül.

Kávé válogatott minőségekben 4^{1/2} kilós postacsomagokban béké- hova díjmentesen. — Kimerítő árjegyzék kívánatra díjmentesen. — **BUDAPESTEN:** Fűniklet és Iroda: **Dokotya-utca 13. sz. Flók-útszél; Kerepesi-út 6. sz. szállat Biebar Antal — Decker Antal kő- hányat. A fűnikletje-palacsintáinak fűt- árszólói.**

Figyelmeztetés. A n. é. közön- séget a saját érdekelésben figyelmeztetjük, hogy bevásárlásánál mindig csak első- rangú megbízható cségekhez forduljon és magát hangszerek és órák árakkal csábító hirdetések által távra ne ve- zesse. 560 8.

Vidéki rendelvények pontosan postán vagy vasúton kívánat szerint küldetnek.

Köhögés

nyg bármely hűrtös betegsége a légcsőnek, gé- genek, tüdőnek, továbbá *légszűkület*, szűk- mellőség, astma, elnyálkásodás számár és lojtó- köhögés, csiklandozás a nyálka hártjának — kezdődő gűbő kör a legjobban és gyorsan távo- litatják el az évek óta bevált valódi s orvos ren- deJetro készített és az orvosok által ajánlott:

Szent-György-Thera csomagja 50 kr. és Szent-György hurut por doboza 50 kr.

pontos orvosi használati utasítással, sikere már néhány nap után látható.

Két csomagnál kevesebb nem küldetik szét. P-staj küldésnél — beleértve a csomagolást és szállító levét — 20 krral több. — A megren- delé-ek egyenesen: 493 28—

Szt. György gyógyszertár
BÉCS; V. Wimmergasse 33. Intézendők.

COGNAC

Czuba-Durazier & Co.
FRANCIA COGNAC-ÉRTŐR

PROVINCIONTOR.

Vendéglátás

Buda és Blochmann Budapest és Bécs.

Mindenhol kapható.

A „BUDAPEST“ képes poli- tikai napilap, Kossuth nyilatko- zata szerint

egyetlen függetlenségi

napilap.

Megjelenik naponta **40.000** példányban.

Előfizetési Árak:

Egy évre	12 frt.
Fél évre	6 „
negyed évre	3 „
egy hónap	1 „

Mutatványszámot bárkinek in- gyen küld a „BUDAPEST“ kiadó- hivata n: Budapest, Sarkantyús- utca 3. sz.

STERNBERG ARMINES Testvérek

és. és kir. szab. hangszer-lyar
Budapest, VII. Kerepesi-út 35.
Saját készítményű, mindennemű **hang- szerek** és azok kelleléi és alkatrészei. Mindennemű hangszerek és zenélőművek. **Javítás és hangolás** szakszerű pontossággal eszközöltetik.

A „Columbus“ szimbalomverőtej megszünteti az eddigi pamuto- zást és cséznázást, erős és csengőhangot nyerünk általa. — Minden verőre bárki rábuzhatja és mindenkor le is buzhatja. — Soha sem pusztul el. — Ára a verőpalozákkal együtt az utóbbiak minősége szerint: 2. — 250, 3. — és 350. — Külön a „COLUMBUS“ verőtej párja 1. — frt.

Legújabb! Legújabb!

„INTONA“

változtatható érozjátéklapokkal és kor- láltan műsorral.

Ezen új találmány hangszerelel minden előzetes tanulmány és zeneismeret nél- küül csak meg azaz telaxén szerinti zenedarabot lehet játszani.

477 20.-⁴ Ára 12 frt, a kótalapok darabja 30 kr.

Megrendelések az árak előlaxén beküldés mellett vagy utánvétellel teljesítetnek.

Minden egyes cségeknek jóság és enyéltségért teljes felelősséget vállalunk.

Meg néh feljebb minőségűk szerszámoknak és készlelékeknek külön árjegyzék.

Harmonikáról, mechanikai hangszerekről, szigorúkról külön-külön képes árjegyzék kéremndó!

Nagy képes árjegyzék ingyen és bérmentve. Javítások pontosan eszközöltetnek.

Legszebb! Legértékesebb! Leghasznosabb!

AJÁNDÉKTÁRGY

EGY Diszmű, Ifjusági-irat, Képeskönyv,
Emlékkönyv, **IMAKÖNYV** vagy
Diszlevélpapírok, **IRÓSZERGARNITURÁK.**

Mindezek a legnagyobb választékban és legjobban

FISCHEL FÜLÖP könyvkereskedésében
kaphatók

NAGY-KANIZSÁN.

VIDÉKI MEGRENDELÉSEK a legpontosabban intéz-
tetnek el!

Előfizetési felhívás!

„Pesti Napló”

naponként kétszer megjelenő politikai napilapra.

A „Pesti Napló” Magyarországon a legolvasottabb, legértékesebb és leghasznosabb kiadott napilap.

Főszerkesztője és kiadóulajdonosa:

IK. ÁBRÁNYI KORNÉL.

Felolvasó szerkesztője:

BARNA FERDŐR.

A „Pesti Napló” mint modern újság gondoskodik immár arról is, hogy olvasóinál megtalálják benne az őket érdeklő közleményeket. Ebből a célból szeptember eleje óta „A tűzhely körül” címmel minden héten rendszeres négy-öt oldalos mellékletet ad, amelyben foglalkozik a nők társadalmi kérdésével, a divat ujjaival, közöl konyha recepteket, apróságokat, a kézimunkáról, a kertészetről, azon kívül tájékoztatja a vidék gazdasszonyait a budapesti piac forgalmáról és áráiról. Cikkeket közöl továbbá a gyermeknevelésről és ápolásáról, tanácsokat ad illemtudásukban és mesél a gyermekszobáknak.

A közlekedés és a közlekedés vállalatok: vasutak, posta, táviró, hajótársaságok hivatalnokai érdekeinek minél lehetősebb gondozásáért. A Pesti Napló minden esztendőben négy mellékletet külön négy oldalas melléklet kiéri.

A „Pesti Napló” karácsonyra diszes ajándékkal lepi meg előfizetőit.

ELŐFIZETÉSI FELTÉTELEK:

A Pesti Napló reggeli kiadásának, mely az előző napon beérkezett összes hírt magában foglalja, teljes Pesti Naplónak előfizetési ára Budapesten és vidéken korán és pontosan házhoz juttatva, az esti lap küldése nélkül:

REGGELI LAP:

Egész évre	— — — 14 forint — kr.	Negyed évre	— — — 8 forint 50 kr.	Egész évre	— — — 18 forint — kr.	Negyed évre	— — — 10 forint 50 kr.
Fél évre	— — — 7 forint — kr.	Egy hónapra	— — — 1 forint 50 kr.	Fél évre	— — — 9 forint — kr.	Egy hónapra	— — — 1 forint 50 kr.

Naponként kétszer; reggeli és esti kiadás külön-külön házhoz vagy postán küldve:

Budapesten:

Egész évre	— — — 18 forint — kr.	Negyed évre	— — — 10 forint 50 kr.	Egész évre	— — — 20 forint — kr.	Negyed évre	— — — 12 forint — kr.
Fél évre	— — — 9 forint — kr.	Egy hónapra	— — — 1 forint 50 kr.	Fél évre	— — — 10 forint — kr.	Egy hónapra	— — — 1 forint 70 kr.

Vidéken:

Egész évre	— — — 18 forint — kr.	Negyed évre	— — — 10 forint 50 kr.	Egész évre	— — — 20 forint — kr.	Negyed évre	— — — 12 forint — kr.
Fél évre	— — — 9 forint — kr.	Egy hónapra	— — — 1 forint 50 kr.	Fél évre	— — — 10 forint — kr.	Egy hónapra	— — — 1 forint 70 kr.

A Pesti Napló esti lapjára külön is elfogadunk előfizetéseket, úgy, hogy ha valaki már-újratot járul és a megszokott újságtól megválni nem akar, az előfizethet a „Pesti Napló” esti lapjára negyedévenként — Budapesten 2 forinttal, — vidéken 3 forint 30 krajczárral.

A „Pesti Napló” kiadóhivatala.

BUDAPEST,
(Ferenciek-tere, Bazárépület)